

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
RESİM-İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI

ÇATALHÖYÜK ARKEOLOJİK SİT BULUNTULARININ
SANAT EĞİTİMİ VE PRATİKLERİNE KATKISI

Mine ÖZTÜRK

DOKTORA TEZİ

Danışman
Prof. Türkan ERDEM

Konya – 2017

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Mine ÖZTÜRK
	Numarası	108309033004
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi / Resim-İş Eğitimi
	Programı	Doktora
	Tezin Adı	Çatalhöyük Arkeolojik Sit Buluntularının Sanat Eğitimi ve Pratiklerine Katkısı

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Mine ÖZTÜRK

T. C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

DOKTORA TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Mine ÖZTÜRK
	Numarası	108309033004
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi / Resim-İş Eğitimi
	Programı	Doktora
	Tez Danışmanı	Prof. Türkan ERDEM
Tezin Adı	Çatalhöyük Arkeolojik Sit Buluntularının Sanat Eğitimi ve Pratiklerine Katkısı	

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan *Çatalhöyük Arkeolojik Sit Buluntularının Sanat Eğitimi Ve Pratiklerine Katkısı* başlıklı bu çalışma ~~..03../04../2017~~ tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı	Danışman ve Üyeler	İmza
Prof. Türkan ERDEM	Danışman	
Doç. Dr. Mustafa KORKU	Üye	
Doç. Dr. Ahmet DALKIRAN	Üye	
Yrd. Doç. Dr. Ayşe OKUR	Üye	
Yrd. Doç. Dr. Hilma KARPUZ	Üye	

ÖNSÖZ

Geçmişten geleceğe ışık tutan arkeolojik belge ve sanatsal buluntular; İnsanlığın geçmiş tarihini ve yaşantısını tüm gerçekçiliğiyle çarpıtmaksızın ortaya koymaktadır. Sanat ürünü bir yandan doğduğu toprağın özelliklerini, bir yandan da yaratıcısının kimliğini taşır ve yansıtır. Bir toprağın sanat anlayışı, gelişi güzel taşınabilen bir nesne gibi bir yerden başka bir yere göçmez; kişiliğinden sıyrılmaz.

Arkeoloğun, tamamen sır olan tarih gerçeğini açığa çıkartma heyecanını üzerinde hissederek, bunu arşiv oluşturacak belge niteliğine kavuşturduğunda; bundan etkilenen sanatçının eserine yansıttığı duygu ve düşüncelerini kalıcılaştırıp, eser ve yapıtı, kıymet noktasına taşıyarak benzer heyecanı yaşaması çok önemlidir. Araştırma bu amaca hizmet etmiş ve uygulanabilir verimli sonuçlar alınmıştır. Çalışmanın sanat eğitiminin farklı alanlarında da, yeni uygulamalara örnek olmasını dilerim.

Tez çalışmasını hazırladığım doktora eğitimim boyunca benden desteğini esirgemeyen, danışman hocam Prof. Türkan Erdem'e öncelikle sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum, kendisine minnettar olduğumu belirtmek isterim.

Tez süresince sonsuz desteğini hep yanımda hissettiğim, yaşadığım stresli dönemi benimle paylaşan ve bana güç veren sevgili eşim Mahmut Sami Öztürk'e, çalışma süresince yaşadığım yoğunlukta hep yanımda çalışmamın bitmesini bekleyen minik kızım Zeynep Miray'ıma ve ilk göz ağrım kızım Aybüke Tuğçe'me, ayrıca her daim manevi desteklerini üzerimde hissettiğim canım aileme, dostlarıma, arkadaşlarıma ve öğrencilerime teşekkürlerimi sunarım.

Mine ÖZTÜRK

Konya, 2017

T. C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Mine ÖZTÜRK
	Numarası	108309033004
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi / Resim-İş Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☐ Doktora ☒
	Tez Danışmanı	Prof. Türkan ERDEM
Tezin Adı	Çatalhöyük Arkeolojik Sit Buluntularının Sanat Eğitimi ve Pratiklerine Katkısı	

ÖZET

Binlerce yıllık hayat serüveninin izlenebilecek tekrar bir kaydı yoktur, ancak üretilenlerin izinden geçmişin anlamı ortaya çıkartılabilir. Eski çağ insanının güzelleştirme çabasıyla yarattığı ve yaşamına uyarladığı üretme anlayışı; bugünkü sanatçının estetik kaygısıyla üretim çabası arasında ortak izler görülür.

Bir şekilde son bulan toplumlar, kendi kültürlerini bir sonraki toplumlara bırakıp, tortulanan bu kayıtları geleceğe bırakmışlardır. Bu bulgular geleceğe yol verdiği gibi, bizlere geçmişin yaşamsal izlerini de taşır. Toprak üzerinde doğan gelişen sanat ürünü, o toprakta yaşamayan doğa varlıklarını, yerleşmemiş inançları; ne konu edebilir ne kendi dokusu içinde kendi boyasına uygun olarak gösterebilir.

Bu bağlamda yapılan araştırmada öğrencilerin eğitimi süresince; arkeolojik eserlerdeki biçimi incelemesi ve bu ilk yaşam formlarının detayında saklı olan estetik izleri görerek kendi çağdaş uygulamalarında bunları uygulaması amaçlanmıştır.

Çalışma için Necmettin Erbakan Üniversitesi, A.K. Eğitim Fakültesi, Resim İş Öğretmenliğinden 61 Öğrenci örneklem olarak seçilmiştir. Bunlara Heykel, Modelaj, Teknoloji ve Tasarım Derslerinde Çatalhöyük arkeolojik sit buluntularının biçim ve formları üzerinden yeni tasarım ve düzenlemeler üzerine deneysel çalışmalar yaptırılmıştır.

Çalışma süreçleri eğitim fakültesinde okuyan sanat eğitimi öğrencileri açısından çok sevilmiş ve benimsenmiştir. Öğrencinin her yönüyle, yeni teknik ve malzemeyi kullanarak kendisini tanıması; sanat tarihi, arkeoloji, müze ve seramik gibi kavramları birbiriyle etkileşimli kullanarak anlaması ve yorumlamasıyla, eser üretimi açısından verimli sonuçlar doğurduğu görülmüştür.

Bundan sonra Arkeoloji ve sanat; farklı örneklerle kendi alanlarına hayatlar katarak, yeni oluşumların kayıtlarını, çalışmalarına ya da keşiflerine aktarabilecek, sayısız oluşumların ve yaratıların ortak dilini oluşturabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sanat Eğitimi, Arkeoloji, Sit, Çatalhöyük, Müze Eğitimi

T. C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Mine ÖZTÜRK
	Numarası	108309033004
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi / Resim-İş Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☐ Doktora ☒
	Tez Danışmanı	Prof. Türkan ERDEM
Tezin İngilizce Adı	Contribution of Çatalhöyük Archaeological Site Findings to Art Education and Art Practices	

ABSTRACT

Although the recorded history does not provide a record to let us watch the thousands of years of life's progress, the meaning of the past may be obtained by following the trails in crafted items. There are many common tracks between the understanding towards production in the ancient era which was created as an ornament and then adopted to life, and the work of today's artists who have an esthetic concern and a struggle to produce more.

Vanishing societies have left their legacies to their successors in the forms of worn out records. These findings not only shape the future, but also bring us the remnants of the life in the past. An artwork cannot express or reflect the texture of the nature or the beliefs belonging to another land.

In this study, the objective is to study the form in archaeological findings and use these esthetic marks hidden in the details in the works of these initial life forms in their modern applications during their education.

For the study, 61 students studying at Necmettin Erbakan University, Faculty of Education of Ahmet Keleşoğlu, Art Teaching Department have been chosen as sample group. These students have used findings from Çatalhöyük Archaeological site to study the form and created experimental work during their Sculpture, Modelling, Technology and Design classes.

Their crafting process has been appraised and adopted by all art education students at the Faculty of Education. The process proved to be effective in art work production, achieved by learning about themselves through working with new techniques and materials and through

applying and understanding the concepts like art history, archaeology, museum and ceramics interactively.

Now Art is able to speak a common language with numerous creations and formations and to transfer the records of past formations to artists' work and discoveries by adding a diverse selection of samples into their areas and lives.

Key Words: Art Education, Archaeology, Site, Çatalhöyük, Museum Education

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
Bilimsel Etik Sayfası	i
Tez Kabul Formu	ii
Önsöz	iii
Özet	iv
Summary	vi
Tablolar Listesi	xii
Şekiller(Resimler) Listesi	xv
BİRİNCİ BÖLÜM – GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi	2
1.2. Problem Durumu	3
1.2.1. Alt Problemler	3
1.3. Sayıtlılar	4
1.4. Sınırlılıklar	4
İKİNCİ BÖLÜM – KAVRAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1. KÜLTÜR VARLIKLARI VE ARKEOLOJİ	5
2.1.1. Tarih ve Kültür Bilinci	5
2.1.2. Kültür Varlığı Kavramı	8
2.1.3. Kültür Varlıklarının Korunması	11
2.1.4. Sit Kavramı ve Sit Türleri	15
2.1.4.1. Kültürel Sitler	17
2.1.4.1.1. Tarihi Sit	17
2.1.4.1.2. Kentsel Sit	18
2.1.4.1.3. Arkeolojik Sit	18
2.1.4.1.4. Kentsel Arkeolojik Sit	19
2.1.4.2. Doğal Sitler	19
2.1.5. Arkeoloji Bilimi	19
2.1.6. Türkiye’de ki Arkeoloji’nin Gelişimi	22
2.1.6.1. Erken Dönem	22
2.1.6.2. Cumhuriyet’in İlk Yılları	24
2.1.6.3. 1945 Sonrası (Gelişim Dönemi)	26
2.2. ÇATALHÖYÜK	27
2.2.1. Tarihçesi ve Önemi	27
2.2.2. Coğrafi Özellikleri	31
2.2.2. Konumu	33
2.2.2. Kültür ve Yaşam Unsurları	34
2.2.2.1. Yerleşim Düzeni ve Mimari	36
2.2.2.2. Kutsal İnançlar ve Ölü Gömme Gelenekleri	39

2.2.2.3. Ekonomik Yaşam	41
2.2.2.Çatalhöyükte Plastik ve Sanatsal Unsurlar	44
2.2.2.1. Duvar Resimleri.....	44
2.2.2.2. El Sanatları	52
2.2.2.3. Küçük Buluntular ve Figürinler.....	56
2.2.2.3.1. Damga Mühürleri.....	56
2.2.2.3.2. Figürinler (Heykelcikler).....	58
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – VERİ SETİ / YÖNTEM	63
3.1. Araştırmanın Modeli	63
3.2. Evren ve Örneklem	64
3.3. Veri Toplama Araçları	65
3.4. Verilerin Toplanması	68
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM – BULGULAR VE YORUM	70
4.1.ÖĞRETİM TASARIMI HAZIRLIK İŞLEM BASAMAKLARI	70
4.1.1.Program Stratejilerinin Belirlenmesi	70
4.1.2. Ön Bilgi ve Hazır Bulunuşluk Tespiti.....	70
4.1.3. Öğrenme Etkinlikleri ve Değerlendirme	71
4.1.4. Müze Gezisi Öncesi Hazırlığı	72
4.1.5. Müze Gezisi ve Değerlendirme.....	73
4.2. TASARIM VE UYGULAMA İŞLEM BASAMAKLARI	73
4.2.1. Hazırlık ve Tasarım Aşaması	73
4.2.1.1. Ön Eskiz ve Tasarım	75
4.2.1.2. Malzeme Temini Materyal Seçimi	75
4.2.1.1.1. Heykel ve Modelaj Dersi Hazırlıkları.....	76
4.2.1.1.2. Teknoloji ve Tasarım Dersi Hazırlıkları	79
4.2.2. Uygulama Aşaması	80
4.2.2.1. Modelaj Dersi ve Heykel Dersi Uygulama Aşamaları.....	80
4.2.2.1.1. Şekillendirme.....	80
4.2.2.1.1.1.Elle Şekillendirme Uygulamaları.....	81
4.2.2.1.1.2.Sucuk Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları	82
4.2.2.1.1.3.Çimdikleme Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları.....	82
4.2.2.1.1.4.Parça Ekleme Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları	83
4.2.2.1.1.5.Plaka Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları.....	84
4.2.2.1.1.6.Alçı Kalıp Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları.....	85
4.2.2.1.1.7.Çamur Torna Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları	88
4.2.2.1.2. Pişirim, Dekor ve Sırlama.....	90
4.2.2.1.3. Montaj.....	95
4.2.2.2. Teknoloji Tasarım Dersi Uygulama Aşamaları	95
4.2.2.2.1. Şekillendirme ve Montaj.....	96

4.3. UYGULAMALARLA İLGİLİ BULGULAR VE YORUM	97
4.3.1. Heykel Dersi Uygulamaları ve Rubrik(DPA) Değerlendirme Verileri	97
4.3.1.1. Çalışma (H1) Bulgu, Puanlama	97
4.3.1.2. Çalışma (H2) Bulgu, Puanlama	100
4.3.1.3. Çalışma (H3) Bulgu, Puanlama	102
4.3.1.4. Çalışma (H4) Bulgu, Puanlama	104
4.3.1.5. Çalışma (H5) Bulgu, Puanlama	107
4.3.1.6. Çalışma (H6) Bulgu, Puanlama	110
4.3.1.7. Çalışma (H7) Bulgu, Puanlama	113
4.3.1.8. Çalışma (H8) Bulgu, Puanlama	116
4.3.1.9. Çalışma (H9) Bulgu, Puanlama	120
4.3.1.10. Çalışma (H10) Bulgu, Puanlama	122
4.3.1.11. Çalışma (H11) Bulgu, Puanlama	124
4.3.1.12. Çalışma (H12) Bulgu, Puanlama	126
4.3.1.13. Çalışma (H13) Bulgu, Puanlama	128
4.3.1.14. Çalışma (H14) Bulgu, Puanlama	130
4.3.1.15. Çalışma (H15) Bulgu, Puanlama	132
4.3.1.16. Çalışma (H16) Bulgu, Puanlama	136
4.3.1.17. Çalışma (H17) Bulgu, Puanlama	138
4.3.1.18. Çalışma (H18) Bulgu, Puanlama	140
4.3.1.19. Çalışma (H19) Bulgu, Puanlama	142
4.3.1.20. Heykel Dersi Dereceli Puanlama Anahtarı Ölçüt Verileri.....	144
4.3.2. Modelaj Dersi Uygulamaları ve Rubrik(DPA) Değerlendirme Verileri.....	148
4.3.2.1. Çalışma (M1) Bulgu, Puanlama.....	148
4.3.2.2. Çalışma (M2) Bulgu, Puanlama.....	150
4.3.2.3. Çalışma (M3) Bulgu, Puanlama.....	153
4.3.2.4. Çalışma (M4) Bulgu, Puanlama.....	155
4.3.2.5. Çalışma (M5) Bulgu, Puanlama.....	158
4.3.2.6. Çalışma (M6) Bulgu, Puanlama.....	160
4.3.2.7. Çalışma (M7) Bulgu, Puanlama.....	162
4.3.2.8. Çalışma (M8) Bulgu, Puanlama.....	165
4.3.2.9. Çalışma (M9) Bulgu, Puanlama.....	167
4.3.2.10. Çalışma (M10) Bulgu, Puanlama.....	169
4.3.2.11. Çalışma (M11) Bulgu, Puanlama.....	172
4.3.2.12. Çalışma (M12) Bulgu, Puanlama.....	175
4.3.2.13. Çalışma (M13) Bulgu, Puanlama.....	177
4.3.2.14. Çalışma (M14) Bulgu, Puanlama.....	179
4.3.2.15. Çalışma (M15) Bulgu, Puanlama.....	181
4.3.2.16. Çalışma (M16) Bulgu, Puanlama.....	183
4.3.2.17. Çalışma (M17) Bulgu, Puanlama.....	185

4.3.2.18. Çalışma (M18) Bulgu, Puanlama.....	187
4.3.2.19. Çalışma (M19) Bulgu, Puanlama.....	189
4.3.1.20. Modelaj Dersi Dereceli Puanlama Anahtarı Ölçüt Verileri ve Yorum.....	191
4.3.3. Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulamaları ve Rubrik(DPA) Değerlendirme Verileri.....	195
4.3.3.1. Çalışma (T1) Bulgu, Puanlama.....	195
4.3.3.2. Çalışma (T2) Bulgu, Puanlama.....	197
4.3.3.3. Çalışma (T3) Bulgu, Puanlama.....	199
4.3.3.4. Çalışma (T4) Bulgu, Puanlama.....	201
4.3.3.5. Çalışma (T5) Bulgu, Puanlama.....	203
4.3.3.6. Çalışma (T6) Bulgu, Puanlama.....	205
4.3.3.7. Çalışma (T7) Bulgu, Puanlama.....	207
4.3.3.8. Çalışma (T8) Bulgu, Puanlama.....	209
4.3.3.9. Çalışma (T9) Bulgu, Puanlama.....	211
4.3.3.10. Çalışma (T10) Bulgu, Puanlama.....	213
4.3.3.11. Çalışma (T11) Bulgu, Puanlama.....	215
4.3.3.12. Çalışma (T12) Bulgu, Puanlama.....	217
4.3.3.13. Çalışma (T13) Bulgu, Puanlama.....	221
4.3.3.14. Çalışma (T14) Bulgu, Puanlama.....	223
4.3.3.15. Çalışma (T15) Bulgu, Puanlama.....	225
4.3.3.16. Çalışma (T16) Bulgu, Puanlama.....	227
4.3.3.17. Çalışma (T17) Bulgu, Puanlama.....	229
4.3.3.18. Çalışma (T18) Bulgu, Puanlama.....	231
4.3.3.19. Çalışma (T19) Bulgu, Puanlama.....	233
4.3.3.20. Çalışma (T20) Bulgu, Puanlama.....	238
4.3.3.21. Çalışma (T21) Bulgu, Puanlama.....	240
4.3.3.22. Çalışma (T22) Bulgu, Puanlama.....	242
4.3.3.23. Çalışma (T23) Bulgu, Puanlama.....	244
4.3.3.24. Teknoloji ve Tasarım Dersi Dereceli Puanlama Anahtarı Ölçüt Verileri, Yorum. ...	246
4.3.1. Tez Çalışma Grupları Toplam Öğrenci Rubrik (DPA) Ölçüt Tabloları ve Yorum.....	250
SONUÇ ve ÖNERİLER	257
Kaynakça	264
Ekler	
Özgeçmiş	

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa No

T 1	Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sınıf, Ders Grup Dağılımları ve Öğrenci Kodları	64
T 2	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H1)	99
T 3	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H2)	101
T 4	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H3)	103
T 5	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H4)	106
T 6	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H5)	109
T 7	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H6)	112
T 8	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H7)	115
T 9	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H8)	119
T 10	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H9)	121
T 11	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H10)	123
T 12	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H11)	125
T 13	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H12)	127
T 14	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H13)	129
T 15	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H14)	131
T 16	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H15)	135
T 17	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H16)	137
T 18	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H17)	139
T 19	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H18)	141
T 20	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (H19)	143
T 21	Heykel Dersi Çalışma Grubu Literatür Tarama ve Ön Hazırlık Ölçütü	144
T 22	Heykel Dersi Çalışma Grubu Form Araştırması ve Etüt Ölçütü	144
T 23	Heykel Dersi Çalışma Grubu Malzeme ve Araç Gereç Tanıma Ölçütü	145
T 24	Heykel Dersi Çalışma Grubu Ön Eskiz ve Taslak Ölçütü	145
T 25	Heykel Dersi Çalışma Grubu Özgün Formlar Tasarlama Ölçütü	145
T 26	Heykel Dersi Çalışma Grubu Tasarımını İfade Etme Yorumlama Ölçütü	146
T 27	Heykel Dersi Çalışma Grubu Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma Ölçütü	146
T 28	Heykel Dersi Çalışma Grubu Tasarımın Uygulanması Ölçütü	147
T 29	Heykel Dersi Çalışma Grubu Sunum Dosyası ve Değerlendirme Ölçütü	147
T 30	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M1)	149
T 31	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M2)	152
T 32	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M3)	154
T 33	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M4)	157
T 34	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M5)	159
T 35	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M6)	161
T 36	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M7)	164

T 37	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M8)	166
T 38	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M9)	168
T 39	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M10)	171
T 40	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M11)	174
T 41	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M12)	176
T 42	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M13)	178
T 43	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M14)	180
T 44	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M15)	182
T 45	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M16)	184
T 46	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M17)	186
T 47	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M18)	188
T 48	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (M19)	190
T 49	Modelaj Dersi Çalışma Grubu Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	191
T 50	Modelaj Dersi Çalışma Grubu Form Araştırması ve Etüt Ölçütü	191
T 51	Modelaj Dersi Çalışma Grubu Malzeme ve Araç Gereç Tanıma Ölçütü	192
T 52	Modelaj Dersi Çalışma Grubu Ön Eskiz ve Taslak Ölçütü	192
T 53	Modelaj Dersi Çalışma Grubu Özgün Formlar Tasarlama Ölçütü	192
T 54	Modelaj Dersi Çalışma Grubu Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	193
T 55	Modelaj Dersi Çalışma Grubu Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma Ölçütü	193
T 56	Modelaj Dersi Çalışma Grubu Tasarımın Uygulanması Ölçütü	194
T 57	Modelaj Dersi Çalışma Grubu Sunum Dosyası ve Değerlendirme Ölçütü	194
T 58	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T1)	196
T 59	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T2)	198
T 60	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T3)	200
T 61	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T4)	202
T 62	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T5)	204
T 63	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T6)	206
T 64	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T7)	208
T 65	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T8)	210
T 66	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T9)	212
T 67	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T10)	214
T 68	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T11)	216
T 69	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T12)	220
T 70	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T13)	222
T 71	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T14)	224
T 72	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T15)	226
T 73	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T16)	228
T 74	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T17)	230
T 75	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T18)	232

T 76	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T19)	237
T 77	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T20)	239
T 78	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T21)	241
T 79	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T22)	243
T 80	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik) - (T23)	245
T 81	Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Literatür Tarama ve Ön Hazırlık Ölçütü	246
T 82	Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Form Araştırması ve Etüt Ölçütü	246
T 83	Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Malzeme Ve Araç Gereç Tanıma	247
T 84	Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Ön Eskiz ve Taslak	247
T 85	Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Özgün Formlar Tasarlama	248
T 86	Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	248
T 87	Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma Ölçütü	249
T 88	Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Tasarımın Uygulanması Ölçütü	249
T 89	Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Sunum Dosyası ve Değerlendirme Ölçütü	250
T 90	Tez Çalışma Grubu Literatür Tarama ve Ön Hazırlık Ölçütü Verileri	250
T 91	Tez Çalışma Grubu Form Araştırması ve Etüt Ölçütü Verileri	251
T 92	Tez Çalışma Grubu Malzeme ve Araç Gereç Tanıma Ölçütü Verileri	252
T 93	Tez Çalışma Grubu Ön Eskiz Ve Taslak Ölçütü Verileri	252
T 94	Tez Çalışma Grubu Özgün Formlar Tasarlama Ölçütü Verileri	253
T 95	Tez Çalışma Grubu Tasarımını İfade Etme Yorumlama Ölçütü Verileri	254
T 96	Tez Çalışma Grubu Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma Ölçütü Verileri	254
T 97	Tez Çalışma Grubu Tasarımın Uygulanması Ölçütü Verileri	255
T 98	Tez Çalışma Grubu Sunum Dosyası Ve Değerlendirme Ölçütü Verileri	256

Şekiller(Resimler) Listesi

Sayfa No

Ş 1	Çatalhöyük Kazı Başkanları J.Melleart ve İ.Hodder	30
Ş 2	Çatalhöyük (Doğu-Batı Höyük)	32
Ş 3	Çatalhöyük (Doğu-Batı Höyük) Yerleşim Planı	34
Ş 4	Çatalhöyük (4040) Kazı Alanı ve Koruganı	34
Ş 5	Çatalhöyük Şehir Düzeni Üzerine Temsili Resim	35
Ş 6	Bina İçi Yerleşim Kesiti	37
Ş 7	Temsili Ev Yaşamı Örneği	37
Ş 8	Güney Kazı Alanı ve Koruganı	38
Ş 9	Çatalhöyük Kazısı Ölü Gömme Örneği	39
Ş 10	Dini Ritüellerin Yaşandığı Düşünülen Ev Örneği Resimlemesi	40
Ş 11	Dini Sembol ve Sunu Odası Kesit	41
Ş 12	Tahıl Kullanımının Tespit Edildiği Kazı Verilerinden Kesit	41
Ş 13	Ketenden Dokunmuş Kumaş Parçası	42
Ş 14	Tespit Edilen Sığır Kafatası ve Boynuzları	43
Ş 15	Sıva İle Kaplanmış Boğa Başı	44
Ş 16	Temsili Tapınak Odası Olarak Düzenlenmiş Oda	45
Ş 17	Duvar Üzerinde Spiral Motifler	45
Ş 18	Duvar Üzeri Kabartma Karşılıklı Leopar Buluntusu	46
Ş 19	Duvara Kazınarak Yapılmış Boyalı Kabartma Motifler	46
Ş 20	Yanardağ Uyarısı Belirten Duvar Resmi(Anadolu Medeniyetler Müzesi)	47
Ş 21	Dans Eden Figür Resmi Resmi	48
Ş 22	Av Sahnesi ve Kızıl Boğa	49
Ş 23	Duvar Üzeri Resimler	50
Ş 24	Duvar Üzerine El İzi Şeklinde Yapılmış Resimler	50
Ş 25	Geyik Avı Sahnesi-1	51
Ş 26	Geyik Avı Sahnesi-2	51
Ş 27	Duvar Üzerine Yapılmış Panter Rölyefi	52
Ş 28	Mezar Armağanı Gerdanlık	52

Ş 29	Kemik ve Taştan Yapılmış Kolye	53
Ş 30	Kemer Tokası Ve Kopça	53
Ş 31	Kil Kaplar ve Hançerler	54
Ş 32	Kemik ve Taş Kolyeler	55
Ş 33	Pişmiş Kilden Yapılmış Kap Örneği	55
Ş 34	Kemik Boncuklar	56
Ş 35	Pişmiş Kilden Yapılmış Seramik Mühürler-1	56
Ş 36	Pişmiş Kilden Yapılmış Seramik Mühürler-2	57
Ş 37	Pişmiş Kilden Yapılmış Seramik Mühürler-3	57
Ş 38	Çatalhöyük Figürinleri-1	58
Ş 39	Çatalhöyük Figürinleri-2	58
Ş 40	İki Yanında Aslan Olan Doğum Yapar Şeklinde Ana Tanrıça Heykeli	59
Ş 41	Çatalhöyük Figürinleri-3	60
Ş 42	Çatalhöyük Figürinleri-4	60
Ş 43	İki Kadın Heykeli	61
Ş 44	Çatalhöyük Figürinleri-5	62
Ş 45	Çatalhöyük Figürinleri-6	62
Ş 46	Modelaj ve Heykel Kalemleri	76
Ş 47	Malzeme Görselleri	76
Ş 48	Çamur Yoğurma	77
Ş 49	Çamur Kündeleme	77
Ş 50	Çamur Kündeleme İle Yapılmış Örnek	81
Ş 51	Malzeme Görselleri	82
Ş 52	Çimdikleme Yöntemi Uygulama Örnekleri	83
Ş 53	Parça Ekleme Yöntemi Uygulama Örnekleri-1	83
Ş 54	Parça Ekleme Yöntemi Uygulama Örnekleri-2	83
Ş 55	Plaka Yöntemiyle Uygulama Örnekleri -1	84
Ş 56	Plaka Yöntemiyle Uygulama Örnekleri -2	85
Ş 57	Alçı Kalıpla Plaka Tekniği Uygulama Örnekleri	86
Ş 58	Alçı Kalıpla Çamur Basma Tekniği Uygulama Örnekleri	87

Ş 59	Alçı Kalıpla Yaş Döküm Tekniği Uygulama Örnekleri	88
Ş 60	Çamur Torna Yöntemiyle Şekillendirme-1	89
Ş 61	Çamur Torna Yöntemiyle Şekillendirme-2	89
Ş 62	Çamur Torna Yöntemiyle Şekillendirme-3	89
Ş 63	Çamur Torna Yöntemiyle Uygulama Örneği	90
Ş 64	Dekor Uygulama Örneği (Sırsız)-1	91
Ş 65	Dekor Uygulama Örneği (Sırsız)-2	91
Ş 66	Dekor Uygulama Örneği (Sırsız)-3	91
Ş 67	Dekor Uygulama Örneği (Sırsız)-4	92
Ş 68	Dekor Uygulama Örneği (Sırsız)-5	92
Ş 69	Dekor Uygulama Örneği (Sırlı)-6	92
Ş 70	Dekor Uygulama Örneği (Sırlı)-7	93
Ş 71	Dekor Uygulama Örneği (Sırlı)-8	93
Ş 72	Daldırma Yöntemiyle Sırlama-1	94
Ş 73	Daldırma Yöntemiyle Sırlama-2	94
Ş 74	Daldırma Yöntemiyle Sırlama-3	94
Ş 75	(H1) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	97
Ş 76	(H1) Uygulama Sürecinden Kesit	98
Ş 77	(H1) Çalışma Kesiti Kesit	98
Ş 78	(H2) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	100
Ş 79	(H3) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	102
Ş 80	(H4) Heykel Dersi Uygulama Sürecinden Kesit	104
Ş 81	(H4) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	105
Ş 82	(H5) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	107
Ş 83	(H5) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	108
Ş 84	(H5) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	108
Ş 85	(H6) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	110
Ş 86	(H6) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Kesit-1	111
Ş 87	(H6) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Kesit-2	111
Ş 88	(H6) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Kesit-3	111

Ş 89	(H7) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	113
Ş 90	(H7) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	114
Ş 91	(H7) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Detay-1	114
Ş 92	(H7) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Detay-2	114
Ş 93	(H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-1	116
Ş 94	(H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-2	117
Ş 95	(H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-3	117
Ş 96	(H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-4	118
Ş 97	(H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-5	118
Ş 98	(H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-6	118
Ş 99	(H9) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	119
Ş100	(H10) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	122
Ş101	(H10) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Kesit	122
Ş102	(H11) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	124
Ş103	(H12) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -1	126
Ş104	(H12) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -2	126
Ş105	(H13) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	128
Ş106	(H14) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -1	130
Ş107	(H14) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -2	130
Ş108	(H15) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -1	132
Ş109	(H15) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -2	133
Ş110	(H15) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -3	133
Ş111	(H15) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -4	134
Ş112	(H16) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	136
Ş113	(H17) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-1	138
Ş114	(H17) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -2	138
Ş115	(H18) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -1	140
Ş116	(H18) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -2	140
Ş117	(H19) Heykel Dersi Uygulama Çalışması	142
Ş118	(M1) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	148

Ş119	(M2) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1	150
Ş120	(M2) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2	151
Ş121	(M3) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	121
Ş122	(M4) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1	155
Ş123	(M4) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2	156
Ş124	(M4) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-3	156
Ş125	(M5) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	158
Ş126	(M6) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	160
Ş127	(M7) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1	162
Ş128	(M7) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2	163
Ş129	(M7) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-3	163
Ş130	(M8) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	165
Ş131	(M9) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	167
Ş132	(M10) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1	169
Ş133	(M10) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2	170
Ş134	(M11) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1	172
Ş135	(M11) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2	173
Ş136	(M11) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-3	173
Ş137	(M12) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	175
Ş138	(M13) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	177
Ş139	(M14) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	179
Ş140	(M15) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	181
Ş141	(M16) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	183
Ş142	(M17) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	185
Ş143	(M18) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	187
Ş144	(M18) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması	187
Ş145	(M19) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1	189
Ş146	(M19) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2	189
Ş147	(T1) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	195
Ş148	(T1) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması Kesit	195

Ş149	(T2) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	197
Ş150	(T2) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması Kesit	197
Ş151	(T3) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	199
Ş152	(T4) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	201
Ş153	(T5) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	203
Ş154	(T6) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması - 1	205
Ş155	(T6) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması - 2	205
Ş156	(T7) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	207
Ş157	(T8) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	209
Ş158	(T9) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	211
Ş159	(T10) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -1	213
Ş160	(T10) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -2	213
Ş161	(T11) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	215
Ş162	(T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	217
Ş163	(T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -1	218
Ş164	(T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -2	218
Ş165	(T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -3	218
Ş166	(T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -4	219
Ş167	(T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -5	219
Ş168	(T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -6	219
Ş169	(T13) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	221
Ş170	(T13) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	221
Ş171	(T14) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	223
Ş172	(T14) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması Kesiti	223
Ş173	(T15) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	225
Ş174	(T15) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	225
Ş175	(T16) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	227
Ş176	(T17) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	229
Ş177	(T18) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	231
Ş178	(T18) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması Kesiti	231

Ş179	(T19) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması-1	233
Ş180	(T19) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması-2	234
Ş181	(T19) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması-3	235
Ş182	(T19) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması-4	235
Ş183	(T19) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması-5	236
Ş184	(T19) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması-6	236
Ş185	(T20) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	238
Ş186	(T21) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	240
Ş187	(T22) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	242
Ş188	(T23) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması	244

BİRİNCİ BÖLÜM – GİRİŞ

Sanat en basit tanım ve deyimle; bir form oluşturma yeti(qualifications), yetenek(talent) ve becerisidir(skills). İnsan, sonsuz sayıda farklı formlar üreten doğa karşısında, yetenek ve becerisiyle yaratıcı (kreativ) sürece ortak olmaktadır.

Sanat, insanlık tarihi kadar eski bir kavramdır. Tarihsel süreçte, her toplumun kendine özgü bir sanatı vardır. Nerede bir insan topluluğu varsa, orada yaşamı gerekli kılan yaşamın yanı sıra sezginin, bilinçaltının, içgüdüsellüğün bir etkisi olarak, sanat edimi daima kendisini göstermiştir.

Kişinin öznel iç görüşü, imgeleri, düşünceleri ve duyguları sanat ile görselleşir. Bu çok öznel olan durumun dışa dönüşmesi, somutlaşması ve başkalarına anlatması insan için önemli bir gereksinimdir. Daha kapsamlı bir anlayış ve deyimle sanat; insanın insan olma yazgısı ve koşulunu yenme, kendini aşabilme çabasıdır (Kınay, 1993). Hegel; sanatı, düşüncenin değil, ilhamın ürünü olması nedeniyle bilimden ayırır. Hegel'e göre sanat, *“insan çabasının ve ruhunun bir ürünüdür”* (Yetkin, 1972; 135).

İlk insanların ataları için söyledikleri ilk şarkılardan, yaptıkları ilk danslardan ve avcılarının avlarını ilk kez mağara duvarlarında resmetmelerinden; anne ve babaların çocukları için ilk kahramanlık hikâyelerini anlatmaya başlamalarından bu yana sanat, insan yaşantısının betimlenmesini, anlatılmasını ve kökleşmesini sağlamıştır. İnsanlar her zaman bazı şeyleri anlamaya ihtiyaç duymuşlar; bu yolla ruh ile bedeni, zekâyla duyguyu, zamanla mekânı ve yaşantılardaki olayları birbiriyle ilişkilendirebilmişlerdir. Bu bağlantıları ve açıklayamadıkları başkaca şeyleri ifade edebilmek için de sanatı keşfetmişler, yaratmışlardır (Özsoy, 2003).

Sanatın insan yaşamına dair bütün gerekliliği ve zorunluluğu, insanoğlunun sahip olduğu tüm kapasiteleri sanatsal yetiye dönüştürme noktasında eğitimle ilişkilendirilmiştir. Genel anlamda eğitim dendiğinde yaşam boyu süren, insanın bilgi, beceri, yargı güçlerini geliştirmeyi de içine alan insan yetiştirme akla gelir.

Çağdaş yaşamın ortaya çıkardığı tarihsel, toplumsal ve kültürel bir dönüşümün ürünü olarak teknoloji ve tüketim kültürü; yeni bir araştırma alanı olarak doğarken

aradan geçen zaman içinde sosyal bilimlerin değişen doğası ve disiplinlerarasılığın öne çıktığı bir dönemde daha geniş ve daha kuşatıcı bir çalışma çerçevesine oturtulması gerekmektedir.

Kültürel mirasa sahip çıkmanın, modern toplumla ve bu toplum içinde çağdaş kentin kültürel aktarım alanlarında üretilen, yaratılan, yaşatılan sanatsal formlarla yakından ilişkili olduğunu; moderniteyi ve günümüzde küresel dünyanın kültürel kodlarını anlama süreci açısından da önemli olduğunu söyleyebiliriz.

Bu bağlamda eğitim kurumlarına çok iş düşmektedir. Öğretim elemanının öğrenciye öncelikle bizi biz yapan kültürel mirasımıza sahip çıkma bilincini aşılması gerekmektedir.

Tez çalışmasının kazanımları öğrencilere kendi kültürünü ve farklı kültürel örüntüleri çok yönlü ve hoşgörölü bir yaklaşımla tanıma, benzerlik ve farklılıkları anlama, karşılıklı anlayış ve duygudaşlık geliştirme olanağı sunacaktır. Kültürel miras olan arkeolojik form ve nesnelerin, kültürel ve sanatsal yaratıcılığın yeni özgün yaratmalarının esin kaynaklarından biri olduğu düşünölmektedir.

Yapılacak olan örnek sanat uygulamaları kültürel mirasın anlaşılması ve korunmasına yönelik lisans eğitim alanında gerçekleştirilen olumlu adımlardan biri olacaktır.

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Arkeolojik sitlerin insanlık tarihini nesnelere sunarken, yaratıcılığı motive edip geleceği yönlendirecek estetik değerlerin kazanımını sağladığı görülür. Ayrıca yaratıcı düşünceyi motive ederken, geleceği yönlendirecek estetik değerlerin yerleşmesini de sağladığı görülür.

Kültürel değerlerimize sahip çıkmak, onların ışığında farklı teknik ve materyallerle yeniden yorumlamak ve yeni eserler sunmak sanat eğitiminin dolaylı bir görevidir. Bugünün değerlerini yaşadığı toprakların geçmişiyle özleştirmek, onlardan beslenmek; Sanat öğrencilerini neolitik çağa dair tarihi buluntularla geçmişe doğru fantastik bir yolculuğa çıkararak o dönemi anlama ve yeni estetik nesnelere oluşturma sürecine kaynak olacaktır.

Geleneksel ile çağdaş olanın sınırlarının çok iyi belirlenmesi, yeni ürünler elde edelim derken, tarihi ve kültürel mirasımızın dejenere edilmesi ya da kimliksiz bir üretime geçilmesine de müsaade edilmemelidir (Kahveci, 1998:392). Bu bağlamda, tarih bilinciyle öğrencilerin donatılması kültürel mirasın farkında olmasını sağlayacağı gibi, arkeolojik buluntular da artistik çalışmalara yeni bir perspektif açacaktır.

Çatalhöyük kültürel coğrafyasına dair buluntuların tez çalışmasında kullanılması, Neolitik çağa dair üretim modellerinin sorgulanarak; teorik olarak kültür kavramı, pratik olarak da dönem araç-gereçlerinin estetik ve teknik analizinden dolayı önem kazanmaktadır.

Bu uygulamalar sayesinde korunması gerekli kültür varlıkları ve alanlarının, bu evrensel değerlerin gelecek kuşaklara bırakılması sağlanabilir. Bu bağlamda, bu uygulamaların daha sistemli hale getirilmesinin yanı sıra, ülkemizin arkeolojik alanlarında da kullanılabilir bir yöntem olarak geliştirilmesi bu çalışmanın temel hedefini oluşturmaktadır.

Kurumun seçilmesi gelecek nesillere öğretmenlik yapacak sanat eğitimcilerinin bu okullarda yetiştiriliyor olmasından dolayı önemlidir. Gelecekte toplumu oluşturacak bu nesiller estetik beğeni algısı yüksek, yaşadığı toprakların değerlerini tanıyan fertler olmalıdır.

1.2. Problem Durumu

Araştırmanın temel problem cümlesi “Çatalhöyük arkeolojik sit buluntularının sanat eğitimi ve pratiklerine katkısı neler olabilir” sorusu, olarak tespit edilmiştir.

Bu bağlamda araştırma konusu detaylandırılmış, uygulama yöntemleri belirlenmiş, rubrik ölçek geliştirilerek süreç değerlendirmesi yapılmıştır.

1.2.1. Alt Problemler

Yapılan çalışmanın alt problemleri olarak şunlar belirlenmiştir;

- Öğrencilerin yaşadıkları toprakların kültür mirası olan arkeolojik buluntuları tanımalarında ne tür pratikler geliştirilebilir.

• Disiplinler arası bağlamda arkeolojik içerikler, sanat eğitiminde nasıl değerlendirilebilir?

1.3. Sayıtlar

- Veri toplama araçlarının amacına uygun hazırlandığı düşünülmüştür.
- Örneklem olarak seçilen öğrencilerin evreni temsil edebilecek nitelikte olduğu varsayılmıştır.
- Araştırma kapsamında elde edilen bilgi ve verilerin doğru olduğu varsayılmıştır.
- Araştırma hakkında sorulan sorulara öğrencilerin objektif ve doğru cevaplar verdiği varsayılmıştır.

1.4. Sınırlılıklar

- Araştırma kapsamı Türkiye'deki tanınan kazı çalışmaları ve buluntuları içerisinden, Çatalhöyük Arkeolojik Sit Alanı buluntuları ile sınırlandırılmıştır.
- Uygulama çalışmalarının yapıldığı çalışma grubu, Necmettin Erbakan Üniversitesi, A.K.Eğitim Fakültesi Resim iş Öğretmenliğinden Modelaj, Heykel, Teknoloji ve Tasarım derslerini alan 61 öğrenci ile sınırlandırılmıştır.
- Araştırma kapsamında ulaşılabilen kaynaklar Konya, Ankara ili müzeleri ve internet üzerinden ulaşılabilen kaynaklar ile sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM – KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Kültür Varlıkları ve Arkeoloji

2.1.1. Tarih ve Kültür Bilinci

Tarih geçmişteki insanların neler yaptıklarına, isteklerine, amaçlarına yaşadıklarına ilişkin olarak gerçekliğe konularak ortaya konulmuş betimlemeler olarak tanımlanır.

Tarih, insanın sosyo-biyolojik bir tür, toplumsal, tarihsel bir varlık olarak; toplumdaki, doğadaki bunlara bağlı olarak bireydeki-gelişme sürecinin incelenmesidir. Toplumlar basitten karmaşığa, alt düzeyden üst düzeye, sonsuz-sürekli bir akış içindedir; değişim ve gelişim, doğa, üretim güçleri ve ilişkileri, sosyal-siyasal sıçramalar, bilimsel/teknolojik, sanatsal, kültürel dönüşümler hep bu akış içinde gerçekleşir. Tarih bu akışın, dünden geleceğe yönelen nesnel yasal hakların bulunması, kavranmasıdır. Bu bağlamda yanlış bir kanı olarak yaygınlaşan; “tarih, geçmişin incelenmesidir” savı, bilgisizlik değil, bilinçli bir çarpıtmadır. Diğer bir deyişle tarih dün-bugün-yarın’a (geleceğe) ilişkin bilinmeyen bilgisine ulaşmak için gelişimin yasallıklarını araştırma, soruşturma ve yorumlamadır (Oymak,1997:32).

Pek çok memnun edici olmayan yanları olan bilgi dalıdır; güvenilmezdir, değişkenlik gösterir, uyuşmaz parçacıklar halindedir. Ancak bu niteliklerine rağmen geçmişe dair önemli bilgiler taşır. Yalnızca geçmiş değil, günümüzde olup biteni de anlayabilmek için gereklidir (Dilek, 2002:5).

İnsan olmanın temel unsurlarından olan ad koymada, ya da kimlik belirlemede, tarih, birinci dereceden rol oynamıştır. Hangi birey ya da toplum ele alınırsa alınsın kendi kimliğini, sahip olduğu tarihi sürecin kendisine kazandırdığı niteliklerle elde etmektedir. Özellikle toplumsal kimlik tarihe tümüyle bağlıdır. Tarihe bağımlılık, birey açısından da aynı derecede geçerlidir (Uygur, 1996:153-54).

Tarih bilgisi, ancak tarih bilgisinin gerekli hatta zorunlu olduğunun kavranması ile işlevli olur. Bu işlev, ancak bugün ve yarın için, günlük, aylık, yıllık, yüzyıllık insan gereksinmelerine yanıt, çözüm bulabileceğinin farkına varılması ile olanaklıdır.

Doğal olarak, Nietzsche'nin dediği gibi “bilgi bahçesinde başıboş dolaşanların gereksinmesi gibi değildir tarih bilgisinin gereksinimi, bizim yaşama ve eyleme gereksinmemiz var. İşte biz tarih bilgisini yaşam ve eylemlerimiz için istiyoruz.” Buradaki yaşam ve eylem, insanın yaşam içi, bilimsel, sanatsal, etnolojik, hukuksal, ekonomik, felsefi, törel tüm eylemlerini içerir (Oymak,1997:35).

Tarihin bir başka değeri ise bireylere kimlik duygusu katması, içinde buldukları toplumun ve insanoğlunun kültürel mirasını anlamasına yardımcı olmaktır. Birey ve toplum kendi kimliğini, sahip olduğu tarihi süreç sayesinde kazanır. Tarih kolektif bellektir ve bundan mahrum olanlar hafızalarını yitirerek köksüz duruma düşerler (Aktaran; Kaya, 2009:71).

Tarih bilinci geçmişten beslenmekle beraber ileriye doğru giden düşünceye dayanır ve geleceğe yön vermede belirleyici yer tutar. Bu sayede gelecek tasavvuru tarih bilinci ile oluşur. Tarihin biriktirdiği her şey; bütün bir medeniyet, yaşama şekli, maddî ve manevî değerler buna yardımcı olur. Birey ve toplum, en uzak geçmişten sonsuz geleceğe doğru akıp giden zaman içinde var olduğu ve var olacağı duygusuna ancak tarih bilinci ile ulaşabilir. Tarih bilincine tarih bilgisi olmadan ulaşamaz. Tarih üzerine bilgi sahibi olmak ise tarih bilincine sahip olmak demek değildir. Tarih bilinci kendiliğinden ortaya çıkmaz; zaman, mekân ve şartlara tarih bilgisi ile bakmak, görüleni yaşanan anın değerleri ile yorumlamak suretiyle doğar. Tarih bilinci, tarih bilgisi yanında, geçmişle doğrudan teması gelmeye de ihtiyaç duyar. Geçmişle teması ise ancak tarihten bugüne kalan eserler sağlayabilir (Sungu ve Ata, 2002:153-154).

İnsanın nasıl düşündüğü, duyduğu, yaptığı, istediği; insanın kendine nasıl baktığı, özünü nasıl gördüğü; değerlerini, ülkülerini, isteklerini nasıl düzenlediği işte bütün bunlar geçmişten getirdiği tarihsel kültürün öğeleridir. İnsanın kültürü onun ne tür bir yaşama biçimi, ne tür bir var olma programı, ne tür bir eylem kalıbı benimsediğidir.

Kültür, dilimize iki kaynaktan gelmiştir: Biri Fransız ve diğeri Amerikan kaynaklıdır. Fransızca kültürün Türkçe karşılığı “İrfan”, Amerikan’ca kültürün karşılığı, “Medeniyettir”. Ziya Gökalp kültürle medeniyetin ayrı ayrı kavramlar

olduğunu kabul eder ve kültüre “hars” der. Ona göre hars milli olduğu halde, medeniyet beynelmiledir. Başlangıçta her kavmin harsı vardır. Hars yükseldikçe medeniyet doğmaya başlar. Sosyolog ve antropologların yüzde doksanı “medeniyet” kelimesini kullanmazlar, “kültür” kelimesini tercih ederler. Kimine göre bu iki kavram eş anlamlıdır, kimine göre farklıdır.

Uygur’a (1996:17) göre; “kültür”, insanın ortaya koyduğu, içinde insanın var olduğu tüm gerçeklik demektir. Öyleyse; kültür doğanın insan eliyle evcilleştirme ve ehlileştirme sürecine dair maddi ve manevi her türlü bileşenlerin toplamıdır. Kültür durağan değildir, kültür içgüdüsel olarak nesilden nesile aktarılan değerler-normlar-kurumlar-eserlerin kümülatifidir (toplamıdır). Bu bileşenler toplumun alt ve üst katmanlarını oluşturur. Üst katmanlar gelenekler, alt katmanlar ise dil, lehçe, dünya görüşü ve yaşam biçimine dair herşeydir.

Kültür ile coğrafyayı birleştiren kültürel coğrafya, kültür grupları ve toplumun mekânsal işleyişi bakımından ortaya çıkan mekânsal çeşitlilikleri coğrafi bir yaklaşımla ortaya koymaktadır. Dil, din, ekonomi, yönetim ve diğer kültürel olguların bir yerden diğerine değişme ya da aynı kalma yollarının tasvir ve analizi kültürel coğrafyanın inceleme konusudur (Arı, 2005: 320).

Kültür doğanın insanlaştırılma biçimi, bu insanlaştırmaya özgü süreç ve verimdir. Kültür, insanın kendini kendi evinde duymasını sağlayacak bir dünya ortaya koymasıdır. Buna göre kültür, böylesi bir dünyanın anlam varlığına ilişkin tüm düşünülebilirlikleri içerir. Kültür insanın varoluşunun nasıl ve ne olduğudur. İnsanın nasıl düşündüğü, duyduğu, yaptığı, istediği; insanın kendisine nasıl baktığı, özünü nasıl gördüğü; değerlerini, ülkülerini, isteklerini nasıl düzenlediği bütün bunlar hep kültürün öğeleridir. İnsanın ne tür bir yaşama biçimi, ne tür bir var olma programı, ne tür bir eylem kalıbı benimsediği kültürdür. Teknik, ekonomi, hukuk, estetik, bilim, devlet, yöntem - insanın meydana getirdiği her şey kültüre girer. Örgütler, dernekler, kurumlar, okullar, tüm kendilerine ilişkin şeylerle birlikte kültürden sayılırlar. İnsanlar arasındaki her çeşit karşılıklı etkileşmelere, her türlü yapıp yaratma alışkanlıklarına, bütün “manevi” ve “maddesel” yapıt ve ürünlere kültür denir.

Kültür, sürekli değişerek insanı ve toplumu aşan zorunlu değişmelere onları adapte eden bir mekanizmadır. Bugünün kültürü, bugüne ait değildir. Bütün geçmiş birikimleri, belleğinde saklar. Onlara belki bazılarına bu çağdan günümüzden bir görünüm kazandırır. Onlar ya değişir, ya da kültürün bilinçaltına itilirler (Kuban, 2000:54).

İnsanın meydana getirmiş olduğu teknik, ekonomik, hukuk, estetik, bilim, devlet, yöntem hepsi kültüre girer. Hegel kültüre tinsel varlık demektedir. Bu tinsel varlık ruhi varlıktan prensipçe farklı bir varlık olarak kültür dünyasını oluşturur. Ruhi varlıktaki bireycilik prensibinin hüküm sürmesine rağmen, bu prensip tinsel varlıkta ortadan kalkmaktadır. Geniş anlamda ortak olan tinsel varlık, ruhi olandan özellikle bireyüstü oluşuyla ayrılır (Aktaran; Göğebakan, 2009:15-16).

Gelişmiş bir kültür; doğum, ölüm, delikanlılık ve evlenme gibi hayatın önemli olayları için törenler yapar. Bunlar için bir şey yapmazsak onlar boş ve manasız kalır. Tören yapmak ruhsal bir ihtiyaçtır. Tören sadece önemli olaylar için değil küçük günlük olaylar için de yapılır. Örneğin toplu olarak yenilen yemek veya ziyafet, tören haline sokulmuş demektir. Bu şekilde yalnızca bedenler değil, ruhlar da doyurulmuş olur. Kültür, sadece tabiatın insan eliyle işlenmesi değil, bizzat insanın ahlâki, sosyal, entelektüel, teknik istidat ve kabiliyetlerinin geliştirilmesi demektir. Burada ifade edilmek istenen insanın eğitimidir. İnsan, doğuştan potansiyel olarak pek çok yeteneği getirmekle birlikte uygun ortam bulamazsa, bunları ortaya çıkarmak mümkün olamaz. Şu halde kültürle eğitim arasında da çok sıkı bir ilişki bulunmaktadır. Kültür; dili, musikiyi, mimariyi, dağı, taşı her şeyden önce insanı işlemek, bunları ulaşabilecekleri en yüksek, en güzel, en ince noktaya kadar ulaştırmaktır (Arslanoğlu, 1981:246).

2.1.2. Kültür Varlığı Kavramı

Tarih Öncesi ve Tarihi Devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili veya Tarih Öncesi ya da Tarihi Devirlerde sosyal yaşama konu olmuş, bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan yer üstünde, yer altında veya su altındaki bütün taşınır ve taşınmaz varlıklara, “Kültür Varlıkları” denir.

Taşınmaz Kültür Varlıklarına örnek olarak; kaya mezarlıkları, ören yerleri, akropol ve nekropoller; kale, hisar, burç, sur, tarihi kışla, kümbet, türbe, köprü, han, hamam, harabeler, sarnıç, tersaneler, medrese tekke, zaviye, arasta, bedesten gibi yapılar sayılabilir (Madran,2009:8).

UNESCO Genel Konferansı'nda 1972 yılında üye devletlerce kabul edilen Dünya Kültürel ve Doğal Varlıkların Korunmasına Dair Sözleşmesi'nde, oldukça ayrıntılı ve kapsamlı tanımlar getirilerek korunacak varlıklar, “Kültürel Miras” ve “Doğal Miras” olarak ayrılmıştır. Anıtların kültürel miras kategorisinde değerlendirildiği konferansın sonuç bildirgesinde anıt; tarihsel, sanatsal veya bilimsel açıdan sıra dışı bir değeri bulunan mimarlık eserleri heykel ve resimler, arkeolojik nitelikte eleman ve yapılar, yazıtlar, mağara ve eleman grupları olarak tanımlanmıştır (Tadmori, 2004:23).

Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve 5226 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu İle Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da şöyle tanımlanmıştır: *“Korunması gerekli tabiat varlıkları ile 19. yüzyıl sonuna kadar yapılmış taşınmazlar, belirlenen tarihten sonra yapılmış olup önem ve özellikleri bakımından Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca korunmalarında gerek görülen taşınmazlar, sit alanı içinde bulunan taşınmaz kültür varlıkları, milli tarihimizdeki önemleri sebebiyle zaman kavramı ve tescil söz konusu olmaksızın Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda büyük tarihi olaylara sahne olmuş binalar ve tespit edilecek alanlar ile Mustafa Kemal Atatürk tarafından kullanılmış evler”* (Resmi Gazete No:18113, 1983).

Kanunda yapılan kültür varlığı tanımında yer alan unsurlardan dikkat çekenlerden biri “zaman” unsurudur. İnsanlık tarihi yazılı yazısız belgelere göre incelenmektedir. İlk canlılığın var oluşundan yazının bulunuşuna kadar geçen döneme tarih öncesi (prehistorik) devirler, yazının bulunuşundan sonraki döneme de tarihi devirler adı verilmektedir. Kanun, zaman sınırlaması yapmayarak bütün dönem ve devirlerde yapılmış eserlerin kültür varlığı tanımı kapsamına girebileceğini kabul etmiştir. Dolayısıyla zaman unsuru yönünden sınırlayıcı bir durum bulunmamaktadır. Tanım içeriği çok benzese de, daha önceki hukuki düzenlemelerde “eski” eser, anıt,

abide gibi kavramlara yer verilmişken, ilk defa 1982 Anayasası ve takiben de 2863 sayılı Kanunda eski eser yerine “kültür varlığı” kavramına yer verilmiştir.

Bu durumda eski olmayan yakın tarihte inşa edilmiş bir yapı, taşıdığı özellikler nedeniyle eskilik vasfı aranmaksızın kültür varlığı olarak kabul edilmiştir. Tanımda geçen bir diğer unsur “nitelik” unsurudur. Bir taşınmazın kültür varlığı sayılabilmesi için, onun sosyal yasama konu olmuş “bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili” maddi ya da manevi bir “değer” taşıması gerektiğidir. Bu değerleri ortaya çıkaracak olan ise tarih, ilahiyat, sosyoloji, arkeoloji, sanat tarihi gibi bilim dallarıdır.

Tanımda yer alan başka bir unsur ise “özgünlük” unsurudur. Tarih öncesi veya tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bir değeri bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yasama konu olmuş taşınmaz varlıkların aynı zamanda bilimsel ve kültürel açıdan bir özgünlüğünün bulunması gerekir. Eğer bir taşınmaz her yerde bulunabilir nitelikte ise orada özgünlükten bahsetmek mümkün değildir. Yapısı, mimarisi, süslemesi vb. bir özelliğiyle taşınmazı diğerlerinden ayıran, onu farklı kılan bir vasfının bulunması gerekir. Özgünlüğü, tüm tarihi devirler içinde değil, taşınmazın inşa edildiği zaman dilimi içinde değerlendirmek gerekmektedir. MÖ. 2000 yılına ait bir yapı kalıntısı için ayrıca bir özgünlük aramaya gerek yoktur. Yapının tarihi ona yeteri kadar özgünlük katmaktadır. Görüldüğü gibi “özgünlük” unsuru sınırlayıcı niteliktedir (Koç, 2007:62).

Kültür Ve Tabiat Varlıkları'nı Koruma Yüksek Kurulu'nun 28.2.1995' de aldığı kararla Taşınmaz Kültür Varlıkları iki grupta incelenmektedir;

- I.Grup yapılar içinde; evrensel, ulusal ya da yöresel düzeyde mimari değere sahip tarihsel, anı ve estetik nitelikleriyle korunması zorunlu yapılar vardır. Antik yapılar (İstanbul Ayasofya Müzesi), Ortaçağ yapıları (Erzurum Çifte Minareli Medrese), dini ve askeri mimarlık örnekleri (İstanbul Süleymaniye Camii), su yapıları (İstanbul III. Ahmet Çeşmesi), saraylar açısından korunması gereken yapılar olarak bu küme içindedir.

- II. Grup yapılar içinde ise; kentsel çevreyi oluşturan, yöreye karakter veren, geleneksel yapıım tekniğiyle yapılmış binalar bu gruba girmektedir. Örnek olarak;

eski fabrikalar, depolar, 19. yüzyıl konutları, hanlar ve apartmanlar verilebilir (Ahunbay, 2009:31-32).

Dolayısıyla soyut ve somut bileşenleriyle kültürel mirasın nesilden nesile korunup yaşatılması için kanun tüzük ve yönetmeliklerin caydırıcı nitelikte düzenlenmesi gerekir. Mevcut yasa ve tüzüklerin arkeolojik ören ve sit alanlarını, define avcısı-tarihi eser kaçakçılara karşı tam anlamıyla korumaya yönelik olmadığı, yaşanan olumsuz vakalardan da anlaşılmaktadır.

2.1.3. Kültür Varlıklarının Korunması

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bağımsızlığını kazanan ülkeler, yeni ulusal kimliklerini oluştururken geçmişteki kültürlerine yönelmeye başlamıştır. II. Dünya Savaşı'nın 1939-1945 yılları arasında yaptığı yıkımdan sonra başlayan ülkelerini yeniden inşa etme süreci, Avrupa'da arkeolojik araştırmaları teşvik edici bir etki yaratmıştır. Avrupa'da birçok tarihi kent merkezinin, Londra'daki yapılaşma örneğinde olduğu gibi verilerin bile kayda geçirilmeden yok edilişi; "kurtarma" kavramının, tarihi mirasa sahiplenme bilinciyle arkeolojide yer almasına yol açmış ve kazılar yaygınlaşmıştır (Yılmaz, 2004:83-84).

Daha sonra ise, tarihi yapıları koruma konusunda önemli bir kuruluş olan UNESCO, 1945 yılında Londra'da Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO) 44 ülke tarafından ortak karar alınması sonucu 1946 yılında kurulmuştur.

UNESCO'nun kuruluşundan sonra, bu kuruluşa ilişkin pek çok örgüt kurulmuştur. Bu örgütlerden örnek vermek gerekirse; UNESCO tarafından Taşınabilir Kültür Varlıkları'nın korunması amacı ile 1946'da ICOM (Uluslararası Müzeler Konseyi - International Council of Museums) teknik anlamda üyelerine yardımcı olabilmek amacı ile 1959'da Kültürel Varlıklar'ın korunması ve onarılması için ICCROM (Kültürel Varlıkların Korunması ve Onarımı Araştırma Merkezi – International Center for the Study of the Preservation and the Restoration of Cultural Property), 1964'te ise Varşova'da görevi; tarihi anıtlar ve sitlerin korunması ve değerlendirilmesine yönelik teoriler, yöntemler, teknikler ile ilgili her türlü araştırmayı desteklemek ve yönlendirmek olan ICOMOS; (Uluslararası Anıtlar ve

Sitler Konseyi – International Council on Monuments and Sites) kurulmuştur (“Sanal-1”, 2016).

1964 yılında Venedik’te Carta del Restauro’nun yetersiz kaldığı alan ve konularda yeni ilkeler oluşturmak için toplanan 2. Uluslararası Tarihi Anıtlar Mimar ve Teknisyenleri Kongresi’nde Venedik Tüzüğü oluşturulmuştur. Venedik Tüzüğü işe öncelikle “tarihi anıt” kavramını açıklayarak başlamıştır. Tüzüğe göre; tarihi anıt tek başına değil, çevresiyle birlikte ele alınarak korunmalıdır. Sadece büyük sanat eserlerini değil, belge niteliği taşıyan daha basit eserleri de kapsamaktadır. Bu eserlerin korunması için çağın tüm tekniklerinden yararlanılmalıdır. Korumanın amacı; anıtların sanat eseri değerinin yanı sıra, tarihi belge değerinin de ortaya konmasıdır. Tüzükte karşımıza çıkan bir diğer kavram ise sürekliliktir. Bu nedenle korunacak anıtın uygun bir işleyle ve çevresiyle birlikte yaşatılması öngörülmektedir. Aksi gerekmedikçe “in situ” yani anıtın tüm öğeleriyle birlikte bulunduğu yerde korunması önerilmektedir. Yapılacak her yeni onarımın bilimsel çalışma ve araştırmalara dayandırılması, yine aksi gerekmedikçe geleneksel tekniklerden yararlanılması ve onarımın veya gerektiği takdirde yapılacak eklerin kendini belli etmesi, orijinalden ayrılması gerekliliği savunulmaktadır. Tarihsel süreçte anıta yapılmış olan eklere de saygı gösterilmeli, bunların da birer belge niteliği taşıdığı unutulmamalıdır. Arkeolojik alanlarda yapılan çalışmalarda yeniden inşa söz konusu değildir, ancak “anastilosis” yani malzemenin anlam verecek şekilde bütünleşmesi kabul edilebilmektedir. Tüm bu çalışmalar ve hatta çalışmaların her safhası, ilgili raporlar ve görsel malzeme ile belgelenmeli, arşivlenmeli ve araştırmacıların yararına sunulmalıdır (Karakuş, 2011).

Koruma Anlayışı, Karşılaştırmaları ve Uygulamalarına bakıldığında, 1972 yılında Birleşmiş Milletler Bünyesinde oluşturulan Çevre Programı (UNEP) çerçevesinde Helsinki’de yapılan toplantıda çevre sorunlarının giderilmesine yönelik çözümler bulunmaya, fonlar oluşturulmaya çalışılmıştır (Yılmaz, 2004: 84).

Arkeolojik mirasın dünyada gittikçe artan tehditlere maruz kalması, ICOMOS’un arkeolojik alandaki rolünün sorgulanmasına yol açmış ve 1985 yılında “Arkeolojik Miras Yönetimi Uluslararası Komitesi ‘ICAHM’ kurulmuştur. Bu kurum aracılığıyla arkeolojik miras yönetimi yanı sıra deneyim ve uzmanlık

birikimlerinin paylaşıldığı uluslararası toplantıların düzenlenmesi sağlanarak ICOMOS'un bu alandaki politika ve programlarının geliştirilmesi için önerilerin ve uluslararası işbirliğinin desteklenmesi amaçlanmıştır (Yılmaz, 2004: 84).

Ülkemizdeki koruma kavramı irdelendiğinde; 1881 yılında 1. Asar-ı Atika Nizamnamesi, 1906'da ise 2. Asar-ı Atika Nizamnamesi, 1973 yılında 1710 sayılı Eski Eserler Kanunu, 1983 yılında çıkan 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası, 1987 yılında 3026 sayılı Kanun eki ve 2004 yılındaki 5226 sayılı Kanun eki ile mevzuat yürürlükte tutulmaktadır (Arabacıoğlu, 2007:12).

Ülkemizde 2363. maddede Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile nelerin bu kapsamda değerlendirileceği nelerin kültürel varlık olduğu, nelerin tabiat varlık olduğu, nelerin sit alanı olduğu ve koruma altına alınması gerektiği şu şekilde belirtilmiştir:

“ Genel Hükümler

Amaç:

Madde 1 – Bu Kanunun amacı; korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili tanımları belirlemek, yapılacak işlem ve faaliyetleri düzenlemek, bu konuda gerekli ilke ve uygulama kararlarını alacak teşkilatın kuruluş ve görevlerini tespit etmektir.

Kapsam:

Madde 2 – Bu Kanun; korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili hususları ve bunlarla ilgili gerçek ve tüzelkişilerin görev ve sorumluluklarını kapsar.

Tanımlar ve kısaltmalar:

Madde 3 – Bu Kanunda geçen tanımlar ve kısaltmalar şunlardır:

a) Tanımlar:

1. (Değişik:14/7/2004 – 5226/1 md.) “Kültür varlıkları”; tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün

değer taşıyan yer üstünde, yer altında veya su altındaki bütün taşınır ve taşınmaz varlıklardır.

2. “Tabiat varlıkları”; jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olup ender bulunmaları veya özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan değerlerdir.

3. “Sit”; tarih öncesinden günümüze kadar gelen çeşitli medeniyetlerin ürünü olup, yaşadıkları devirlerin sosyal, ekonomik, mimari ve benzeri özelliklerini yansıtan kent ve kent kalıntıları, kültür varlıklarının yoğun olarak bulunduğu sosyal yaşama konu olmuş veya önemli tarihi hadiselerin cereyan ettiği yerler ve tespiti yapılmış tabiat özellikleri ile korunması gerekli alanlardır (TBMM, 2004).

Ayrıca 3386 sayılı yasa gereğince, “Kültür Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun “ başlığı altında yapılan değişiklikle daha önce Kültür Bakanlığı bünyesinde yer alan Anıtlar ve Müzeler Müdürlüğü kaldırılmış, Koruma Genel Müdürlüğü’nün sorumluluk alanı Kültür Varlıkları ile sınırlandırılmıştır.

1951’de 5805 sayılı yasayla kurulan “GEEAYK” kuruluş yasası ile 1973’te kabul edilen 1710 sayılı “Eski Eserler Yasası”, 1983 yılına kadar kültürel varlıkların korunmasını düzenleyen iki temel yasa olmuştur. 1983’te kabul edilen 2863 sayılı “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu” ve bu yasanın bazı maddelerindeki değişiklik yapan 1987’de çıkartılan 3386 sayılı yasa günümüze kadar süregelmiştir. 4848 sayılı yasayla Kültür Bakanlığı’nın Turizm Bakanlığı ile birleştirilmesinin ardından, bu yeni örgütlenme ve koruma anlayışı çerçevesinde yeni bir yasa hazırlama çalışmaları hızlanmıştır.

2863 sayılı yasa hem ilke koyan hem de karar oluşturan ikili yapı yerine, ilke oluşturmada merkezi bir üst kurum olan “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu’na, karar oluşturmayı ve yerel ölçekte denetimi ise içinde yerel yönetimlerin temsilcilerinin de bulunduğu bölgesel koruma kurullarına bırakmıştır (Karakaş, 1997:22-25).

Anadolu tarih öncesi dönemlerden itibaren çeşitli kültürlerle uygarlıklara ev sahipliği yapmış adeta bir kültür mozağıdır. Yeryüzünün en eski uygarlıkları yine bu topraklarda ortaya çıkmış ve batı kültürünün temelini oluşturan özgür düşünce

kavramı, demokrasi kavramı, felsefe, temel bilimler ilk örneklerini Anadolu'da göstermiştir (Yıldırım, 1998:169).

Tarih boyunca çok çeşitli kültür ve uygarlıkların birleşme ve çatışma noktasında yer alan ve bugün de bu özelliğini koruyan Anadolu ve Trakya, üzerinde birçok halkın bugüne bıraktığı kültür mirasını taşımaktadır. Ülkemiz sınırları içerisinde yer alan bu mirasın köklerinde eski Anadolu kültürleri (Hitit, Likya, Karya, Frig gibi), Akdeniz ve Ege kültürleri (Miken, Hellen, Roma, Bizans gibi), Orta Asya, İran, Arap etkileri ile Selçuklu ve Osmanlı kaynakları bulunmaktadır. Bu çeşitlilik ve zenginlik, Türkiye'yi belki de dünyada tek örnek yaparken, bu mirası korumak ve gelecek kuşaklara aktarmak için belirlenecek politika ve stratejiler için çok büyük çabalar harcanmasını da zorunlu kılmaktadır (Akurgal, 2005:9).

Kültürel varlıkların korunması denince ilk akla gelen fiziki olarak devamlılığının sağlanmasıdır. Fiziki koşullarının devamlılığının sağlanması demek bunların zarar tahrip edilmemesi, olumsuz koşullardan korunması, yağmalanmasının önlenmesidir. Gelecek kuşaklara aktarılmasında bu eserlerin korunması en öncelikli konudur. Aynı zamanda sanayileşme ve ardından gelen şehirleşmenin getireceği olumsuz etkiler kültür varlıklarının korunmasında dikkat edilmesi gerekli noktalarıdır. Bir ulusun hayat tarzı, değer yargıları, kültürü, inançları, gelenekleri, sanatı, kendini ifade biçimleri kültür varlıklarının tanınması, incelenmesiyle mümkündür (Kuban, 2000:67).

Dünyanın en zengin arkeolojik ve tarihi verilerine sahip bir ülke olarak, bunların ekonomik olasılığının en üst düzeyde korunması, bugünkü Türk toplumunun en başta gelen görevlerinden biridir.

2.1.4. Sit Kavramı ve Sit Türleri

Anadolu toprakları, tarih öncesi devirlerden günümüze kadar farklı uygarlıklara ev sahipliği yapan, bu uygarlıklara ait kalıntıları, eserleri de bünyesinde barındıran en zengin ülkelerden biridir. Türkiye eski eserlerin yoğunluğu yanında çeşitliliği bakımından da büyük önem taşımaktadır.

Ülkemizin sahip olduğu bu renkli ve zengin kültürel mirasın bir kısmı yapılan kazılarla gün yüzüne çıkarılmıştır. Kazılarda ortaya çıkarılan bu eserlerden bazıları

bilim adamlarının insanlık tarihi ile ilgili yargılarını yeniden gözden geçirmelerine neden olabilecek derecede önemlidir (Lloyd, 2003:20).

Sit kavramı ile ilk yasa 1930'da Fransa'da çıkmıştır. Yasada "Site" olarak geçen terim, özel anlam taşıyan, doğal, kültürel ya da bilimsel ilginçlikleri olan mekân parçaları olarak tanımlanmaktadır (Özsoy, 1988).

Korunacak özellikleri olan doğal, insan yapısı ya da her ikisinin ortak ürünü olan alanlara sit denilmektedir. Özelliklerine göre sit çeşitleri ise; doğal, tarihi, arkeolojik, kentsel gibi isimlerle sınıflandırılmaktadır (Bildiş, 2006:12).

Sit kavramı tek yapı ölçeğindeki küçük bir parsel için değil, daha geniş bir arazi parçası, alanı ifade etmek üzere kullanılmaktadır. Ayrıca bu alanın bozulmaması ve ayrıştırılmaması, "bir bütün halinde" korunması gereken, kendine özgü birtakım nitelikleri vardır. Bu niteliklerin oluşumu, kendiliğinden olabileceği gibi (doğal), doğal niteliklerine ilaveten insan emeğinin katkısıyla da oluşmuş olabilir (Umar ve Çilingiroglu, 46-48)

Diğer taraftan bu zengin kültürel mirasa ilave olarak, ülkemiz aynı zamanda jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait ender bulunan değerlere sahiptir. Bu değerlerin de hızlı nüfus artışı, sanayileşme gibi nedenlerle tahribinin önlenmesi için korunmaya alınması gerekmektedir.

2863 sayılı Kanun 3. maddesinde, "sit"; *"tarih öncesinden günümüze kadar gelen çeşitli medeniyetlerin ürünü olup, yasadıkları devirlerin sosyal, ekonomik, mimari ve benzeri özelliklerini yansıtan kent ve kent kalıntıları, kültür varlıklarının yoğun olarak bulunduğu sosyal yasama konu olmuş veya önemli tarihi hadiselerin cereyan ettiği yerler ve tespiti yapılmış tabiat özellikleri ile korunması gerekli alanlar"* olarak tanımlanmıştır.

Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelikte ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ilke Kararlarında, unsurlarından hareketle yapılmış bir sit türü tanımı bulunmamaktadır. Sit türleri ve derecelendirme çoğunlukla alanda yapılabilecek müdahalelerden hareketle belirlenmiştir. Aynı şekilde sit türleri arasındaki farklılık ve çakışma hali de belirginleşmemiştir. Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için, kültür ve tabiat

varlıklarını koruma mevzuatı içinde (Kanun, Yönetmelik, ilke Kararı vb.) geçen sit türlerini ve derecelerini aşağıdaki gösterildiği şekilde tasniflemek mümkündür. (Koç, 2007).

Sit Türleri ve Dereceleri:

1.Kültürel Sitler

- *Tarihi sit*

- *Kentsel sit*

- *Arkeolojik Sit (1.Derece/2.Derece/3.Derece)*

- *Kentsel Arkeolojik sit*

2.Doğal Sitler (1.Derece/2.Derece/3.Derece)

2.1.4.1. Kültürel Sitler

2.1.4.1.1. Tarihi Sit

Tarihi sitlerde, milli tarihimiz ve askeri harp tarihi açısından önemli tarihi olayların cereyan ettiği ve doğal yapısıyla birlikte korunması gerekli alanlardır (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu, 1996).

Önemli tarihi olayların cereyan ettiği ve bu sebeple korunması gerekli yerler olarak ifade edilmektedir. Örneğin Gelibolu Yarımadası ve Çanakkale Boğazı çevresi önemli tarihi sit alanlarındandır (Bildiş, 2006:12).

Tarihi sitlerde; bitki örtüsünü, topografik yapıyı, siluet etkisini bozabilecek, tahribata yönelik hiçbir eylemde bulunulamaz. Alanın tescil tarihi öncesi doğal dengeyi bozucu yapılmış her türlü uygulamanın zaman içinde ıslahı için kamu kuruluşlarınca, orman alanlarında Orman Bakanlığınca gerekli çalışmalar yapılabilir. Bu alanlar içinde yer alan anıt ve şehitliklerin düzenleme ve gerekli onarımları için projeleriyle birlikte koruma kurulundan izin alınır; önceden süregelen tarımsal faaliyet ile bağ ve bahçeciliğin devam ettirilebilir, bu amaç dışında kesinlikle kullanılamaz(Koç, 2007).

2.1.4.1.2. Kentsel Sit

Korumanın salt parsel ölçeğinde olmaması gerektiği, bir kentin belli bir bölgesinin yapı dokusuyla, daracık yollarıyla, döşeme kaplamalarıyla, çatı örtüleriyle bir bütün olarak gelecek nesillere aktarmak üzere korunması düşüncesi kentsel sit kavramı ortaya çıkarmıştır (Tapan, 2007).

Kentsel sitler, inşa edilmiş alanlardaki mimari bütünlüğü ve homojenliği ile tarihi ve arkeolojik alandaki sanat yanından ilgi çeken binalar grubunu oluşturmaktadır (Görünür, 1994:68).

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ilke Kararlarında kentsel sit; ‘kentsel ve yöresel nitelikleri, mimari ve sanat tarihi açısından gösterdikleri fiziksel özellikleri ve bu özellikleri ile oluşan çevrenin dönemin sosyo ekonomik, sosyo-kültürel yapılanmasını, yaşam biçimini yansıtarak bir arada bulunduran ve bu açılardan doku bütünlüğü gösteren alanlar’ olarak tanımlanmıştır (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu, 1996).

Kentsel sit alanlarında; sınır düzenlemeleri ve yol terkleri hariç yeni imar parseli oluşturmak üzere ifraz yapılamaz, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı parseline ilave yeni yapı yapılamaz, yeni yapılar imar adasındaki tescilli yapılardan daha yüksek olamaz, imar adasına kentsel silüeti olumsuz etkileyebilecek yeni yapı yapılamaz.

2.1.4.1.3. Arkeolojik Sit

Antik bir yerleşmenin veya eski bir medeniyetin kalıntılarının bulunduğu yer veya su altında bilinen veya meydana çıkarılan korunması gerekli alanları ifade etmektedir.

Arkeolojik sit, insanlığın varoluşundan günümüze kadar ulasan eski uygarlıkların yer altında, yer üstünde ve su altındaki ürünlerini, yasadıkları devirlerin sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerini yansıtan her türlü kültür varlığının yer aldığı yerleşmeler ve alanlardır (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu, 1996).

Arkeolojik sitlerin dereceleri ve koruma kullanım koşulları ilke kararıyla belirlenmiştir. Derecelendirme arkeolojik sitlerin taşıdıkları önem ve özelliklerinin yanı sıra, alanda uygulanacak koruma ve kullanma koşullarını kapsar. Ayrıca tespit edilen alanlarda yapılabilecek işlemler yönünden arkeolojik sitler üç dereceye ayrılmıştır.

2.1.4.1.4. Kentsel Arkeolojik Sit

Kentsel arkeolojik sit'ler, arkeolojik sit alanları ile birlikte korunması gerekli kentsel dokuları içeren ve bu özellikleri ile bütünlük arz eden korumaya yönelik özel planlama gerektiren alanlardır (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu, 2005).

Bazı kaynaklarda buna benzer iki sitin özelliğini taşıyan yerlere karmaşık sit tanımı da yapılmaktadır. Örneğin Pamukkale özel oluşumu ve yanındaki Hierapolis kentinin kalıntıları ile doğal ve arkeolojik sitin; Amasya, doğal ve kentsel sitin bir arada buldukları karmaşık sitler olarak ifade edilebilmektedir.

2.1.4.2. Doğal Sitler

Doğal sit; doğal oluşumları veya insan eliyle yapılan düzenlemeler sonucu korunacak değere sahip olan doğa parçalarıdır. Bir doğa parçasının bitki örtüsünün, ya da orada yaşayan hayvanların özellikleri, o yerin doğal sit olarak korunmasını etkilemektedir (Ömeroğlu, 2006).

Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik'te tabii sit, ilginç özellik ve güzelliklere sahip olan ve ender bulunan korunması gerekli alanlar ve taşınmaz tabiat varlıkları olarak tanımlanmıştır (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu, 1999). Doğal sitlerin dereceleri ve kullanım koşulları ise Koruma Yüksek Kurulu ilke kararıyla belirlenmiştir.

2.1.5. Arkeoloji Bilimi

İnsanların eski eserlere karşı duyduğu ilginin karşılığı olan "Antiquarianism" eski zamanlardan kalan nesnelerin tekil halleriyle bir eser olarak algılandığı ve

toplandığı süreci tanımlamaktadır. Orta çağ ile birlikte eski eserlerin sanatsal ve estetik değerleri kavranmaya başlamıştır (Trigger, 1989:27).

Arkeoloji dünya üzerinde insan elinden çıkmış maddi nitelikli her türlü malzemeyi, kalıntıyı ya da genel anlamda insana dair bir üretim aşamasının sonucu olarak ortaya çıkmış ürün niteliğindeki tüm olguları içinde barındıran “kültürel miras” kavramını nitelik, nicelik, neden ve sonucu bakımından araştıran bir bilim dalıdır. Yunanca “Arkheos” (eski) ve “logos”(bilim) sözcüklerinden türetilen arkeoloji teriminin kelime anlamı “geçmişin bilimidir”(Yaylalı, 2010).

Türkçede ise arkeoloji sözcüğünün karşılığı olarak kazıbilim kullanılsa da terminolojik olarak kullanımı itibariyle yaygınlık kazanmamıştır. Bunun sebebi ise arkeolojik buluntuya ulaşmak için uygulanan kazma eyleminin bir amaç değil söz konusu bilimsel disiplinin ihtiyaç duyduğu verileri elde etmek için kullanılan bir araç oluşudur. Bu noktada arkeolojinin terimsel olarak kazı bilimi biçiminde Türkçeleştirilmesi saf ve yalın bir etimolojik açıklama niteliğindedir.

Archaeos ve Logos terimlerini temel alarak Platon ile Halikarnassos’lu Dionysos’un kullandığı anlama bakıldığında arkeoloji kadim olana dair bir söylem üretmek biçiminde tanımlanmaktadır. Archaeos terimi ilk olan, öz ya da başlangıç anlamlarına da gelmektedir (Dikkaya, 2003:183).

Foucault (1972:214) arkeoloji terimini bir metafor (eğretileme) ya da benzetme olarak “belli tarihsel dönemlerde bilimsel söylemi belirleyen kurallar” anlamına gelen bilginin (epistemenin) çözümlenmesi ve değişimini göstermek bağlamında kullanmıştır.

Gerçek anlamda arkeoloji, insanı ve onun değişimlerini anlamaya çalışır. Bu noktada gerçek arkeoloji nesneyi ve onun değişimini ya da gelişimini tanımlamaya çalışan kazı biliminden farklılık gösterir. Bu tanımlamalar ışığında, arkeolojinin gelişimine bakıldığında bilimsel bir uğraş olmasına karşın toplum üzerinde bıraktığı etkiyi itibari ile yanlış olarak algılandığını söylenebilir. Bu tespitin kaynağını oluşturan yegane sebeplerden biri arkeolojinin yalnızca toprak altından bir şeyler çıkarıp geçmişin izlerini sergileyen ve konusu sadece görkemli eserler olan bir bilim dalı şeklinde tanımlanışı ve algılanışıdır.

Arkeoloji ile antika, değerli eser, koleksiyon gibi kavramların neredeyse özdeşleştirilmesi ise mevcut halde arkeoloji biliminin ortaya koyduğu temel verilerin niteliği ile ilgilidir. Ancak “değerli eser” arkeoloji biliminin ulaşmak istediği gerçekten amaç değil, geçmişe dair var olanı çözümlmek ve anlamlandırmak için kullanılan bir yan ürün yada enstrümandır (Özdoğan, 2004:1-11).

Arkeolojinin asıl amacı geçmiş yaşantılara dair kalıntılar incelerken sadece bunları tasnif etmek ya da envanterlemek değil; her bir buluntunun anlamını, işlevini ve geçmişe dair içerdiği sosyal ve kültürel ipuçlarını anlamaya ya da anlamlandırmaya çalışmak dünden referansla bugünü anlamaya çalışmaktır (Yaylalı, 2010).

Arkeoloji bilimsel bir disiplin olarak ilk kez 15. ve 16. yüzyıllarda Avrupa'da ortaya çıkmıştır. Bunun da nedeni Rönesans hümanistlerinin Antikçağ sanat yapıtlarına ilgi duymaya başlaması ve üst sınıf aristokratların özgün ve değerli kalıntılara karşı yoğun ilgisidir. Bu bakış açısına bağlı olarak bir değerlendirmede bulunulduğunda Rönesans ile birlikte Avrupa ve Kuzey Amerika'nın sadece kendi tarihiyle ilgili değil farklı bölgelerde yaşayan birçok topluluğa dair izleri arkeolojik araştırmalar kapsamında incelediği görülmektedir (Özdoğan, 2006: 29).

Terim anlamı olarak arkeolojinin kullanımı özellikle 17. yüzyılda eski uygarlıkların kalıntılarının araştırılmasıyla başlamıştır. Arkeologlar uzun zamanlar boyunca basit ve gösterişsiz kalıntıları bir tarafa bırakarak, görkemli anıtlar ve abidevî mimari kalıntıların peşinde incelemeler yapmış ve yoğunluklu arkeolojik alanlarda geniş tahribatlara neden olmuştur (Karaduman, 1999).

19. yüzyılda arkeologların ilgisi Mısır, Mezopotamya ve Anadolu topraklarına, daha sonra ise Afrika, Uzakdoğu, Amerika ve Avustralya'ya yönelmiştir. Çalışma alanlarının gelişmesi ve daha çok kişinin arkeolojik araştırmalara ilgi duyması beraberinde uzun anlaşmalar ve bilimsel yöntemlerin ortaya çıkışını getirmiştir. Bu dönemde kazılarda ilk kez fotoğraf kullanılması arkeolojide metodolojik uygulamalar bakımından çığır açmıştır (Conze,1875; aktaran Yaylalı, 2010).

Neolitik çağ araştırmaları da dünya arkeolojik tarihi bakımından insanlık tarihinin önemli aşamalarını gözler önüne sermiştir. Bu çalışmalar arasında,

Filistin’de Eriha, Irak’ta Hassuna, Türkiye’de Çatalhöyük ve yakınoğu da daha pek çok yerde, insanın tüketici niteliğinden ayrılıp üretici bir kimlik kazandığı, yani ilk kez yabancı bitki ve hayvanları evcilleştirdiği dönem olan ilk üretim aşamasına; yani Neolitik Çağa tarihlenen yerleşmeler gün ışığına çıkarılmıştır. Böylelikle de hayvanların evcilleştirmesinin ve bitkilerin ıslah edilerek tarıma alınmasının kökeninin bölgeye özgü olduğu anlaşılmıştır (Braidwood, 1990:161; Frangipane, 2002:41).

Özellikle fen bilimlerindeki görülen gelişmeyle, arkeolojik çalışmaların giderek yoğunlaşması sonucunda arkeolojinin bilimsel bir disiplin haline dönüşmesine yol açmıştır. Ortaya çıkan radyo karbon, karbon 14, potasyum argon dendrokronoloji gibi arkeometrinin en önemli uygulamalarına ilişkin analizler geliştirilmiş restorasyon ve tarihleme yöntemleri arkeolojinin deneysel ve bilimsel bilgi üretimine katkı sağlamıştır (Uçankuş, 2000:117). Arkeometrinin ortaya çıkardığı deneysel sınanabilirlik, bilimsel arkeolojik yaklaşımın bakış açısını değiştirmiş ve arkeolojik araştırmaların başka bilimsel disiplinlerle birlikte çalışma eğilimini ortaya çıkarmıştır (Altuntek, 2009:38).

2.1.6. Türkiye’de Arkeolojinin Gelişimi

2.1.6.1. Erken Dönem

13. yüzyılda Selçuklular döneminde müzeciliğin ilk izleri denilebilecek hareketlilik görülür. Eski Konya'nın bulunduğu höyüğü çevreleyen ve günümüze hiçbir izi kalmayan sur duvarlarının etrafına, ellerine geçen her döneme ait eserleri belli bir düzen içerisinde yerleştirmişlerdir. Dulkadiroğulları Beyliği döneminde Kahramanmaraş kalesi etrafında geç Hitit eserlerinin toplandığı da bilinmektedir (Aktaran; Yıldızturnan, 2007:309).

Osmanlı Aydın ve bürokrat kesiminin arkeoloji ile ilk ne zaman ilgilenmeye başladığını ortaya koyan kesin bir tarihi sınırlama bulunmamaktadır. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ilk izlerine rastlanan müzeciliğin koleksiyonculukla başladığı bilinmektedir.

Ülkemizde ilk faaliyetler daha çok estetik kaygılarla şekillenen gezi ve eser toplama amaçlıdır. İlk arkeolojik araştırmalar orta çağ ile birlikte başlar. Osmanlı

İmparatorluğu'nda bu dönemde birçok maceraperest, koleksiyoncu, oryantalist ve bilimsel araştırmacı devlet sınırları içerisindeki eski yerleşimlere ve kalıntılara ilgi göstermiştir (Karaduman, 1999:6).

Osmanlı imparatorluğuna 18. yüzyıldan itibaren gelen araştırmacıların sayısı zamanla artış göstermiştir. Batılı ülkelerin elde ettikleri eski eserleri, aynı yüzyıllar içerisinde tasnif ederek devlet müzeleri kurmaları ile birlikte Osmanlı imparatorluğundan çok sayıda eser Anadolu dışına çıkartılmış ve batılı ülkelerin müzelerinde sergilenmeye başlanmıştır (Özdoğan, 2006: 34).

Osmanlı aydınları batılılaşma ve modernleşmenin sembolü olarak arkeoloji müzeciliğini önemli bir dinamik olarak gören çalışmalar yapmışlardır. Ahmet Refik Paşa gibi aydınlar eyaletlerden eski eserlerin toplanarak İstanbul'a gönderilmesi yönünde talimatname hazırlamıştır. İbrahim Ethem Paşa ise 1871 viyana sergisine Osmanlı kıyafetlerinden oluşan büyük bir koleksiyonu kataloglayarak götürmüştür. Oğlu Osman Hamdi Bey'in Avrupa'da güzel sanatlar ve eski eserler tahsil etmesini sağlamıştır (Karaduman, 1999: 11-10).

Arkeolojik kalıntılara ilişkin olarak Anadolu'da batılı bilim adamlarınca başlatılan ilk çalışmaların ardından ilk arkeolojik kazı çalışmalarının da 19. yüzyılda Avrupalı arkeologlarca yapıldığı gözlemlenmektedir (Günaltay,1987; aktaran Özdoğan,2006). Alman M.Schultz Doğu Anadolu'da, Fransız C.Texier Boğazköyde,W.Hamilton Alacahöyük'te ilk araştırmaları gerçekleştirmiştir (Uçankuş, 2000:15).

Osmanlı İmparatorluğu'nda arkeolojik çalışmaların yerleşmesi de Osman Hamdi Bey ile başlar. 1882'de ise Türkiye'deki ilk arkeoloji müzesinin kurucusu olan kendinden önce Fethi Ahmet Paşa gibi Osmanlı aydınlarının toplamış oldukları Aya İrini, Çinili Köşk gibi eski yapılarda saklanan eserlerin ayrı bir müze binasında sergilenmesini sağlayan ve Türk arkeolojisinin kurumsallaşması yönünde ilk adımlar atan ressam ve arkeolog Osman Hamdi Bey, 1887 de en önemli kazasını Sayda da (Lübnan) gerçekleştirmiştir (Özdoğan, 2006).

Türk arkeolojisinin kurumsallaşması ve yasal bir çerçeve içinde faaliyet göstermesini adına Osman Hamdi Bey'in attığı en önemli adım ise son halini 1884

tarihinde alan Asar-ı Antika Nizamnamesidir. Söz konusu nizamname 1973 yılına kadar hiç değişmeden yürürlükte kalmıştır(Umar ve Çilingiroğlu 1990). Osman Hamdi Bey'in 1911 yılında ölümüyle müze müdürlüğü görevini devralan Halil Ethem Bey yüklendiği görevi layıkıyla gerçekleştirmiş, savaş ve işgal yıllarında müze ve kurumun zarar görmesini engellemiş, ilk Osmanlı arkeolojik yayınlarını gerçekleştirmiştir (Yıldızturan, 2007).

2.1.6.2. Cumhuriyet'in İlk Yılları

Türkiye dünyanın en büyük açık hava müzelerinden biri olarak, çağlar boyu birçok uygarlığa (civilization) ev sahipliği yapmıştır. Kültür mozaiği günümüzden binlerce yıl önce bu topraklara yerleşen insanlar tarafından oluşturulmaya başlanmıştır. Türkiye'nin bulunduğu coğrafi konumun, buradaki uygarlıkların oluşumunda ve gelişiminde çok büyük etkisi olmuştur.

Birinci Dünya Savaşı sonrasında Osmanlı imparatorluğu yıkılmış 29 Ekim 1923 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti devleti kurulmuştur 1299'dan başlayarak yüzyıllarca devam eden imparatorluk sona ermiş yeni bir ulus-devletin inşası çalışmaları başlamıştır (Özdemir, 2003:16-17).

1923 yılında Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte Atatürk cumhurbaşkanı olmuş; sıra devlet başkanı sıfatıyla ülkenin siyasi, sosyal ve ekonomik hayatında gelişmiş medeniyetlere uygun birçok reform yapmaya gelmiştir. Bu reformlar arasında en önemlilerinden biri de eğitim reformudur (Çığ, 1996). Atatürk'ün; tarih ve arkeolojiye olan ilgisi ve bu ilimlere verdiği değer sayesinde yapılan çalışmalar sonuç vermiş, böylece günümüz Türkiye'si bir arkeoloji laboratuvarı halini almıştır.

1924-1930 yılları arasında kalan cumhuriyetin ilk yıllarında toplumsal uzlaşmayı sağlayarak bir ulus devlet olmak, arkeolojik çalışma ve araştırmaları destekleyecek güçlü kurumların oluşturulması ve iyi yetişmiş uzmanların eğitiminin sağlanması temel hedef olarak benimsenmiştir. Ulus devlet projesinin toplumsal uzlaşmayı sağlayacak dinamiği ise Türk kimliğinin tarihsel kökleri anlaşılması ve araştırılması olmuştur (Özdemir, 2003:12). Türk tarih tezi olarak tanımlanan bu görüşlerin şekillenmesi ve tam olarak tanımlanması 1929-1937 yılları arasında gerçekleşmiştir (İnan, 1939:243).

Bu ilk çalışmalar kapsamında öncelikli olarak araştırılması talep edilen hususlar Türkiye topraklarında yaşayan en eski halkların kimler olduğu, bu topraklarda en eski uygarlığın kimler tarafından ve nasıl kurulduğu, Türklerin dünya tarihindeki uygarlığındaki konumlarının ne olduğu ve İslam tarihinde Türklerin gerçek kimlikleri ve rollerinin ne olduğu konularıdır (İnan ve Karan, 1946).

Gelişmeler ışığında Türk Tarih Tezi'nin başarısı ise 1937 tarihinde toplanan Uluslararası Türk Tarih Kongresinde ortaya çıkar (Özdemir, 2003:13). Osman Hamdi Bey Halil Ethem Bey gibi birinci kuşaktan sonra batıda iyi eğitim görmüş Arif Müfid Mansel, Remzi Oğuz Arık, Kılıç Kökten gibi ikinci kuşak ve bunları da Halet Çambel, Ekrem Akurgal, Nimet ve Tahsin Özgüç gibi günümüz arkeolojisinin çok şey borçlu olduğu isimler izlemiştir. Dönemin koşulları itibariyle Almanya'da çalışma imkanı bulamayan bazı bilim adamları ise Atatürk'ün davetiyle Türkiye'de görev yapmak üzere ülkelerinden ayrılmıştır. Bu bilim adamlarından Boğazköy'de uzun yıllar çalışan Kurt Bittel, hititolog Helmuth T. Bossert İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bünyesinde Arkeoloji Enstitüsü'nün kurulmasına ön ayak olmuştur (Özdoğan, 1998:3; Widmann, 1998:245).

Cumhuriyet döneminin ilk resmi arkeolojik kazısı ise T.H.Makridi Bey tarafından Ankara Frig Tümülüslerinde gerçekleştirilmiştir. 1931'de Türk Tarih Kurumu 1934'te İstanbul Üniversitesine bağlı Türk Arkeoloji Enstitüsü iki yıl sonra da Ankara Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi kurulur. 1933'te Türk Tarih Kurumu adına ilk kazılar Hamit Zübeyir Koşay başkanlığında Ahlatlıbel'de yapılır. 1935'te Koşay ve Remzi Oğuz Arık Alacahöyük kazılarına başlamıştır (Koşay, 1973).

Türkiye'de 1930'lardan başlayarak Alman, Fransız, İngiliz ve Hollanda arkeoloji enstitüleri kurulur. Bu dönemde yerli ve yabancı uzmanlar birçok eski yerleşim bölgesinde araştırma ve kazılar gerçekleştirmişlerdir. Kazılardan çıkarılan eserleri korumak ve sergilemek için İstanbul Arkeoloji Müzeleri gibi yeni müzeler açılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti bünyesinde yabancı araştırmacılar tarafından yapılan bu ilk arkeolojik kazı ve araştırmalar; Alishar(1927), İznik(1930), Hashöyük(1931), Boğazköy(1931), Troia(1932), Arslantepe(1932), Tarsus Gözlu Kule(1934), Kusura(1935), Yumuktepe(1937), Tilkitepe(1937), Demircihöyük(1937) ve Van Kalesi(1938) olarak sıralanabilir (Uçankuş, 2000).

O yıllarda devlet Ahlatlıbel(1933), Alacahöyük(1935), Alpullu(1936), Trakya Tümülüsleri-Kırklareli Vize Tümülüsleri(1936), Etiyokuşu(1937), Karaoğlan(1937) gibi uzun süreli ve kapsamlı arkeolojik kazıların Türk araştırmacılarca yürütülmesini desteklemiştir (Akurgal, 1993:531).

2.1.6.3. 1945 Sonrası (Gelişim Dönemi)

Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik koşullar İkinci Dünya Savaşı ile birlikte bozulmuş, arkeolojik çalışmaların nitelik ve niceliğinden azalma olmuştur. Bu dönem içerisinde yani 1939-1945 yılları arasında Kılıç Kökten ile Tahsin Özgüç'ün Dündartepe, Kavak ve Tekeköy araştırmaları ile Hamit Zübeyir Koşay'ın karaz kazıları bu dönemde gerçekleştirilen önemli kazılardır (Kökten, 1945:361).

1945 yılı sonrasında ise Türk tarih Kurumu'nun desteklediği çok sayıda kazıya başlanmıştır. Kurumu'nun desteği bu yıllarda Türk arkeolojisinin gelişiminde önemli katkılar sağlamıştır.

1945'ten sonra yapılan yabancı kazılara baktığımızda ise Yortan(1946) Paul Goudin, Gordion (1949) Roudney Young, Harran (1951) David S.Rice, Beycesultan (1954) Seton Llyod, Hacılar (1957) ve Çatalhöyük (1961) James Mellaart'ın başkanlığında yapılmıştır. Özellikle Çatalhöyük ve Hacılar arkeolojik kazıları sayesinde Neolitik ve kalkolitik dönemler hakkında detaylı bilgiye ulaşılması ile birlikte Anadolu kültür tarihi hakkında öne sürülen difüzyonist (yayılmacı) sav tartışmaya açılmıştır(Özdoğan,2004). Bu görüşe göre MÖ. 3000 yıllarına kadar yani erken Tunç çağından daha eski bir uygarlığın Anadolu topraklarında bulunamayacağını öngörülmekteydi. Mellaartın önce Hacılar, ardından Çatalhöyük ve Davit French'in Can Hasan'da ortaya çıkardığı görkemli Neolitik ve Kalkolitik kalıntılar bu kuramı temelden sarsmıştır (Özdoğan, 2006).

İkinci Dünya Savaşı sonunu izleyen 1950'li yıllarda Türkiye arkeolojisi dünyada meydana gelen bilimsel gelişmelerden uzak kalmıştır. 1950'li yıllarda birlikte arkeolojinin amacı bakış açısı yöntemi ve tanımı değişmeye başlamıştır. Bu kapsamda önemli bir sosyal bilim olan arkeolojisi ile toplum arasındaki ilişkinin içeriği zaman içerisinde değişmeye başlamıştır. Dünyada arkeolojinin kuramsal

gelişimine ilişkin çok sayıda çalıştay yapılmasına karşın Türkiye’den bu çalışmalara ciddi anlamda katılım gerçekleşmemiştir (Özdoğan, 2006:40).

1968 yılı ise Türk arkeolojisi için bir kırılma noktası olarak nitelendirilebilir. Bu tarihte Fırat nehri üzerinde yapılmakta olan Keban baraj gölü alanında ODTÜ’nün girişimiyle çok yönlü uluslararası bir arkeolojik proje başlatılmıştır (Özdoğan, 2006:40).

Bu çalışmalar kapsamında Türkiye’de uygulanan arkeolojik metotlar itibariyle kuramsal bir ilerleme olmuş ve multidisipliner bir bilim dalı haline dönüşen arkeoloji kullandığı arkeometrik metotlar ve ortaya koyduğu neticeler itibariyle önem kazanmıştır (French, 1971:31; Esin, 1971:91).

1978 yılında kültür ve turizm bakanlığı tarafından yürütülmekte olan kazı politikası değişmiş; sınırlı sayıda devam etmekte olan arkeolojik kazı sayıları yeni izin politikalarıyla çoğaltılmıştır. Ayrıca sayısal olarak artan yerli ve yabancı kazılara paralel olarak, mevcut kültür envanterine yönelik tarama çalışmaları da başlatılmıştır (Özdoğan, 2006).

1980 yıllardan itibaren ise Türkiye'deki birçok üniversite bünyesinde arkeoloji bölümü açılmıştır. Devamında arkeolojik araştırmalara Kültür Bakanlığı'nın üniversitelerin, müzelerin ve Türk Tarih Kurumu'nun yanı sıra; Tarih Vakfı, Türkiye Bilimler Akademisi ve Çekül Vakfı gibi kurumlardan da destek gelmeye başlamıştır (Esin, 1981).

1990'lı yıllarla birlikte Türk arkeolojisinde görülen bir diğer gelişme koruma ve alan yönetimine ilişkin olarak sürdürülen çok yönlü projelerdir. Özellikle Turoya, Çatalhöyük, Efes Hierapolis ve Kırklareli projeleri bu kapsamda önemli örneklerdir. (Özdoğan, 2006).

2.2. ÇATALHÖYÜK

2.2.1. Tarihçesi ve Önemi

Çatalhöyük bir kültürel miras olarak, sanat tarihi, kültür tarihi ve arkeolojiyle ilgilenen herkesin belleğinde bir imge oluşturmuş dünyaca bilinen en eski arkeolojik alanlardan biridir.

Cıvalı taş dönemi olarak bildiğimiz arkeoloji literatüründe neolitik olarak tanımlanan dönem, insanların avcılık ve toplayıcılığa dayalı gezginci bir yaşamdan besin üretimine, çiftçiliğe dayalı yerleşik yaşama geçtikleri insan kültür tarihinin en önemli aşamalarından birini oluşturan süreçtir. Bu dönem içinde gelişen mimari, sanat ve zanaat, uzmanlaşma, toplumsal örgütlenme gibi birçok olgu ile her şeyin değiştiği ve yeni bir düzenin kurulduğu birçok yeni buluşun sıvanarak ortaya çıktığı heyecan verici bir uygarlık sürecidir (Başgelen, 2006: 114).

Neolitik çağ, Anadolu'nun farklı bölgelerinde zaman ve uygarlığa bağlı olarak değişik görünüşler sergiler. Yerleşik yaşamın başladığı, tarımla uğraşıldığı, yerleşim planlarının olduğu ve yaşantılarında belli bir düzen hissedilen bu dönem insanı, hayvanların evcilleştirilmesi ile hayvancılığın insan hayatındaki önemini yerleştirmiş buna bir başlangıç oluşturmuştur. Neolitik dönemde kazılardan elde edilen buluntulara göre pişmiş çanak, çömlek üretiminin bu dönemde başladığı görülür. Dönemin önemli merkezlerinden birisi de Çatalhöyük'tür.

Çatalhöyük; tarımı, sosyal hukuku, mimariyi ve sanatı özgün bir biçimde uygulayan ilk yerleşik düzen toplumunu temsil eden bir neolitik kenttir. Kent, modern hayatın temellerinin atıldığı, insan ilişkilerinin toplumsal bir düzen ve birliktelik içerisinde yaşandığı, kültürel ve sanatsal izlerin bulunduğu bu bütünlük ve seçkin evrensel değeriyle farkını hissettirebilmiştir.

Dünya üzerinde genel uygarlıklar tarihi başlığı ile yayınlanmış ansiklopedi ya da kitaplarda neredeyse Anadolu uygarlıklarından hiç bahsedilmemektedir. Bu yayınlar içinde Anadolu'dan olmazsa olmaz sadece birkaç yerleşimden biri ise Çatalhöyük'tür. Dünya üzerinde konuyla az da olsa ilgili birileri ile konuşulduğunda Anadolu'dan sadece Çatalhöyük'ü bildiği anlaşılır. Çatalhöyük'ün bu kadar ünlü olması elbette onu dünya ile ilk tanıştıran James Mellaart sayesinde. 1960'lı yıllar arkeolojinin çizgilerinin belirginleşmeye başladığı yıllar olmuştur. Anadolu bu çizginin dışında tutulurken, Mellaart bir anda muhteşem duvar resimleri ve ana tanrıça fikri ile bomba gibi arkeoloji dünyasının ortasına düşmüştür. Arkeoloji camiası da dahil olmak üzere tüm dünya şaşkınlıktan uzun süre kendine gelememiş, gözler Çatalhöyük ile birlikte Anadolu'ya dönmeye başlamış ve arkeolojinin çizgileri yeniden çizilmiştir. Çatalhöyük her zaman Anadoluludur. Hem dünya hem de

Türkiye için bu kadar önemli bir yer olmasına rağmen UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde oldukça geç yerini alabilmiştir. Tahtında oturan ana tanrıça, boğa kültü, eşitlikçi bir toplum olması, birbirine bitişik evlerde yaşayıp, ölülerini yaşadıkları evlerin tabanına gömmeleri gibi insanlık tarihinin belleğinde yer edinmiş çok önemli bilgiler sunmuştur. 1960'lı yıllarda James Mellaart'ın sadece dört yılda edindiği bilgiler yaklaşık 55 yıldır hâlâ dünyanın ve arkeoloji biliminin gündemindedir. Aradan geçen bu zaman süresince Çatalhöyük'te çok önemli yeni çalışmalar ve bilgiler de elde edilmiştir. 1995 yılında başlayan ikinci kazı dönemi, Çatalhöyük'e yeni bilgiler eklemek ile beraber Mellaart dönemine ait birçok bilginin de güncellenmesini sağlamıştır. Yeni dönem kazı başkanı olan Ian Hodder, "yeni arkeoloji" olarak adlandırılan bir ekolün de öncüsüdür. Çatalhöyük yeni arkeoloji ekolü için bir deney ve tecrübe sahasıdır aynı zamanda. Ancak her şeye rağmen Mellaart'ın Çatalhöyük üzerindeki etkisi hiçbir zaman yok olmamıştır. Yakın zamana kadar da merakla izlemiştir, Çatalhöyük'ü. Uzun yıllar sonra, vefatından hemen önce Çatalhöyük'e bir kez daha gelmiş ve Ian Hodder ile bir sergide yan yana bulunmuştur. 2013 yılında vefat ettiğinde Çatalhöyük'te sessiz ama hüzünlü bir törenle anılmıştır. Önümüzde şu an yirmi yıllık çalışmanın muhteşem bilgi katmanı, dokümantasyonu ve arşivi bulunmaktadır. Gelecek yıllarda Çatalhöyük'ün, hem Anadolu uygarlıklarının şekillenmesinde hem de insanlık tarihinin ilk evrelerinin anlaşılmasında ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu daha iyi görülecektir ("Sanal-2", 2016).

Çatalhöyük James Mellaart tarafından Orta Anadolu'da yaptığı arkeolojik yüzey araştırmaları sırasında 1958 yılında keşfedilmiş ancak o dönemde Hacılar yerleşmesinde kazı çalışmalarının devam etmesinden ötürü Çatalhöyük'te çalışmalara başlanamamıştır. Buna bağlı olarak ancak 1961 yılında Mellaart başkanlığında başlayan kazılar 1965'e dek sürdürülmüştür. Kazıların büyük bölümü doğu höyüğün güneybatı kesiminde yürütülmüş ve bu alanda 160'dan fazla bina kazılmıştır (Hodder, 2005).

Resim-1: Çatalhöyük Kazı Başkanları J.Melleart Ve İ.Hodder

İlk kazıya başlayan J.Mellaart, daha sonra kazıyı devam ettiren İ.Hodder (“Sanal-3”,2017).

Çatalhöyük’te tekrar 1993 yılında Stanford Üniversitesi’nden Prof. Ian Hodder’in kazı başkanlığında, Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü’nün desteği ve Türkiye Kültür ve Turizm bakanlığının izni ile Çatalhöyük Araştırma Projesi olarak adlandırılan yeni kazı çalışmalarına bağlanmıştır. Uluslararası ekiplerin bir araya gelerek çalıştığı bu projenin amacı yerleşmeyi daha geniş bir alanda açığa çıkararak Mellaart’ın elde etmiş olduğu sonuçları daha da aydınlığa kavuşturacak derin ve ayrıntılı bir araştırma yürütmek yeni veriler toplamak ve maddesel kültüre ait yeni buluntuların korumasını ve tanınmasını sağlamaktır (Hodder, 2006).

Mellaart döneminde sürdürülen çalışmalarda binaların tabakalanmasına göre doğu höyükteki yerleşmenin evrelere ayrılması ve bu şekilde yerleşmenin 14 Neolitik tabakaya sahip olduğu belirlenmiştir. Bu tabakalar en geç olanı sıfırdan başlamak üzere en erken tabaka 12’ye kadar numaralandırılmış ve tabaka 6, A ve B olmak üzere iki evreye ayrılmıştır. Ancak, höyüğün en alt bir diğer deyişle en erken tabakalarına, bu dönemde yürütülen çalışmalarda ulaşamamıştır (Ergun, 2008).

Hodder’in başkanlığında yürütülen kazılarda uygulanan Bayes analizleri ile yapılan radyokarbon tarihlemeleri ana iskân döneminin yaklaşık olarak 950 ile 1150 yıl arasında sürdüğünü ve MÖ kal. 7400 ile 7100 yılları arasında başlayarak MÖ kal. 6200 ile 5900 arasında sona erdiğini göstermektedir (Hodder, 2005: 5). Kazılarda

1999 yılında höyüğün en alt tabakasına ulaşmak ve ova su seviyesinin altında kalan suya doymuş kalıntıların korunup korunmadığını belirlemek üzere, höyüğün eskiden Mellaart'ın çalıştığı ve bugün South (Güney) Alan olarak adlandırılan kesiminde 20x20 metrelik bir açma açılmıştır (Farid, 1999). Mellaart'ın belirlediği tabaka 12'den önceki tabakalarda bina kalıntlarına rastlanmamış, ancak bu döneme ait 5 evre (Ön-Tabaka (Pre-Level) XII. A/B/C/D/E) tespit edilmiştir ve tarihleme yapmak için bu tabakalardan 10 adet örnek alınmıştır. Sonuçlara göre en erken tabakanın tarihlemesi MÖ kal. 7330- 7050 ile MÖ kal. 7480- 7080 (%95 olasılıkla) arasında değişmektedir (Cessford, 2001: 717).

Doğu höyüğün MÖ 6200 ile 5900 arasında terk edildiği (Hodder, 2005: 5) ve batı höyüğe yerleşildiği düşünülmektedir. Ancak doğu höyüğün üst kısmının erozyona uğramış olması bu tarihin daha geç olabileceğine işaret eder. Buna ek olarak batı höyükten gelen verilerin de en erken iskâna ait olmayabileceği, dolayısıyla iki höyük arasında yerleşim açısından çok az bir zaman farkı olabileceği ya da zaman farkının hiç olmayabileceği üzerinde durulmuştur (Cessford, 2002: 30).

Çatalhöyük bütün bu konularla Anadolu'nun ayrıcalıklı yerlerinden biridir. Kültürel birikimi ile Anadolu'da neolitik çağın tanımını değiştirecek ölçüde gelişkin ve kendine özgü karmaşık yapıda kültür birikimi olduğu açıktır. Bu kültür unsurları geçmişe ışık tutarken, gelecek nesillere ise ilham kaynağı olacaktır.

2.2.2.Coğrafi Özellikleri

Çatalhöyük'ün üzerinde bulunduğu Çarşamba Deltası 450 kilometrekaredir ve oldukça düz bir yapıya sahiptir. Doğu Çatalhöyük ile Batı Çatalhöyük'ü birbirinden ayıran ve Çumra ilçesinin büyük bir kısmını kapsayan ovaya ismini veren Çarşamba nehri günümüzde kurumuş durumdadır. Bununla birlikte özellikle yaklaşık 1000 m. yükseklikte bulunan Çumra ovası Anadolu coğrafyasının tarımsal üretim kapasitesi açısından önemli bir bölgedir. Çok geniş ve verimli olan bu arazilerde yükseltiler yok denecek kadar azdır. Bölgede bulunan Osmercik Tepe (1280 m.) , Karadağ (2288m.) ve Karacadağ (1375m.) dışında dikkate değer yükselti yoktur (Çetik,1985:30-35).

Yerleşmenin bulunduğu Konya Ovası yukarıda da değinildiği gibi Orta Anadolu Bölgesi'nin güneyinde ve Toros Dağları'nın hemen kuzeyinde yer alır.

Kuzeydoğuda Melendiz Dağları ve kuzeyinde ovayı Tuz Gölü Havzası'ndan ayıran Obruk Platosu mevcuttur. Pleistosen dönemde (Würm Buzul dönemi) havzanın tabanının sığ bir göl ile kaplı olduğu bilinir. Söz konusu göl kademeli olarak kalker tortular ile dolmuş ve giderek kuruyan gölün kıyı sınırları havzanın ortasına doğru çekilmiştir. Göl kuruduktan sonra ise göl yatağı düz ve yer yer dalgalı özellikte marndan¹ oluşan bir yüzey bırakmıştır (Boyer vd. 2006: 676). Nehirler, özellikle güneyde yer alan Toros Dağlarından gelenler, bu düzlük üzerinde akarak alüvyonlu birikimlerin oluşmasına sebep olmuştur. Çarşamba Nehri Havzası alüvyonlu oluşumlardan en genişidir.

Resim-2: Çatalhöyük (Doğu-Batı Höyük)

Doğu ve Batı Höyük ve çevresinin coğrafi görüntüsü ("Sanal-4",2017).

Çatalhöyük'ün yer aldığı Çumra İlçesi'nin bulunduğu bölgede yapılan ayrıntılı toprak tipi araştırmalarında alanın Konya Ovası'nın genelinde görülen farklı tipte oluşumlara sahip olduğu görülür. Neredeyse tamamen düz olan Çumra Bölgesi güneybatıdan kuzeydoğuya doğru hafif bir yükselti gösterir. Görsel kalker tortuları geniş alanları kaplar ve bunlar May ve Çarşamba Nehirlerinin getirdiği birikimlerle çevrelenmiştir; güney ve doğu kesimlerde ise bahada toprakları mevcuttur Bunun dışında Çumra bölgesinde düz teras, dalgalı teras, teras yarıntısı toprakları, eski bataklık ardı topraklar, yumuşak kireç, marn, kum bendi ve kum düzlükleri toprakları

¹ Marn: çok ince taneli kil mineralleriyle kalsitin değişik oranlarda karışımından oluşmuş, çok yumuşak tortul kayaç

bulunmaktadır. Göl marnları ve kireçli topraklar düşük verim sağlayacaklarından nispeten tarıma daha az elverişlidir; bahada ve teras toprakları potansiyel olarak tarıma uygundur, ancak alüvyon birikimli topraklar tarım açısından çok daha verimlidir (Driessen ve Meester,1969).

Yapılan delgi işlemleri sonucunda ise Çatalhöyük yerleşmesinin altındaki katmanların alüvyon kökenli olduğu saptanmıştır. Buna bağlı olarak Çatalhöyük yerleşmesinin, çevresi eski gölden arta kalan marn toprakları ile çevrelenmiş Çarşamba Nehrinin getirdiği alüvyonlu topraklarda kurulmuş olduğu anlaşılmıştır (Baird, 2005).

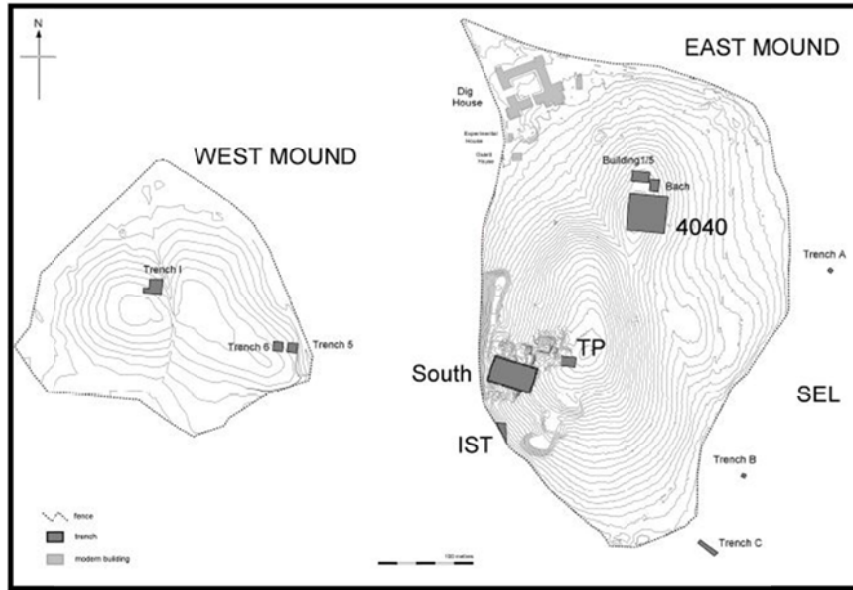
Doğu Çatalhöyük'ün iskân edildiği dönemlerde Çarşamba Nehrinin Çatalhöyük'ün yanından aktığı ve olasılıkla yerleşmenin nehir kenarı yükselmiş set depozitleri yerine nehrin doğu kenarında teras benzeri oluşumların üstüne kurulduğu düşünülmektedir (Hodder, 2006: 76).

2.2.2.Konumu

Çatalhöyük, eski Konya Gölü'nün yatağında, Konya Ovası'nın alüvyon birikmiş topraklarında, Beyşehir Gölü'nden akan Çarşamba Çayı'nın kenarına kurulmuştur. Konya şehrinin 52 km güneydoğusunda, Çumra ilçesinin ise 11 km kuzeyinde ve deniz seviyesinden 980 m yüksekte yer alır. İki höyükten oluşan yerleşmede, yaklaşık 450 x 275 m boyutlarındaki ve 17 m yüksekliğindeki büyük doğu höyük Neolitik döneme (MÖ kal. 7400- 6000), 400 m çapında ve 7 m yüksekliğindeki batı höyük ise erken Kalkolitik döneme (MÖ kal. 6000- 5500) tarihlenir (Mellaart, 1962: 42).

Konya Ovası'nda öteden beri önemli araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Son yıllarda sayıları gittikçe artan bu araştırmalar, bölgenin özellikle Prehistorik ve Protohistorik dönemi üzerine yoğunlaşmaktadırlar. Kazıların yanı sıra birçok araştırmacı da bölgede yüzey araştırmaları yaparak arkeolojik alanları ve yerleşimleri tespit etmektedirler. Çatalhöyük'ün de içinde bulunduğu, Konya'nın güney bölgesi ve Çumra bölgesi özellikle sulak tarım arazileri ile dikkati çeker. Bu bölgede yer alan ve günümüzde kurumuş olan Çarşamba Çayı çevresinde, bir çok höyük ve yerleşim tespit edilmiştir (Zoroğlu, 2007).

Resim-3: Çatalhöyük (Doğu-Batı Höyük) Yerleşim Planı

Doğu ve Batı Çatalhöyük'ün konumları (Çatalhöyük Arşiv Raporları, 2006). “South” olarak isimlendirilen bölge, Mellaart'ın 1960'lı yıllarda kazı çalışmalarını yürüttüğü alandır.

Resim-4: Çatalhöyük (4040) Kazı Alanı Ve Koruganı

Tepede yer alan, üzeri örtülü kazı alanından görüntü (“Sanal-5”,2017).

2.2.2.Kültür ve Yaşam Unsurları

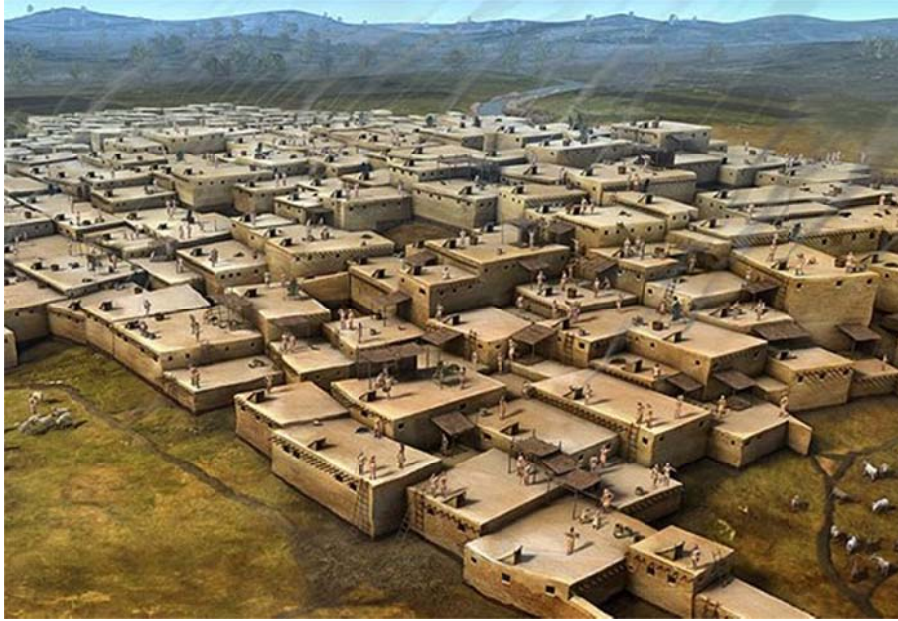
Uygurlık toplumun yaratıcı gücünü, yaşama doğrultusunu, toplum kurumlarını, olaylara bakış biçimini, insanlar arasındaki karşılıklı davranışları düzenleyen bu alanda somut ürünlerin doğmasını sağlayan doğurucu bir atılımdır.

İnsan yaratmalarının oluşturduğu bir bütündür. Bir ürünler toplamıdır. Onun özünü biçimlendiren insan emeğidir. İnsan eli değmemiş, insanlaşmamış bir varlık uygarlık ortamında bulunamaz. Uygarlık insanı düşünmeye, çevresini değiştirmeye, bulunduğu yere kendi damgasını vurmaya koyulmasıyla başlar.

Bir uygarlığın özünde insan emeğinden sonra doğanın ortamı gelir. Doğa ortamı insanlığın boyasıdır. İnsan çalışmalarının yönünü, gereçlerini belirleyen ortamdır. Ağaç olmayan yerde ağaçla, taş olmayan yerde taşla ilgili yaratmalar da olmaz. Orada doğa insana ne vermişse, hangi gereklerden yararlanma olanağı sağlamışsa uygarlık ona yönelir. Yaratmalar elde bulunan gereçlerin işlenmesiyle konur ortaya çıkar (Zeki Eyüpoğlu, 1997: 20–21).

Çatalhöyük'te bulunan erken neolitik çağ yerleşmesi binlerce konut ve on bin kişiyi bulduğu söylenen nüfusuyla yakın doğunun bilinen en büyük uygarlıklarından biri olmuştur (Özparlak, 2007: 57).

Resim-5: Çatalhöyük Şehir Düzeni Üzerine Temsili Resim

Mimari ve yaşam kültürü üzerine örneklenmiş resim çalışması ("Sanal-6", 2017).

Neolitik Çatalhöyük, arkeolojik ve kültürel anlamda pek çok açıdan önemli bir yerleşmedir. Orta Anadolu'da MÖ 8. ve 7. binde yoğun, geniş ve uzun süreli bir iskân gösteren Çatalhöyük, esas olarak ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalı gelişkin

erken bir şehir yerleşimi özelliğindedir. İlk kazıldığı 1960'lı yıllarda bu özelliğiyle arkeolojik açıdan oldukça önemli bir yerleşme halini almıştır. Bunun ana sebebi, o dönemde ilk tarımcı toplulukların Bereketli Hilal olarak adlandırılan bölge dışında başka bir alanda benzer coğrafyanın mevcut olabileceğinin düşünmemesidir. Bu özelliğinin dışında erken bir tarihte yerleşme boyutlarının büyük oluşu, gösterdiği yaşam biçiminin gelişkinliği ve sanat eserlerindeki çeşitlilik, yoğunluk ve görsellik de Orta Anadolu ve ilk tarımcı topluluklar hakkındaki düşüncelerin değişmesine sebep olmuştur (Ergun, 2008).

Neolitik döneme tarihli Doğu Çatalhöyük'ten elde edilen veriler sosyal ve kültürel anlamda gelişmiş ve karmaşık bir toplumun varlığına işaret eder. Sosyal ve ekonomik uygulamaların sistematığı ve toplum içerisinde bireyler ya da çeşitli gruplar arasındaki iletişim ve etkileşimin doğası ise henüz aydınlatılamamıştır.

2.2.2.1. Yerleşim Düzeni ve Mimari

Yerleşme birbirine bitişik nizamlı kerpiç binalardan oluşur. Binalar arasında seyrek olarak yollar ve açık alanlar mevcuttur. Buna bağlı olarak yerleşim içi hareketin binaların damları üzerinden sağlandığı bilinir, ayrıca bina içlerine damlardan merdiven aracılığıyla girilmektedir. Dörtgen planlı söz konusu yapılarda kullanılan kerpiç boylarının yerleşmenin alt tabakalarında daha büyük olduğu, üste doğru ise küçüldüğü görülür. Duvarlar ortalama olarak 40 cm kalınlığında ve 2,5- 3m uzunluğundadır (Hodder, 2006:115). Tabaka 11-12 arasında ortak duvar paylaşan evlere rastlansa da tabaka 9'dan itibaren binalar genellikle diğerlerinden bağımsız olarak kendi duvarlarına sahiptir. Genellikle yıkılan binaların duvarları yeni binaların temeli olarak kullanılmıştır. Pencerelerin var olduğuna dair henüz bir veriye rastlanamamıştır. (Matthews, 2005: 129).

“Burası yapay bir tepe idi ve üst-üste yapılmış birçok yerleşim tabakasından oluşmuştu. Bunun nedeni Çatalhöyük'ün kerpiçten yaptıkları dikdörtgen biçimindeki küçük evlerde yaşamalarıydı. Aile yaklaşık en çok 100 yıl kadar bir süre ile böyle bir evde yaşadktan sonra bilinmeyen nedenlerle evlerini toprakla dolduruyor ve doldurdukları evin tam üzerine eskisinin aynısı olan yeni bir ev

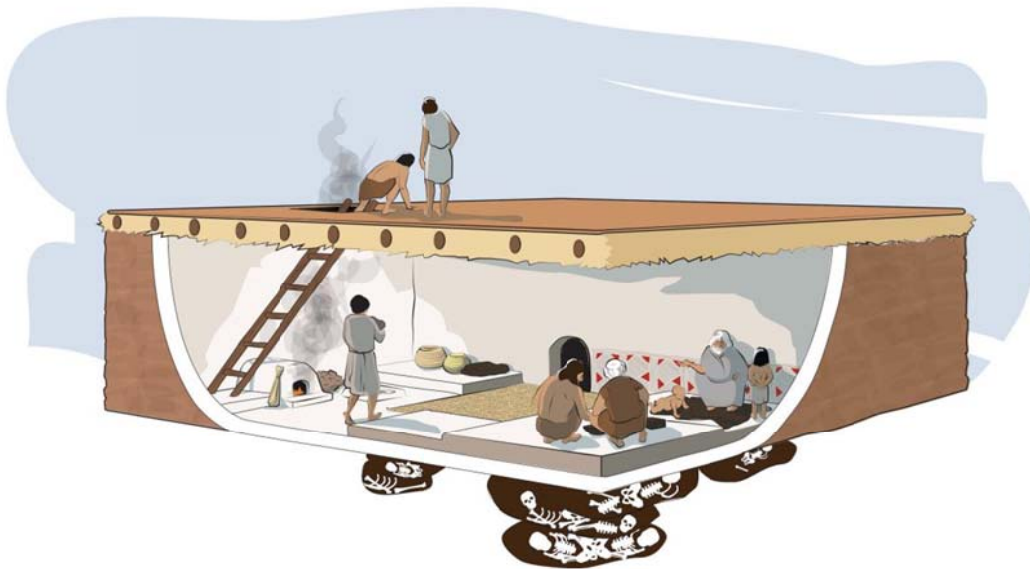
yaparak yaşamlarını bu yeni evde sürdürüyorlardı. Çatalhöyük'ü bu ev katmanları oluşturmuştur” (Ülkekul, 1999: 26).

Resim-6: Bina İçi Yerleşim Kesiti

Çatalhöyük evinde günlük yaşam için kullanılan bir ev kesiti (“Sanal-7”,2017).

Resim-7: Temsili Ev Yaşamı Örneği

(“Sanal-8”,2017).

Bina içleri genellikle büyük bir ana odadan ve onun kenarlarında yer alan ve kiler ile yiyecek hazırlama ve diğer ev işlerinin yürütüldüğü küçük odalardan oluşur. Ana odada, diğer odalarda rastlanmayan büyük dikmeler mevcuttur. Bunlar olasılıkla ana odanın damının daha yüksekte olduğunu ya da ağırlığına bağlı olarak daha sağlam direklerle taşınması gerektiğini gösterir. Ana odalarda gözlenen bir diğer fark ise, sıvaların yan odalara oranla çok daha fazla olmasıdır.

Resim-8: Güney Kazı Alanı ve Koruganı

Güney kazı sahasından yerleşim katmanlarının görülebildiği bir bölüm ("Sanal-9", 2017).

Ev içlerinde düzenlemenin değiştiği bilinmektedir. Ocak, fırın, platform ve hatta silo ile peteklerin yerleri değişebilmektedir. Bunun yanı sıra binaların farklı evrelerinde ana oda içerisindeki alanların da kavramsal olarak ve kullanım açısından değişebildiği görülmüştür (Matthews vd, 1996: 319- 320).

Yan odalar ve kiler odaları ana odaya göre daha seyrek sıvanmıştır. Bu mekânların binanın yaşam süresince ortalama iki ila dört kez sıvandıkları görülür. Ana odalar ise onlarca, hatta yüzlerce kez sıvanabilmektedir. Bunun sebebi, büyük ve ağır malzemelerin, özellikle belirli sürelerle kullanılan ve tekrar doldurulan yiyecek ambarlarının bu odalarda saklanması dolayısıyla malzemelerin sıva işlemi için taşınmasının elverişli olmaması olabilir, öte yandan bu durumun geleneklere ve mekânsal ayrımlara bağlı olabileceği de düşünülmüştür (Matthews, 2005: 139).

2.2.2.2. Kutsal İnançlar ve Ölü Gömme Gelenekleri

Çatalhöyük'te yaşayan insanlar yerleşim içine ölü gömme geleneğine sahiptiler. Ölüler genellikle evlerde bulunan platformların altına, çok seyrek biçimde ise evin başka bölümlerinde taban altına gömülürlerdi. Kumaş ya da deriye sarılmış bireylerin yanı sıra hasırlar üstüne konulmuş ve çoğu zaman da doğrudan toprağa defnedilmiş bireylere ait kalıntılara rastlanılmıştır. Ölen bireylerin başı genellikle odanın ortasına vücutları ise duvara doğru yönelir biçimde yerleştirilmiştir. Mellaart döneminde ele geçen 400 iskeletin çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. İnsan iskeletleri üzerinde yapılan incelemeler neticesinde Çatalhöyük insanların Akdeniz ırkı özellikleri taşıdığı kanısına varılmıştır. Ortalama boy tahminlerine göre, kadınlarda 1.5 metre erkeklerde ise 1.62 – 1.75 metre civarındadır. Kemik kalıntılarında yola çıkılarak ulaşılan bir diğer sonuç, 40 yaşın üstünde yaşamış birey sayısının az oluşudur (Mellaart,1967).

Resim-9: Çatalhöyük Kazısı Ölü Gömme Örneği

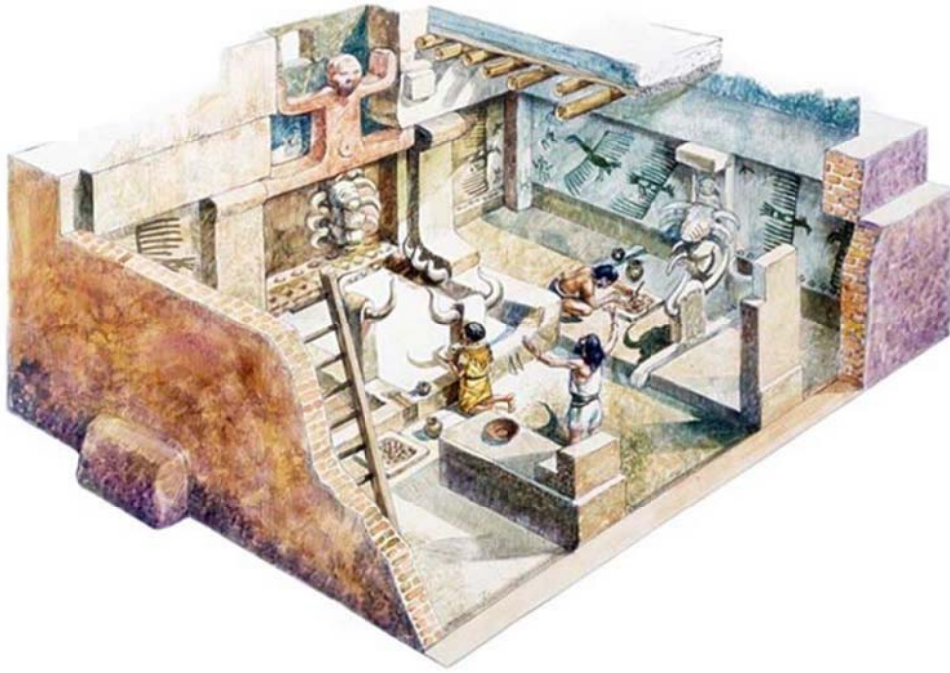
Tespit edilmiş örnek mezar detayı ("Sanal-10", 2017).

Mezarlarda ölünün yanına obsidiyen aynalar, kemer tokası olarak bilinen kemik tokalar, çakmak taşından hançerler ve emzikli taş kaplar bırakılmıştır. Diğer zengin ölü armağanları arasında kaşık, çatal, palet, taş ve geyikdişi gibi çeşitli malzemelerden yapılmış boncuklar, yüzükler, bilezikler, bıçaklar, çapalar, bızlar

iğneler olmak üzere çeşitli süs eşyaları sepetler, günlük kullanım aletleri vardır. Bırakılan armağanlar, genellikle süs eşyaları kadın mezarlarında; aletler ise erkek mezarlarında olmak üzere bir dağılım göstermiştir (Mellaart, 1967:209).

Yoğun sanat eseri içerdiği gözlenen ana odaların içerisinde günlük faaliyetlere işaret eden fırın, ocak ve platform gibi öğeler mevcuttur. Bazı platformların altında gömütlere rastlanması ve genel olarak bu platformların çevresinde sembolik nesnelerin yoğun oluşu ev içerisinde çok farklı faaliyetlerin bir arada yapıldığını göstermektedir. Bu özelliğiyle evler toplumsal yaşamın her yönünü içinde barındıran, günlük yaşantının somut ve soyut yönlerinin bir arada bulunduğu mekânlar olarak nitelendirilmiştir (Hodder, 2006: 110).

Resim-10: Dini Ritüellerin Yaşandığı Düşünülen Ev Örneği Resimlemesi

Buluntularda çıkmış odalardan hareketle resimlenmiş örnek ("Sanal-11",2017).

Son yıllarda yapılan kazılarda höyüğün başka alanlarında da bu tip yapılara rastlanması Mellaart'ın kazdığı Güney Alanı'nın istisna olmadığını ve bu yapıların tapıktan ziyade "çeşitli boyutlarda sembolik ve törensel anlamlar yüklenmiş evler" olabileceğini düşündürür (Hodder, 2006:110). Ayrıca söz konusu evlerin bazılarının taban dolgularından alınan örneklerde, tabanlarda ev yapılarındakine benzer bir

birikim ve kirlenme olduğu tespit edilmiştir, dolayısıyla bu durum yapıların ev olarak da kullanılmış olduğuna işaret eder (Hodder, 2002: 97).

Resim-11: Dini Sembol ve Sunu Odası Kesit

Boynuz formlarının görüldüğü ana oda bölümlerinden görünüm (“Sanal-12”,2017).

2.2.2.3. Ekonomik Yaşam

İlk yerleşmelerde yalnızca avcılık ve toplayıcılıkla geçinen Çatalhöyük insanı altıncı kattan sonra tarıma geçmiş ve buğdayını, arpa, bezelye gibi tahıl çeşitlerini yetiştirmiş, sığırı da evcilleştirmiş ama avcılığı da yoğun olarak sürdürmüştür. Bulunan kumaş parçaları dokumacılığın en eski örneklerinden birisi olarak gösterilir. Çanak, çömlek ve tahta işlemeciliğinde ileriye gitmişler; sepetçilik, taş ve kemik işçiliği gibi sanat ürünlerini de ustalıkla çalışmışlardır (Özparlak, 2007: 58).

Resim-12: Tahıl Kullanımının Tespit Edildiği Kazı Verilerinden Kesit

Kazılarda çıkmış tahıl örnekleri (“Sanal-13”, 2017).

Resim-13: Ketenden Dokunmuş Kumaş Parçası

Çatalhöyük'te yapılan kazı çalışmalarında, yanmış bir evin tabanında bebek iskeletine sarılmış dünyanın ilk kendirden dokunmuş keten kumaş parçası ("Sanal-14", 2017).

"Kumaş parçasının ticaretle ilgisine de değinen Prof. Dr. Hodder şöyle konuştu: Çok ince dokunmuş olan bu keten parçası, büyük ihtimalle Orta Anadolu'ya Doğu Akdeniz'den gelmiştir. Neolitik dönemde Orta Doğu'da gerçekleşen uzun mesafeli ticarete obsidyen ve deniz kabuklarının değiş tokuş yapıldığı çoktan beri bilinmekteydi. Ancak bu kumaş parçası ticaretin bir başka içeriğini ortaya çıkartmış olabilir. Belki de değiş tokuş Kapadokya obsidyeni karşılığında yapılmıştı." ("Sanal-15", 2017).

Kazılarda Akdeniz kökenli deniz hayvanı kabukları, kolyeler bunun yanı sıra bakır ve kurşun parçaları da bulunmuş. Bütün bunlar Çatalhöyük insanının madenleri işleyecek kültüre eriştiklerinin göstergesidir (Ülkekul, 1999: 40).

Yerleşmede çeşitli tahılların ve baklagillerin üretildiği ve tarıma alınmış bu bitkilerin ana besin kaynağını oluşturdukları saptanmıştır. Tarım faaliyetlerinin yanı sıra hayvancılık da önemli bir geçim kaynağıdır. Yerleşmede evcilleştirilmiş koyun ve keçinin güdüldüğü anlaşılmaktadır. 1960'lı yıllardaki kazıların aksine sığırın beslenmede daha az önemde olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum hem türlerin kemiklerinin birbirine oranında, hem de tarım ürünü ağırlıklı beslenildiğine işaret eden insan kemiklerinin izotop analizlerinde ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, son çalışmalarda sığırların daha önceden düşünüldüğü gibi domestik olmadığı ve

yerleşmede tutulmadığı, buna mukabil yabani olduğu ve avlandığı tespit edilmiştir. Koyunun yerleşmede tutulduğuna dair arkeolojik veriler mevcuttur. Bunun yanı sıra koyunun, keçi ve sığıra oranla çok daha geniş bir alanda otlamış olduğunu hayvan kemiklerinin stabil- izotop analizi göstermektedir (Ergun, 2008).

Resim-14: Tespit Edilen Sığır Kafatası Ve Boynuzları

Avlanıldığı düşünülen hayvan kafatasları ve boynuz buluntuları ("Sanal-16",2017).

Tarım ve hayvancılığın yanı sıra avcılık, balıkçılık ve toplayıcılık da Çatalhöyük'te önemlidir. Avlanan hayvan türleri arasında özellikle yaban sığırı, yaban koyunu, yabaneşeği, geyik, alageyik, karaca, yabandomuzu mevcuttur. Bu türlere ek olarak ayı, tilki, kurt gibi türler ile çeşitli kuş ve balıkların da avlandığı görülür. Yerleşmede çok sayıda hem kasıtlı olarak kırılmış hem de kırılmamış yumurtalara ait kabuklar bulunmuştur. Tanımlanabilen yumurta kabukları kaz ve ördeklere aittir. Bu durum bu türlerin yerleşmede bir ölçüde tutulduklarını gösteriyor olabilir. Bir diğer olasılık ise yumurtaların çevreden toplanıyor olmasıdır (Hodder, 2005: 11).

2.2.2.Çatalhöyükte Plastik ve Sanatsal Unsurlar

2.2.2.1. Duvar Resimleri

Duvar resimleri, duvara yerleştirilmiş hayvan kafatasları ve boynuzları, kabartmalar gibi yoğun sembolik mana içeren maddesel kültür öğeleri yerleşmede oldukça yaygındır ve Neolitik Çatalhöyük kültürünün temel taşlarından biri olarak karşımıza çıkar. Bu özelliğiyle pek çok kültürden farklılık gösterse de kabaca MÖ kal. 9. ve 7. bin arasında görülen, avcılık ve toplayıcılıktan tarım ve hayvancılığa geçiş sürecinde Güneybatı Asya'da gözlenen sanat ve betimleme ile bağlantılıdır. Söz konusu sembolizmanın yerleşme içerisinde pek çok evde gözlenmesi, olasılıkla yerleşimcilerin günlük yaşamları ile sembolizmanın yakın ilişkisine işaret etmektedir. 1960'lı yıllarda yürütülen kazılarda zengin sanat eserleri içeren yapıların tapınak ve bunların bulunduğu kısmın, yerleşmenin kutsal alanı olduğu düşünülmüştür (Mellaart, 1966).

Resimler haricinde kullanılan bir başka bezeme türü de kabartma halinde yapılmış tasvirler ve yapılardaki platformlara oturtulmuş şekilde yer alan boğa başları ve boynuzlarıdır. Birçok evin duvarında gerçek boğa başlarının kille sıvanmasıyla yapılan kabartmalar mevcuttur. Kutsal mekân (tapınak) olarak düşünülen yapılarda boğa başları daha yoğun ve bazen arka arkaya sıralanmış diziler halinde karşımıza çıkmaktadır. Yapılan kazılarda üzeri kille sıvanan boğa başlarının kırmızı aşı boya ile boyandığı tespit edilmiştir.

Resim-15: Sıva İle Kaplanmış Boğa Başı

Avlanılan hayvan kafatasları sıva ile kaplanıp boyanıyordu ("Sanal-17",2017).

Resim-16: Temsili Tapınak Odası Olarak Düzenlenmiş Oda

(Sanal-18,2017).

Duvarlardaki bazı kabartmalar, boğa başlarının kille sıvanmasından oluşturulmuş gerçek boğa başlarıdır. Yerleşmede hayvan resimleri olarak akbaba, leopar, kuş, yaban geyiği, aslan gibi resimler de görülür. Duvar resimlerinde kilim motifinin 8800 yıl önce Çatalhöyük'te görüldüğü ve sonraları kullanılan motiflerin bu motiflerle alakalandığı söylenilir (Ülkekul, 1999:37). Yerleşmede en fazla tüketildiği anlaşılan koyun hiçbir duvar resminde yer almamıştır.

Resim-17: Duvar Üzerinde Spiral Motifler

Çatalhöyük'te daha önce kilden yapılmış mühür ve kap kaçaklarda görülen spiral motifler yakın dönemde ilk kez duvarda görülmüştür ("Sanal-19",2017).

Neolitik dönem yerleşim yeri olan Çatalhöyük'te devam eden kazılarda, daha önce mühür ve kap kaçaqlarda rastlanan spiral motiflere, ilk kez duvarda rastlanılmıştır. Bu duvar resmi son yıllarda çıkan eserlerdendir. İlk defa ev dışında sadece mezar amaçlı kullanıldığı düşünülen bir odadan çıkmıştır. Arkeologlar dünyadaki diğer neolitik dönem yerleşim yerlerinden Çatalhöyük'ün en önemli farkının; yerleşmede duvar kabartmaları ve resimler gibi sanat eserlerine rastlanması olduğunu belirtmiştir (“Sanal-20”, 2017).

Resim-18: Duvar Üzeri Kabartma Karşılıklı Leopar Buluntusu

(“Sanal-21”,2017).

Resim-19: Duvara Kazınarak Yapılmış Boyalı Kabartma Motifler

Çatalhöyük'te hem boyama, hem oyma işlemlerinin gerçekleştiği ilk duvar resmi (“Sanal-22”,2017).

Anadolu'daki kültür zenginliği neolitik dönemin en önemli bölümünü oluşturan Çatalhöyük'te çok yaygın görülmektedir. O dönemin insanları çeşitli

aktiviteleriyle kendi kültürlerini, yaşam tarzlarını günümüze bırakmayı başara bilmişlerdir. Yaşadıkları evlerde duvarlarını krem renginde perdelayıp; kütle ilgili bezekler, boğa başlarına ait resim ve kabartmalar, geometrik motifler gibi doğal ve simgesel duvar resimleri çalışmışlardır. Tasvirler arasında yoğun olarak görülen av, dans sahneleri, çeşitli insan ve hayvan resimleri yer almaktadır (Akurgal, 2002:5).

Çatalhöyük duvar resimlerinde ilginç örneklere de rastlanmıştır. İngiliz Daily Mail gazetesi, Çatalhöyük'te bulunan ve 9 bin yıllık olduğu tahmin edilen duvar resmini sayfasına taşımıştır. "Dünyanın en eski uyarı levhası" başlığıyla yayımlanan haberde, duvara çizilen resimde Çatalhöyük yakınlarında bulunan Hasan Dağı'nın volkanik durumunun tasvir edildiği ve resmin bir ikaz levhası olduğu ifade edilmiştir. ABD'deki California Üniversitesi'nden volkanolog Axel Schmitt tarafından yapılan araştırmalarda, Hasan Dağı'nın bundan yaklaşık 9 bin önce faaliyette bulunmuş olduğu belirtilmiş tasvirin bu dönemde yapıldığı düşünülmüştür.

Resim-20: Yanardağ Uyarısı Belirten Duvar Resmi (Anadolu Medeniyetler Müzesi)

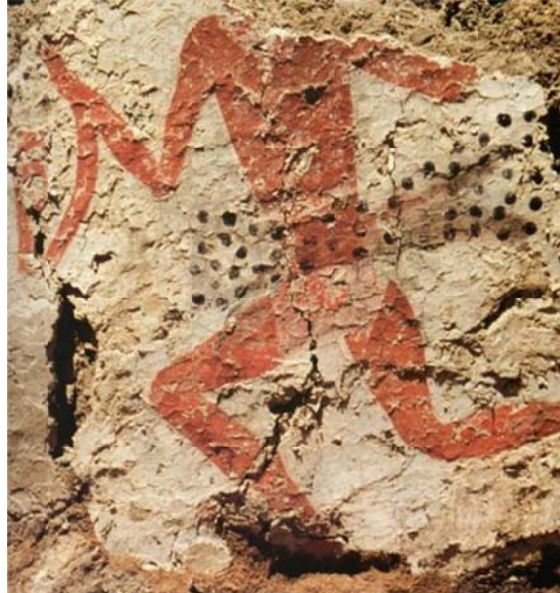
Yanardağ patlamasını gösteren duvar resminden kesit. Yakınılardaki Hasan dağı olduğu düşünülmüştür ("Sanal-23",2017).

"Çatalhöyük'te duvar resimleri ve kabartmaları genellikle ölülerin gömüldüğü platformun üzerindeki duvarlara yapılırdı. Doğu Çatalhöyük'teki sanat, ataların

ruhlarıyla bağlantı kuran bir araç gibidir. Resimler koruyucu bir işleve sahiptir. Platformların altına gömülen ölümlerle aynı mekanda yaşayan kişiler, duvarlara yaptıkları resim ve kabartmalarla ölümlerin ruhlarından kendilerini korumak istemiş olabilirler. Belki de Çatalhöyük'te ritüel liderler sanatı ellerinde tutarak, bu sayede ölümlerin ruhlarıyla iletişim kurarak, bir bakıma toplumsal düzeni sağlıyor olabilirler. Kalkolitik Batı Çatalhöyük'te küçük objelere taşınan sanatın işlevi de muhtemelen değişmiş olmalıdır. Kalkolitik Batı Çatalhöyük'te sanat muhtemelen artık Neolitik Doğu Çatalhöyük'te düşünüldüğü gibi ölüm ve diğer dünya ile bağlantılı olmamalıdır. Arkeolojik veriler de böyle bir ilişkiyi şu ana kadar göstermemiştir”(Yılankaya, 2010).

Neolitik Doğu Çatalhöyük'te bazı binaların duvarlarına resimler ve kabartmalar yapıldığı halde Kalkolitik Batı Çatalhöyük'te, Doğu Höyüğünün aksine, binaların duvarlarına resimler ve kabartmalar yapıldığını gösteren hiçbir bulguya rastlanılmamıştır. Onun yerine sanat ve sembolizm, Doğu Çatalhöyük binalarında görülen duvar resimlerini Batı Çatalhöyük'te taşınabilir objelere, özellikle çanak çömlek üzerine yansıtarak yönelmiştir (Last, 1998).

Resim-21: Dans Eden Figür Resmi Resmi

Leopar desenli elbisesiyle dans eden figür resminden detay (“Sanal-24”,2017).

Çatalhöyük'te azda olsa boğa resimleri çok büyük alanları kapladığı için diğer resimleri gölgede bırakmıştır. Leopar deseni resimlerde çok kullanılan bir unsurdur.

Kabartmalar duvarların üstlerinde ve kilden oluşturulmuştur. Bu kabartmalarda ve duvar resimlerinde, sığır ve değişik hayvan başları olduğu kadar, tüm gövdeli olanları da vardır. Leopar çiftleri önemli kabartmalardandır. Stilize figürler çoğunluktadır. Hayvanların göbük delikleri gösterilmiş bunun sonucunda bu figürlerin insan mı, hayvan mı oldukları anlaşılamamıştır. Son araştırmalarda bulunan bir damga ile hayvan figürlerini seçme imkânı doğmuştur. Figürin olarak sığır, domuz, koyun, keçi, boğa, köpek ve tek olarak da sığır boynuzları ortaya çıkarılmıştır (Nerissa, 2000:185).

Resim-22: Av Sahnesi ve Kızıl Boğa

Birçok figürün yer aldığı boğa avı ile ilgili duvar resminden detay (“Sanal-25”,2017).

Duvar resimlerinde kullanılan boya Çatalhöyük insanının atalarının kullandığı boyları, yaptığı resimler ise onların resimlerini andıran özellikler taşır. Erken gelişmiş olmaları sonunda zamanından önce olgunluğa erişmelerinin nedeni olabilir. Yapılan araştırmalara göre bu kültürün devamı olmamıştır. Çatalhöyük’teki yerleşme terk edildikten sonra neolitik kültür geçici olarak gerilemiştir (Lloyd, 1996: 24).

Resim-23: Duvar Üzeri Resimler

Dini anlamı olduğu düşünölen son dönemde bulunmuş duvar resimlerinden kesit (“Sanal-26”, 2017).

Resim-24: Duvar Üzerine El İzi Şeklinde Yapılmış Resimler

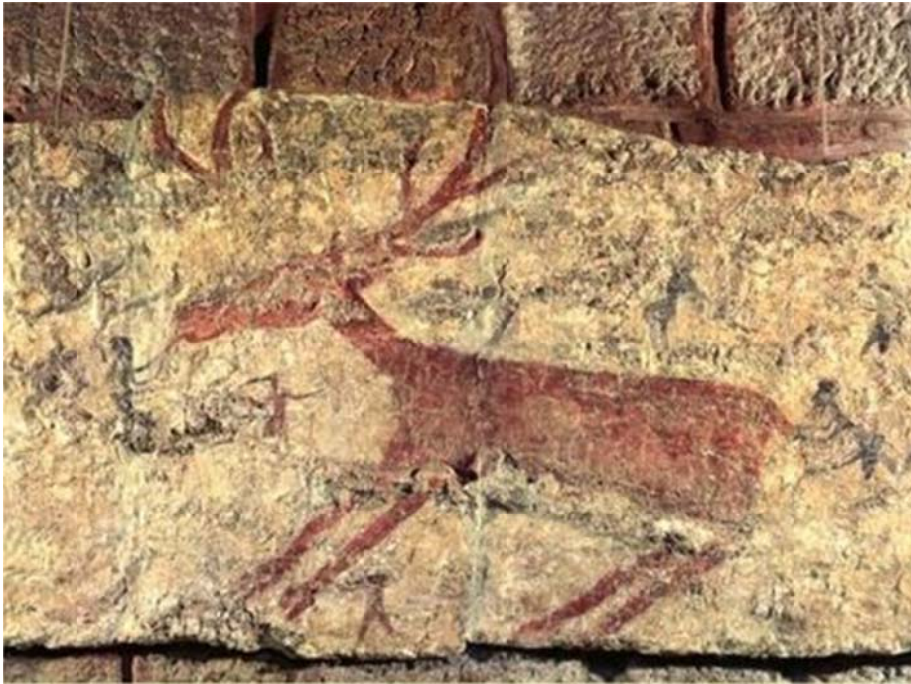
(“Sanal-27”,2017).

Resim-25: Geyik Avı Sahnesi-1

İnsanların geyik avladığı bir sahneden duvar kesiti ("Sanal-28",2017).

Resim-26: Geyik Avı Sahnesi-2

İnsanların geyik avladığı bir sahneden duvar kesiti ("Sanal-29",2017).

Resim-27: Duvar Üzerine Yapılmış Panter Rölyefi

Kabartma şeklinde yapılmış panter rölyefi (“Sanal-30”,2017).

2.2.2.2. El Sanatları

Çatalhöyük’te bilinen çanak çömleğin yanı sıra sepetçilik, ağaç işlemeciliği, kemik işlemeciliği çok önemlidir.

Yeni araştırmalarda sürtme taştan yassı baltalar, topuzbaşı ve boncuk gibi buluntular ele geçen Neolitik Çağa ait buluntulardan bazılarıdır (Hamilton, 1996).

Resim-28: Mezar Armağanı Gerdanlık

(“Sanal-31”,2017).

Çatalhöyük kemik endüstrisi oldukça gelişkindir; boncuk, bilezik, kemer, tokaları gibi süs eşyaları ile kaşık, spatula, iğne, bız, açılama aletleri gibi çok çeşitli işler için yapılan aletler çoğunlukla kemiktendir. Boynuz ve fildişi kullanımı seyrek olmakla birlikte mevcuttur (Mellaart, 1967). 1993-95 yılı çalışmalarında ele geçen işlenmiş kemikler arasında bızlar yine ilk sırada yer almaktadır (Martin ve Russell, 1996:211).

9. kattan itibaren kullanılmaya başlayan bakır ve kurşun hemen her tabakada gözlemlenmektedir. Ölü hediyesi olarak iskeletlerin yanında bulunan boncukların çoğu döğülmüş bakır levhaların kıvrılmalarıyla oluşturulmuştur (Mellaart, 1967).

Resim-29: Kemik ve Taştan Yapılmış Kolye

(“Sanal-32”,2017).

Resim-30: Kemer Tokası ve Kopça

Cilalanmış kemikten kemer tokaları ve kemeri sıkmak için kullanılan kopça (“Sanal-33”,2017).

Çatalhöyük'ten ele geçen küçük bulutların arasında iyi korunmuş ahşap kaplar yer alır. Bunlardan bazıları mezarlarda bazıları da yanmış evler de ele geçmiştir. Dörtken ya da oval biçimindedirler; kapakları ve kulpları vardır Bir diğer önemli buluntu türü iskeletlerin üstünde bulunan kumaş parçalarıdır. Balık ağı olarak da kullanıldığı düşünülen dokuma parçalarının yanı sıra kömürleşmiş kürk ve deri kalıntıları da ele geçmiştir. (Mellaart, 1967:210-219).

Resim-31: Kil Kaplar Ve Hançerler

Kil kaplar, çakmak taşı ve obsidyenden yontulmuş hançerler (Mellaart,2001)

Aletlerin çoğu doğal camdan (obsidyen) yapılmıştır. Ok ve mızrak uçları çoktur. Çakmak taşından kazıyıcı ve oraklar da yaygındır. İlk yerleşmelerde aletler daha büyüktür. Üst katlarda ise boyutlarının küçüldüğü görülür. Cilalı ve sürtme taştan baltalar, öğütme ve perdah taşları (açkılایıcı), havan elleri, tokmaklar çok boldur.

Resim-32: Kemik ve Taş Kolyeler

Hayvan dişi, kireç taşı ve kurşundan yapılmış kolyeler (“Sanal-34”, 2017)

Çatalhöyük’te ele geöen çanak çömlek parçaları çok değildir, ama yine de bunların, kilden yuvarlanarak yapılan bantların halka biçimine getirildikten sonra üst üste konmasıyla oluşturulduğu anlaşılmaktadır.

Resim-33: Pişmiş Kilden Yapılmış Kap Örneği

(“Sanal-35”, 2017)

Resim-34: Kemik Boncuklar

Konya Arkeoloji Müzesi (“Sanal-36”, 2017).

2.2.2.3. Küçük Buluntular ve Figürinler

2.2.2.3.1. Damga Mühürleri

Damga ve mühürler aslında simgeciliğin başlangıcı olarak da düşünülebilir. İnsanlar sistematik bir olgu gerçekleştire bilmek için bu yolu seçmişlerdir. Hayatı kolaylaştırmada kullanılan bu unsur, günümüzde bile aynı alanlarda kendini ortaya çıkararak devam etmektedir. İnsanoğlu her şeyin en sadesini, en basitini arama yolunu bu damga ve mühürlerle seçmiştir.

Resim-35: Pişmiş Kilden Yapılmış Seramik Mühürler-1

(“Sanal-37”, 2017).

Yapılan sınıflandırmada damga mühürler olarak isimlendirilen bu grup büyük olasılıkla farklı baskı yüzeylerinde kullanılmış (dokuma ve ya ekmek somunları gibi) olduğu düşünülmektedir. Damgaların bir kısmı ocak etrafında öğütme ve tahıl işleme aletleriyle bir arada bulunmuştur. Çıkarılan bu buluntulardan bu damgaların boyama damgası olduğu düşünülebilir (Türkcan, 2016:45).

Resim-36: Pişmiş Kilden Yapılmış Seramik Mühürler-2

(“Sanal-38”, 2017).

Çatalhöyük’ün öne çıkan özelliklerinden birisi pişmiş toprak mühürlerdir. Bunlar yaygın olarak spiral, menderes ve benzeri desenlerde kazınmış düz bir baskı yüzeyi yer alır. Çoğu oval ve dikdörtgendir bazıları çiçek biçimindedir ve dokuma desenlerinde görülür (Mellaart, 2002: 158).

Resim-37: Pişmiş Kilden Yapılmış Seramik Mühürler-3

(“Sanal-39”, 2017)

2.2.2.3.2. . Figürinler (Heykelcikler)

Çatalhöyük'te kil hammadde; heykelcik yapımı, sapan taşı yapımı ve duvar kabartmalarında sıklıkla kullanılmıştır. İnsan biçimli ya da yarı insan biçimli tanrıça figürinleri av inançlarıyla ilgili olduğu sanılan hayvan figürleri pişmiş ya da güneşte kurutulmuş kilden yapılmış buluntulardandır. Özellikle ana tanrıça kültürünün simgeleri nitelikteki stilize kadın figürinleri oldukça önemlidir (Mellaart, 1967).

Resim-38: Çatalhöyük figürinleri-1

Hayvan betimlemeli buluntu örnekleri ("Sanal-40", 2017).

1993-95 araştırmalarında gerek yüzey toplaması gerekse yüzey sıyırması işlemleri sırasında kilden insan ve hayvan heykelcikler bulunmuştur. Bunların bazılarında ayrıntılar gösterilirken bazıları kaba şekilde biçimlendirilmiştir (Hamilton, 1996).

Resim-39: Çatalhöyük figürinleri-2

("Sanal-41", 2017).

Pişmiş topraktan ve taştan yapılan doğumu, bereketi, bolluğu simgeleyen şişman iri göğüslü, iri kalçalı yanlarında bulunan iki panterin arasında doğum yapar şeklinde betimlenen “Ana Tanrıça” heykelcikleri Çatalhöyük’ün en önemli buluntuları arasında yerini almıştır.

Resim-40: İki Yanında Aslan Olan Doğum Yapar Şeklinde Ana Tanrıça Heykeli

(“Sanal-42, 2017).

Figürinlerin arasında ana tanrıça ya da hayvanlar tanrıçası olarak tanımlanan boyalı ya da boyasız çok çeşitli heykelcikler mevcuttur. Pişmiş topraktan damgalar, sapan taşı olarak kullanıldığı düşünülen kil toprakların yanı sıra kilin yaygın kullanımı, Mellaart tarafından tapınak biçiminde tanımlanan mimari yapılardaki duvar kabartmalarında, boğa başı ve boynuz gibi bezeme elemanlarının yapımında da gözlemlenmektedir (Mellaart, 1967).

Resim-41: Çatalhöyük figürinleri-3

(“Sanal-43”, 2017)

Çatalhöyük’te bazı odalar tahrip edilmiş ve kapatılmış olsa da bu heykelciklerin zarar görmeden günümüze dek ulaşması heykellere olan yaklaşımın bir göstergesi olabilir. O dönemde tanrısal bir yaklaşımla korunan bu heykeller kapanan odalarda bırakılmamış ve yeni odalara büyük bir titizlikle taşınmıştır. Yapılan heykelcikler neolitik dönemin inanç unsurlarını da barındırır. Tarihe tanıklık eden bu heykelcikler üremenin ve kadının bereketliliğini burada vurgular ve onu doğa ile özdeşleştirir. Yalnızca tapınaklarda bulunan bu heykelcikler o dönemin insanın inanma savaşını da anlatır (Mellaart, 2002).

Resim-42: Çatalhöyük Figürinleri-4

(“Sanal-44”, 2017).

“2016 yılı kazı raporunda, yapılan çalışmalarla ilgili bilgi veren Kazı Başkanı Prof.Dr. Ian Hodder, oldukça ilginç bulgulara rastlanıldığını söyledi. Prof.Dr. Hodder, bu yıl için hazırlanan raporda, doğu duvarı yakınlarında bulunan göbekleri, kalçaları ve göğüsleri oldukça belirgin 2 taş kadın figürünün bu sezonun en ilgi uyandıran buluntuları olduğunu söyledi. İlk figürün doğu duvarının yanında bir mezarın hemen sağ köşesinde bulunduğu dikkat çeken Prof. Dr. Hodder, şunları söyledi: Platformun yapılma süreciyle ilişkilendirilecek bu buluntu yerine objenin kasti olarak konulduğu ve üzerine yeni platformun yapıldığı düşünülmektedir. Mermerden yapılan bu figürin obsidyen bir bıçak parçasıyla yan yana bulunmuştur. Bu figüründen birkaç gün sonra büyük olan figürün hemen kuzeyinde, bir kireç öbeğinin içinde ikinci figür bulunmuştur. Kireç taşından yapılmış bu figürünün baş kısmının yakınlarında bir ayna gibi parlak ve yansıtıcı bir galen parçası ve iki adet boncuk bulunmuştur. Objeye asılı bir şekilde taşınıyormuşçasına baş kısmında iki adet deliğe sahiptir.” (“Sanal-45”,2017).

Resim-43: İki Kadın Heykeli

Bu figürlerin ana tanrıça yerine, yaşamları boyunca toplumsal bir statü ve prestij elde etmiş yaşlı kadınları temsil ettiği düşünülmektedir (“Sanal-46”, 2017).

İnanç unsurları arasında büyü, adak gibi inanışlara da yol verildiği görülür. Yapılan bu heykelcikler tek elden çıkmışçasına aynı tarzda çalışılmıştır. Çeşitli betimlemelerle birçok yön ortaya çıkarılmıştır. Heykelciklerde önemli olaylar da

anlatılır. Durağan, statik ve sadece tapınma içgüdüyle yapılmamıştır. İbret verici ya da iyi olaylar betimlenmiştir. Malzeme olarak heykelticiklerin çoğu kilden yapılmış olup çok kaba ya da çok detaylıdır. Tanrıların insan biçiminde betimlemeleri kendilerini o dönemin en güçlü varlığı olarak gördüklerindedir. Bu nedenle kendilerinin doğüstü güçlere sahip olduklarını düşünmüşlerdir (Mellaart, 2002:137-138).

Resim-44: Çatalhöyük Figürinleri-5

(“Sanal-47, 2017).

Resim-45: Çatalhöyük Figürinleri-6

(“Sanal-48”, 2017).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – VERİ SETİ / YÖNTEM

Hazırlanan tez araştırmasında, karma araştırma yöntemi kullanılmıştır.

“Karma yaklaşıma dayalı araştırmalarda nicel ve nitel araştırma yöntemleri bir arada kullanılarak araştırılan gerçekliğe ilişkin daha sağlıklı ve çoğulcu verilere ulaşmak amaçlanmaktadır. Nicel yöntemler ile gerçeğe ilişkin olarak genelde miktar belirten sayısal veriler toplanmakta, bunlara dayalı karşılaştırmalar yapılmaktadır, Nitel yöntemler aracılığıyla da genelde bağlamsal nitelikli veriler toplanmakta ve alternatif bakış açılarına dayalı yorumlardan yararlanılmaktadır. Böylece, nicel ve nitel yöntemler aynı araştırmada birbirini güçlendirecek biçimde kullanılmaktadır” (Şimşek,2012:100).

Duruma göre araştırmacı gözlem, uygulama ve dokümanlardan yola çıkarak kavramları, anlamları ve ilişkileri açıklayarak süreci sürdürmüştür.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bilimsel araştırmalarda; bir araştırma modeline uyulması ve modelin gerektirdiği sürece uygulanması araştırmanın yönlendirilmesi bakımından zorunludur. Bunun dışında kalan her türlü bölümler, çalışmanın bir takım bilgi yığınlarından oluşmasından ibarettir. Bilimin gücü, bir modelin uygulanması ile ortaya çıkmaktadır (Türkdoğan, 2003).

Araştırmada karma yönteme uygun olarak kontrol grubu olmayan deneysel model uygulanmıştır.

Deneysel araştırmada araştırmacı, bir araştırma ortamı oluşturmaktadır. Bu çoğu kez yapay bir durumdur. Oluşturulan bu ortam içinde araştırmacı ilgili olduğu olay değişken ve etkenleri ayarlamak, değiştirmek, ortadan kaldırmak gibi yollarla istediği duruma getirmekte; yani kontrol etmektedir. Bazı yeni durumların meydana gelmesine fırsat hazırlamakta ve bunların etkisini gözlemektedir. Dış çevrenin değiştirilmesi ya da istenen deneklerin bir araya getirilmesi suretiyle farklı inceleme yada deney durumları yani işlemin değişik durum ve aşamaları oluşturulmakta ya da yaratılmaktadır(Kaptan,1998:73).

Deneysel yöntemde dayanan sayılı şudur: araştırmacının değerlendirmek istediği araştırma durumu daha önce mevcut olmamıştır. Bunun için araştırmacı konuyu çalışabilmek inceleyebilmek için araştırma çevre yada durumunu kendisi yaratmak zorundadır(Hubert ve Blalock,1968).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, 2014-2016 Eğitim-Öğretim yılları arasında Resim-iş Öğretmenliği okuyan öğrenciler oluşturmaktadır.

Bunlar içerisinde örneklem grubu olarak 3. ve 4.sınıf öğrencilerinden Heykel, Modelaj ve Teknoloji-Tasarım derslerini alan 61 öğrenciyle çalışılmıştır.

Tablo-1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sınıf, Ders Grup Dağılımları ve Öğrenci Kodları

Sınıf	Ders	Öğrenci Kodları
4.Sınıf	Heykel	H1,H2,H3,H4,H5,H6,H7,H8,H9,H10,H11,H12,H13, H14, H15, H16, H17,H18,H19
3.Sınıf	Modelaj	M1,M2,M3,M4,M5,M6,M7,M8,M9,M10,M11,M12, M13, M14,M15,M16,M17,M18,M19
3.Sınıf	Teknoloji Ve Tasarım	T1,T2,T3,T4,T5,T6,T7,T8,T9,T10,T11,T12,T13,T14, T15, T16,T17,T18,T19,T20,T21,T22,T23

Araştırma çalışması iki eğitim-öğretim yılı ve üç dönem deneysel atölye çalışması olarak yürütülmüştür.

Araştırmanın örneklem büyüklüğü araştırmalarda kullanılan olasılıksız örnekleme yaklaşımıyla belirlenmiştir.

Olasılıksız örnekleme araştırma açısından önemli olan belirli bir ölçüte dayanarak örneklem alınmasıdır. Bu tür örneklemler çoğu zaman araştırmacının görüşlerini ve kararlarına dayandığından bunları “yargısal örnekleme” ya da

“rastlantısal olmayan örnekleme” denilmektedir. Olasılıklı örneklemeden farklı olarak evren parametrelerini belirlemek değil örneklemin amaç doğrultusunda ki verilerini derinlemesine çözümlene çabası baskındır(Şimşek,2012:121).

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında görsel veri toplanırken ekipman olarak belgeleme amaçlı fotoğraf makinesi, gerekli kaynak görsellerinin aktarımı esnasında tarayıcı(scanner)kullanılmıştır.

Veri araçları hususunda Yıldırım ve Şimşek (2003: 141); *“Film, video, fotoğraf ve resim gibi görsel malzemeler de araştırmalarda kullanılabilir. Bu tür materyaller tek başlarına bir araştırmanın temel veri toplama araçları olabileceği gibi, çoğu durumda gözlem, görüşme veya doküman incelemesi gibi veri toplama yöntemleri ile birlikte ek veri kaynakları olarak kullanılabilir”* demektedirler.

Bilimsel olarak ölçekli veri toplama sürecinde ise süreç içi performans ve uygulamanın değerlendirilmesi amacıyla rubrik (dereceli puanlama anahtarı) değerlendirme anahtarı kullanılmıştır.

Öğretim süreci sonunda beklenen öğrenci performansının farklı boyut ve düzeylere bölünerek değerlendirilmesi olan dereceli puanlama anahtarı (rubrik), subjectik ve otantik değerlendirmeler için kullanılan bir puanlama aracıdır (Barutçugil, 2002).

Puanlama anahtarı oluşturulurken öğrencilerin çok farklı düzeylerde olduğu dikkate alınmış ve ölçme aracının uygulamaya esas olacak temel kazanımları içermesine dikkat edilmiştir. Gözlemlenecek davranış sayısının mümkün olduğu kadar azaltılarak kullanışlı olması amaçlanmış ve ölçütlerin binişik olmamasına dikkat edilmiştir.

Her ölçüt için 4 farklı başarı derecesi düşünülmüştür. Alan uzmanlarından görüş alınmış, uzmanlar ilk hazırlanan formda dereceyi ifade eden niteliklerin birbirine çok yakın olduğunu söylemiştir. Bu doğrultuda puanlama anahtarı, çalışma süreci betimlemelerini ayrıştırabilir şekilde yeniden hazırlanmıştır. Böylelikle, puanlama anahtarının güvenilirliğini arttıran bir değişikliğe gidilmiştir.

Her ölçüt için düşünülmüş bu dereceler en düşük dereceden beklenen kazanıma doğru sırasıyla “önemli eksikleri var”, “geliştirilmesi gerekir”, “iyi”, “çok iyi” ifadeleri ile nitelendirilmiştir. Her bir ölçütün başarı derecesi için, bu ifadelere uygun tanımlamalar yapılmıştır.

Ölçütler üç boyut altında ele alınmıştır;

1. Hazırlık ve Planlama Boyutu

Bu boyut içerisinde Literatür Tarama ve Ön Hazırlık, Form Araştırması ve Etüt, Malzeme ve Araç Gereç Tanıma ölçütleri düşünülmüştür.

“*Literatür Tarama ve Ön Hazırlık*” ölçütünde konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden ve (sayısal ifadeyle) farklı kaynaklardan araştırma yapmış ve bilgi sahibi olma durumu esas alınmıştır.

“*Form Araştırması ve Etüt*” ölçütünde çalışacağı buluntu ve formlar hakkında farklı örnekler üzerinden form araştırması yapmış olma durumu ve tamamlanmış bir ön etüt yapılmış olması değerlendirilmiştir.

“*Malzeme ve Araç Gereç Tanıma*” ölçütünde süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında derslerde yapılan anlatımlara katılmış olması; kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında aranan yeterli bilgi düzeyi derecelendirilmiştir.

2. Tasarım Boyutu

Bu boyut Ön Eskiz ve Taslak, Özgün Formlar Tasarlama, Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama ölçütleriyle bölümlenmiştir. Öğrencinin uygulayacağı tasarımın eskizini hazırlama, yaratıcılığını yeni formlarla ortaya çıkarma ve kendi sanatsal ifadelerini ortaya koyma becerisinin gözlemlenmesi amaçlanmıştır.

“*Ön Eskiz ve Taslak*” ölçütünde çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerinin yeterli sayıda hazırlanmış olması, ve kabul edilebilir düzeyde hazırlığı olması dikkate alınmıştır.

“*Özgün Formlar Tasarlama*” ölçütünde kendine özgü yaratıcı tasarımlar yapma konusunda yaptığı hazırlık ve çizimlerin durumu, ne düzeyde olduğu, estetik uygulanabilir olması ele alınmıştır.

“*Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama*” ölçütünde hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor mu ve üzerinde yorum yapma hususunda ne düzeyde bu değerlendirilmiştir.

3.Uygulama ve Sunum Boyutu

Çalışılacak Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma, Tasarımın Uygulanması, Sunum Dosyası ve Değerlendirme şeklinde ölçütlere bölünen bu son boyutta uygulamaların hazırlığının yapılarak pratiğe dökülmesi ve sunumunun yapılması öğrenciden beklenmiştir.

“*Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma*” ölçütüyle öğrencide, tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun malzeme ve ekipman hazırlığının yapılması ölçülmüştür.

“*Tasarımın Uygulanması*” ölçütüyle özgün tasarımını, çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış olması, örnekler üzerinde uygulama yapması, el disiplini, işçiliği gibi yetileri kullanım düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır.

“*Sunum Dosyası ve Değerlendirme*” ölçütü olan son bölümde öğrenciden tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirmesini yapması ve dosyasını hazırlamış olması beklenmiş; anlatım ve görsel olarak doyuruculuğu derecelendirilmiştir.

Dereceli puanlama anahtarının geçerliğinin sağlanması önemli bir aşamadır ve en çok kullanılan yöntemlerin “içerik, yapı ve dışsal geçerlik” yöntemlerinin olduğu bilinmektedir (Jonsson ve Svingby, 2007: 15). Dereceli puanlama anahtarının “içerik, yapı ve ölçüt” yönüyle denetlenmesi gerektiğini belirten Moskal ve Leydens (2000) bu denetlemeyi şöyle açıklamaktadır:

İçerik, değerlendirme ölçütlerinin konu dışı herhangi bir içeriği tanımlayıp tanımlamadığı; ölçütlerin tasarlanan içeriğin tüm yönlerini tanımlayıp tanımlamadığı; rubrikle değerlendirilecek etkinliğin tanımlanmamış herhangi bir içerik alanının olup olmadığı ile ilgilidir.

Yapı, amaçlanan yapının tüm önemli yönlerinin puanlama ölçütleriyle değerlendirilip değerlendirilmediği ve tüm değerlendirme ölçütlerinin ilgili yapıyla ilişkili olup olmadığıdır.

Ölçüt, puanlama ile ilgili performansın ya da gelecekteki başarının unsurlarını nasıl yansıttığı; puanlama ölçütlerine yansıtılmayan ilişkili performansın herhangi bir yönünün olup olmadığı gibi durumlardır.

Bu araştırmada geliştirilen dereceli puanlama anahtarının geçerlik çalışmaları da yapılmıştır. Bu bağlamda, dereceli puanlama anahtarının geçerliğini belirlemek üzere ölçme-değerlendirme uzmanlarının görüşleri alınarak düzenlemeler yapılmıştır. Buna ilişkin olarak 9 maddelik dereceli puanlama anahtarının (Rubrik) performans ölçümlerinde doğru ve güvenilir ölçüm yaptığı söylenebilir.

3.4. Verilerin Toplanması

Performans çalışmaları “bir öğrenme görevine yönelik tüm çabalar ve ortaya konulan ürün” olarak tanımlanmıştır (Coşkun, 2007: 11-14). Yani değerlendirme yaklaşımlarıyla örtüşen bu tanım, sadece ürünü değil, ürünün ortaya çıkma sürecindeki bütün çabanın da değerlendirilmesini kapsamaktadır.

Süreç ve performansa dayalı durum belirlemede öğrenciye üst düzey zihinsel süreçleri içeren performans görevleri verilir. Bu görev ev ödeviyle karıştırılmamalıdır. Ev ödevi sadece bilgi ve beceri düzeyinde bir çalışmayı gerektirebilir; ancak performans görevi, yaratıcılık, problem çözme, iletişim kurma, araştırma yapma, analitik düşünme ve eleştirel düşünme gibi üst düzey zihinsel süreçleri gerektirir (Kutlu ve arkadaşları, 2009: 29-35).

Sanat eğitiminde sıklıkla görülebilen performans görevleri, öğrencilerin bilgi, beceri ve yeteneklerini geliştirmeyi amaçlar. Yeni öğretim programlarında belirtilen eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, yaratıcılığını kullanma, araştırma yapma gibi davranışların geliştirilmesine katkı sağlar.

Geliştirilen Dereceli Puanlama Anahtarı, sanat eğitimi veren kurumlarda çoğunlukla uygulanmakta olan geleneksel yönteme alternatif olarak kullanılabilir bir nitelik taşımaktadır. Bu anlamda çalışma açısından önemli görülmüş ve uygulanmıştır.

Ayrıca araştırmanın amacına ulaşması için gerekli olan literatür verileri ise dergi, kitap, internet ortamı vb. kaynaklardan toplanmıştır.

Konu ile ilgili literatür taraması yapılırken, yurtiçi ve yurtdışı kütüphanelerine ait veri tabanlarına erişilerek, araştırmayla ilişkili kaynaklar tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında internet kaynaklarına görsel ihtiyacı noktasında başvurulmuş, literatür bilgileri büyük oranda yazılı kaynaklardan karşılanmaya çalışılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM – BULGULAR VE YORUM

4.1.ÖĞRETİM TASARIMI HAZIRLIK İŞLEM BASAMAKLARI

4.1.1.Program Stratejilerinin Belirlenmesi

Eğitim süresince öğrencilerin; biçim inceleme, bakma ve görme arasındaki farkı anlama; Neolitik yaşam buluntularındaki saklı estetiği keşfederek farklı materyallerle güncel sanat pratikleri oluşturmak amaçlanmıştır. Bu süreçteki kazanımlarla arkeolojik alan ve müzeleri gezerken; bakma ile görme arasındaki farkın bilincine varılması hedeflenmiştir.

Geçmişten günümüze kadar insanın bilinçaltı katmanlarıyla arkeolojik katmanların benzerlik taşıdığını, bu katmanların her birinde yaşamsal sınırların barındığını; bu sebeple de birliktelik ve bütünlük taşıdığı konunun pratiklere yansıtılabilmesi çalışmanın genel çerçevesi olarak belirlenmiştir. Arkeolog ve sanatçıların üretimlerini gerçekleştirirken yöntem ve teknik farklılıkların dışında benzeşen birçok özellikleri vardır. Bilinçaltının sınırları bir sanatçı için ne kadar önemli ise, arkeolojik verilerin sınırları da bir arkeolog için aynı derecede önemlidir.

Öğretim stratejisi olarak süreç boyunca katılımcı öğrencilerin tamamına yönelik ortak bir ders yapısından çok, grupla ve bireysel öğretim tekniklerine ağırlık verilerek ve bireye özel yöntemlerle eğitim sunulması düşünülmüş ve uygulama sürecinde buna özen gösterilmiştir. Bu çerçevede, uygulama süreci, katılımcıların özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre genel ve esnek; onların görüş, öneri ve katkılarıyla sürekli geliştirilip değiştirilebilecek şekilde planlanmıştır.

Çalışmada, eğitimci (araştırmacı) ile grubun birebir iletişimini destekleyen ve eğitimcinin bir rehber/kaynak kişi olma rolüyle katılımcıların her birine gereksindiği yardımı sağladığı ve bunu yaparken de öğrenmede sorumluluk gelişimini teşvik ettiği bir anlayış hedeflenmiştir.

Özellikle uygulama çalışmalarında deneysel öğrenme projelerinin etkin öğrenmeyi destekleyecek önemli unsurlar olduğu öngörülmüştür. Projeler, katılımcıların belirleyecekleri alan ve konularda yürütülen uygulamalardan oluşmuştur.

4.1.2. Ön Bilgi ve Hazır Bulunuşluk Tespiti

Araştırmanın bu bölümünde örneklem olarak seçilen öğrencilerin arkeolojik sınırlar, Çatalhöyük ve buluntuları üzerine bilgileri ölçülmüş, çalışma öncesi hazırbulunuşluk bilgilerinin ne olduğu anlaşılacak istenmiştir.

Ön görüşme öncesi, belirlenen sorular önceden değerlendirilerek geliştirilmiştir. Daha sonra düzeltmeler yapılmış ve son şeklini almıştır. Soruların öğrenciler tarafından kolayca anlaşılabilir olması ve yanlış anlamaların doğmaması için sorular belirgin olarak hazırlanmaya çalışılmıştır. Soruların öğrencilerin düzeyine uygun olmasına dikkat edilmeye çalışılmıştır. Sorular içinde öğrencilerin anlayamayacağı kavram ve ifadelere yer verilmemiş, teknik bir dil kullanmaktan kaçınılmıştır.

Ön bilgi tespiti kapsamında öğrencilerce beyin fırtınası, tartışma ve değerlendirme yapılan sorular:

- *Arkeolojik sit, arkeolojik eser kavramları hakkında neler söyleyebilirsiniz?*
- *Daha önce bir arkeolojik eser gördünüz mü, müzesini gezdiniz mi?*
- *Arkeolojik eserler müzelerde ilginizi çeker mi, (evet-hayır)neden?*
- *Müzelerdeki eserlerin sanat çalışmalarına konu olabilir mi, nasıl, ne şekilde?*
- *Çalışmalarınızda arkeolojik eser formlarını kullanıyor musunuz?(evetse nasıl)*
- *Çağdaş Türk Sanatında bildiğiniz örnekler var mı?*
- *Çatalhöyük ve buluntuları hakkında neler biliyorsunuz?*

4.1.3. Öğrenme Etkinlikleri ve Değerlendirme

Lisans düzeyi öğrencilere yönelik olarak planlanıp yürütülecek bu eğitim /araştırma sürecinde aynı zamanda uygulamacı ve araştırmacı (practitioner-researcher) olarak çalışmanın çeşitli zorlukları beraberinde getireceğinin, araştırmacının nesnelliği konusunda şüpheler doğabileceğinin bilinciyle çıkılan bu yolda; bir yandan öğrenme ve iletişim etkinliklerini yönetip, yönlendirirken; diğer yandan süreci gözleyip, değerlendirerek programı daha etkin kılma çabaları sürdürülmüştür (Robson, 1993).

Araştırma grupları dersler öncesinde (Heykel, Teknoloji ve Tasarım, Modelaj) yapılacak çalışmalar hakkında bilgilendirilmiştir. Derslerin uygulama pratiklerinin neler olacağı araştırma kapsamında planlanmıştır.

Bu bağlamda araştırma konusunun öğrencilere planlı bir şekilde anlatılabilmesi için arkeolojik sit olan Çatalhöyük sitesi ve buluntuları üzerine arkeoloji bölümünden uzman öğretim elemanı desteği alınmıştır. Konu içeriği olan Çatalhöyük sitesi hakkında öğrencilere akademisyen, arkeolog İbrahim Karaoğlan tarafından seminer ve sunumlar yapılmış, konu

detaylı bir şekilde anlatılmış, öğrenciler uygulama çalışmalarında yararlanacakları arkeolojik formlar ve yaşam unsuru eşyalar hakkında da bilgi sahibi olmuşlardır.

Çalışmanın bu bölümünde, arkeoloji biliminin perspektifinden Çatalhöyük'ün tarihsel gelişimine yer verilmiş; öğrencilerin başka bir disiplini okumasıyla konuyu değerlendirebilmesi sağlanmıştır.

Araştırma kapsamında belirlenen sunum etkinlikleriyle, Neolitik dönem Çatalhöyük buluntularıyla öğrencilerin geçmişe ait nesnelere buluşması sağlanmıştır. Böylece öğrenciler geçmişini merak etmeye yönlendirilmiştir. Öğrenciler için merakla başlayan uygulamalar onların müzede gerçekleşecek olan öğrenme sürecine güdülenmelerine yardımcı olmuş ve çalışma sürecinde aktif olmalarını desteklenmiştir. Daha sonra müzede gerçekleştirilen anlatımlar; öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal becerilerini geliştirerek tarihsel bilgilerini yapılandırma tutumu içerisine girmelerini sağlamıştır.

4.1.4. Müze Gezisi Öncesi Hazırlığı

Müze ziyareti öncesi aşağıdaki hususlarda bir hazırlık yapılmıştır:

- **Gezi Düzenlenecek Müze Tespiti:** Tez konusu olan Neolitik dönem yerleşim alanı arkeolojik kazı bölgesi olan Çatalhöyük buluntuları yoğunluk olarak Türkiye'de Ankara ili, Anadolu Medeniyetleri Müzesi bünyesinde toplanmıştır. Bu nedenle öğrencilerin görseller üzerinden gördükleri buluntuları müzede yerinde görmeleri önemli görülmüştür.

- **Gezi Tarihinin Belirlenmesi:** Tez çalışması öğrencilerle ders kapsamında uygulanacağı için, gezi tarihleri eğitim öğretim dönemi başında belirlenmiştir.

- **Kurumun Bilgilendirilmesi:** Ders kapsamında belirlenen tarihlerde il dışı bir müzeye gidileceğinden bağlı bulunulan Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K.Eğitim Fakültesi İdaresi ile gerekli resmi yazışmalar yapılmış, izinler alınmış, öğrenciler için araç tahsisi yapılmıştır.

- **Müzede Ziyaret Edilecek Eserler ile İlgili Hazırlığın Yapılması:** Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde yer alan ilk çağ medeniyetleri Neolitik dönem Çatalhöyük yaşam unsurları ve Arkeolojik buluntuları ile ilgili ön hazırlık yapılmış. Hangi eser ve örneklerin bulunduğu tespit edilerek, gerekli doküman hazırlanmıştır.

- **Gezi programı kapsamında müze dolaşım düzeni ve kuralların belirlenmesi:** Gezide öğrencilerin müze etkinlik programı dışına çıkmamaları ve kurallara uymaları hususunda bilgilendirme yapılmıştır.

Örneğin:

- Müzede size gerekli olacak malzemeleri yanınıza almayı unutmayınız.
- Müzede sergilenen eserlere ve kaidelerine dokunmayınız.
- Gürültü yapmayınız.
- Anlatılanları dikkatle dinleyiniz.
- Müzede yapılan uyarıları dikkate alınız.
- Müze rehberine gerekli bulduğunuz ve merak ettiklerimizi sorunuz.
- Müzede bir şey yemeyiniz.
- Çevreyi kirletmeyiniz.
- Müzede kurallar dahilinde fotoğraf çekebilirsiniz.
- Müzede size sunulan dünyayı tanımaya çalışınız o günlerle düşüncelerle sizin dünyanız arasında köprüler kurunuz.

4.1.5. Müze Gezisi ve Değerlendirme

Gezi planlanan program dahilinde 24 Mart 2015 - 22 Ekim 2015 tarihlerinde Necmettin Erbakan Üniversitesi, A.K. Eğitim Fakültesi, Resim İş Öğretmenliği öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir.

Tez kapsamında yürütülen gezilerde giriş öncesinde ziyaret programı tekrar hatırlatılmış; geziler başlangıcından ve bitiş süresine kadar sorunsuz bir şekilde tamamlanmıştır.

Geziler sonrası devam eden haftalarda yapılan teknik gezilerin kritikleri yapılmış, gördükleri eserler üzerinde değerlendirmelerde bulunulmuştur. Öğrencilerin dikkatlerini çeken eserler ve üzerinde çalışabilecekleri buluntular yorumlanmıştır.

4.2. TASARIM VE UYGULAMA İŞLEM BASAMAKLARI**4.2.1. Hazırlık ve Tasarım Aşaması**

Plastik sanatlar uygulamalarında tasarım öncesi dönem oldukça karmaşık duygu yoğunluğunun yaşandığı bir süreçtir. Bu zaman diliminde zihinde problemlerden sonuca ulaşmak için yaşanan yoğun bir süreç söz konusudur.

Tasarlamada karşılaşılan en büyük güçlük geleceği tahmin için mevcut bilgilerden yararlanılmasıdır. Tahminlerin doğruluğu derecesinde başarılı bir sonuca ulaşılır (Bayazıt,1994:2).

Geçmiş uygarlıklara baktığımızda bu süreci daha iyi algılamak mümkün olmaktadır. Yunanlılar Mısır'dan etkilenip çok iyi taklit yapmışlardır. Daha sonra da bu etkilenmeyi daha ileriye taşıyabildikleri için Mısır'dan üstün bir uygarlık kurmuşlardır. Örneğin aslan doğulu bir hayvandır. Doğu uygarlıklarında önemli bir sembol olan aslanın betimlemeleri de çok yaygındır. Yunanlılar, Mısır'ı tanıdıklarında oradaki uygarlıktan çok etkilendiler. Mısır uygarlığının üstünlüğünü kabullenip etkisinde kaldılar. Yunan seramik forumlarında Mısır taklidi aslan figürlerini kullandılar. Başlangıçta çok kötü taklitler yaptılar. Zamanla görüyoruz ki aslan figürleri Mısır' dan daha çok ileri gitmiş daha güzel örnekler yapılmıştır. Bu bir biçimsel örnek olsa da tüm kültüre yaydığımızda önce kötude olsa taklit etmek, daha sonra mutlak bunu geliştirerek yerine özgün kendine ait yeni bir şeyleri koymuş olmaları başarılarının nedeni olmuştur. Tarih sürecinde toplumların büyük uygarlıklara dönüşümlerinde hep bu olguya rastlanmaktadır. Bir uygarlığın yükselişi diğer bir uygarlığın önüne geçmesi bu bir bayrak yarışı gibi zincirleme bir devamlılık göstermektedir. Sümer, Mısır, Yunan, Roma, Avrupa, Amerika gibi genel bir sıralama da bunu göstermektedir. Uygarlıkların bir yaşam süreci vardır; toplumlar uygarlık olabilme sürecinde etkilenir gelişir ve yıkılır. Bu sıralama bütün uygarlıkların oluşlarında mevcuttur bu süreçlerden birinin olmaması veya yer değiştirmesi sonucunda büyük uygarlık olabilme şansları yok olur.

Kültür ve sanatın bir bütün olduğunu ve birlikte geliştiğini söyleyebiliriz. Yaşadığımız dönemi iyi çözümlenmek kendimizi iyi sentezlemek başarı için şarttır. Bir toplum olarak neredeyiz, nasıl bir coğrafyada yaşıyoruz, günümüzde geçmişten nasıl izler taşıyoruz, nereden ne kadar etkilendik, ne ölçüde kültürleri etkiliyoruz. İşte buna en güzel örnek; Anadolu'nun kültür zenginliğini geçmişten günümüze etkileşim yoluyla taşıyan, sanat anlayışı ve sanatın çeşitliliğinden dolayı Neolitik çağın en önemli yerleşim yerlerinden biri olan Çatalhöyük yerleşkesidir.

Çatalhöyük'ten günümüze kadar tarih öncesinde yaşayan toplumların hiçbirisinde bu kadar zengin bir sanat anlayışı ve çeşitliliği görülmemiştir. Duvar resimleri, taştan yapılan küçük heykelcikler, mühür ve damgalar, kilden yapılan çanak, çömlekler, takı, süs eşyaları ve av aletlerine kadar birçok buluntu bu çeşitlilik içinde yer almaktadır.

4.2.1.1. Ön Eskiz ve Tasarım

Çalışmalar başlamadan önce uygulamaya katılacak öğrencilerin arkeolojik sitler ve Çatalhöyük buluntuları hakkındaki ön bilgilerini ölçmek ve değerlendirmek için hazırlığı yapılmış bir beyin fırtınası ve tartışma ders uygulaması yapılmıştır. Değerlendirmelerden sonra uygulamalara başlamadan önce öğrencilerin buluntular hakkında yazılı kaynaklardan ve internetten araştırma yapılması istenmiştir. Bu araştırma safhaları devam ederken Arkeoloji bölümünden bir öğretim elemanı, Çatalhöyük sit buluntuları hakkında sunum yapması için bölüme davet edilmiş ve çalışmaya katılacak olan öğrencilerin hepsinin bu seminerlere ve sunuma katılmaları sağlanmıştır. Sunumların akabinde Çatalhöyük'ten çıkartılan buluntuların sergilendiği Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesine teknik geziler düzenlenmiştir. Müze içinde Çatalhöyük bölümündeki buluntular tek tek incelenmiş ve buluntuların fotoğrafları çekilmiştir.

Anadolu Medeniyetleri Müzesinde çekilen fotoğraflar ve öğrencilerin Çatalhöyük ve buluntuları hakkında yaptıkları araştırmalar sonucunda Neolitik dönemde yapılan ve primitif çağı eserleri olarak kabul edilen bu eserleri günümüze sentezlemeleri istenmiştir. Stilize ederek modern, işlevsel ve dekoratif amaçlı nasıl ve ne şekilde kullanabileceklerini göstermek amaçlı öğrencilerden yapacakları çalışmalara yönelik tasarımların ön eskizleri ve çalışmalarını nasıl yapmayı planladıklarına dair küçük bir sunum dosyası istenmiştir. Yapılan eskizler doğrultusunda her öğrenciye tasarımda kullanacağı malzemeler tanıtılmış, teknikler anlatılmış ve uygulamalar hakkında bilgiler verilmiştir. Bu bilgilendirmeler sonucunda öğrenciyle istişare edilerek yapılacak çalışmanın ön eskizleri seçilmiştir. Sonrasında seçilen eskizlerin son özgün tasarımları hazırlanmıştır.

4.2.1.2. Malzeme Temini Materyal Seçimi

Heykel ve modelaj dersi alan öğrencilerin kullanacakları malzemeler modelaj kalemleri, sistire, ıskarpela ve spatula setleri, çamur açmak için kumaş, merdane, çeşitli ölçülerde ve kalınlıkta tahta çitalar, kartonpiyer alçısı, şamot, beyaz kil, çini çamuru, farklı renklerde oksitler ve çini sırları, şeffaf ve opak sırlar, renkli seramik sırları ve seramik te kullanılacak her türlü materyallerdir.

Resim-46: Modelaj ve Heykel Kalemleri

Dip Alma Ebeşuar

Telli Ebeşuar

Ebeşuar

Resim-47: Malzeme Görselleri

Düz Iskarpela

Metal Sistire

Merdane

Atölyelerimizde mevcut olan bu malzemelerin öğrencilere nasıl ve ne şekilde kullanılacağı gösterilmiş ve öğrencilerin kullanımına sunulmuştur.

4.2.1.1.1. Heykel ve Modelaj Dersi Hazırlıkları

Heykel ve modelaj dersi tez çalışma gruplarında hazırlık aşamasına atölye ortamını çalışır hale getirmeye başlanmıştır. Bunun için öncelik can güvenliği olmuş ve çalışılacak ortamda her türlü tehlikeyi ortadan kaldıracak önlemler alınmıştır. Öğrencilerin birbirlerine engel olmadan çalışacakları bir ortam hazırlanmaya çalışılmıştır. Atölyelerin büyüklüğüne göre her grup 2'ye ayrılmış buda öğrencilerin daha rahat çalışmalarını sağlamıştır. Her öğrenciye bir çalışma masası verilmiştir. İlk olarak çalışma ortamı hazır hale getirilmiş ve öğrencilerin şahsi olarak kullanacakları malzemelerin temini için bir sonra ki haftada ki derse kadar süre verilmiştir. Atölye uygulamasına malzemelerin tanıtımıyla başlanmıştır. Çalışmada kullanılacak killer, oksitler, sırlar, kartonpiyer alçısı ve uygulama esnasında şekillendirmede kullanacağımız modelaj ve heykel kalemleri, sistire ve spatula ve buna benzer birçok aletin kullanma şekillerini ve uygulama anında yapılacaklar anlatılmıştır.

Sonraki aşamada öğrenciler çamurla tanıştırmıştır. Bunun için her öğrenciye çamurdan portakal büyüklüğünde parçalar kopartılarak verilmiş, ellerinde çamuru tanımasını istenmiştir. Daha sonrasında öğrencilere çamur yoğurma kündeleme işlemi gösterilmiştir.

Bu işlem seramiğe yeni başlayanların öğrenmesi gerekli ilk ve en önemli aşamadır. Çalışmanın sorunsuz olması için kilin doğru kıvama gelmesi yani homojen şekilde yoğrulması ve içinde hava kabarcıklarının olmaması gerekir. İçinde hava kabarcığı kalan bir üründe şekillendirme veya pişme esnasında patlama veya dağılmalar meydana gelmektedir. Buda hem kendi emeğinin boşa gitmesi hem de yanında bulunan diğer ürünlere zarar vermesi demektir. İyi yoğrulmuş bir kil her zaman sorunsuz ve sağlam bir çalışmayı meydana getirir.

Resim-48: Çamur Yoğurma

Resim-49: Çamur Kündeleme

Çamur yoğurma işleminden sonra yoğrulmuş çamurla yapılacak seramik teknikleri öğrencilere uygulamalı şekilde anlatılmış, öğrencilerden anlamadıkları yerler sorularak öğrencilere pratikler yaptırılmıştır.

Seramik sadece yoğrulmuş çamurla yapılan bir sanat değildir. Seramik sanatında uygulanacak bir diğer teknikte sıvı, yani döküm çamuruyla şekillendirilmez. Bunun için fabrikalarda ve bazı firmaların hazırladığı sıvı halde satılan döküm çamurlarının dışında genelde 25 kiloluk çuvalarda satılan toz döküm çamuru, hazırlanarak da uygulama yapılabilir. Bunun için döküm çamuru hazırlamayı iyi bilmek, temel bazı bilgilere sahip olmak gerekmektedir. Bu temel bilgilerin başında da çamuru oluşturan hammaddenin özellikleri gelmektedir. Hammaddenin tane yapısı ve büyüklüğü, kimyasal bileşimleri, içeriğindeki kristaller ve minarellerin yapılarının çok iyi bilinmesi ve hesaplanması gerekmektedir. Ayrıca içine konulacak suyun oranı ve döküm çamurunun viskozitesi ve litre ağırlığı çok önemlidir.

Alçı kalıba dökülen döküm çamurunun kalıp içinde kolay yayılması gerekir. Bunun içinde akışkanlığının düşük olması gerekmektedir. Döküm çamurunun içinde katı maddelerin bulunmadığından emin olunmalı böyle bir şüphe varsa küçük bir süzgeç yardımıyla bu katı maddelerin kalıba dökülmesi engellenmelidir. Et kalınlığı oluşurken ne çok hızlı ne de çok yavaş olmamasına dikkat etmek gerekir. Çalışmanın döküm yapıldıktan sonra kolay çıkması için, toz döküm çamuru hazırlanırken, karıştırma anında tozun miktarına göre içine bazı kimyasallar (camsuyu, çamaşır suyu gibi) karıştırılabilir. Kalıptan çıkan çalışmanın dayanıklılığı yüksek olmalı ürünün bünyesinde çökmeler ve çatlamlar olmamalıdır.

Bu aşamalar öğrencilere anlatıldıktan sonra bu bilgiler ışığında çamur hazırlamaya geçilmiştir. Eczacıbaşı Seramik'ten getirtilen 25 kiloluk 2 çuval toz döküm çamurunun içine 22 lt saf su yavaş yavaş dökülüp karıştırıcıyla karıştırılmış, yaklaşık bir saat kadar çırıldıktan sonra litre ağırlığını ayarlamak ve çalışmanın kalıptan kolay çıkmasını sağlamak için 85ml camsuyu ilavesi yapılmış ve yaklaşık 1 saat daha çırıldıktan sonra çamur kullanılmadan önce 24 saat dinlenmeye bırakılmıştır.

Tez çalışma gruplarına anlatılan önemli bir başka hazırlık aşaması da alçı kalıp hazırlamaktır. Alçı kalıpları yapmaya başlamadan önce yapılacak çalışmanın büyüklüğüne göre züccaciye den farklı ölçülerde yumuşak leğenler ve kovalar alınmıştır. Sıvı alçı hazırlanırken önemli noktalardan birisi temiz ve daha önceden kurumuş alçı parçalarının

kalmamasına dikkat edilmesidir. Bu alçı parçaları hazırlanan alçının ve kalıbın bozulmasına sebep olacağı için hem temizliğinin kolay olmasından dolayı hem de kalıpların bozulmaması için yumuşak leğen ve kovalar tercih edilmiştir. Leğen ve kovalarda kalan alçıları temizlemek için mutlaka kuruması beklenmelidir. Bıçak vb. kesici aletlerle ve tırnaklarla temizlemeye kalkışmak hem öğrenci için tehlikeli, hem de malzemenin zarar görmesine sebep olacağı için leğenleri bu şekilde temizlemekten kaçınmak gerekir. Bunun olmaması için kuruyan alçı artıklarının tamamen kuruması beklenecek daha sonrasında da yumuşak olan leğen veya kova bükülerek kurumuş alçıların dökülerek temizlenmesi sağlanacaktır. Daha sonrasında leğenler bol suyla yıkanarak bir sonraki alçı kalıp yapmak için hazır şekilde bekleyecektir. Malzemeyi kullanma ve temizlik aşaması anlatıldıktan sonra sıra alçıyı hazırlamaya gelir. Hazırlık başlamadan önce öğrencilerin mutlaka çalışma önlüğü veya tulumu giymeleri istenmiştir. Bunun sebebi yapılan kalıpların patlama riski olmasından ve patlayan alçının sivil kıyafetlerinden temizlenmesi zor olduğundan öğrencilerin alçıya başlamadan önce mutlaka önlem almaları gerekmektedir.

Bütün bu hazırlık ve önlemlerden sonra alçı hazırlamaya geçilir. Yapılacak çalışmanın büyüklüğüne göre leğene ılık su konulur. Alçı torbasının içinden iki el birleştirilerek alçı alınır ve suyun içine avucun altından öğüterek suya yavaş yavaş dökülmesi sağlanır. Alçı alta çökerken üzerine su çıkması beklenir su çıktıkça alçı ilavesi yapılır bu aşama devam ederken suyun içine el sokulup alçı karıştırılmaz ve alçının su içinde çökmesi beklenir. Dikkat edilmesi gereken bir başka önemli noktada alçının ne çok sıvı nede çok katı olarak hazırlanmasıdır. İstenilen yoğunluğa gelince alçı spatula, küçük bir çırpıcı veya el yardımıyla karıştırılır. Alçı homojen şekilde karıştırılmalı ve içinde hava kabarcıklarının kalmamasına dikkat edilmelidir. Homojen şekilde karıştırılan ve koyu ayran kıvamına gelen alçı kalıba dökülmek için hazırdır.

Bu kapsamda karıştırılan alçı 35*50 şeklinde hazırlanılan ahşap plakalar üzerine dökülerek, öğrencilere alçının nasıl hazırlanması ve dökülmesi gerektiği gösterilmiştir. Bu alçı plakalar, aynı zamanda öğrencilerin yumuşak çamurlarını üzerinde yoğurarak veya çamuru üzerine yayarak çamurdaki su fazlasını almasını sağlayacak yardımcı malzemeler arasında olmuştur.

4.2.1.1.2. Teknoloji ve Tasarım Dersi Hazırlıkları

Tez çalışma grubu Teknoloji ve Tasarım Dersi öğrencilerinin hazırlık aşaması öğrencilerin ilk etapta atölyelerdeki can güvenliği düşünüldüğü için atölyelerin düzenlenmesi ve tehlikeli görülen nesnelere ortadan kaldırılmasıyla başlanmıştır.

Güvenli, temiz ve düzenli bir atölye her zaman rahat, huzurlu ve zevkle çalışmayı sağlar. Rahat ve huzurlu çalışmakta verimli çalışmalar üretmek demektir.

Bundan yola çıkarak öğrencilerle çalışılacak atölyeler temizlenmiş ve her öğrenciye arkadaşının çalışmasına engel olmaması ve kullanılacak malzemelerle arkadaşlarına zarar vermemesi için ayrı masalar tahsis edilmiştir. Her öğrenci kendi masasından ve masasının altına temizliğinden sorumlu tutulmuştur. Böylelikle atölyelerin temizliğinin, çalışmalar bitinceye kadar öğrencilerin kendi sorumluluğunun da olması sağlanmıştır.

Öğrencilerin çalışma anında giymeleri için ayrıca çalışma önlüğü ve tulum temin etmeleri istenmiştir.

Tez çalışma grupları 3 ders (modelaj dersi, heykel dersi, teknoloji ve tasarım dersi) içinde uygulamalarını yapmışlardır. Teknoloji ve tasarım dersi öğrencilerine malzeme konusunda kısıtlama getirilmemiş, ders içeriği itibariyle serbest bırakılmıştır. Öğrencilerin farklı materyallerle özgün çalışmalar yaparak yaratıcılıklarını ortaya koymaları istenmiştir. Bu materyaller teller, çiviler, ipler, metal meşrubat kutuları, çuvallar ve her türlü atık malzemeler olmuştur.

Teknoloji ve Tasarım dersinde kullanılacak malzemelerin serbest olmasından dolayı öğrencinin ders olduğu günlerde malzemelerini getirip götürmesi uygun görülmüştür.

4.2.2. Uygulama Aşaması

4.2.2.1. . Modelaj Dersi ve Heykel Dersi Uygulama Aşamaları

4.2.2.1.1. Şekillendirme

Çatalhöyük insanı 1400 yıl gibi uzun bir döneme ev sahipliği yapmış, bu uzun dönem içinde ise yaptıkları sanatın nesilden nesile aktarılacağı ve önemli bir kültür hazinesi haline geleceğinin farkında olmadan sanatı yaşam tarzı haline getirmişlerdir.

Evlerin duvarlarına yaptıkları duvar resimlerinde ve kabartmalarda çeşitli dini törenler, av sahneleri, hayvan figürleri, geometrik şekiller bulunmaktadır. Sanatları sadece duvar resimlerinden ibaret değildir. Çatalhöyük insanları sanatın her koluna el atarak adeta kültür ve sanatın başlangıcına imzalarını atmışlardır. Bu sanatlardan bir diğeri de el yapımı çanak çömlekler ve bardaklardır. Bunlar ilk başlarda sade formlu ve bezemesizken ileri dönemlerde formlar gittikçe detaylı ve gösterişli hal almış ve üzerleri zengin bezemelerle süslenmiştir. Taştan ve kilden yapılan bir başka buluntuda mülkiyeti ve aitliği simgeleyen mühürler ve damgalardır.

Çatalhöyük evlerinin en önemli özelliği de duvarlarındaki boğa başlarıdır. Boğa başları genelde yapıların kutsal alan olarak kullanılan bir bölümünde yer almaktadır. Kültle ilgili olduğu düşünülmektedir. Yüksek kabartma ya da tam plastik olarak işlenen boğa başlarının bir kısmında gerçek boğa başının üzerine üst üste kil sıvaması yapılmış olduğu görülmektedir.

Tarih öncesi yerleşkelerde doğurganlığı nedeniyle kadının statüsü oldukça etkilidir. Bu sebepten Anadolu’da ve dünyanın farklı yerlerinde “Ana Tanrıça” kültü yerleşmiştir. Kadını doğurganlığıyla bereket ve analığın sembolü haline getirip kutsallaştırıp, tanrılaştırmışlar ve tanrılaştırdıkları kadının heykelciklerini yapmışlardır. Kadının statüsü bu kadar etkiliyken kadının olduğu yerde süslenme eşyalarının olmaması imkansızdır. Çatalhöyük’te bulunan aynalar, takılar, taş yüzükler, broşlar, bilezikler, taraklar, parfüm şişeleri ve makyajla ilgili buluntular bu düşüncemizi destekler niteliktedir. El baltaları, keserler, obsidiyen den yapılan mızrak ve ok uçları, kemikten yapılmış kesici ve delici aletler ve avlanma araç gereçleri de o dönemde yaygın olarak kullanılan malzemelerdendir.

Dünya mirası listesine adını yazdıran Çatalhöyük’ün, zengin ve çeşitliliği fazla olan sanatını tez çalışma grubundaki öğrencilerin farklı tasarımlarıyla günümüze aktarmak amaçlanmıştır. Çatalhöyük’ün zengin ve çeşitliliği bol olan sanatına farklı tekniklerle yorumlamalar yapılarak bu mirasa sahip çıkmaya çalışılmıştır. Uygulamalarda kullanılan şekillendirme aşamaları aşağıda maddeler halinde yazılmıştır.

4.2.2.1.1.1.Elle Şekillendirme Uygulamaları

Çamur deri sertliği kıvamına geldikten sonra istenilen figür veya form elle şekillendirilmiştir. Elle şekillendirilen çalışmalar uygun bir ortamda kurutulmuştur. Bazı uygulamalarda kullanılmıştır

Resim-50: Çamur Kündeleme İle Yapılmış Örnek

4.2.2.1.1.2.Sucuk Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları

Yuvarlak formlu çalışmalar için sucuk yöntemi tercih edilmiştir. Çalışmalarını sucuk yöntemiyle yapacak olan öğrenciler ilk etapta çamuru deri sertliğinde yoğurmuş, çamurdan parçalar kopartarak elinde yuvarlamış daha sonra da her bir parçayı çalışma masasına koyarak avuç içleriyle ve parmaklarıyla sucuk şekli vermiştir. Her bir çubuğu istenilen uzunlukta kesip birleşim yerlerine bıçak yardımıyla çentikler atmışlardır. Üst üste yerleştirerek formun oluşmasını sağlamıştır. Çalışma aşamaları örnek fotoğraflardaki gibidir.

Resim-51: Malzeme Görselleri

4.2.2.1.1.3.Çimdikleme Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları

Tez çalışma grubundaki bazı öğrencilerin işleri küçük ebatlarda bardak ve kaselerden oluştuğundan çimdikleme tekniği tercih edilmiştir. Çimdikleme yönteminde yapılacak form rötuş aşamasına gelinceye kadar hiçbir alet kullanmadan sadece el ile şekillendirilerek yapılır. Bu yöntemi kullanan öğrenciler deri sertliğine gelen çamurdan yapılacak işin büyüklüğüne göre top hazırlamıştır. Bu topu sol elin avuç içine yerleştirerek, sağ elin başparmağıyla tam ortadan çukurlaştırmaya başlayarak, sağ elin diğer parmakları ve sol elin parmaklarıyla dıştan destek vererek tabandan belirli bir kalınlık bıraktıktan sonra çamuru yükseltip, genişletmişlerdir. Form biçim kazandıktan sonra tasarımlarına göre çeşitli aletlerde düzeltmeler ve eklemeler yapmışlar ve çalışmayı kurumaya bırakmışlardır

Resim-52: Çimdikleme Yöntemi Uygulama Örnekleri

4.2.2.1.1.4. Parça Ekleme Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları

Parça ekleme yönteminde formun ana gövdesi oluşturulduktan sonra, ana gövdenin ve elle şekillendirilen işlevsel amaçlı veya süsleme amaçlı parçaların deri sertliğine gelmesi beklenmiştir. Deri sertliğine gelen parçalar ve ana gövde sıvı balçıkla birbirlerine yapıştırılmıştır. Parçaların birleşmesinden sonra ek yerleri düzeltilmiştir ve bu aşama sonrası çalışma kurumaya bırakılmıştır.

Resim-53: Parça Ekleme Yöntemi Uygulama Örnekleri-1

Resim-54: Parça Ekleme Yöntemi Uygulama Örnekleri-2

4.2.2.1.1.5. Plaka Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları

Tez çalışma grubunda yer alan öğrenciler rölyef ve bazı bardak tarzındaki çalışmalarını plaka yöntemiyle şekillendirmişlerdir. Öğrenci çalışmaya başlamadan önce çalışmanın büyüklüğüne göre kuru bez, merdane ve yine çalışmanın büyüklüğüne göre çeşitli kalınlıklardaki tahta çitaları hazır bulundurmıştır. Bu çalışmaya başlarken çamurun yeterince yoğrulması gerekir. Ne çok sert nede çok yumuşak olmalı, çamur deri sertliğinde olmalıdır. Kuru bez çalışma masasına serilir ve deri sertliğindeki çamurdan parçalar alınıp bezin üzerine çamur yayılır. Çamurun yayma aşaması bittikten sonra çitalar kenarlara yerleştirilir ve merdane yardımıyla çamur istenilen kalınlıkta açılır. Bu aşamayı yaparken hava kabarcıklarının kalmamasına dikkat etmek gerekir. Hava kabarcığı hissedilirse sivri bir aletle hava boşaltılır ve boşluğa çamur ilavesi yapıp sistireyle düzeltilir.

Öğrenci bu aşamadan sonra yapacağı rölyef çalışmanın varsa kalıbını açılan çamur üzerine yerleştirip, kalıbın kenarlarından bıçak ve kretuarla keserek şekillerin oluşmasını sağlamıştır. Kalıpsız çalışan öğrenciler tasarımı çamur üzerine çizerek aktarmış ve tasarım son halini alınca bıçak veya kretuar yardımıyla çizilen yerleri kesmiştir. Bunun için çamurun belirli sertlikte olması gerekmektedir. Yoksa kesilen yerler bıçak veya kretuara yapışır ve şekiller bozulacaktır.

Resim-55: Plaka Yöntemiyle Uygulama Örnekleri -1

Kesilen her bir parçanın üzerine oyma ve çamur ilave etmek suretiyle çalışma üç boyutlu hale getirilmiştir. Küçük çamur parçaları plakaya yapıştırılırken çamurun

yumuşaklığına göre herhangi bir sıvı bulamaç kullanmadan plaka hafifçe ıslatılarak üzerine yapıştırılmıştır. Yapıştırılacak olan parçalar plaka şeklindeyse alttaki büyük plaka ve yapıştırılacak olan küçük plakanın birleşme yerlerine bıçakla çentikler atarak çamur bulamacı yardımıyla iki parça birbirine birleştirilmiştir.

Resim-56: Plaka Yöntemiyle Uygulama Örnekleri -2

Plaka yöntemiyle kulplu bardak yapan öğrenciler plakayı açıp bardağın ölçüsüne göre plakayı keserek plakanın iki ucuna çentikler atmış ve çamur bulamaçla iki ucu birleştirerek silindirik bir biçim elde etmiştir. Birleşme noktası içten ve dıştan güzelce düzeltilmiştir. Bardak formunu aldıktan sonra kulp kısmını elle şekillendirmiş ve bu kulpları birleşme yerlerine monte etmiştir. Üzerinde gerekli süslemeleri yaparak bardağın son halini oluşturmuştur.

Çalışmalar son halini aldıktan sonra bardakları uygun kurutma ortamında kurutmaya bırakmıştır. Rölyef çalışmalarda ise plakaların yamulma ihtimali düşünülerek uygun bir ortamda kontrollü şekilde kurutmaya bırakılmıştır.

4.2.2.1.1.6. Alçı Kalıp Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları

Alçı kalıpla şekillendirme tek ve çok parçalı olarak iki şekilde yapılmaktadır. Uygulamalarda tek parçalı alçı kalıplarla şekillendirmeler yapılmıştır.

- **Alçı kalıba plaka ve sıvama tekniği:**

Atölye imkanları dahilinde kase ve tabak formları hazırlamak için hazır tabak ve kaseler model olarak kullanılmıştır. Tabak ve kaselerin etrafında 5cm kalacak şekilde ahşap plakalardan kalıplar yapılmış ve tabak veya kase kalıbın ortasına ters şekilde yerleştirilmiştir. Hazırlanan sıvı yoğurt kıvamındaki alçı tabağın üzerini 5 cm geçecek şekilde bu kalıba dökülmüş ve kalıbın donması beklenmiştir. Kalıp donup soğuduktan sonra içindeki tabak kalıptan çıkartılmış ve kurumaya bırakılmıştır.

Kalıp kuruduktan sonra bu kalıpla iki türlü şekillendirme yapılır. Uygulanan örnekler;

Alçı kalıpla plaka tekniği:

Şamot çamuru plaka şeklinde açılmış ve açılan çamur kalıp içine yerleştirilmiştir. Kâse ve tabağın etrafında artan çamurlar kesildikten sonra çeşitli modelaj kalemleri ve seramik aletleriyle iç kısım düzeltilmiştir. Çalışma düzeltildikten sonra kalıbın çalışmayı bırakması için kontrollü şekilde kurutmaya bırakılmıştır.

Resim-57: Alçı Kalıpla Plaka Tekniği Uygulama Örnekleri

Alçı kalıpla sıvama tekniği:

Şamot çamurundan parçalar kopartılır ve kalıp içine çamur istenilen et kalınlığı oluşacak şekilde kalıba sıvanır. Daha sonra iç yüzey çeşitli aletlerle düzeltilir ve kontrollü şekilde kurumaya bırakılır.

Her iki yöntemle de yapılan çalışma kalıptan çıktıktan sonra kase veya tabak güzelce düzeltilmiş ve eğer üzerinde farklı işlemler yapılacaksa çalışmaya devam edilmiştir.

- **Alçı kalıba çamur basma ve yaş döküm tekniği:**

Bir diğer şekillendirmede tek parçalı alçı kalıba çamur basma ve döküm tekniğidir. Bu teknik genellikle seri üretimlerde kullanılır.

Çalışma modeli kırmızı çamurdan veya alçıdan yapılmıştır ve kenarlardan 5cm bırakıldıktan sonra kenarlarına ahşap kasa yapılmış ve çamurla çevrelenmiştir. Çalışmanın büyüklüğüne göre hazırlanan sıvı alçı bu modelin üzerinden 5cm geçecek şekilde dökülmüştür. Kalıp donduktan ve soğuduktan sonra içindeki çamur veya alçı model çıkartılmıştır. Kalıp içindeki çamur ve alçı parçaları nemli bir sünger sayesinde temizlenmiş ve kalıp kurumaya bırakılmıştır. Kalıp kuruduktan sonraki yapılan işlemler aşağıda anlatılmıştır;

Çamur basma tekniği;

Kuruyan kalıp içine gözenekli ve dayanıklılığı yüksek olan şamot çamuru kalıbın içinde boşluklar kalmayacak şekilde doldurulmuştur. Sonrasında cetvel veya düzgün bir tahta yardımıyla fazlalıkları üzerinden alınmış ve yüzeyi düzeltilmiştir. Çamurun kenarlardan hafif açıldığı görülünce kalıp ters çevrilerek çamur çıkartılmıştır..

Resim-58: Alçı Kalıpla Çamur Basma Tekniği Uygulama Örnekleri

Yaş döküm tekniği;

Kuruyan kalıbın içine hazırlanan sıvı döküm çamuru dökülür. Alçı kalıp çamuru çektikçe çamur ilavesi yapılır ve yeterli et kalınlığına gelince de içindeki kalan sıvı çamur

başka bir kaba aktarılır. Kalıbın içindeki çalışmanın kenarları düzeltildikten sonra kalıbın çalışmayı bırakması beklenilir.

Resim-59: Alçı Kalıpla Yaş Döküm Tekniği Uygulama Örnekleri

4.2.2.1.1.7. Çamur Torna Yöntemiyle Şekillendirme Uygulamaları

Çamur tornada şekillendirme MÖ 5000 yıllarından günümüze kadar uzanmaktadır. Neolitik dönemde basit düzenele yapılmış olan çamur tornaları günümüzde yerini pedallı, elektrikle çalışan ve hızı ayarlanabilen tornalara bırakmıştır. Çamur tornada üretim hızlı olmasına rağmen formu oluşturmak hiçte kolay değildir. Ciddi bir ustalık gerektirir. Çamur yoğurma sertliğinden şekillendirmeye kadar her aşaması oldukça zordur. Dikkat, titizlik ve maharet gerektirir. Çamur yoğrulmadan ve havası alınmadan çalışmaya başlamak fırın aşamasında ürünün patlamasına ve yanındaki ürünlerin kullanılamaz hale gelmesine sebep olur.

Fakülte atölye ortamında çamur torna makinasının olmaması ve imkanların kısıtlı olmasından dolayı öğrenciler Konya Selçuklu Belediyesi seramik ve çini atölyesinden sorumlu olan ustadan yardım almışlardır. Çini ve Torna ustası Veli Tuna Bey öğrencilere torna çekme konusundaki bilgilerini aktarmış, yardıma ihtiyaç duyduklarında müdahale ederek öğrencileri yönlendirmiştir.

Tornada uygulama yapmadan önce ilk ve önemli aşama olan kündeleme yani çamurun havası alınarak iyice yoğurma işlemi yapılmıştır. Yoğurma işleminden sonra eller ıslatılıp, kündelenen çamur, çamur torna makinasının orta merkezine sertçe vurularak yerleştirilmiştir.

Resim-60: Çamur Torna Yöntemiyle Şekillendirme-1

Orta merkezin sabitlendiğinden emin olduktan sonra çamur iki elle sımsıkı kavranmış ve ellerin sabitliğini bozmadan hafifçe yukarı çekerek çamurun yükselmesi sağlanmıştır. Daha sonra çamur tekrar ellerin baskısıyla aşağı doğru tekrar indirilmiştir. Bu işlemden sonra başparmakla merkeze bastırarak ortada bir boşluk oluşturulmuştur.

Resim-61: Çamur Torna Yöntemiyle Şekillendirme-2**Resim-62: Çamur Torna Yöntemiyle Şekillendirme-3**

Çalışma istenilen yüksekliğe gelene kadar dıştan ve içten sistire ve sünger yardımıyla düzelterek en son boynuz formlarını oluşturmak için çalışmayı en üstten birleştirip formun

son halini alması sağlanmıştır. Biten çalışma misina yardımıyla tornadan alınır ve çalışma alçı plaka üzerine yerleştirilip kurumaya bırakılmıştır.

Resim-63: Çamur Torna Yöntemiyle Uygulama Örneği

4.2.2.1.2. Pişirim, Dekor ve Sırlama:

Tez çalışma grubuna katılan öğrencilerin çalışmalarını tekniğe uygun olarak şekillendirip, kuruttuktan sonraki aşama bisküvi pişirim aşamasıdır. Bisküvi pişirimindeki amaç; ürünün özelliğine göre, uygun ısı sayesinde bünyeyi sertleştirmek ve dayanıklılığını arttırmaktır.

Uygulama çalışmaları tam kurduğundan emin olunduktan sonra, fırın içindeki ısı sirkülasyonuna dikkat edilerek ürünlerin özelliklerine göre fırına yerleştirilmiştir. Elektrikli kamara fırında 1060° C de fırınlanmıştır. Fırının yavaş yavaş soğuması beklenmiştir. Belirli sıcaklığın altına düştüğünde sıcak geçirmeyen bir eldivenle çalışmalar fırından çıkartılmıştır. Çalışmalar tamamen soğuduktan sonra dekorlama işlemine geçilmiştir.

Dekorlama işleminde oksit ve çini (sıraltı) boyaarı kullanılmıştır. Oksit kullanılan çalışmalarda oksidin renk yoğunluğunun fazla olmasından dolayı sür-sil tekniği uygulanmıştır. Demir- bakır ve mangan oksitler ayrı kaplar içinde opak sır ile karıştırılmıştır.

Bu oksit-opak karışımları yüzeye fırça yardımıyla sürülmüş ve nemli bir süngerle oksidin fazlalığı silinerek tonlamalar yapılıp çalışmaya boyut kazandırılmıştır. Oksit-opak

karışımı uygulanan çalışmalarda eskitme bir doku oluşturarak antik bir görüntü vermek amaçlanmıştır. Oksit-opak karışımı uygulamasından sonra bazı çalışmalar sür-sil tekniğinden sonra üzerinde herhangi bir işlem yapılmadan fırın için hazır bekletilmiştir. Bu çalışmaların fırından çıktıktan sonra mat bir görüntü elde etmesi amaçlanmıştır.

Resim-64: Dekor Uygulama Örneği (Sırsız)-1

Resim-65: Dekor Uygulama Örneği (Sırsız)-2

Resim-66: Dekor Uygulama Örneği (Sırsız)-3

Oksitle renklendirme yapılan diğer çalışmalarda sür-sil tekniği yapıldıktan sonra üzerlerine fırça yardımıyla ve oksitle Çatalhöyük dönemini yansıtan motifler çizilmiştir.

Resim-67: Dekor Uygulama Örneği (Sırsız)-4

Resim-68: Dekor Uygulama Örneği (Sırsız)-5

Öğrencilerin sır altı bovalarıyla yaptıkları çalışmaların bazılarında boyayı fırça yardımıyla yüzeye sürüp bazı yerlerinde sür-sil uygulaması yaparak zeminin görünmesini sağlamışlardır. Bazı çalışmalarda boya sürüldükten sonra ince bir alet yardımıyla üzerine motifler kazımışlardır.

Resim-69: Dekor Uygulama Örneği (Sırlı)-6

Resim-70: Dekor Uygulama Örneği (Sırlı)-7

Heykel ve modelaj dersi tez çalışma grupları yaptıkları ürünleri 1. fırınlamadan sonra dekorlamış ve fırınlamadan önceki son aşama olan sırlama aşamasına geçmiştir. Yapılan her çalışmada şeffaf sır uygulaması yapılmamıştır. Doğal mat bir görüntü vermek için bazı çalışmalar sırlanmamıştır. Oksit yapılan bazı çalışmalar ve sıraltı uygulanan çalışmalar sırlama aşamasından geçmiş bu çalışmalarda fırından çıktıktan sonra parlak bir görüntü elde edilmiştir.

Resim-71: Dekor Uygulama Örneği (Sırlı)-8

Sırlama yapılan ürünler daldırma yöntemiyle sırlanmıştır. Bunun için öncelikle kova içine şeffaf sır hazırlanmıştır. Çalışma tek elle tutulur ve kova içine daldırılıp sırn yoğunluğuna göre 10-15 saniye kadar içinde tutulduktan sonra çalışmanın her yerinin eşit şekilde sırlanması sağlanmıştır.

Resim-72: Daldırma Yöntemiyle Sırlama-1**Resim-73: Daldırma Yöntemiyle Sırlama-2****Resim-74: Daldırma Yöntemiyle Sırlama-3**

Çalışma masa üzerine konular ve daldırma sırasında elin değdiği yerler sırlanmadığı için buralar fırça yardımıyla sırlanarak işlem tamamlanmıştır.

En son aşamada çalışmaların fırına konulan alt kısımları pişme esnasında fırına yapışmaması için nemli sünger ile temizlenmiştir.

Ürünler birçok aşamadan geçerek son aşama olan fırınlanma aşamasına gelmişlerdir. Bu aşama son olmasına rağmen en riskli aşamadır. Çünkü pişirim bitince ve ürünler fırından çıkınca sizi neyin beklediği bilinmemektedir. Çok iyi beklenen bir çalışma çok kötü, kötü çıkabileceği düşünülen çalışmada tam tersi size sürprizler yapabilir. Öğrenciler bu heyecanla

çalışmaları fırına yerleştirmişlerdir. Fırın doldurma esnasında öğrenciler ürünlerin boyut ve sırt türlerine göre çalışmalarını birbirlerine değmeyecek şekilde ve fırın içindeki ısı sirkülasyonu sağlayarak fırını yerleştirmişlerdir. Fırın 920° C ye ayarlanmış ve sıcaklık yavaş yavaş yükselerek sırtın erimesi sağlanmış ve aynı şekilde sırt eridikten sonrada yavaş yavaş soğumaya geçmiştir. Fırının kapağını açmak için soğuması beklenmiştir aksi takdirde istenmeyen sırt ve bünyede çatlaklar meydana gelebilir. Fırınlanan çalışmalar öğrencilerin beklediği şekilde herhangi bir sorun ve kötü sürprizle karşılaşmadan hatasız olarak çıkmıştır.

4.2.2.1.3. Montaj

Heykel ve modelaj dersinde yapılan rölyef çalışmalarında son aşama montajlama aşamasıdır. Öğrenciler çalışmaların ölçüsüne göre marangozdan sunta kestirmişlerdir. Bu suntalar geniş bir zemine konulmuş ve çalışmalar soğuk silikonla suntaların üzerine yapıştırılmıştır. Bazı çalışmalar ağırlığından dolayı silikonun taşımama ihtimali düşünülerek suntuya vidalayarak sabitlenmiştir.

4.2.2.2. Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Aşamaları

Teknoloji ve tasarım dersinin amacı uygulama öncesinde öğrencilere anlatılarak çalışmanın verimli geçmesi planlanmıştır.

Teknoloji ve tasarım dersinin iki temel amacı vardır.

İlki; yaşam boyu öğrenme merakı, diğeri ise teknoloji ve tasarım sürecini anlayan, yöneten ve değerlendiren teknoloji ve tasarım okur-yazarı bireyler yetiştirmektir.

Teknoloji ve Tasarım dersi tez çalışma grubu öğrencileri bu amaçla yola çıkarak uygulamalarında, Ortaöğretim öğrencilerine rahatlıkla yaptırabilecekleri maddi olarak öğrencileri zorlamayan, hatta atık niteliği taşıyan malzemeler kullanmışlardır. Bu malzemeler seramik çamurları, atık teller, meşrubat kutuları, ipler, yumurta kabukları, yumuşak silgiler, kozmetik kutuları, kavanozlar, çuvallar, kumaşlar, keçeler, ahşap parçaları, kaset bantları gibi birçok malzemeyi tasarımlarını uygulamaya geçmeden önce temin etmişlerdir. Öğrenci bu farklı materyallerle hayal gücünü ve estetik duygularını birleştirerek, özgün tasarımlar ortaya çıkartmıştır. Çatalhöyük'ün önemli kabul edilen sembollerini kendilerince yorumlayarak ve yaratıcılıklarını kullanarak farklı bir boyut kazandırmışlar ve Çatalhöyük'ü günümüze yansıtmaya çalışmışlardır.

4.2.2.2.1. Şekillendirme ve Montaj

Çalışmaların şekillendirme ve montajlama aşamaları kısaca şu şekildedir; Alüminyum telleri dolayarak yapılan öküz başlarından kapı tokmakları, metal meşrubat kutuları kesilerek ve şekil vererek yapılan dekoratif heykeller ve takılar, metal iskelet üzerine ince jüt ipleri sarılarak yapılan gece lambaları, kavanoz, bal kabağı ve yumurta kabuklarıyla yapılan mumluklar, sapları şamot çamurundan yapılan yemek kaşıkları ve takılar, tenis raketinin üzerine boğa figürü işlenerek yapılan dekoratif duvar süsü, keçeden yapılan oyuncak bebekler ve yine keçeden yapılan üzerine keçeden Çatalhöyük'e ait simgelerin kesilip dikildiği yastıklar ve 4 metrelik duvar resmi, ağaç kesiti üzerine çivilerin çakılması ve tellerin üzerine sarılmasıyla ortaya çıkan filografi pano, kaset içindeki bantların sarılarak av sahnesinin canlandırılıp tuval üzerine yapıştırılmasıyla ortaya çıkan duvar resmi, teliz çuvalıyla yapılan dekoratif süsler, Çatalhöyük mühürlerinin ahşap üzerine kazınmasıyla hazırlanan kalıplarla kumaş baskı tekniği uygulanması, akrilik boya ile tuval üzerine yapılan boğa figürleri, yine 4 büyük 4 küçük tuval üzerine akrilikle Çatalhöyük simgelerinin yapıldığı ve bunların birleştirilmesiyle yapılan paravan, nakış kasmağına gerilen teliz çuvalı üzerine boğa başı figürü işleme, krem kutusu içine keçeden yapılan minyatür Çatalhöyük evi ve oyun hamurundan yapılan kolye ve küpeler...

Bütün bu çalışmalar öğrencilerin yaratıcılıkları ve hayal gücüyle birleşerek Çatalhöyük buluntularının o dönemde yapılan malzemelerin dışında nasıl günümüzle sentezlenebileceğini göstermiştir.

4.3. UYGULAMALARLA İLGİLİ BULGULAR VE YORUM

4.3.1. Heykel Dersi Uygulamaları ve Rubrik (DPA) Değerlendirme Verileri

4.3.1.1. Çalışma (H1) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te mülkiyeti ve aitliği simgeleyen mühürler ve damgalar bu çalışmaya ilham vermiştir. Yapılan çalışmada iç içe geçmiş iki anahtarın birleşmesiyle ortaya bir mühür çıkmıştır. En iç taraftaki anahtarın içinde zamanı simgeleyen dişliler vardır ve anahtarların üzerinde Çatalhöyük'te çıkartılan geometrik bezemeler bulunmaktadır. En dışta ise bu anahtarları ve zamanın dişlilerini çevreleyen zincir motifleri bulunmaktadır. Burada yapılan zincir adeta geçmişle bugünü birleştiren bir bağ görevi görmektedir.

Resim-75: (H1) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Öğrenci bu çalışmayı şamot çamuruyla yapmıştır. Şamot çamurunu deri sertliğinde yoğurmuş, daha sonra 1.5 cm. eninde plaka şeklinde açarak, istenilen şekiller kretuar yardımıyla kesilmiş ve kesilen parçaların üzerlerine uygulanacak motifler çizilmiştir. Daha sonra her parçanın üzerindeki desen ve motiflere göre

kazıma tekniği ve yükselteleri elde etmek için çamur ilaveleri yapmış ve üzerlerini modelaj kalemleri ve süngerle düzeltmiştir. En dıştaki parçada bulunan zincir Şekilleri elle Şekillendirmeyeyle yapılmıştır. Zincirlerin birleştirilecek yerlerine bıçakla çentikler atılmış ve çentiklerin olduğu yerlere çamur bulamacı sürülerek parçaların birleştirilmesi sağlanmıştır. alışmalar uygun ortamda kurutulduktan sonra kuruyan parçalar 1060 C de bisküvi fırınında fırınlanmış ve çıkan bisküviler oksit ve opak sır karışımıyla tonlanarak sr-sil tekniği uygulanmıştır. Tonlanan bisküviler 920 C de fırınlanarak son halini almıştır.

Resim-76: (H1) Uygulama Sürecinden Kesit

Resim-77: (H1) alışma Kesiti

Tablo-2: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (H1)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksigi var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksigi yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksigi var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	4
TOPLAM						30

4.3.1.2. Çalışma (H2) Bulgu, Puanlama

Kadınların estetik kaygıları Çatalhöyük'ten bugüne her dönemde olmuştur. Çatalhöyük'te çıkartılan takılar ve süs eşyaları bu düşünceyi destekler niteliktedir. Geçmişten günümüze değişen tek şey malzeme ve işçiliktir. O dönemde kemikten, taştan kilden yapılan boncuklar ve takılar daha sonra madenlerin bulunmasıyla yerini bu malzemelere bırakmıştır. Bu çalışmada da Çatalhöyük buluntularından etkilenerek kilden kolye ve küpe yapılmıştır.

Resim-78: (H2) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Beyaz kilden yapılan bu takı setinde çamurdan minik boncuklar yapılmıştır. Kolyenin en ucuna çamuru elle şekillendirerek uzun üç parça yapılmış parçaların her birinin bir ucundan birleştirilmiş, birleştirilen noktaya da yuvarlak yassı bir boncuk konularak kolye ucu yapılmıştır. Kolye ucunun sağ ve solundaki iki boncuktan sonra yine elle şekillendirilen uzun boncuklar konulmuştur. Takımın bir diğer parçası da küpelerdir. Küpelerde de yine aynı şekilde elle şekillendirmeyle uzun boncuklar yapılmıştır. Küpe ve kolyeden oluşan boncuklar kurutulduktan sonra 1060 °C fırınlanmış. Fırından çıkan boncuklar oksitle renklendirilmiş ve sür-sil tekniği uygulanmıştır. Boncukların doğal haliyle kalması istenildiği için herhangi bir sır uygulaması yapılmamış olup, 920 °C fırınlanarak son işlem gerçekleştirilmiştir.

Tablo-3: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (H2)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	2
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	1
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						18

4.3.1.3. Çalışma (H3) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'teki önemli buluntulardan biri olan boğa başları bu çalışmaya ilham kaynağı olmuştur. Ürünün amacı boğa figürünü stilize edip, yeni fonksiyonel ve dekoratif bir obje ortaya çıkarmaktır.

Resim-79: (H3) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Öğrenci H3 başlangıç olarak alçıdan bardak kalıbı yapmış ve alçının bünyesindeki suyun tamamen çekilmesini beklemiştir. Daha sonra gözenekli bir dokuya sahip olan şamot çamuru istenilen kıvama gelinceye kadar yoğurulmuştur. Alçı kalıp iyice kurduktan sonra, kalıbın içine sıvama tekniğiyle çamur konulmuştur. Çamur bardak şeklini alıncaya kadar bu işleme devam edilmiştir. Bardağın içi sistire ve modelaj kalemleriyle düzeltilmiş, çamurun suyunu çekip alçıdan çıkmasıyla alçıdan ayrılan bardak formunun üzerine çamur ilave edilip elle şekillendirmeye boğa başı figürü yapılmıştır. Daha sonra kulp kısmına kuyruk şekli verilerek estetik bir kulp meydana getirilmiştir. Çalışmalar kurduktan sonra 1060 °C de bisküvi fırınında fırınlanmış, daha sonra fırından çıkan çalışmalara bakır oksit-opak sır karışımı fırça yardımıyla sürülmüştür. Bünyede yoğun görünen oksitler nemli süngerle alınarak tonlama yapıldıktan sonra 920 °C de sır fırınında yeniden fırınlanmıştır.

Tablo-4: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (H3)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeterli derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						25

4.3.1.4. Çalışma (H4) Bulgu, Puanlama

Bu çalışmada Çatalhöyük' te ki birçok önemli simgenin, farklı ebatlarda farklı geometrik şekiller içine yerleştirilip, bu geometrik parçaların birleşmesiyle bir bütün oluşturup sonucunda 120cm*90cm ölçülerinde bir rölyef meydana gelmiştir.

Öğrenci rölyefe başlamadan önce ilk olarak Çatalhöyük denilince ilk aklı gelen semboller, damgalar, kültler ve inanışlar göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmada önemli olduğu düşünülen Çatalhöyük evleri, ölü gömme adetlerinde önemli bir yeri olan akbabalar, mülkiyet simgesi olan mühür ve damgalar, Ana Tanrıça heykelleri, av sahnelerinin kahramanları ve dini bir kült olan boğa başı figürü tasarımda yerini almıştır.

Resim-80: (H4) Heykel Dersi Uygulama Sürecinden Kesit

Uygulamaya başlamadan önce şamot çamuru deri sertliğinde yoğrulmuş, yoğrulan çamur uygun bir zeminde altına kumaş parçası konularak kenarlarına çalışmanın ölçülerinde ve 1.5cm enliliğinde çitalar konularak merdane yardımıyla düzgün bir plaka açılmıştır. 12 parçadan oluşan rölyefin sınırları belirlenmiş ve her

bir parça kretuar yardımıyla kesilmiştir. Aynı ayrı kesilen 12 parçanın üzerlerine belirlenen çizimler modelaj kalemleriyle tek tek çizilmiştir. Rölyeflerin bazı yerlerinde çamur ilaveleriyle desenlere kabartmalar yapılarak yükseltilmiş, bazı yerlerinde de modelaj kalemleriyle kazıma tekniği uygulanmıştır. Her bir parçanın şekillendirme işlemi bittikten sonra hava akımı olmayan bir yerde kurutulmuş ve kuruyan parçalar 1060 °C de fırınlanmıştır. En son aşama olarak fırından çıkan parçalar oksitler yardımıyla renklendirilerek üzerine ince bir kat şeffaf sır atılmıştır. Sonrasında tekrar 920 °C de sır fırınında fırınlanmıştır.

Resim-81: (H4) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-5: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (H4)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	4
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	4
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	4
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	4
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksigi var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksigi yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksigi var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	4
TOPLAM						35

4.3.1.5. Çalışma (H5) Bulgu, Puanlama

Bu çalışmada ağırlıklı olarak Doğu Çatalhöyük'te çıkartılan çanak-çömlek buluntularından yararlanılmış, geçmişten günümüze aktarım yapılmaya çalışılarak, günümüz kullanım şekline göre tasarlanmıştır. Geçmişin izlerini geleceğe taşımak adına, önemini yitirmemiş olan eserleri modern çağa uygun şekilde tasarlamak amaçlanmıştır. Dekoratif amaçlı kullanılacak olan bu çalışma hem geçmişin izlerini taşımakta, hem de günümüz çağına hitap etmektedir.

Resim-82: (H5) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Öğrenci ilk olarak çamuru hazırlamakla başlamıştır. Şamot çamurunu deri sertliğinde yoğurduktan sonra plaka tekniğiyle açıp, alçı kase kalıpları içine yerleştirmiştir. Kalıbın dışında kalan plaka parçaları modelaj kalemleriyle kesilerek, kasenin çukur iç kısmı sistire yardımıyla düzeltilmiştir. Çalışma suyunu çekip alçı kalıptan çıkartıldıktan sonra kasenin üst tarafı için aynı işlem tekrar uygulanmıştır. Çıkan parçayı ilk parçayla birleştirmek için yapıştırılacak kısımlarına bıçakla çentikler atılarak, bu kısımlara balçık sürülmüş, balçık sürülen her iki parça bu şekilde birbirine yapıştırılmıştır. Daha sonra ağız kısmını oluşturmak için istenilen ölçüde yuvarlak bir kalıpla üst kısmı belirlenmiş ve kretuarla üst kısmı yuvarlak şekilde kesilmiştir. Bu aşamadan sonra ağız kısmını yukarı doğru uzatmak için yine aynı enlilikte plaka açılmıştır. 6cm kalınlığında bir şerit kesilip, kasenin ağız kısmına eklemek için, birleştirmek istenilen kısımlara yine bıçakla çentikler atıp bulamaçla yapıştırılmıştır.

Bu vazo kuş gagası şeklinde bir formdur ve bunun için ağız kısmına çamur ilavesi yapılarak elle şekillendirilip gaga şekli verilmiştir. En son olarak kulp kısmı yine elle şekillendirme yapılarak, balçıkla gövdeye birleştirilmiştir. Bu aşamadan sonra gerekli düzeltmeler yapılarak, form kurumaya bırakılmıştır.

Resim-83: (H5) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Kuruma işleminden sonra çalışma 1060 °C de bisküvi fırınında fırınlanmış ve soğuyan çalışma üzerine fırçayla oksit-opak sır karışımı sürülüp, çalışma üzerindeki dokuların içlerinde boya kalacak şekilde nemli süngerle fazlalıkları silinerek, tonlama yapılmıştır. Son olarak çalışma 920 °C de sır fırınında fırınlanmıştır.

Resim-84: (H5) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-6: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (H5)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	Özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						24

4.3.1.6. Çalışma (H6) Bulgu, Puanlama

Bu çalışmayı yapmaktaki amaç geçmiş dönemlerde yapılan primitif çağ eserleri olarak kabul edilen eserlerin aslında günümüzde de modern bir yer bulabileceği işlevsel ve dekoratif amaçlı bir çok yerde kullanılabileceğini göstermek içindir. Genelde geometrik bezemeler ve işlevselliği olan buluntuları göz önünde bulundurarak, günümüzle sentezleyerek ve stilize ederek çalışmaya yön verilmiştir.

Resim-85: (H6) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Öğrenci çalışmaya başlamadan önce hatayı en aza indirmek adına çalışmanın gerçek boyutlarında birebir çizimler yapılmıştır. Daha sonra şamot çamuru işlemeye uygun olacak şekilde yoğrulmuştur. Çamur geniş bir zemine yayılarak çalışmanın tam ölçülerinde uzun çitalar yardımıyla ve merdane ile 1.5 cm eninde açılmış, sistire yardımıyla yüzeyi düzgün bir hale getirdikten sonra üzerine desen çizilmiştir. Bazı yerlerinde çamur ekleyerek rölyefler yapılmış ve bazı yerlerde ise çukurluk vermek için oyma tekniği uygulanmıştır. Modelaj kalemleri, sistire ve spatulalarla desenler belirlenip düzeltilmiştir. Daha sonra fırına girebilecek büyüklükte düzgün bir şekilde kesilerek parçalara ayrılan plakalar kurumaya bırakılmıştır. Kurutma işleminden sonra 1060 °C de fırınlanmıştır. Soğuyan plakalara fırçayla oksit-opak sır karışımı sürülüp, fazlalıklarını almak için nemli süngerle silinmiş ve plakalara tonlama yapılmıştır. Çalışmalar son olarak 920 °C de tekrar fırınlanmıştır. Fırınlama

işleminde sonra monte edilecek zemin üzerinde birleştirme yapılmış ve soğuk silikonla zemine yapıştırılmıştır.

Resim-86: (H6) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Kesit-1

Resim-87: (H6) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Kesit-2

Resim-88: (H6) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Kesit-3

Tablo-7: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)-(H6)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	4
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	4
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	4
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	4
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	4
TOPLAM						35

4.3.1.7. Çalışma (H7) Bulgu, Puanlama

Dekoratif ayaklı çanak, Çatalhöyük kazılarında çıkan boğa başı formlarından esinlenerek yapılmıştır. 2 adet 35*35 ebatında 1cm . kalınlığında şamot çamuru plaka şeklinde açılarak, açılan plaka alçıdan hazırlanan 15cm ve 20cm çapındaki kase kalıpların içine yerleştirilmiştir. Kaseleri biraz daha yükseltmek için sucuk tekniğiyle hazırlanan yaklaşık 7cm. lik bir çamur daha hazırlanarak bu kaselere ilave edilmiştir. İçleri modelaj kalemleri, sistire ve spatula yardımıyla düzeltildikten sonra alçı kalıbın çalışmaların suyunu çekip bırakması beklenmiştir. Formlar kalıptan ayrıldıktan sonra turnet üzerine konulmuş ve formun sağ ve sol tarafına çamur ilaveleri yapılarak, boğa başı figürleri şekillendirilmiştir. Bu aşamada elle şekillendirme tekniği uygulanmıştır.

Resim-89: (H7) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Daha sonra çanakların ayak kısmı yine elle şekillendirme tekniğiyle yapılarak, hafif sertleşmesi beklenilmiştir. Sertleşen ayağın üst kısmı ve çanağın alt kısmına bıçak yardımıyla çentikler atılmış ve sıvı şekilde hazırlanan şamot bulamacı her iki tarafa sürülerek parçalar birbiriyle birleştirilmiştir. Düzeltme işlemlerinden sonra formların üzerine kazıma ve çamur ekleme teknikleriyle çeşitli şekiller ilave edilmiş ve çalışmalar kurumaya bırakılmıştır. Çalışmalar kuruduktan sonra 1060 °C de bisküvi pişirimi yapılmıştır. Bu aşamadan sonra en son aşama olan renklendirme aşamasında formun üzerine mangan oksitle-opak sır karışımı sürülerek sür-sil tekniği uygulanmış ve çalışmalar 920 °C de yeniden fırınlanmıştır.

Resim-90: (H7) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Resim-91: (H7) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Detay-1

Resim-92: (H7) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Detay-2

Tablo-8: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (H7)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksigi var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksigi yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	Özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksigi var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	3
TOPLAM						28

4.3.1.8. Çalışma (H8) Bulgu, Puanlama

Öğrenci H8 Çatalhöyük kazılarında çıkan boynuz formunu çıkış noktası olarak dekoratif kaseler yapmıştır. Çatalhöyük evlerinin en önemli özelliği duvarlarındaki boğa başlarıdır. Boğa başları yapıların “Kutsal Alan” olarak kullanılan bir bölümünde yer alır. Kültle ilgili olduğu düşünülmektedir. Yüksek kabartma ya da tam plastik olarak işlenen boğa başlarının bir kısmında gerçek boğa başının üzerine üst üste kil sıvaması yapılmış olduğu görülür.

Resim-93: (H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-1

Öğrenci H8 boynuzları farklı şekillerde yerleştirilen 8 dekoratif kaseyi yaparken her bir çalışma için ayrı ayrı 2 adet 30*30 ebatında 1 cm. kalınlığında şamot çamuru plaka şeklinde açmıştır. Plakalardan bir tanesini alçıdan hazırladığı kase kalıp içine yerleştirip, içini modelaj kalemleri, sistire ve spatula yardımıyla düzeltmiştir. Daha sonra alçı kalıbın çalışmanın suyunu çekip bırakması beklenmiştir. Çamur alçıdan ayrıldıktan sonra fazla kurumaması için üzerine poşet geçirilmiş ve diğer parçanın hazırlanması için beklenilmiştir. Diğer plaka şeklinde açılan çamur aynı işlemlerden geçtikten sonra kaseğin ağız kısmına yuvarlak bir kalıp konularak yeri belirlenmiş ve kretuar yardımıyla ağız kısmı açılmıştır. Beklemede olan diğer parçayla birleşmesi için birleşme yerlerine bıçak yardımıyla çizgiler atılarak şamot şamurundan hazırladığı bulamacı bu iki parçanın birleşme yerlerine sürüp, iki parçayı birbiriyle birleştirmiştir. Birleşen yerleri hem iç kısımdan

hem de dış kısımdan düzelterek boynuz yapımına geçilmiştir. Boynuzlar hazırlanırken kaselerin de biraz dinlenip belirli sertliğe gelmesi sağlanmıştır.

Resim-94: (H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-2

Boynuz kısımlarında elle şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Boynuzların kaselere daha iyi yapışması ve dayanıklı olması için hafif sertleşmesi beklenmiştir. Sertleşen boynuzlar kaseenin gövdesine yine bir önceki birleştirme aşamasında yapıldığı gibi birleşme yerlerine bıçakla çentikler atılarak ve sıvı şekilde hazırlanan şamot bulamacı sürülerek parçalar birbiriyle birleştirilmiştir. Düzeltme işlemlerinden sonra çalışma kurumaya bırakılmış, kuruduktan sonra 1060 °C de bisküvi pişirimi yapılmıştır. Bu aşamadan sonra en son aşama olan renklendirme aşamasında formun üzerine mangan, demir ve bakır oksitlerle opak sır karışımı sürülmüş ve sür-sil tekniği uygulanmıştır. Çalışmalar 920 °C de sır fırınında yeniden fırınlanmıştır.

Resim-95: (H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-3

Resim-96: (H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-4

Resim-97: (H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-5

Resim-98: (H8) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-6

Tablo-9: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (H8)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	4
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	4
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	4
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	4
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksigi var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksigi yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	Özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksigi var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	4
TOPLAM						36

4.3.1.9. Çalışma (H9) Bulgu, Puanlama

Öğrenci H9 çalışmaya şamot çamurunu deri sertliğinde yoğurarak başlamıştır. İlk önce tabak formunu yapmıştır ve kıvama gelen çamur 1cm. eninde plaka şeklinde açılarak alçı tabak kalıbının üzerine yerleştirmiştir. Turnet üzerine konulduktan sonra çamurun kalıptan sarkan fazlalıkları bıçak yardımıyla kesilmiştir. Daha sonra sistirelerle düzeltildikten sonra ayak kısmının yapımına geçilmiştir. Ayak kısmı yapılırken orta merkezi alınarak ayak gelecek yer yuvarlak bir şablonla belirlenmiştir. Sucuk yöntemiyle çamur serçe parmağı kalınlığında yuvarlanmış ve şablonla belirlenen yere şamot bulamacıyla bu çamur yapıştırılmıştır. Son aşama olarak modelaj ve heykel aletleriyle ayak düzeltilmiştir.

Resim-99: (H9) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Bardak formunu yaparken alçı kalıba sıvama tekniği uygulanmıştır. Yoğrulmuş çamurdan minik parçalar alınmış, bardak kalıbının içine sıvayarak bardak formunu alması sağlanmıştır. Daha sonra bardağın içi düzeltilerek kalıbın çamuru bırakması beklenmiştir. Çamur bardaktan ayrıldıktan sonra uygun ortamda kurumması sağlanmıştır. Kuruyan bardak ve tabak 1060 °C de bisküvi fırınında fırılandıktan sonra soğuyan ürünlerin üzerine oksit-opak sır karışımı sürülmüş, daha sonra oksitin fazlasının alınması için nemli bir süngerle üzeri silinmiş ve eskitme bir görüntü oluşması sağlanmıştır. Daha sonra tabak üzerine Çatalhöyük simgelerinden bir motif fırça oksite batırılarak üzerine aktarılmıştır. Bu işlemden sonra son aşama olarak 920 °C de tekrar fırınlama yapılmıştır.

Tablo-10: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (H9)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	1
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	1
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	1
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	3
TOPLAM						19

4.3.1.10. Çalışma (H10) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te insanı etkileyen olaylardan biriside ölü gömme adetleridir. Ölen insanın başını vücudundan ayırarak evlerin çatılarına koyup burada akbabaların cesetleri temizlemesi kemiklerden etlerinin ayırması beklenirmiş. Bu aşamadan sonrada kemiklerin hepsi toplanıp, bağlanır ve evlerin içindeki sedirlerin altına gömülürmüş. Gömülen insanların kan bağlarına, yetişkin veya çocuk olup olmadığına bakılmaksızın bir sedirde birkaç kişiye ait iskeletler gömülmeğeymiş. Bundan yola çıkılarak yapılan bu çalışmada kilden büyüklü küçüklü kemikler yapılmıştır. Orijinalinin birebir aynısı olma kaygısı taşımadan hafif deforme ederek yapılan bu kemikler beyaz çamurdan ve elle şekillendirmeye yapılmıştır. En küçük kemik ölçüsü 2cm en büyük kemik ölçüsü ise 30cm. dir. Elle şekillendirme yapıldıktan sonra kurumaya bırakılmış, kuruyan kemikler 1060 °C de pişirilmiştir. Pişen çalışma oksitle sür-sil yapılmış, daha sonrada şeffaf sır atılarak 920 °C de pişirilmiştir.

Resim-100: (H10) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Resim-101: (H10) Heykel Dersi Uygulama Çalışması Kesit

Tablo-11: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) – (H10)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						20

4.3.1.11. Çalışma (H11) Bulgu, Puanlama

Öğrenci H11 çalışmasını, dokulu bir malzeme olan şamot çamuruyla alçı kalıba plaka yöntemiyle yapmıştır. Şamot çamurunu istenilen sertliğe gelene kadar yoğurmuş, yoğrulan şamot çamurunu çalışma masasının üzerine serdiği bir bez üzerine yayarak merdane yardımıyla 1cmlik kalınlıkta açmıştır. Açılan çamuru alçı kase kalıbı içine yerleştirmiş ve fazlalıkları bıçakla kesmiştir. Kalıbın içindeki çamuru metal sistirelerle düzelttikten sonra çamur kalıbın içinde suyunu çekmesini beklerken ağız kısmı için yeniden plaka açılmıştır. Açtığı plaka çamurundan ağız kısmına gelecek şekilde 5cm kalınlığında şerit kesilmiştir.

Alçı kalıptan çamur ayrıldıktan sonra ağız kısmına ve bu şeridin birleşme yerlerine bıçakla çentikler atıp çamur bulamacı sürerek şerit şeklinde kesilen parçayı ağız kısmına yapıştırarak birleştirmiştir. Daha sonra bu ağız kısmını 90° aşağı doğru eğerek son düzeltmeleri yapmıştır ve kurumaya bırakmıştır. Kuruyan çalışma 1060 °C bisküvi fırınında pişirilmiştir. Pişen bisküvi üzerine bakır oksit- mat opak sır karışımı uygulanmış bazı kısımlara sür-sil yapıldıktan sonra üzerine mangan oksitle şekiller çizilmiştir ve 920 °C de tekrar fırınlanmıştır.

Resim-102: (H11) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-12: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)-(11)

Ölçütler	PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan	
	Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)		
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM					25	

4.3.1.12. Çalışma (H12) Bulgu, Puanlama

Öğrenci H12 çalışmasında Anadolu medeniyetleri müzesinde sergilenen ve Çatalhöyük kadın figürlerinden biri olan bu buluntuyu bardak altlığı olarak tasarlamış ve tamamen orijinale bağlı kalarak uygulamıştır. Figür elle şekillendirilmiş ve figürün üzerine bardakla bastırarak bir boşluk oluşturup, bardak koyma yeri yapmıştır. Figür son halini aldıktan sonra kurumaya bırakılmış ve kuruyan çalışma 1060 °C de fırınlanmıştır. Fırından çıkan çalışma demir oksitle ve mangan oksitle tonlanmış, belirli yerlerde sür-sil uygulaması yapılmış ve en son aşamada daldırma usulüyle çalışma şeffaf sırla sırlanmıştır. 920 °C de fırınlanarak çalışma son halini almıştır.

Resim-103: (H12) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -1

Resim-104: (H12) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -2

Tablo-13: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) – (H12)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	2
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	1
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikiği var	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun malzeme ve ekipman hazırlığı tam, eksikiği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	2
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	Özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikiği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						16

4.3.1.13. Çalışma (H13) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te erkek gömülerinde erkeğin hayattayken kullandığı ok ve mızrak uçları, çakmaktaşıdan ve obsidiyenden yapılan kamalar ve kilden yapılan damga mühürler görülmüştür. Öğrenci H13 bu çalışmasında şamot çamurundan merdaneyle plaka açmış ve bu plaka üzerine boğa başlı kama formunu çizmiş ve bu çizilen alanın içine çamur eklemesi yaparak üç boyutlu hale getirmiştir. Çalışmanın form dışında kalan yerlerine modelaj kalemleriyle dokular yapılarak, form öne çıkartılmıştır. Çalışmanın şekillendirme aşaması bittikten sonra plakanın formu bozulmayacak şekilde belirlenen yerlerden kesilerek 6 parçaya bölünmüştür. Bunun sebebi fırınlama aşamasında rölyefin fırın için büyük olması ve çalışma kururken kenarlardan deforme olmasından dolayıdır. Kesilen 6 parça kontrollü şekilde kurutulmuş ve 1060 °C de fırınlanmıştır. Fırından çıkan çalışmanın yüzeyine mangan oksit ve opak sır karışımı fırçayla sürülmüş, özellikle oksitin dokuların içine girmesine özen gösterilmiş ve formun etrafına tonlamalar yapılmıştır. Çalışma nemli süngerle sür-sil yapılarak tonlama son halini almıştır. Bu aşamadan sonra rölyef duvar panosu 920 °C de fırınlanmıştır.

Resim-105: (H13) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-14: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (H13)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						23

4.3.1.14. Çalışma (H14) Bulgu, Puanlama

Bu tasarımda öğrenci H14 Catalhöyük'te seki altlarına üst üste gömülmüş olan insan iskeletlerinden yola çıkarak, kemikleri stilize edip farklı 2 kompozisyon yapmıştır. Şamot çamurundan yapılan bu çalışmaların her ikisi de elle şekillendirilmiştir. 1060 °C de bisküvi fırınlanmasından sonra çalışmalar oksit ve opak sır karışımıyla tonlanmış ve sonrasında sır fırınında 920 °C de yeniden fırınlanmışlardır.

Resim-106: (H14) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -1

Fırından çıkan Birinci çalışma insan kaburgalarına benzetilmeye çalışılmıştır. Büyükten küçüğe sıralanan stilize kemiklerin aralarında yine stilize edilmiş küçük kemikler birbirleriyle birleşmelerini sağlayan birer bağlayıcı görevindedir. Her bir bağlayıcı kemik diğer stilize edilmiş büyükten küçüğe sıralanan kemiklerle silikon sayesinde yapıştırılmıştır.

İkinci çalışmada ise stilize edilmiş kemikler yatay ve dikey olarak birbirlerinin üzerine sıralanmıştır. Çalışmaların bazı yerleri silikonla yapıştırılmış bazı yerlerinde de şamottan farklı olarak deri parçalarıyla çapraz şekilde bağlamalar yapılmıştır.

Resim-107: (H14) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -2

Tablo-15: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)-(H14)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeterli derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	2
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						22

4.3.1.15. Çalışma (H15) Bulgu, Puanlama

Farklı bir çok kültür tarafından benimsenmiş kötü güçlerden koruyucu ve hakimiyet sembolü olarak düşünülen çift başlı kartal figürü ve Çatalhöyük'ün dini ve güç sembollerinden olan boğa figürünün harmanlanmasıyla elde edilen bir çalışmadır.

Resim-108: (H15) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -1

Çalışma baş, gövde ve bacaklar olmak üzere 3 parçadan oluşmuştur ve beyaz kilden yapılmıştır. Beyaz kil istenilen sertliğe gelene kadar yoğrulmuş ve uygun bir zemine çamur yayılıp, kenarlarına çalışmanın boyutunda uzun 2cm eninde çitalar

konularak çamur merdane yardımıyla açılmıştır. Yapılacak figür plaka üzerine modelaj kalemiyle çizilmiş ve parçalar bıçak yardımıyla ayrılmıştır.

Çalışmanın baş kısmında boğanın boynuzları iki ayrı kartal başından oluşmuştur. Boğanın sert bir yüz ifadesi vardır ve baş kısmından başlayan ve aşağı doğru uzanan bir üçgen üzerine oturtulmuştur. Boğanın boynuzları yine bu üçgen üzerine ilave edilmiştir. Çalışmada figürü oluşturmak için çamur ilaveleri yapılmış ve üzerinde modelaj kalemi yardımıyla figür son halini almıştır.

Resim-109: (H15) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -2

Gövde kısmı 30 cm. boyutunda ve 2 cm. enindedir. Simetriktir ve bir kolyeyi anımsatmaktadır. Simetrik, kalın ve belirgin çizgi tekrarlarından oluşan bir süsleme yapılmıştır. Çamur ekleme ve kazıma teknikleri uygulanmıştır.

Resim-110: (H15) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -3

Ayak kısmı 90 cm. uzunluğunda ve 2cm. kalınlığında yapılmıştır. Çamur ilave ve kazıma teknikleri uygulanmıştır. Ortadan aşağı doğru dokusuz düzgün bir üçgen inmiştir. Sağda ve solda kalan parçalar figürün bacaklarını oluşturmuştur. Bu bacakların üzerinde simetrik şekilde verev çizgiler çizilmiştir ve bu çizgiler kazıma tekniğiyle belirginleştirilmiştir.

Resim-111: (H15) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -4

Plakalar son düzeltmeleri yapıldıktan sonra kuruma aşamasına geçilmiş, plakaların ısı ve hava sirkülasyonu yüzünden deforme olmamaları için kontrollü bir yerde kurutulması yapılmıştır. Kuruyan plakalar 1060 °C de bisküvi fırınında fırınlanmıştır. Daha sonra çalışmaların üzerine oksit-opak sır karışımıyla tonlama yapılarak renklendirilmiştir. Son aşama olarak 920 °C de sır fırınında yeniden fırınlanmıştır.

Tablo-16: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)-(H15)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeterli derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	4
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	3
TOPLAM						32

4.3.1.16. Çalışma (H16) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te Kadın oldukça önemli bir statüdedir. Kadının doğurganlığı, bolluk ve bereketi simgelemesinden dolayı statüsü bu kadar etkiliyken kadının olduğu yerde süslenme eşyalarının olmaması imkansızdır. Çatalhöyük'te bulunan aynalar, takılar, broşlar, taraklar, parfüm şişeleri ve makyajla ilgili buluntulardan o dönem kadınlarının süslenmeye ne kadar önem verdikleri görülmektedir. Zamanın şartlarına göre oldukça estetik ve işlevsel bu güzelliklere hayran olmamak imkansızdır. Öğrenci H16 bu güzelliklerden yola çıkarak üzerinde Çatalhöyük'ü çağrıştıran simgelerle süslü bir ayna yapmıştır.

Resim-112: (H16) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

Çalışmada gözenekli bir dokuya sahip olan şamot şamuru kullanılmıştır. Şamot çamuru deri sertliğinde yoğrulmuş daha sonrada aynanın ölçülerinde 1.5cm enliliğinde bir plaka açılmış ve bıçakla kesilerek aynanın şekli verilmiştir. Daha sonra ayna takılacak kısmın arkasına Çatalhöyük motifleri rölyef şeklinde çamur ilavesiyle yapılmıştır. Sap kısmına ortadan başlayarak yuvarlak helezon şeklinde rölyeflerle süslenmiştir. En son düzeltme işlemleri yapıldıktan sonra kurumaya bırakılmıştır. 1060 °C de bisküvi fırınında fırınlandıktan sonra soğuyan çalışmanın üzeri mangan oksit ve opak sır karışımıyla renklendirilmiştir. Motiflerin öne çıkması için bazı yerlerde sür-sil tekniği uygulanmış ve çalışma 920 °C de yeniden fırınlanmıştır.

Tablo-17: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)-(H16)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	3
TOPLAM						24

4.3.1.17. Çalışma (H17) Bulgu, Puanlama

Öğrenci H17 Çatalhöyük'te bulunan geometrik bezemeli duvar resimlerinden esinlenerek tasarladığı duvar panosunda tek bir birimden yola çıkarak büyük, küçük 30'dan fazla birim yapmıştır. Yapım aşamasında şamot çamurundan 1 cm. lik plakalar açılmış ve birimler modelaj kalemleri ve bıçak yardımıyla istenilen boyutlarda kesilmiştir. Birim plaka üzerine oyma tekniğiyle geçirilmiş, kenarları ve oyulan yerler düzeltilerek uygun bir ortamda kurumaya bırakılmıştır. Kuruyan parçalar 1060 °C de bisküvi fırınında pişirilmiştir. Pişen çalışmalar oksit ve şeffaf sır karışımıyla fırça yardımıyla renklendirilmiş, daha sonrada sür-sil tekniğiyle sünger yardımıyla yüzeyde fazlalık olan yerler silinerek boşluk olan yerlerde boyalar bırakarak boyut kazandırılmıştır. Sırlama ve oksitleme işleminden sonra, son olarak 920 °C de sır fırınında pişirilmiştir.

Resim-113: (H17) Heykel Dersi Uygulama Çalışması-1

Resim-114: (H17) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -2

Tablo-18: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)-(H17)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	3
TOPLAM						28

4.3.1.18. Çalışma (H18) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te, üretkenliğinden dolayı kadın bereketi temsil etmektedir. Bundan dolayı da birçok kadın heykelcikleri yapılmıştır. Bunlardan önemli olanlarından biride mermerden yapılmış olan ikiz tanrıça heykelciğidir. Öğrenci H18 bu heykelciği rölyef olarak yorumlamıştır. 35*50 cm. açtığı şamot plakanın üzerine çamur ilavesi yaparak modelaj kalemleriyle ikiz tanrıça figürünü şekillendirmiştir. Bazı yerlerine sistirenin tırtıklı yeriyle dokular yaparak çalışmanın son halini alması sağlanmıştır ve kurutmaya bırakılmıştır. Kuruyan çalışma diğer çalışmalarla birlikte 1060 °C de fırınlanmıştır. Soğuyan çalışmanın üzerine bakır oksit ve opak sır karışımı sürülerek fazlalığı sünger yardımıyla alınmış ve tonlama tamamlanmıştır. Mat ve antik bir etki vermesi için üzeri sırlanmadan 920 °C de tekrar fırınlanmıştır.

Resim-115: (H18) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -1

Resim-116: (H18) Heykel Dersi Uygulama Çalışması -2

Tablo-19: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) –(H18)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	3
TOPLAM						22

4.3.1.19. Çalışma (H19) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te bulunan hayvan bezemeli duvar resimlerinden esinlenerek tasarlanan duvar panosunda leopar formları kullanılmıştır. Kuruyan çalışma diğer çalışmalarla birlikte 1060° C de fırınlanmıştır. Soğuyan çalışmanın üzerine bakır oksit ve opak sır karışımı sürülerek fazlalığı sünger yardımıyla alınmış ve tonlama tamamlanmıştır. Mat ve antik bir etki vermesi için üzeri sırlanmadan 920° C de tekrar fırınlanmıştır.

Resim-117: (H19) Heykel Dersi Uygulama Çalışması

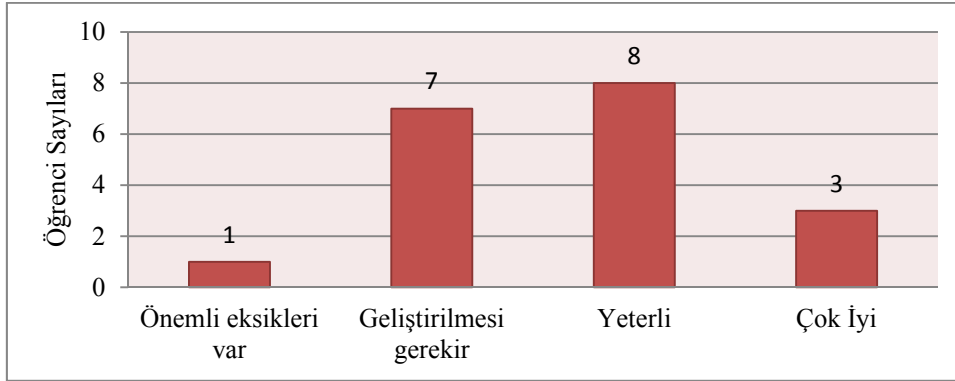

Tablo-20: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) – (H19)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksigi var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksigi yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksigi var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						27

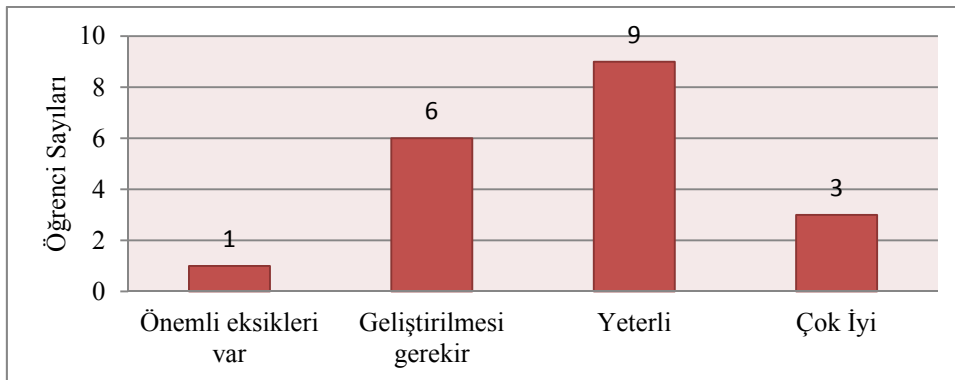
4.3.1.20. Heykel Dersi Dereceli Puanlama Anahtarı Ölçüt Verileri

Tablo-21: Heykel Dersi Çalışma Grubu Literatür Tarama ve Ön Hazırlık Ölçütü

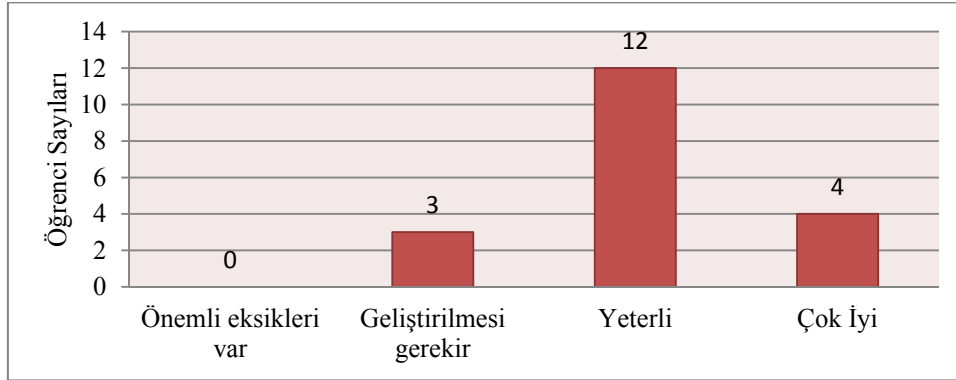

Heykel dersi Tez Çalışma Grubundaki toplam öğrenci sayısı dikkate alınarak yapılan Dereceli puanlama anahtarının birinci basamağı olan literatür tarama ve ön hazırlık ölçütünde 1' i önemli eksikleri görülmüş, 7'si geliştirmesi gerekir, 8'i yeterli ve 3' ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

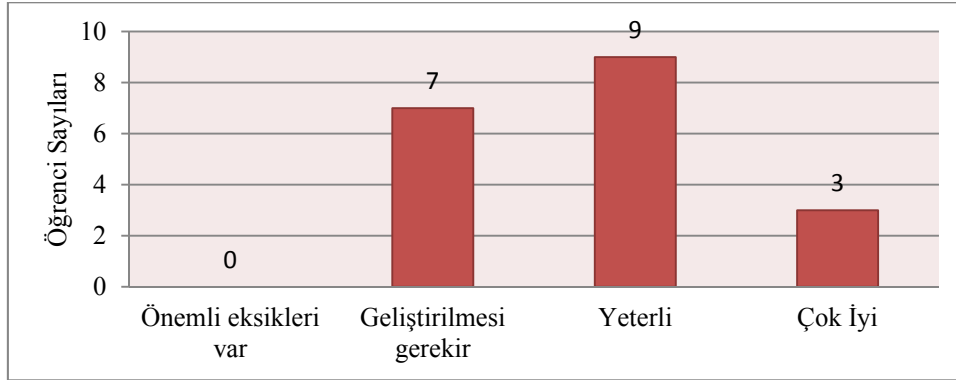
Tablo-22: Heykel Dersi Çalışma Grubu Form Araştırması ve Etüt Ölçütü

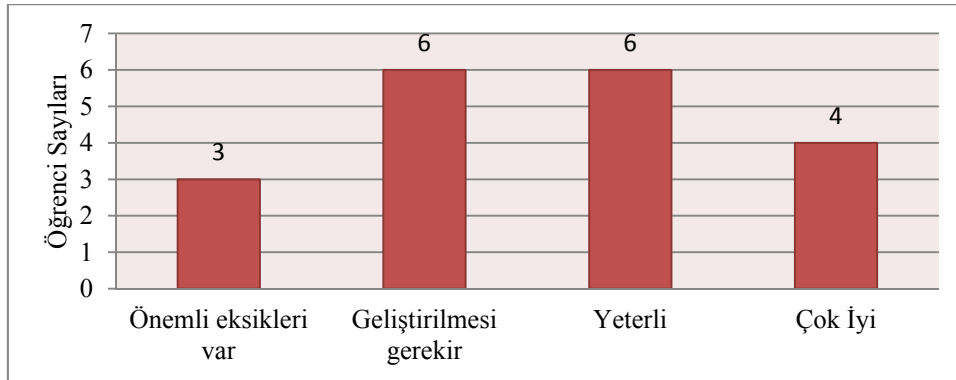
Form araştırması ve etüt ölçütünde 1' i önemli eksikleri görülmüş, 6'sı geliştirmesi gerekir, 9'u yeterli ve 3'ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-23: Heykel Dersi Çalışma Grubu Malzeme ve Araç Gereç Tanıma Ölçütü

Malzeme ve araç gereç tanıma ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 3 'ü geliştirmesi gerekir, 12'si yeterli ve 4' ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

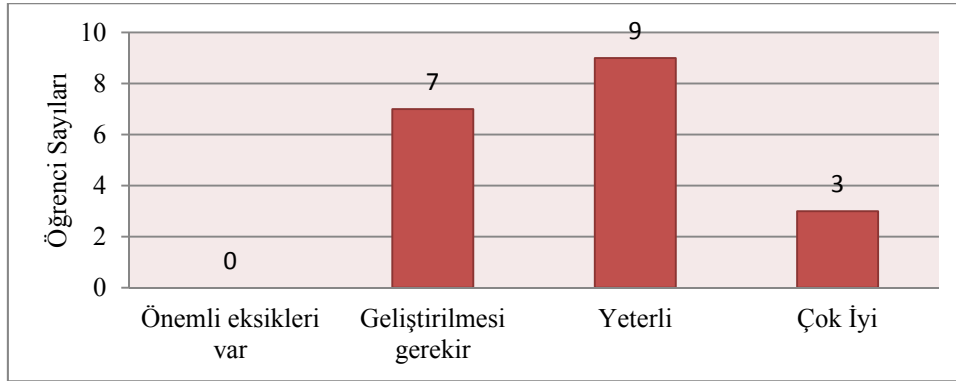
Tablo-24: Heykel Dersi Çalışma Grubu Ön Eskiz ve Taslak Ölçütü

Ön eskiz ve taslak ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 7'si geliştirmesi gerekir, 9'u yeterli ve 3' ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-25: Heykel Dersi Çalışma Grubu Özgün Formlar Tasarlama Ölçütü

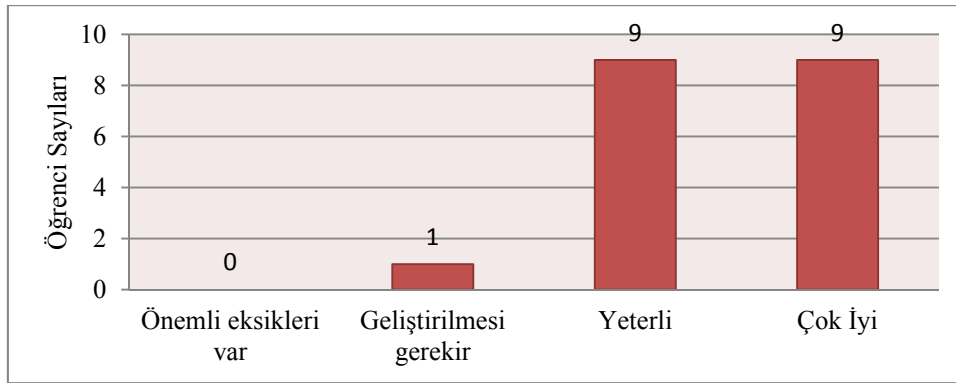
Özgün formlar tasarlama ölçütünde 3'ü önemli eksikleri görülmüş, 6'sı geliştirmesi gerekir, 6'sı yeterli ve 4' ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-26: Heykel Dersi Çalışma Grubu Tasarımını İfade Etme Yorumlama Ölçütü

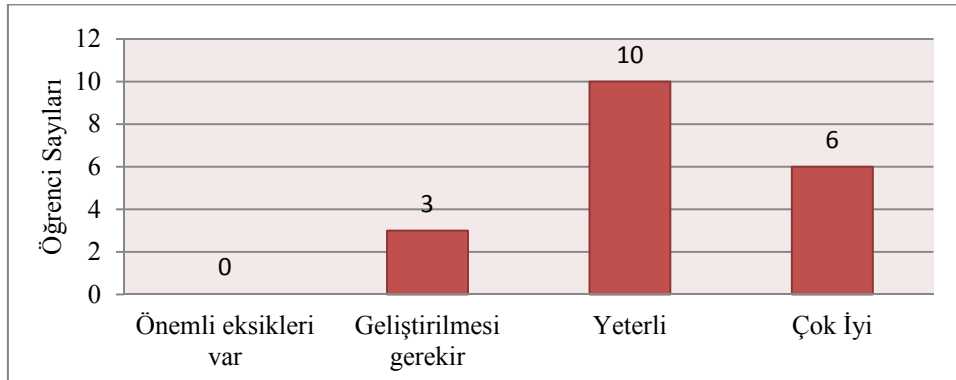

Tasarımını ifade etme ve yorumlama ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 7'si geliştirmesi gerekir, 9'u yeterli ve 3' ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

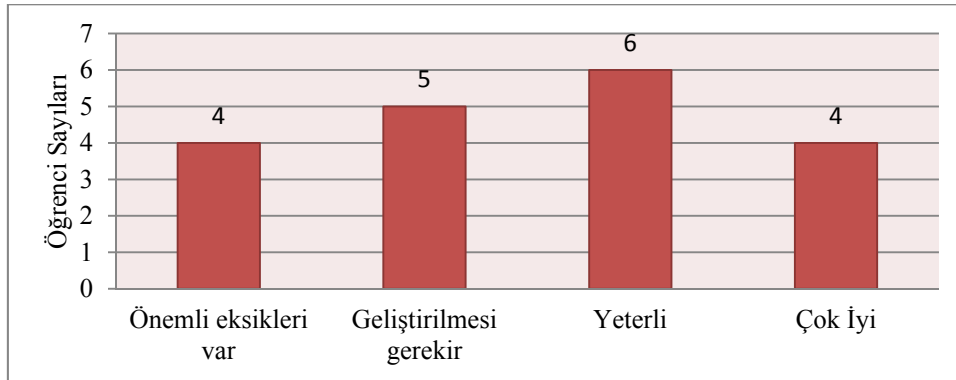
Tablo-27: Heykel Dersi Çalışma Grubu Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma Ölçütü

Tekniğe uygun hazırlık yapma ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 1'i geliştirmesi gerekir, 9'u yeterli ve 9'u da çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-28: Heykel Dersi Çalışma Grubu Tasarımın Uygulanması Ölçütü

Tasarımın uygulanması ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 3'ü geliştirmesi gerekir, 10'u yeterli ve 6' sıda çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-29: Heykel Dersi Çalışma Grubu Sunum Dosyası ve Değerlendirme Ölçütü

Sunum ve değerlendirme ölçütünde 4' ü önemli eksikleri görülmüş, 5'i geliştirmesi gerekir, 6'sı yeterli ve 4' ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

4.3.2. Modelaj Dersi Uygulamaları ve Rubrik(DPA) Değerlendirme Verileri

4.3.2.1. Çalışma (M1) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te yerleşik hayata geçtikten sonra avcılık gittikçe gelişmiştir. Buluntularda jilet kadar keskin olduğu ve Kapadokya bölgesinden getirdikleri bilinen volkanik bir cam olan obsidiyenden, taştan ve kemiklerden yapılan av silahları bulunmuştur. Öğrenci M1 bu av aletlerinden etkilenerek bu çalışmayı tasarlamıştır. Çalışmasında şamot çamuru kullanmıştır. Tamamen elle şekillendirmeyeyle yapılan bu çalışma son halini aldıktan sonra ince bir çalışma olması sebebiyle dikkatli ve kontrollü şekilde kurutulmuş, kurutulduktan sonra 1060 °C de fırınlanmıştır. Fırınlandıktan sonra oksitle tonlama yapılmış ve daldırma usulüyle şeffaf sırla sırlanmış ve 920 °C de son fırınlanması yapılmıştır. Parlak ve eskitme görüntüsü verilen çalışma son halini almıştır.

Resim-118: (M1) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-30: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M1)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	2
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						19

4.3.2.2. Çalışma (M2) Bulgu, Puanlama

Çanak-çömlek, ortaya çıktığı ilk çağlardan itibaren günümüze kadar uzanan ve binlerce yıl sağlam kalabilmesi sebebiyle geçmiş kültürlerin izini taşıyarak tarihe ışık tutan nadir malzemelerden biridir. Çatalhöyük'te çanak çömleğin önemli olması kadar bir önemli simgede boğa boynuzlarıdır. Bu çalışmada hem çanak çömlek hem de boğa boynuzu birbirini tamamlayarak farklı bir çalışma ortaya çıkartılmıştır. Boğa başını düşünerek boğanın göz hizasından yukarıya doğru bir kesit alınmış ve başın üst kısmına, boynuzların ortasına, alt kısmı yuvarlak yapılan vazoyu yerleştirilmiştir. Boğa başı burada vazoya kaide ve destek niteliğindedir.

Resim-119: (M2) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1

Yapım aşamalarında ilk olarak vazoyu çini çamuruyla çamur torna makinasında yapılmış kurumaya bırakılmıştır. Diğer tarafta kaide kısmı için şamot çamuru istenilen deri sertliğinde yoğrulmuş, yoğrulan çamur elle şekillendirilerek form oluşturulmuştur. Oluşturulan kaide kurumaya bırakılmış ve kuruyan çalışmalar

1060 °C de bisküvi fırınında fırınlanmış ve fırından çıkan malzemeler soğuduktan sonra renklendirme işlemine geçilmiştir.

Sırlama aşamasında vazo kısmı enine 5 paralel parçaya bölünmüş üstten 1. 3. ve 5. Parçaları koyu yeşil çini boyasıyla ve çini fırçalarıyla boyanmış kalan 2. ve 4. Bölüm ise çini cobalt mavi renkle boyanmıştır. Boyama işleminden sonra kova içine şeffaf sır hazırlanmış ve vazo bu kovanın içine daldırma yapılarak vazo sırlanmıştır. Kaide kısmında kahverengi çini boyası kullanılmış ve en son olarak kova içindeki şeffaf sır içine daldırılıp çıkartılmış ve 920 °C de sır fırınında tekrar fırınlanmıştır.

Resim-120: (M2) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2

Tablo-31: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (M2)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						24

4.3.2.3. Çalışma (M3) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük döneminde saklama ve pişirme amaçlı yapıldığı düşünülen dayanıklılığı az ve kalın dik duvarlı yapılan çanak çömlekler o dönemden günümüze çok değişim göstermiştir. Teknolojinin gelişmesiyle seramik ürünler hem seri üretimle daha zahmetsiz yapılmakta, hem de görsel olarak estetik bir boyut kazanmıştır. Bundan yola çıkarak öğrenci M3 plaka usulü alçı kalıpla şekillendirme yaparak bu formu ortaya çıkartmıştır.

Resim-121: (M3) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Şamot çamuru istenilen sertliğe gelene kadar yoğrulmuş ve çamurun masaya yapışmaması için bir bez serilerek çamur açılmıştır. Merdaneyle istenilen kalınlığa getirdikten sonra alçı kase kalıbına bu plaka yerleştirilmiş ve kenarlardan artan çamurlar kesildikten ve içi düzeltildikten sonra kalıbın çalışmayı bırakması beklenmiştir. Aynı işlem birkez daha tekrarlandıktan sonra kalıptan çıkan parçalardan birinin üzerine yuvarlak bir şablon yerleştirerek kretuarla kenarlardan kesilmiş ve ortada bir yuvarlak boşluk oluşturulmuştur. Bu parçayı diğer parçanın üzerine oturtmak için birleşme yerlerine bıçakla çentikler atılmış daha sonra sıvı çamur bulamaç bu çentik atılan yerlere sürülmüş ve daha sonra bu iki parça birleştirilmiştir. Birleşme yerleri düzeltildikten sonra kurumaya bırakılmıştır. ince ve elips şeklinde bir görüntü elde edilmiştir. Kuruyan çalışma 1060 °C de fırınlanmış fırınlanan çalışmaya mangan ve demir oksitle tonlama yapılmış ve Çatalhöyük'ten alıntı bir desen çalışmanın üzerine fırça yardımıyla çizilmiştir. Daha sonra daldırma usulü sırlandıktan sonra 920 °C de tekrar fırınlanmıştır. Fırından çıkan çalışma eski ve parlak bir görünüm kazanmıştır.

Tablo-32: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M3)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						22

4.3.2.4. Çalışma (M4) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'ün en erken dönemlerinde çıkartılan çanak çömlek buluntuları kalın duvarlı ve dik kenarlı kase biçimli kaplardan oluşmaktadır. Bu çalışmada da ilk buluntulardan yola çıkılarak bardak formunun et kalınlığı oldukça kalın yapılmıştır. Bardak kapağı ile birlikte kapsül şeklini andırmaktadır.

Resim-122: (M4) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1

Çalışmaya başlamadan önce alçıdan bardak kalıbı hazırlandı. İstenilen ebatta bir bardağın etrafını 1.5cm geçecek şekilde tahtadan bir kasa hazırlandı. Kenarlarından alçı taşmaması için kasanın etrafına çamur bastırıldı. Kasa ile kalıbı alınacak bardak arasındaki boşluğa hazırlanan sıvı alçı döküldü. Alçının ısınıp soğuduktan sonra sertleşmesi beklendi. Daha sonra kalıbın etrafındaki tahtalar çıkartıldı ve alçının içindeki düz duvarlı olan bardak çıkartıldı ve kalıbın suyunu çekmesi için bir gün oda sıcaklığında beklemeye alındı.

Yoğrulup istenilen kıvama gelen çamur et kalınlığı 1cm olacak şekilde parçalar kopartılarak kalıbın içine yerleştirildi ve bardak formu verildikten sonra iç kısmı düzeltilerek kalıbın bardağı bırakması beklendi. Kalıp bardağı bıraktıktan sonra aynı işlem kapağı içinde yapıldı. Bu sefer kalıbın üçte birine çamur bastırıldı ve çıkan

parçanın ağız kısmı düzeltildikten sonra kapağın üzerindeki boğa başını yapmaya geçildi. Boğa başı elle şekillendirme tekniği ile yapıldı ve figür yapıldıktan sonra kapağın tam ortasına bıçakla çentikler atıldı ve çamur bulamacı sürülüp figür ve kapak birleştirildi. Kapak bardağın üzerinde olmadan kurumaya bırakıldı. Kuruyan bardak formları 1060 °C de bisküvi fırınında fırımlandı. Fırınlanıp soğuyan çalışmalar oksitlerle renklendirildi ve sür-sil tekniği uygulandı. Daha sonra her bardak daldırma usulüyle sırlandı ve sırlanan bardaklar 920 °C de sır fırınında son kez fırımlandı.

Resim-123: (M4) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2

Resim-124: (M4) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-3

Tablo-33: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M4)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksiki var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun malzeme ve ekipman hazırlığı tam, eksiki yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	Özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksiki var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						25

4.3.2.5. Çalışma (M5) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te boğa başları ve boğa boynuzları dini bir sembol olarak kullanılmaktaydı. Genelde dini yapılar içerisinde duvarlara ve yerlere sabitlenmiş şekilde bulunmuştur. Bu çalışmada farklı üç boyda 2 şerli toplamda 6 adet boynuz formu bir kompozisyon oluşturacak şekilde yapılmıştır.

Bu formlar çamur torna makinalarında çekildikten sonra boynuzlara belirli eğimlerle şekiller verilmiş ve kontrollü şekilde kurumaya bırakılmıştır. Bu kuruma işleminden sonra çalışma 1060 °C de fırınlanmış fırınlanan dekoratif boynuzların üzeri kahverengi çini boyasıyla boyanmış ve boyanan zeminin belirli yerlerinde kazıma tekniğiyle motifler yapılmıştır. Boyama işlemi bittikten sonra daldırma usulüyle sırlama yapılmış ve 920 °C de yeniden fırınlanmıştır.

Resim-125: (M5) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-34: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M5)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						25

4.3.2.6. Çalışma (M6) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te duvar resimlerinde önemli bir yer tutan av sahnesindeki figürlerden etkilenecek şekilde yapılan bir duvar panosudur. 8*8cm den oluşan ve üzerinde domuz ve avcı resimleri olan bu minik karolar kalıba basma tekniğiyle yapılmıştır.

Resim-126: (M6) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

İlk önce kenarları 8*8, yüksekliği 1.5cm lik bir alçıdan model hazırlanmıştır. Karelerin üzerleri kazınarak şekiller oluşturulmuş, daha sonra ikinci işlem olarak modellerin kenarlarını 1.5cm geçecek şekilde tahta kalıplar hazırlanmıştır. Modeller hazırlanan tahta kalıp içine yerleştirilerek üzerlerine arap sabunu ve sıvı yağ karışımı sürülmüştür. Başka bir yerde yoğurt kıvamından biraz daha sıvı olacak şekilde alçı hazırlanmış ve sıvı alçı modelin üzerini 3cm geçecek şekilde döküldükten sonra alçının ısınıp soğuması beklenmiştir. Daha sonra model çıkarılarak, alçı kalıbın suyunu çekmesi için bir gün bekletilmiştir. Şamot çamur, deri sertliğinde yoğrulmuş ve suyunu çeken ve kuruyan alçı kalıbın içine çamur basılarak üzeri düzeltilmiştir. Kalıp çalışmayı bıraktıktan sonra, minik karolar ortaya çıkmıştır. Karoların kurumaması için hava akımı olmayan bir yere bırakılmış ve kuruyan karolar 1060 °C de bisküvi fırınında pişirilmiştir. Pişen karoların üzerine oksit sürülerek, sür-sil tekniği uygulanmıştır. Daha sonra her karo şeffaf sırla sırlandıktan sonra 920 °C de tekrar pişirilmiştir.

Tablo-35: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)-(M6)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						21

4.3.2.7. Çalışma (M7) Bulgu, Puanlama

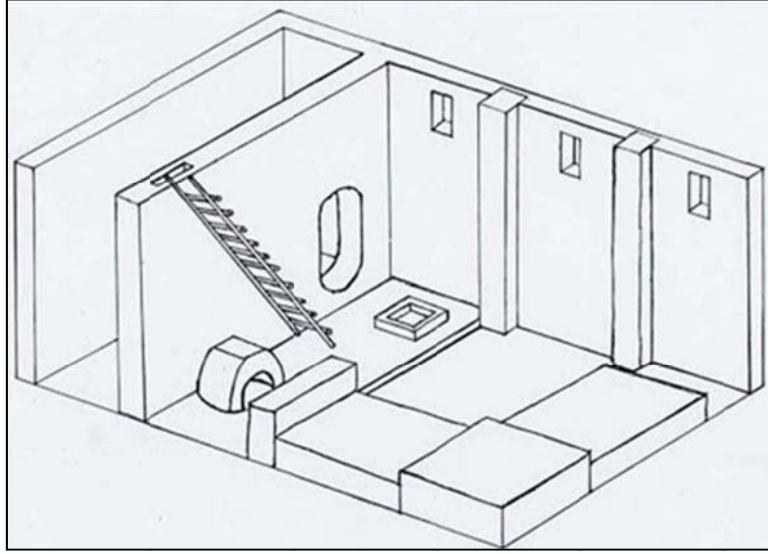
Çalışma minyatür bir Çatalhöyük evidir. Sade ve ihtiyaca karşılık veren bir mantıkla yapılan evlerinden ve en önemli bölümü olan ibadet odalarındaki ibadet köşelerinden ve ölülerin kemiklerini gömdükleri sekilerden etkilenilerek orjinal evlerin minyatür şekli yapılmıştır.

Resim-127: (M7) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1

Çatalhöyük' teki binalar binlerce yıllık tarihi boyunca üst üste inşa edilmiş ve bu katmanların birleşmesi sayesinde de yapay bir tepe meydana gelmiştir. Çatalhöyük evleri genelde 2 oda, mutfak, kiler ve depodan meydana gelmiştir. Evler bitişik nizam yapılmıştır. Her evin başka evden ayrı dış duvarı vardır. Yapılan kazılarda evlerin pencerelerinin olmadığı ve giriş çıkışların çatıdan bir merdiven sayesinde yapıldığı anlaşılmıştır. Evlerin iç duvarları sıvayla sıvanmıştır. Sıvalı yerlerde kırmızı, siyah, kahverengi ve pembe renklerde geometrik bezemeler, hayvan kabartmaları, av sahneleri görülmüş olup, birçok evde dini anlamı olan gerçek boğa başlarının kille sıvanarak yapılan kabartmaları bulunmuştur.

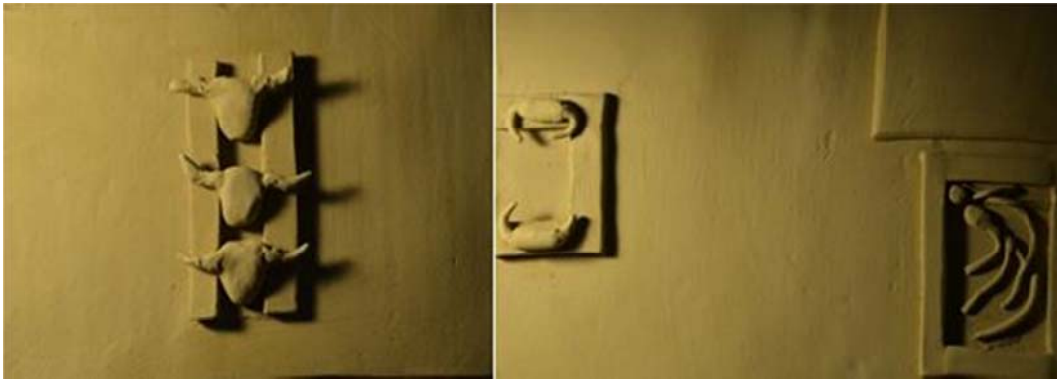
Resim-128: (M7) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2

Yapılan çalışmada da odaların duvarlarındaki boğa başları ve sekilerin içlerine yerleştirilecek olan kemikler beyaz kille elle şekillendirilmiştir. Odaların zemin ve duvarları beyaz kille plaka açılarak yapılmıştır. Sekiler için ince plakalar açılıp, 1 cm lik ince şeritler kesilmiş ve kenarları birleştirilerek, ortada dikdörtgen bir boşluk oluşturulmuştur. Bu şeritler, elle şekillendirilen kemikler ve boğa başları açılan plakaların üzerine sıvı bulamaçla yapıştırılmış ve kurumaya bırakılmıştır.

Kuruyan çalışmalar 1060 °C de bisküvi fırınında fırınlanmıştır. Fırından çıkan soğuyan çalışmalar orjinaline benzemesi ve kırmızılık vermesi için kırmızı demir oksitle boyandıktan sonra 920 °C de tekrar fırınlanmıştır.

Resim-129: (M7) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-3

Tablo-36: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M7)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	4
TOPLAM						31

4.3.2.8. Çalışma (M8) Bulgu, Puanlama

Öğrenci M8 çalışmasında plaka yöntemiyle kulplu bardaklar yapmıştır. Bardakları hazırlarken şamot çamuru 7mm kalınlığında açılmış ve açılan plakadan istenilen bardak boyunda 2 adet şerit kesilmiştir. Şeritlerden birinin üzerine tül yardımıyla doku yapılmış, diğer parça sade şekilde bırakılmıştır. Plakalar silindirik bir şablonun etrafına sarılarak, birleşme yerlerine bıçakla çentikler atılmıştır. Birleşme yerlerine sıvılaştırılmış şamot bulamaç sürülerek uçlar birbiriyle birleştirilmiştir. Yapıştırma işleminden sonra silindirik şablon çamurun içinden çıkartılıp alt kısımları üç ayak olacak şekilde birleştirilmiş ve form oluşturulmuştur.

Bardağın kulpları elle şekillendirmeye yapılmıştır. Şekillendirilen kulplar gövdeyle birleştirilmiş ve form kurumaya bırakılmıştır. Kuruyan form 1060 °C de fırınlandıktan sonra soğuyan çalışmaların üzerine fırça yardımıyla oksit sürülmüş, fazlalıkları süngerle alınarak tonlama son halini almıştır. En üst kısmına daldırma usulü şeffaf sır atılmış ve 920 °C tekrar fırınlanmıştır. Fırından çıktığında parlak ve eskitme görünümlü iki bardak ortaya çıkmıştır.

Resim-130: (M8) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-37: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)-(M8)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	4
TOPLAM						31

4.3.2.9. Çalışma (M9) Bulgu, Puanlama

Öğrenci M9 un şamottan yaptığı çalışmalarda kare ve yuvarlak tabaklar model olarak kullanılmıştır. Kare tabağın yapım aşamasında çamur plaka şeklinde açılıp kare bir tabağın üzerine plaka konularak kenarları kesilip düzeltilmiştir. Belirli bir sertliğe gelen çamur tabağın üzerinden düzgünce alınmış ve kurumaya bırakılmıştır. Matar çalışmasında ise küçük bir kase model olarak kullanılmıştır. Plaka şeklinde açılan şamot çamuru model tabak üzerine konulmuş kenarları kesilmiş belirli sertliğe gelince tabağın üzerinden çamur alınmış mataranın diğer tarafı için aynı işlem tekrarlanmıştır. Daha sonra iki parça birleşim yerlerinden bıçakla çentikler atılıp çamur bulamaçla birleştirilmiştir. Belirli sertliğe geldikten sonra yan tarafından ağız yapmak için bir yuvarlak açılmış ve bu ağız kısmına elle şekillendirilen parça yapıştırılmıştır. Ve ağız kısmının en ucuna yine elle şekillendirilen çamur ilavesi yapılmıştır. En son olarak mataranın kulpları elle şekillendirilerek çalışmaya yapıştırılmış ve çalışma kurumaya bırakılmıştır. 1060 °C de fırınladıktan sonra, çalışmaya oksitle tonlama yapılmış ve üzerine stilize edilen boğa başı ve boynuzları çizilmiştir. Şeffaf sırla sırlandıktan sonra çalışma 920 °C de yeniden fırınlanmıştır.

Resim-131: (M9) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-38: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)-(M9)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	Özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	3
TOPLAM						25

4.3.2.10. Çalışma (M10) Bulgu, Puanlama

Batı Çatalhöyük'ün en önemli buluntuları kırmızı, kahverengi boyalı ve düz çizgili geometrik bezemeli çanak çömlekleridir. Çömleklerin boyun kısımlarında yatay ve dikey zikzaglar görülürken omurgalı kaselerin iç kısımlarında da dikey zikzaglar görülmüştür. Batı Çatalhöyük'ün önemli buluntularından olan bu çanak çömleklerden etkilenerek bu çalışmalar yapılmıştır.

Resim-132: (M10) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1

İlk olarak çamur istenilen sertliğe geldikten sonra fotoğrafta solda bulunan çalışma için yoğurulan çamurdan ceviz büyüklüğünde parçalar alınarak alçı kalıbın içine basılmış ve kase şeklini alana kadar bu işlem tekrarlanmıştır. Daha sonra iç kısmı sistirelerle düzeltilip, kalıbın çalışmayı bırakması beklenmiştir. Diğer çalışmada da 20*20cm ölçülerinde plaka açılmış, alçı kalıp içine bu plaka yerleştirilip, kaseyi tam olarak sarması sağlanmıştır. Daha sonra kenarlarındaki fazlalıklar kesilip, iç yüzeyi düzeltilmiş ve kalıbın çalışmayı bırakması beklenmiştir. Kalıptan çıkan çalışmanın kenarlarına sivri bir aletle zigzag şekiller kazıma tekniği uygulanarak çizilmiştir. Son olarak kalıptan ayrılan diğer çalışmayla birlikte kurumaya bırakılmıştır. Çalışmanın birinin dışında doğal eskitme dokusu verilirken,

diğer çalışmada yatay zigzaklardan yararlanılmıştır. Kuruyan çalışmalar 1060 °C de fırınlandıktan sonra soğuyan çalışmaların dış yüzeyine ve bezeme olmayan çalışmanın hem dış yüzeyine hem de iç yüzeyine oksit sürülmüş ve sür-sil tekniği uygulanarak, doğal eskitme bir görüntü elde edilmiştir. Bezemeli çalışmada ek olarak ağız ve alt kısmına oksitle fırça yardımıyla 1cm kalınlığında yatay bir çizgi çekilmiştir. Kazıma yapılan kısımların içlerine oksit boya iyice girerek şekil daha da netleştirilmiştir. Ve en son olarak üzerine ince bir kat şeffaf sır atılıp çalışmalar 920 °C de sır fırınında tekrar fırınlanmıştır.

Resim-133: (M10) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2

Tablo-39: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (M10)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	1
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	2
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	1
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikiği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun malzeme ve ekipman hazırlığı tam, eksikiği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	2
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikiği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						15

4.3.2.10. Çalışma (M11) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük kazısında çıkan bolluk ve bereketi temsil ettiği düşünülen ana tanrıça (kybele) heykelciğinden etkilenerek yapılmıştır.

Resim-134: (M11) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1

Tarih öncesi yerleşkelerde doğurganlığı nedeniyle kadının statüsü oldukça etkilidir. Bu sebepten Anadolu’da ve dünyanın farklı yerlerinde “Ana Tanrıça” kültü yerleşmiştir. Kadını doğurganlığıyla bereket ve analığın sembolü haline getirip kutsallaştırıp, tanrılaştırmışlar ve tanrılaştırdıkları kadının heykelciklerini yapmışlardır. Yapılan heykelciklerde kadının doğumla ilgili olan karın, göğüs ve kalça gibi yerlerini abartılı şekilde işlemişler, vücudun diğer kısımlarını detaylandırmaya gerek görmemişlerdir.

Bu çalışmada Orijinalinin bire biri yapılmaya çalışılmıştır. Orijinali kilden yapılmış, kahverengi tonlarda 16 cm’ lik bir heykelciktir ve Ana Tanrıça’nın tahtta oturma pozisyonunda olduğu ve kollarını yanındaki 2 leopara dayayarak bir erkek çocuk doğurduğu görülmektedir.

Çalışma şamot çamuruyla elle şekillendirme yöntemiyle yapılmıştır. Elde şekillendirme yapıldıktan sonra kurumaya bırakılmış, kuruduktan sonra 1060 °C de bisküvi pişirimi yapılmıştır. Bu aşamadan sonra en son aşama olan renklendirme aşamasında formun üzerine mangan, demir ve bakır oksitlerle tonlamalar yapılarak sür-sil tekniği uygulanmıştır. En son aşama olarak daldırma tekniğiyle çalışma sırlanmış ve 920 °C de fırınlanmıştır.

Resim-135: (M11) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2

Resim-136: (M11) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-3

Tablo-40: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M11)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeterli derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksigi var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksigi yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksigi var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	3
TOPLAM						28

4.3.2.12. Çalışma (M12) Bulgu, Puanlama

Öğrenci M12 Çatalhöyük duvar resimlerinden avuç içi boş olan el resminden yola çıkarak çeşitli boylarda el formları yapmıştır. Çalışmalar çeşitli aksesuarlarla birleştirilerek kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Takı malzemeleriyle birleştirerek kolye ve küpe, mıknatıslar ilave edilerek magnetler ve kağıt üzerine koymak için ağırlıklar olarak düşünülmüştür.

Resim-137: (M12) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Çamur olarak çini çamuru kullanılmıştır. Üç farklı boyda alçıdan kalıp hazırlanmıştır. Bu kalıpların içine basma tekniğiyle çamur basılır ve kalıbın çamuru bırakması beklenir. Kalıptan çıkan el formları kurumaya bırakılır ve kuruyan çalışmalar 1060 °C de fırınlanır. Fırınlanan çalışmaların üzerine fırça yardımıyla çini boya sürülür. Üzerlerine kazıma tekniğiyle bazı desenler çizilir ve çalışmalar şeffaf sırla sırlandıktan sonra 920 °C de fırınlanır.

Tablo-41: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M12)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						23

4.3.2.13. Çalışma (M13) Bulgu, Puanlama

Birimlerden oluşan duvar panosunun tasarım aşamasında boynuz formlarından yola çıkılmıştır ve boynuz formu stilize edilerek tek ve sade bir birim ortaya çıkartılmıştır. Bu birimler birleştiğinde yine boynuzlar meydana gelmiştir.

Yapım aşamasında ilk önce alçı kalıp hazırlanmış, alçı kalıp hazırlamak içinde ilk önce model yapılmıştır. Kırmızı çamurdan hazırlanan model mermer masa üzerine konulmuş ve birimin kenarlarından 5cm kalacak şekilde etrafına tahta parçalarından kasa hazırlanmıştır. Alçı suyla karıştırılarak istenen kıvama gelince bu kasanın içine dökülmüştür. Soğuyan ve sertleşen kalıbın içinden çamur model çıkartılmış ve kalıp nemli bir süngerle temizlenerek kurumaya bırakılmıştır. Kalıbın kuruması esnasında sıvı döküm çamuru hazırlanmış ve kalıp kuruduktan sonra sıvı döküm çamur kalıba dökülmüştür. Et kalınlığı istenilen kalınlığa gelince, kalıp içindeki sıvı geri dönüşüm kabına boşaltılıp, alçı kalıbın çalışmanın suyunu çekerek bırakması beklenmiştir. Kalıptan ayrılan çalışma kurumaya bırakılmıştır. Duvar panosu yapmak için seri üretim yapmak gerekmektedir. Bunun içinde birkaç kalıp hazırlayıp çalışma süresi kısaltılmıştır. Kuruyan birimler 1060 °C de bisküvi fırınında fırınlandıktan sonra, fırından çıkan birimler farklı renklerdeki çini bovalarıyla boyanmış ve şeffaf sırla daldırma usulüyle sırlandıktan sonra 920 °C de tekrar fırınlanmıştır.

Resim-138: (M13) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-42: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M13)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeterli derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	4
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	4
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	4
TOPLAM						31

4.3.2.14. Çalışma (M14) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te çıkan buluntuların günümüzde nasıl ve ne şekilde yorumlanabilir düşüncesiyle birçok farklı tasarımlar ortaya çıkmıştır. Özellikle dini bir inanış olarak görülen boğa başları birçok tasarıma ilham kaynağı olmuştur. Boğa başları ve boynuzları farklı birçok seramik uygulamalarda kullanılmıştır. Bu seferki çalışmada ise boğa figürü bir kupaya kulp olacaktır. Bu çalışmada amaç estetik, fonksiyonel ve dekoratif bir kupa elde etmektir.

Bu çalışmanın her aşaması tamamen elle şekillendirmeye yapılmıştır. Şamot çamuru deri sertliği kıvamında yoğrulup çalışmanın ilk parçası olan kulp kısmından başlanmıştır. Kulp kısmında ilk olarak figürün gövdesi elle şekillendirilmiş, daha sonra boynuzları ilave edilmiştir. En son aşama olarak kupanın gövde kısmı yine elle şekillendirilerek kupa formu elde edilmiştir. Kupanın gövdesiyle kulp kısmının birleştirme yerlerine bıçakla çentikler atılmış ve sıvı çamur bulamaçla gövde ve kulp birleştirilmiştir. Form düzeltildikten sonra hava akımı olmayan bir yerde kurumaya bırakılmış, kuruyan çalışma 1060 °C de bisküvi fırınında pişirilmiştir. Pişirilen çalışma oksitle eskitme görünümü verilmiş en son olarak ince bir kat şeffaf sır atılmış ve 920 °C fırında fırınlanmıştır.

Resim-139: (M14) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-43: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M14)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	4
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	4
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	3
TOPLAM						33

4.3.2.15. Çalışma (M15) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük evleri birbiriyle bitişik ve kare duvarlı bir yapıya sahiptir. Yan taraflarında pencere ve kapıları bulunmamakta, giriş çıkışlar yukarıdan bir merdiven sayesinde yapılmaktaydı. Öğrenci M15 bu evlerin planlarının tersine Çatalhöyük'ün kare duvarlı evlerini, yuvarlak bir form içinde uygulamıştır. Dik duvarlı alçı kase kalıbına çamur sıvama tekniğiyle şamot çamurunu sıvayarak kase formunu oluşturmuştur. Çalışmayı kalıptan çıkarttıktan sonra modelaj kalemleriyle kasenin etrafına Çatalhöyük evlerini tasvir etmeye çalışmıştır. Kasenin ağız kısmında bazı yerleri kretuarla keserek girinti çıkıntılar yapmış, bu boşluklara minik merdivenler yerleştirerek, Çatalhöyük evlerinin yandan görüntüsünü vermiştir. Kurumaya bırakılan kase 1060 °C de fırınlanmış, fırından çıktıktan sonra kasenin iç kısmına ilk önce demir oksit uygulanmış, sür-sil yaptıktan sonra ortasına sulandırdığı mavi seramik boyasını dökmüştür. Dış kısmına mangan oksit sürerek özellikle girinti çıkıntılarda ve modelaj kalemiyle çizilen yerlerde boya kalması sağlanmıştır. Daha sonra fazlalıkları nemli süngerle alarak tonlama yapılmıştır. Son olarak şeffaf sırla daldırma usulü sırlandıktan sonra, kasenin fırına degecek yeri nemli süngerle silinerek sırlardan temizlenmiştir. Çalışma en son 920 °C de yeniden fırınlanmıştır.

Resim-140: (M15) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-44: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M15)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						27

4.3.2.16. Çalışma (M16) Bulgu, Puanlama

Öğrenci M16 iki bardak çalışması yapmış, her ikisinde de alçı bardak kalıbı kullanmış ve kalıba çamur sıvama tekniği uygulamıştır.

Şamot Çamuru istenilen et kalınlığına gelince bardakların içleri düzeltilmiş ve kalıbın çalışmaları bırakması beklenmiştir. Kalıp çalışmayı bıraktığında bardağın birine elle şekillendirerek kulp ilavesi yapılmıştır. Kuruyan çalışmalar 1060 °C de bisküvi fırınında fırınlanmıştır. Fırından çıkan çalışmaların üzerine opak sır karışımı mangan ve demir oksit fırça ile uygulanmıştır. Oksitin yoğunluğu nemli süngerle temizlenmiş ve çalışmanın doğal dokusu ortaya çıkmıştır. Kulpsuz olan bardağın üzerinde Çatalhöyük motifi çizilmiş, diğerinde ise herhangi bir bezeme yapılmamıştır. Kulplu bardağın dışı şeffaf sırla sırlanarak fırına konulmuş, bezemeli bardak ise sırlanmadan mat haliyle 920 °C de fırınlanmıştır.

Resim-141: (M16) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-45: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M16)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	1
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	2
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	1
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	1
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						16

4.3.2.17. Çalışma (M17) Bulgu, Puanlama

Öğrenci M17 Çatalhöyük döneminde yapılan çanak çömleklerin kalın ve dik duvarlı, sade ve bezemesiz orijinalliğini yansıtmak için iki kase formu yapmıştır. Bu formları iki ayrı kase kalıbının içine parça parça koparttığı şamot çamurlarını yerleştirerek oluşturmuştur. Formun iç kısımlarını sistirelerle düzeltmiş, dış kısmının ise kopartılıp yerleştirilen çamurların doğal dokusunu koruması için o şekilde bırakmıştır.

Her ikisinin de et kalınlıkları 1 cm dir. Çalışmalar kurduktan sonra 1060 °C de bisküvi fırınında fırınlandıktan sonra soğuyan çalışmalar oksit-opak sır karışımıyla sadece dış yüzeyleri renklendirilmiştir. Çalışmaların her ikisinin de dışındaki dokuyu hissettirmek için oksitin fazla olan yerleri nemli süngerle zemin rengi çıkana kadar silinmiştir. Sadece doku aralarında oksitler bırakılmıştır. Daha sonra 920 °C de sır fırınında yeniden fırınlanmıştır. Çalışma tamamen orijinale yakın bir çalışma olmuştur.

Resim-142: (M17) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-46: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M17)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	1
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	2
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	1
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	1
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	1
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	1
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						12

4.3.2.18. Çalışma (M18) Bulgu, Puanlama

Boğa boynuz formundan tasarlanan büyük kase çalışmalarında plaka şeklinde açılan şamot çamuru, 2 ayrı kalıp içine yerleştirilmiştir. Kalıpların etrafı ve içleri temizlenmiş ve kalıbın çamuru bırakması beklenmiştir. Kalıp çamuru bıraktıktan sonra kaseğin karın kısmına oval görünümü vermek için tekrar aynı kalıplara plakalar yerleştirilmiş ve bir önceki aşamada yapılan işlemler tekrarlanmıştır. Bu aşamalardan sonra iki parça birbiriyle birleştirilmiş ve üstten kase ağzını yuvarlak bir şablon konularak kretuar yardımıyla açılmıştır. Çalışmaların hafif sertleşmesi beklenirken karşılıklı kenarlara çamur ekleyerek boynuz formları verilmiştir. Kurumaya alınan çalışmalar 1060 °C de bisküvi fırınında fırımlandıktan sonra, çıkan çalışmaların üzerine mangan ve demir oksit opak sır ile karıştırılarak uygulanmış ve çalışmanın birinde oksit yoğunluğu silinmemiş diğer küçük çalışmada zemin görünecek şekilde oksit fazlalıkları nemli süngerle alınmıştır. Doğal ve eskitme görüntüsünü korumak için sırlama yapılmamıştır. En son aşama olarak çalışmalar 920 °C de fırınlanmıştır.

Resim-143: (M18) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Resim-144: (M18) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-47: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M18)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						25

4.3.2.19. Çalışma (M19) Bulgu, Puanlama

Boğa başı ve boğa boynuzları tez çalışma gruplarında bir çok çalışmaya ilham kaynağı olmuştur. Kase ve bardaklarda, işlevsel ve süsleme amaçlı kullanılmıştır. Bu çalışmada ise tek başına dekoratif bir form olarak tasarlanmıştır. Çalışma beyaz kilden torna makinasında şekillendirilerek yapılmıştır. Torna makinasında çekilen form kurumaya bırakılmıştır. Kuruyan çalışma fırçayla çini boyası sürülerek renklendirilmiştir. Çalışma şeffaf sırla sırlandıktan sonra 920 °C de sır fırınında fırınlanmıştır.

Resim-145: (M19) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-1

Resim-146: (M19) Modelaj Dersi Uygulama Çalışması-2

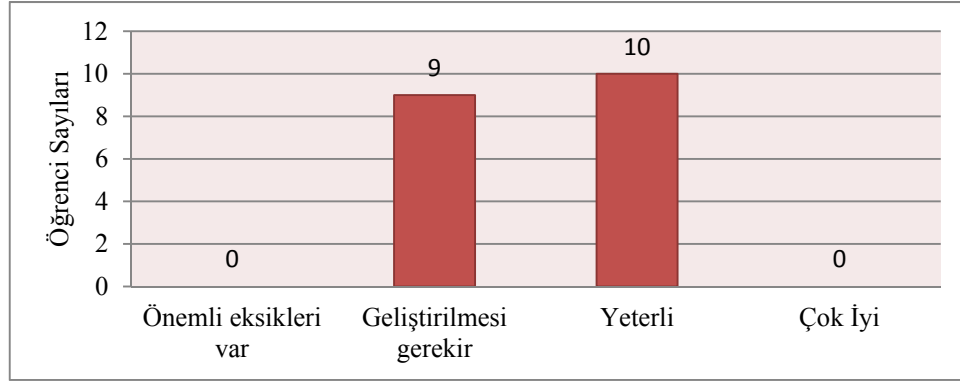

Tablo-48: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M19)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	2
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						19

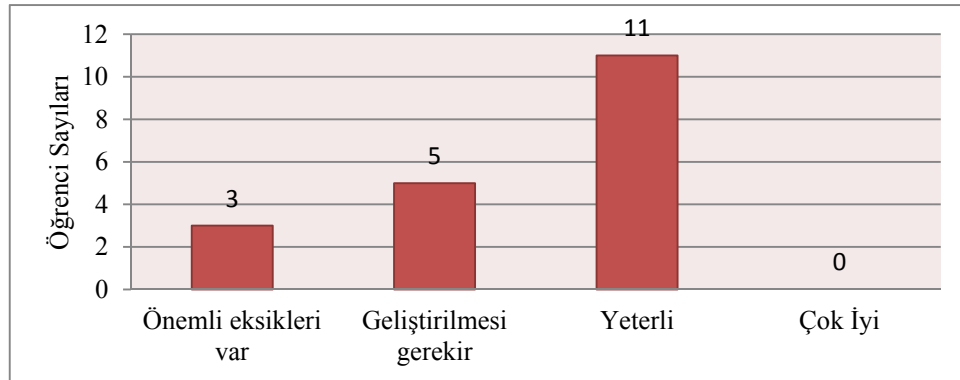
4.3.1.20. Modelaj Dersi Dereceli Puanlama Anahtarı Ölçüt Verileri ve Yorum

Tablo-49: Modelaj Dersi Çalışma Grubu Literatür Tarama ve Ön Hazırlık

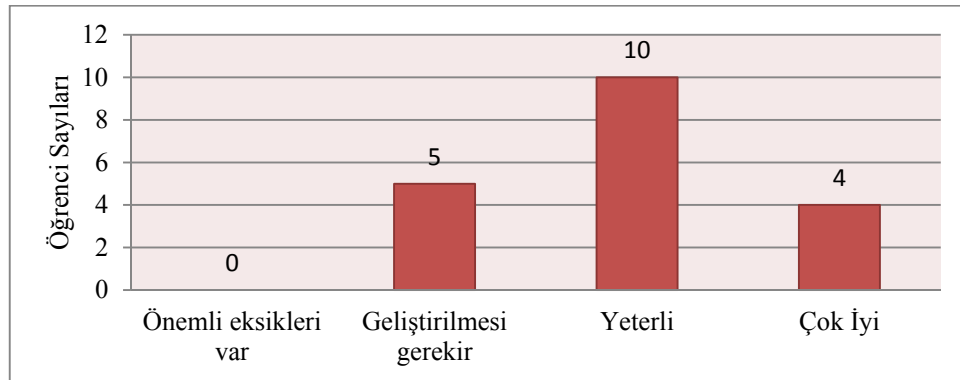

Modelaj dersi Tez Çalışma Grubundaki toplam öğrenci sayısı dikkate alınarak yapılan Dereceli puanlama anahtarının birinci basamağı olan literatür tarama ve ön hazırlık ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 9'u geliştirmesi gerekir, 10'u yeterli ve 0 çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

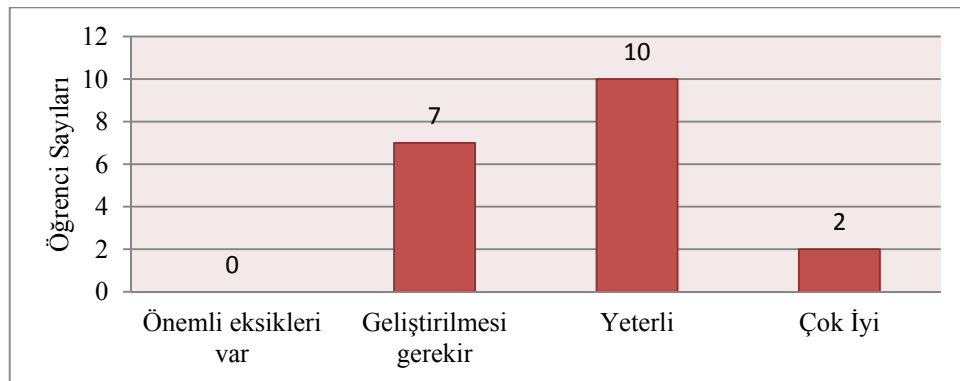
Tablo-50: Modelaj Dersi Çalışma Grubu Form Araştırması ve Etüt Ölçütü

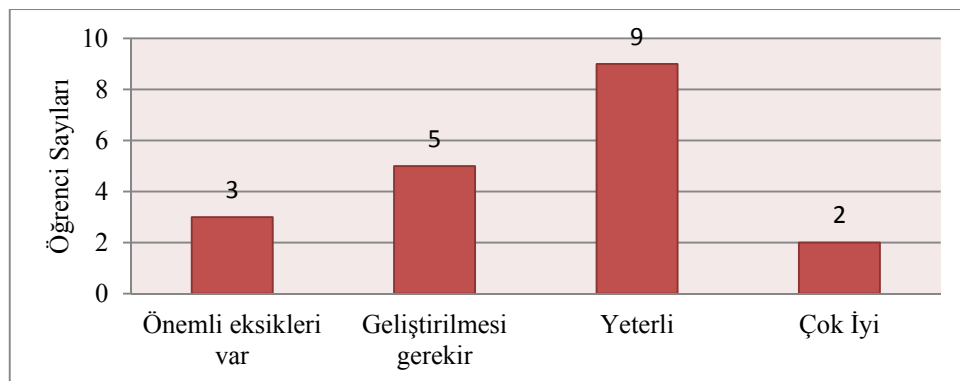
Form araştırması ve etüt ölçütünde 3' ü önemli eksikleri görülmüş, 5'i geliştirmesi gerekir, 11'i yeterli ve 0' da çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-51: Modelaj Dersi Çalışma Grubu Malzeme ve Araç Gereç Tanıma Ölçütü

Malzeme ve araç gerek tanıma ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 5'i geliştirmesi gerekir, 10'u yeterli ve 4' ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

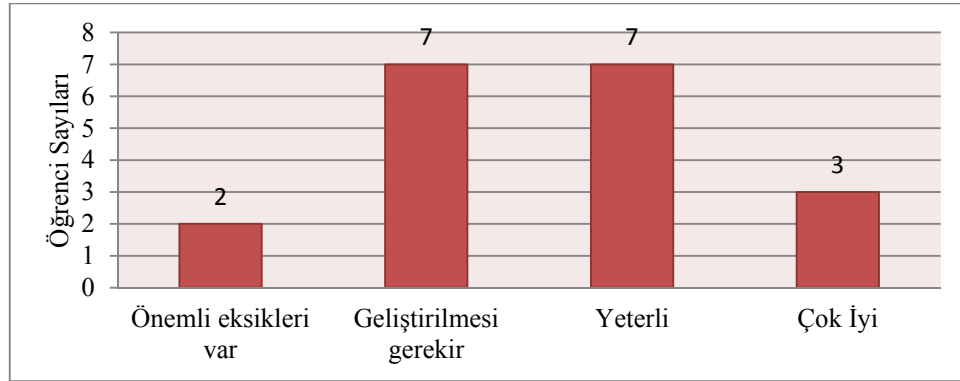
Tablo-52: Modelaj Dersi Çalışma Grubu Ön Eskiz ve Taslak Ölçütü

Ön eskiz ve taslak ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 7'si geliştirmesi gerekir, 10'u yeterli ve 2' si de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-53: Modelaj Dersi Çalışma Grubu Özgün Formlar Tasarlama Ölçütü

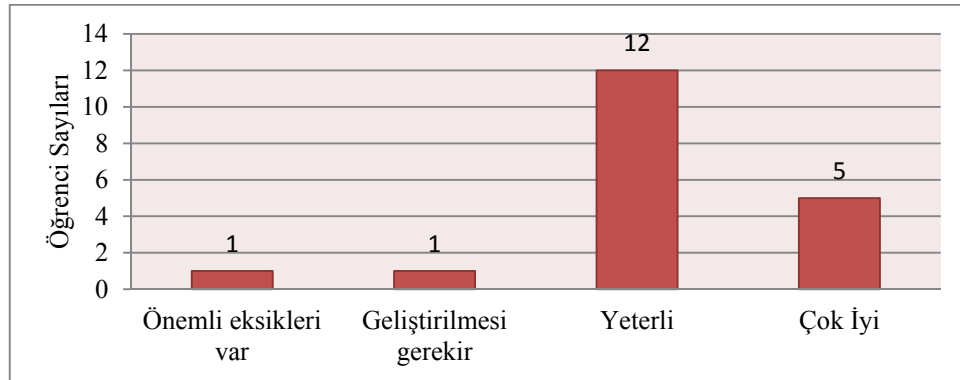
Özgün formlar tasarlama ölçütünde 3' ü önemli eksikleri görülmüş, 5'i geliştirmesi gerekir, 9'u yeterli ve 2'si de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-54: Modelaj Dersi Çalışma Grubu Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama

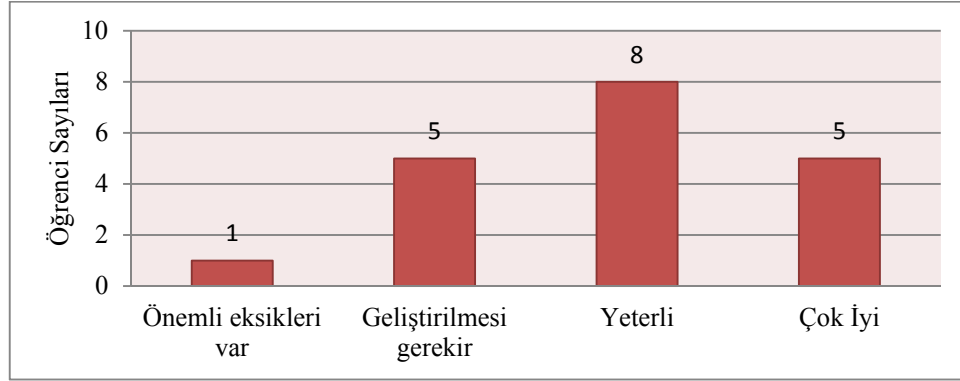

Tasarımını ifade etme ve yorumlama ölçütünde 2' si önemli eksikleri görülmüş, 7'si geliştirmesi gerekir, 7'si yeterli ve 3'ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

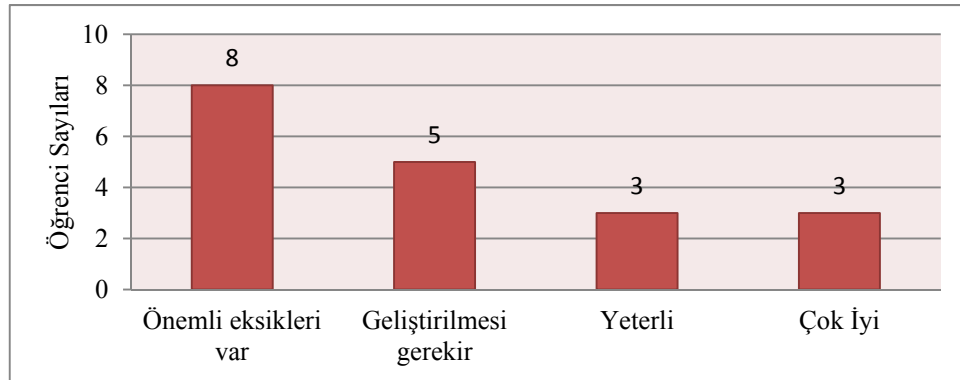
Tablo-55: Modelaj Dersi Çalışma Grubu Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma Ölçütü

Tekniğe uygun hazırlık yapma ölçütünde 1' i önemli eksikleri görülmüş, 1'i geliştirmesi gerekir, 12'si yeterli ve 5' i de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-56: Modelaj Dersi Çalışma Grubu Tasarımın Uygulanması Ölçütü

Tasarımın uygulanması ölçütünde 1'i önemli eksikleri görülmüş, 5'i geliştirmesi gerekir, 8'i yeterli ve 5' i de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-57: Modelaj Dersi Çalışma Grubu Sunum Dosyası ve Değerlendirme Ölçütü

Sunum dosyası ve değerlendirme ölçütünde 8' i önemli eksikleri görülmüş, 5'i geliştirmesi gerekir, 3'ü yeterli ve 3' ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

4.3.3. Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulamaları; Rubrik(DPA) Değerlendirme Verileri

4.3.3.1. Çalışma (T1) Bulgu, Puanlama

Teknoloji ve tasarım dersi tez çalışma grubundan öğrenci T1'in yaptığı bu çalışmada Çatalhöyük'ün önemli dini sembolü olan boğa başı farklı teknikle ve farklı bir amaçla yorumlanmıştır. Alüminyum tellerin sarılmasıyla figür oluşturulmuş ve ağaç kesitinin üzerinde kapı tokmağı olarak uygulanmıştır.

Resim-147: (T1) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Resim-148: (T1) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması Kesit

Tablo-58: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (T1)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeterli derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksigi var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksigi yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksigi var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						28

4.3.3.2. Çalışma (T2) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük kadınlarının ilkel dönemde yaşamasına rağmen, tabiatı gereği süse olan düşkünlükleri çıkan buluntularla kanıtlanmıştır. Öğrenci T2 kilden yaptığı farklı boyutlarda boncuklar, kolye ve küpe uçlarının üzerinde Çatalhöyük mühür ve damgalarını kazıma yöntemiyle uygulamıştır.

Resim-149: (T2) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Resim-150: (T2) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması Kesit

Tablo-59: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T2)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	2
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	3
TOPLAM						22

4.3.3.3. Çalışma (T3) Bulgu, Puanlama

Boğa başı figürünü gece lambası olarak yorumlayan Öğrenci T3, çalışmanın iç kısmına plastikten bir iskelet yapmış, içine ampul duyu yerleştirmiş ve iskeletin etrafını içi görünmeyecek şekilde makrome ipliyle sarmıştır. Boynuzları telden yapıp, tellerin etrafını yine makrome ipliyle sararak boğa başından yapılan gece lambasını tamamlamıştır.

Resim-151: (T3) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-60:DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T3)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						23

4.3.3.4. Çalışma (T4) Bulgu, Puanlama

Öğrenci T4, zor olmasından dolayı giderek yok olmaya yüz tutmuş olan Filografi sanatını çalışmasında yaşatmaya çalışmıştır. Çatalhöyük duvar resimlerinde çok sık kullanılan leopar deseni bu çalışmaya ilham vermiştir. Öğrenci, birbirlerine bakan 2 leopar resmini Filografi sanatıyla yorumlamıştır. Leopar desenini dikey kestirdiği ağaç parçasına çizdikten sonra çizilen yerlere dikkatli şekilde ince cam çivileri çakmış ve çiviler arasından telleri geçirip figürleri ortaya çıkartarak çalışmayı tamamlamıştır.

Resim-152: (T4) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-61: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T4)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						27

4.3.3.5. Çalışma (T5) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük insanı yemek yemeyi kolaylaştırmak adına kemiklere şekiller vererek derin kaşık ve kepçeler icat etmişlerdir. Öğrenci T5 Konya Arkeoloji Müzesinde sergilenen Çatalhöyük buluntularından olan kemik kaşık formundan yola çıkarak, o dönemin formunu günümüze uyarlamaya çalışmıştır. Soldaki fotoğraf Çatalhöyük dönemine ait kemikten yapılmış ve şuan Arkeoloji Müzesinde sergilenen kaşık buluntusudur.

Öğrenci çalışmasında 2 malzeme kullanmıştır. Kaşık sapını şamot çamurundan, kaşık kısmını ise züccaciye den aldığı kaşıklardan yapmıştır. Şamot çamurunu deri sertliğinde yoğurarak elle şekillendirme yapmış ve kaşık sapının uç kısımlarına kaşıkların gireceği kadar ve pişme esnasında çekme olabileceğini düşünerek delikler açmış ve çalışmayı tamamlamıştır. Kuruyan kaşık sapları 1060° C de fırınlanmıştır. Fırından çıkan kaşık saplarına fırçayla oksit sürmüştü ve üzerine sür-sil tekniği uygulamıştır. En son aşama olarak çalışmaları şeffaf sırla sırladıktan sonra 920° C de tekrar fırınlamıştır. Çalışmaları fırından çıktıktan sonra kaşıklara monte etmiştir.

Resim-153: (T5) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-62: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T5)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						24

4.3.3.6. Çalışma (T6) Bulgu, Puanlama

Teknoloji ve Tasarım dersi tez çalışma grubundan öğrenci T6, çalışmasında malzeme olarak keçe, yün ip ve elyaf kullanmıştır. Tek yastıkta arkalı önlü 2 farklı çalışma yapan öğrenci, yastığın bir yüzünde beyaz zemin, diğer yüzünde sarı zemin uygulamıştır. Zemininde sarı keçe kullandığı tarafta, sarının kontrastı olan mor renk bir keçeden Çatalhöyük'ün bazı sembollerini keserek zemin üzerine sıcak silikonla yapıştırılmıştır. Yastığın beyaz zemin uygulanan diğer tarafında avcı ve geyik figürleri tasarlanmıştır. Geyiğin sol ön ve arka ayaklarını turuncu, kalan kısımlarını ise mavi düşünölmüş, avcı figürünü mor renk, kıyafetini ise sarı yapmıştır. Çalışmanın beyaz tarafında farklı bir teknik uygulanmış, avcı ve geyik figürleri dikiş makinasında dikiş işiyle işlenmiştir. Yastığın her iki tarafına elyafın doldurulan kısmını belirlemek için turuncu yün ipe dikiş işi yapılmıştır.

Resim-154: (T6) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması - 1

Resim-155: (T6) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması - 2

Tablo-63: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T6)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeterli derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						19

4.3.3.7. Çalışma (T7) Bulgu, Puanlama

Bu çalışma Çatalhöyük'te ölü gömme adetlerinin anlatıldığı bir duvarda bulunan duvar resminden etkilenerek yapılmıştır. Bu buluntu da dev akbalar başsız insan gövdelerini gagalarken resmedilmiştir. Çatalhöyük'te yırtıcı kuşlar insan etlerini kemiklerinden ayırma görevinde kullanılmıştır. Bu işlemden sonra cesetlerin yumuşak kısımlarının yok olması beklendikten sonra, kalan iskelet kemiklerini toplayıp evlerin içindeki sekilere gömmüşlerdir. Yapılan çalışma 30*30 cm ölçülerinde beyaz bir tuval üzerine uygulanmıştır. Malzeme olarak pet şişe, kaset bandı, tahta çöp şişler ve yapıştırmak için sıcak silikon kullanılmıştır.

Resim-156: (T7) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

İlk olarak pet şişe ince şeritler halinde kesilmiş ve bunların kenarları çakmak yardımıyla yakılarak yuvarlatılıp şekil verilmiştir. Daha sonra kaset içlerindeki bandlar çıkartılıp, yakılıp şekil verilen petlerin ve çöp şişlerin etrafına sarılmıştır. Resimde bulunan başsız insan figürleri, insanların etlerini temizlediği görülen akbaba figürleri ve minik bir merdiveni ölçülerine göre oluşturulup birleştirilmiştir. Birleştirilen figürler ve merdiven beyaz tuval üzerine silikon yardımıyla duvar resimlerindeki kompozisyona benzer bir şekilde yapıştırılmıştır. Bu çalışmada amaç sadece buluntularda kullanılan orjinal malzemelerle bir şeyler yapmak değil, farklı malzemelerle geçmişin izlerini günümüze taşımaktır.

Tablo-64: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M7)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	2
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	2
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	2
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						18

4.3.3.8. Çalışma (T8) Bulgu, Puanlama

Öğrenci T8 kavanozdan dekoratif bir mumluk yapmıştır. İlk olarak 2 adet etiket üzerine boğa başı figürünü çizmiş ve etiketlerin kenarlarından keserek kavanozun karşılıklı iki tarafına yapıştırılmıştır. Bunu yapma sebebi kavanoz boyandığı zaman etiket yapıştırılan yerlerin boya olmasını engellemektir. Kalan taraflar kahverengi akrilik boya ile boyanmıştır. Boya kuruduktan sonra etiketler kavanozdan çıkartılmış ve kavanozun ağız kısmına jüt ip sarılarak çalışma tamamlanmıştır.

Kavanozun içine küçük bir mum yerleştirilmiş ve boğa başlarının olduğu yerlerden mum ışığının dışarıyı aydınlatması sağlanmıştır. Böylelikle hem kavanoz değerlendirilmiş, hem de teknoloji tasarım dersinin amacına uygun olarak farklı bir tasarım ortaya çıkmıştır.

Resim-157: (T8) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-65: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T8)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						23

4.3.3.9. Çalışma (T9) Bulgu, Puanlama

Teknoloji ve Tasarım dersi tez grubu öğrencilerinden T9 teliz çuvalıyla 2 farklı dekoratif duvar süsü yapmıştır. Bunlardan ilkinde teliz çuvalı dikdörtgen şekilde kesilmiş ve yuvarlak ahşap rustiğin gireceği şekilde ucu kıvrılarak arkadan yapıştırılmış ve rustik bu boşluğun içine geçirilmiştir. Çalışmanın ön kısmının süslemesi için öğrenci, hazırladığı teliz çuvalının eninin uzunluğu kadar 3 parça dikdörtgen kumaş kesmiştir. Bunların uzunlukları en üstte kısa, ortadaki ondan biraz daha uzun ve en alttaki parça, teliz çuvalının boyunun yarısına gelecek şekilde kesilmiştir. Bu üç parça en üstten dikilerek birleştirilmiş ve uç kısımlar makasla bazı yerlerinden rastgele dikine kesilerek püskül görüntüsü vermeye çalışılmıştır. Kumaşın üzerine akrilik boyayla farklı renkler sürerek hem çalışma renklendirilmiş, hemde boya kurdukça uçların kıvrılması sağlanmıştır. Boyalar kurduktan sonra kumaş parçaları rustiğin hemen altına teliz çuvalının üzerine yapıştırılmıştır.

Resim-158: (T9) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Diğer çalışmada teliz çuvalı yine dikdörtgen şekilde kesilmiştir. Kesilen parçanın uç kısmından yaklaşık 8cm kadarı öne katlanmıştır ve katlanan kısma ahşap rustik konulmuş, konulan yer dikiş ipliği ile dikilmiştir. Öne katlanan 8 cm lik kısım üzerine kahverengi akrilik boya ile 3 adet boğa başı çizilmiştir. Arka tarafında kalan uzun parçanın rustiğe gelen yerine kadar alttan başlayarak çuvalın eninden ipler çekilmiş ve uzun püsküller meydana getirmiştir. Her iki çalışmanın duvara asılması için, rustik toplarının uçlarına ipler bağlanarak çalışmalar tamamlanmıştır.

Tablo-66: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T9)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	4
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						26

4.3.3.10. Çalışma (T10) Bulgu, Puanlama

Teknoloji tasarım tez grubu öğrencilerinden T10 çalışmasında teliz çuvalını tercih etmiştir. Teliz çuvalını nakış kasnağına germiş ve kasnakta gerilen yere turuncu iple çarpı işide denilen kanaviçe tekniğiyle 3 adet boğa başı işleyerek dekoratif bir duvar panosu meydana getirmiştir.

Resim-159: (T10) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -1

Resim-160: (T10) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -2

Tablo-67: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T10)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						22

4.3.3.11. Çalışma (T11) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük’ te çok çeşitli kadın figürleri bulunmuştur. Bunlar arasında genç ve yaşlı ana tanrıçalar, ikiz tanrıçalar, doğum yapan, çocuğunu büyüten ve daha birçok küçük büyük heykelcikler çıkartılmıştır. Bu heykelciklerde kadınların göğüsleri, kalçası, karnı, kolları ve bacakları oldukça iri tasarlanmıştır. Çatalhöyük halkı bu figürleri yapmak için kil, volkanik taşlar, kireç taşları ve mermerler kullanmışlardır. Bu heykelciklerden yola çıkarak öğrenci T11 keçeden oyuncak idoller yapmıştır. Yapacağı tasarımları belirlemiş ve tasarıma uygun olarak ten rengi bir keçe seçmiştir. Keçeleri makasla keserek, parçaları dikiş işi yaparak birleştirmiştir. Birleştirme anında küçük bir yerinden elyaf doldurmuş ve birleştirmeyi tamamlamıştır. İdollerin gözlerini, göğüslerini ve karınlarını keçeden parçalar keserek ve yapıştırarak belirginleştirmiştir. Bazı idollere keçeden farklı renklerde elbiselerde eklemiştir.

Resim-161: (T11) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-68: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T11)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeterli derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						28

4.3.3.12. Çalışma (T12) Bulgu, Puanlama

Çatalhöyük'te çıkartılan damga mühürlerden esinlenerek yapılan bir çalışmadır. İlk mühür örnekleri Neolitik Çağda görülmüştür. Mülkiyet amaçlı yapılmış olduğu düşünülen, Ayı, leopar, pençe biçimli ve geometrik bezemeli damga mühürler Doğu Çatalhöyük'te bulunmuş olup, pişmiş toprak ve taştan yapılmışlardır. Yapılan araştırmalar sonucunda damga mühürlerin olasılıkla, dokumalar ve ekmek somunları gibi farklı yüzeylerde kullanıldıkları düşünülmektedir. Bundan yola çıkılarak yapılan çalışmada, kumaş üzerine ahşap baskı uygulanmıştır.

Resim-162: (T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Başlangıç olarak uygulanacak olan damga mühür deseni belirlenerek, oyulacak olan ahşap üzerine çizilmiştir. Daha sonra çalışmada erkek olan kısımları sabit bırakılmış, dişi olan kısımlarına ise ahşap oyma makinasıyla oyma işlemi yapılmıştır. Ahşap damga mühür kalıbı oyulup baskıya hazır hale getirilmiştir. Diğer taraftan buram buram Anadolu kokan bu mühürleri kumaşa aktarıırken renklendirmenin de doğal olması amaçlanmıştır. Tamamen doğal olarak hazırlanan ve toprak boyalardan elde edilen turkuaz ve kırmızı aşı boyası kalıplarla buluşmuş ve kumaş üzerine basılarak mühürün şeklinin kumaşa çıkması sağlanmıştır.

Resim-163: (T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -1

Resim-164: (T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -2

Resim-165: (T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -3

Resim-166: (T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -4

Resim-167: (T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -5

Resim-168: (T12) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması -6

Tablo-69: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T12)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	4
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	4
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	4
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	4
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	4
TOPLAM						36

4.3.3.13. Çalışma (T13) Bulgu, Puanlama

Resim tuvali üzerine yapılan çalışmada Çatalhöyük duvar resimleri resmedilmiştir. Çalışma Akrilik boya ile yapılmıştır. Boğa formu duvarlarda kullanılan resim formlarından birisidir. Plastik olarak yorumlanan çalışmada boynuzlarda anlatımı zenginleştirmek için kullanılmıştır.

Resim-169: (T13) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Resim-170: (T13) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması Kesit

Tablo-70: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T13)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	2
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksigi var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksigi yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	2
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksigi var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	1
TOPLAM						22

4.3.3.14. Çalışma (T14) Bulgu, Puanlama

Teknoloji tasarım öğrencileri Çatalhöyük buluntularını farklı malzemeler üzerinde yeniden yorumlamışlardır. Bu malzemelerden biride tenis raketidir. Öğrenci T14 Tenis raketi üzerindeki boşluklardan jüt ipini geçirerek boğa başı işlemiş ve farklı bir tasarım ortaya çıkarmıştır.

Resim-171: (T14) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Resim-172: (T14) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması Kesit

Tablo-71: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T14)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						30

4.3.3.15. Çalışma (T15) Bulgu, Puanlama

Öğrenci T15 boş krem kutusunu ters çevirerek, şeffaf olan kısmından ev görünecek şekilde, keçeden minyatür Çatalhöyük evi yapmıştır. Öğrenci kapağın iç kısmının ölçüsünde, açık kahverengi keçeden yuvarlak bir parça keserek zemine yapıştırmıştır. Daha sonra evin diğer detaylarını, odaların bölmeleri, çatıya çıkan merdiven ve kutsal alanlarda ki duvarda bulunan nişlere kadar hepsini büyük bir titizlikle yine aynı renk keçeden keserek evi tamamlamış ve kutunun içine dikkatlice yerleştirerek, yapıştırmıştır.

Resim-173: (T15) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Resim-174: (T15) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-72: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (M15)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	4
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						28

4.3.3.16. Çalışma (T16) Bulgu, Puanlama

Bu çalışma Çatalhöyük'ten günümüze kadar gelen üç önemli kültürün motiflerinden oluşmaktadır. Öğrenci T16 çalışmasında Çatalhöyük, Selçuklu ve Osmanlı motiflerini birleştirerek, 4 bölme ve 8 parçadan oluşan bir paravan yapmıştır.

Resim-175: (T16) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Büyük ve uzun olan parçalardan birinde Selçuklu Kubadabad çini motifleri, diğer parçada Osmanlı dönemine ait geometrik bir desen, diğer iki parçada da Çatalhöyük av sahnesi yapılmış, diğer 4 küçük parça yine Çatalhöyük duvar resimlerinden oluşmaktadır. Malzeme olarak tuval, akrilik boya, çeşitli numaralarda fırçalar, tuvaleri birleştirmek için menteşeler ve ahşaptan yaptırılan ayaklar kullanılmıştır.

Tablo-73: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T16)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	2
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						27

4.3.3.17. Çalışma (T17) Bulgu, Puanlama

Teknoloji ve Tasarım dersi tez çalışma grubundan öğrenci H17 kurumuş balkabağından mumluk tasarlamıştır. Kurumuş balkabağının alt kısmını düzgünce keserek içini boşaltmıştır. Balkabağının üzerine boğa, geyik ve başsız insan figürlerini çizmiş ve çizilen yerlerin üzerinden ahşap yakma makinasıyla minik delikler açarak şekilleri ortaya çıkartmıştır. Öğrenci aynı delme işlemini balkabağının daralan kısmında da tekrarlamıştır. Balkabağının altına, mumu üzerine koymak için kilden yapılmış tabak yerleştirmiştir. Mumun balkabağını yakacağı düşünüldükçe, içine ledli mum konulmuştur.

Resim-176: (T17) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-74: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T17)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						27

4.3.3.18. Çalışma (T18) Bulgu, Puanlama

Teknoloji ve Tasarım dersinde farklı ve ilginç malzemelerden biriside yumurta kabuklarıyla yapılan bu çalışmadır. Öğrenci T18 gazete kağıtlarıyla tutkalı karıştırarak boynuz formlarını yapıp üzerlerine de yumurta kabuklarını yapıştırılmıştır. Kaide olarak köpük kullanmış köpüğün üzerine, boynuzların ve ortadaki kırmızı çamurdan yapılmış olan bardağın alt ölçülerinde boşluklar açmıştır. İki kenardaki boşluklara boynuzları yapıştırmış ortadaki boşluğa da bardağı yerleştirmiştir. Çalışmayla dekoratif bir mumluk elde edilmiştir.

Resim-177: (T18) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Resim-178: (T18) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması Kesit

Tablo-75: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T18)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	2
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						24

4.3.3.19. Çalışma (T19) Bulgu, Puanlama

Teknoloji ve Tasarım dersi öğrencileriyle yapılan çalışmada, Çatalhöyük'te bulunan duvar resimlerindeki av sahnelerinden ve ölü gömme adetlerinde önemli bir yeri olan akbabalar ve akbabalar tarafından parçalanan başsız insan figürlerinden yararlanılmıştır.

Resim-179: (T19) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması-1

Çalışmaya başlamadan önce öğrencilerden, Çatalhöyük av sahnelerini araştırmaları istenmiştir. Daha sonra figürler belirlenmiş ve figürlerin uygulamada kullanılacak şekilde bilgisayar çıktıları alınmıştır. Figürler kalın kartonlar üzerine

izilerek, kalıplar kesilmiştir. Bu kesilen kalıplar, seçilen farklı renklerdeki keçelerin üzerine konularak figürler çizilmiş ve çizilen figürler bir makas yardımıyla kesilmiştir. 4 metrelik düz renk keçelerin üzerine bu kesilen figürler yerleştirilerek, av sahnelerinin betimlendiği bir kompozisyon oluşturulmuştur. Kesilen figürlü keçelerin yerleri belirlendikten sonra toplu iğneyle tutturulmuş ve sıcak silikon ve iğne iplik yardımıyla bu figürler uzun keçelere monte edilmiştir.

Resim-180: (T19) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama alışması-2

Resim-183: (T19) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması-5

Resim-184: (T19) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması-6

Tablo-76: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T19)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	4
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	4
TOPLAM						31

4.3.3.20. Çalışma (T20) Bulgu, Puanlama

Metal meşrubat kutularının şekillendirilmesiyle yapılan stilize edilmiş boğa figürü atık malzemelerle nasıl farklı tasarımların çıkacağını kanıtlar niteliktedir. Öğrenci T20 4 adet meşrubat kutusu temin ederek, bu kutulardan büyük olanına herhangi bir işlem yapmamış ve bu kutuyu boğanın gövdesi olarak kullanmıştır. Boğanın geri kalan kısımlarını, kalan meşrubat kutularını keserek şekiller vermiş ve ana gövdeye bantlarla monte ederek çalışmayı tamamlamıştır.

Resim-185: (T20) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-77: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T20)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	4
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						30

4.3.3.21. Çalışma (T21) Bulgu, Puanlama

Öğrenci T21 dört ayrı tasarım yapmıştır. Bunlardan birincisi seramik hamurundan yaptığı kolyedir. Kolye, 6 parçadan oluşmaktadır ve her parçaya insan yüzleri yapılmıştır. İnsan yüzlerine eskitme görüntüsü vermek için açık kahve ve siyah renk boyalarla tonlamalar yapılmıştır. Parçalar telle çevrelenmiş ve bu çevrelenen telin üst kısmı boyun ölçüsünde olan bir başka tele monte edilmiştir.

İkinci çalışma, seramik hamurundan yapılan küpelerdir. Yuvarlak bir form verilen küpenin üzerinde Çatalhöyük' ü andıran motifler uygulanmıştır. Motiflerin içleri boyanmış ve küpenin genel yüzeyinde kahverengi boyayla tonlamalar yapılmıştır.

Üçüncü çalışma yine bir kolyedir ve bu seferki malzeme tel ve metal meşrubat kutusudur. Metal meşrubat kutusu alt ve üst tarafı kesildikten sonra daire şeklinde kalan kısım ortadan kesilmiş ve bir dikdörtgen meydana gelmiştir. Bu dikdörtgenin uzun kenarına 1cm kalacak şekilde belirli aralıklarla ince şeritler kesilmiş ve kesilmemiş olan kısım yuvarlanarak diğer ucunda metalden püskül görüntüsü elde edilmiştir. Yuvarlanan tarafından telle bağlanarak kolye ucu haline gelmiştir.

Dördüncü çalışma dekoratif bir çalışmadır. Bu çalışma telleri sararak yapılmıştır. Tellerden boğa başı formu oluşturulduktan sonra boynuzlara siyah bant yapıştırılarak boynuzlar dikkat çekilmeye çalışılmıştır.

Resim-186: (T21) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

Tablo-78: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T21)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	3
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeterli derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	4
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikiği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikiği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	Özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikiği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						31

4.3.3.22. Çalışma (T22) Bulgu, Puanlama

Öğrenci T22 Çatalhöyük'ün duvarlarını süsleyen av sahnelerinin önemli karakterlerini, pamuklu, renkli ve desenli kumaşlardan, arkalı önlü olacak şekilde, keserek aplikeler yapmıştır. Genelde aplikelerde ve battaniyelerin etrafında kullanılan, kenar iplerinin atmaması için uygulanan bir dikiş tekniğiyle karakterlerin kenarları dikilmiştir. Çalışmanın daha sonra istenilen her türlü yüzeye yapıştırma veya dikmek suretiyle kullanılması amaçlanmıştır.

Resim-187: (T22) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

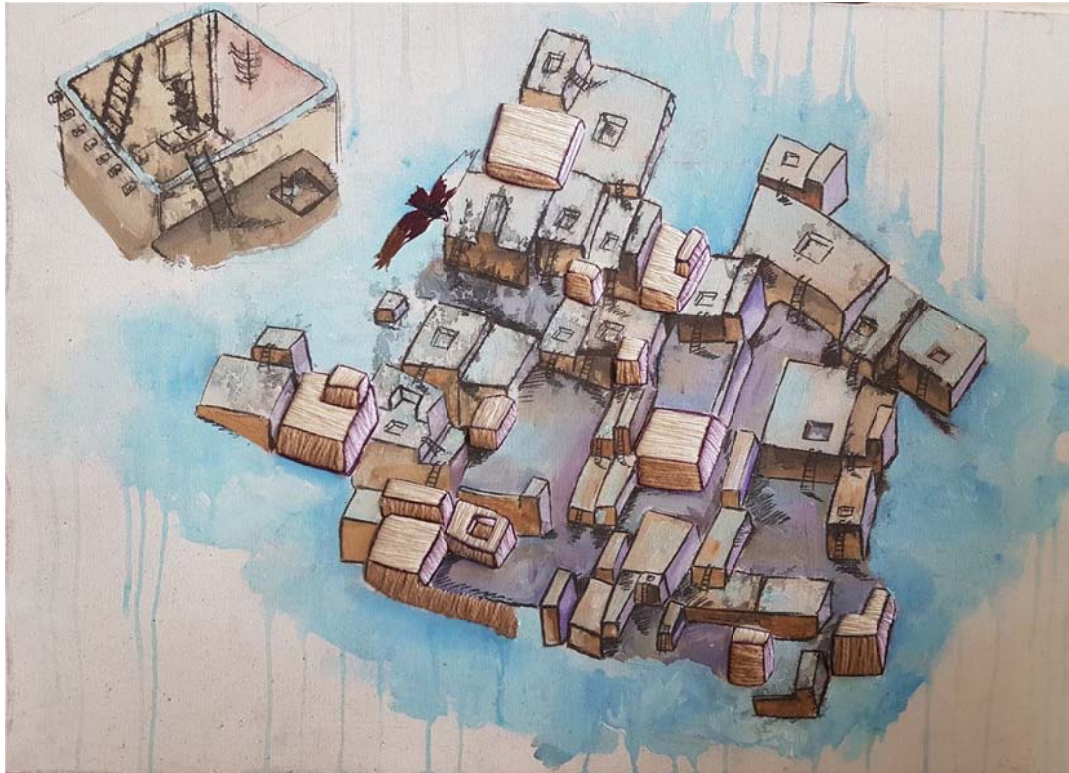
Tablo-79: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik)- (T22)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	3
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	3
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksigi var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	3
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksigi yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	3
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	3
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksigi var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						25

4.3.3.23. Çalışma (T23) Bulgu, Puanlama

50*70 resim tuvali üzerine yapılan çalışmada Çatalhöyük evleri resmedilmiştir. Çalışma Akrilik boya ile yapılmış ve bazı yerlerinde Akrilik boya sulandırılarak akıtma tekniği uygulanmıştır. Evlerin etrafına koyu renk boyayla konturlar yapılmış ve evler belirginleştirilmiştir. Mavi, mor, açık kahve ve koyu kahve tonları çalışmanın renklerini oluşturmuştur. Öğrenci çalışmanın bazı yerlerinde farklı bir malzeme olarak yün ipi kullanmıştır. Tuvalden geçecek kadar dayanıklı bir iğneden yün ipini geçirip, bazı evlerin duvar ve çatılarında işleme tekniği uygulamıştır. Bu teknikle tuval üzerinde rölyef görüntüsü verilerek evlere boyut kazandırılmıştır.

Resim-188: (T23) Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Çalışması

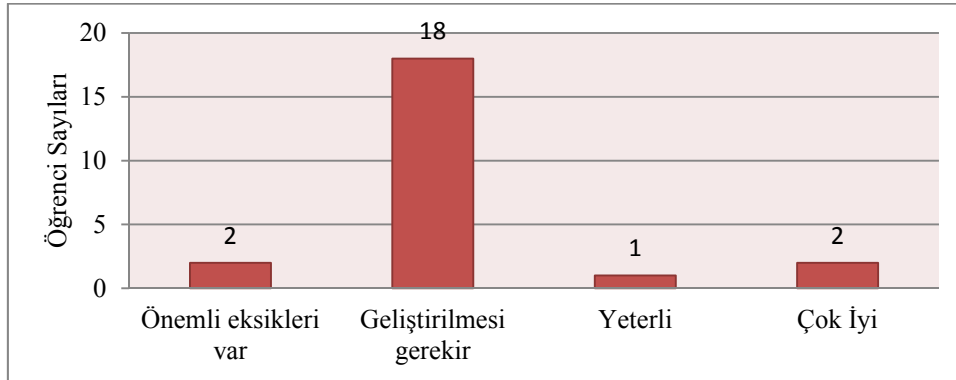

Tablo-80: DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (Rubrik) - (T23)

Ölçütler		PERFORMANS DÜZEYLERİ				Puan
		Önemli eksikleri var (1)	Geliştirilmesi gerekir (2)	Yeterli (3)	Çok İyi (4)	
Hazırlık ve Planlama	Literatür Tarama ve Ön Hazırlık	Konu hakkında araştırma yapmamış ve bilgi sahibi değil.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 1-3 arası kaynaktan araştırma yapmış ve eksik bilgi sahibi.	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 4-7 arası kaynaktan ve yeterli bilgi sahibi	Konu hakkında kitaplar ve internet üzerinden 8 ve üzeri kaynaktan kapsamlı araştırma yapmış, çok bilgi sahibi.	3
	Form Araştırması ve Etüt	Çalışacağı buluntu formların seçimini yapmamış ve eksik ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 1-3 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve eksik kalmış bir etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar hakkında 4-7 örnek üzerinden form araştırması yapmış ve tamamlanmış bir ön etüt.	Çalışacağı buluntu ve formlar üzerinde 8 ve üzeri örnek üzerinden detaylı araştırma yapmış ve çok iyi hazırlanmış bir etüt.	2
	Malzeme ve Araç Gereç Tanıma	Süreç içinde kullanılacak araç-gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmamış, yetersiz bilgi sahibi.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış, fakat kullanacağı malzemeler hakkında eksik ve sınırlı bilgisi var.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış kullanacağı malzeme ve ekipman hakkında yeteri derecede bilgili.	Süreç içinde kullanılacak araç gereç ve malzeme hakkında anlatımlara katılmış; kendisi de araştırma yapmış ve malzeme ve teknik hakkında çok bilgili.	4
Tasarım	Ön Eskiz ve Taslak	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimlerini hazırlamamış.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 1-2 örnek hazırlamış, fakat hazırlığı yetersiz.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizim olarak 3-7 arası örnek hazırlamış, yeterli düzeyde hazırlığı var.	Çalışma ön eskiz ve taslak çizimleri 8 adedin üzerinde, çok çalışmış, iyi hazırlanmış.	3
	Özgün Formlar Tasarlama	Kendi çalışacağı özgün form tasarlama konusunda çok eksikleri var. Özgün bir çalışması yok.	Kendi çalışacağı özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler sınırlı kalmış, özgünlüğü tartışılır.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler yeterli düzeyde, estetik uygulanabilir özgün tasarımlar yapmış.	Özgün bir form tasarlama konusunda yaptığı hazırlık ve çizimler çok başarılı ve iyi hazırlanmış, birden çok tasarım hazırlamış.	4
	Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebilme ve üzerinde yorum yapma hususunda yetersiz, çok eksikliği var.	Hazırladığı tasarımını sınırlı ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda eksikleri var.	Hazırladığı tasarımını anlatıp, ifade edebiliyor ve üzerinde yorum yapma hususunda yeterli düzeyde.	Hazırladığı tasarımını çok iyi ve düzgün anlatıp, ifade edebiliyor; üzerinde ilginç, yaratıcı yorumlar yapıyor. Çok iyi hazırlanmış.	4
Uygulama ve Sunum	Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun bir hazırlığı yok veya yetersiz.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı eksik, malzemelerin bir kısmı yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun hazırlığı tam, eksikliği yok.	Tasarımını aktaracağı çalışma tekniğine uygun iyi bir hazırlık yapmış, malzemeleri tam ve ekipmanı fazlasıyla yeterli.	4
	Tasarımın Uygulanması	Yaptığı çalışmada şekillendirme ve uygulama noktasında çok eksik.	Tasarımını çalışmasında uygulama ve şekillendirme olarak uygulamaya çalışmış; 1 örnek yapmış, eksikleri var.	özgün tasarımı, çalışmasında şekillendirme ve uygulama olarak tam aktarmış; 2-3 örnek üzerinde uygulama yapmış, el disiplini, işçiliği yeterli düzeyde.	Tasarımını çalışmasına şekillendirme ve uygulama olarak çok iyi aktarmış, 4 ve üzeri uygulama çalışması yapmış, pratiği çok başarılı olmuş.	4
	Sunum Dosyası ve Değerlendirme	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını hazırlamamış veya çok eksikliği var	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını eksik hazırlamış ve süreç tanımlama, görsel hazırlığında eksikler var.	Bitirdiği çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını iyi hazırlamış, anlatım ve görsel ifadesi iyi.	Tamamladığı çalışmasının sunum ve değerlendirme dosyasını çok iyi hazırlamış, detaylı bir anlatım yapmış, yoğun görsel kullanmış ve dosyası çok iyi durumda.	2
TOPLAM						30

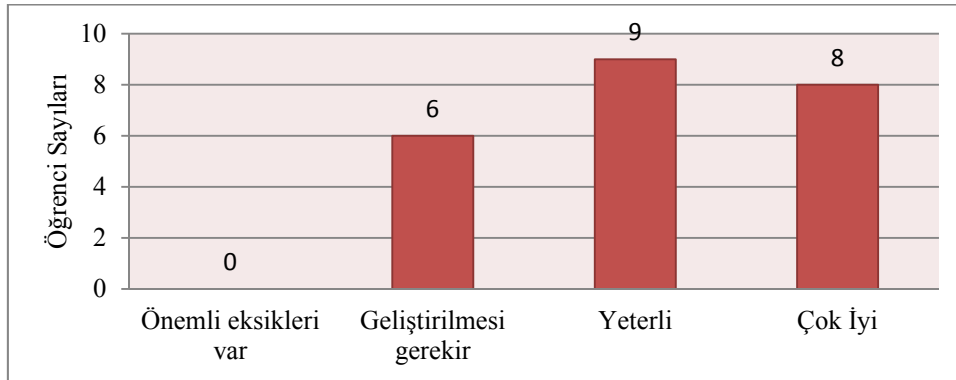
4.3.3.24. Teknoloji ve Tasarım Dersi Dereceli Puanlama Anahtarı Ölçüt Verileri, Yorum

Tablo-81: Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Literatür Tarama ve Ön Hazırlık Ölçütü

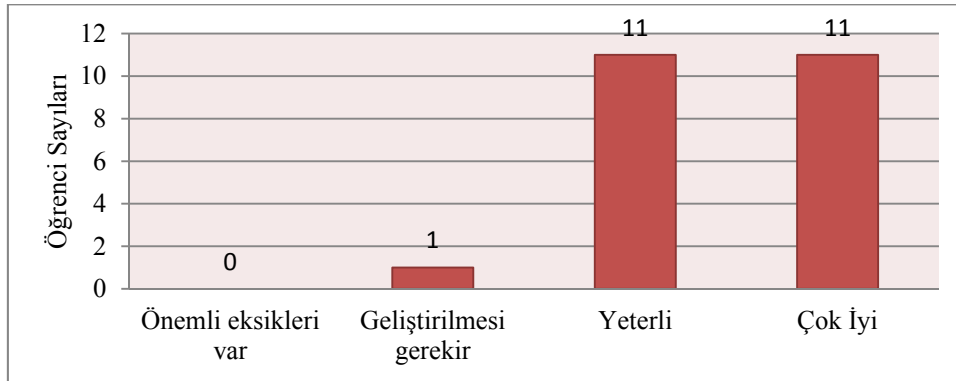
Teknoloji tasarım dersi Tez Çalışma Grubundaki toplam öğrenci sayısı dikkate alınarak yapılan Dereceli puanlama anahtarının ilk basamağı olan literatür tarama ve ön hazırlık ölçütünde öğrencilerin 2' si önemli eksikleri görülmüş, 18'i geliştirilmesi gerekir, 1'i yeterli ve 2'si de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-82: Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Form Araştırması ve Etüt Ölçütü

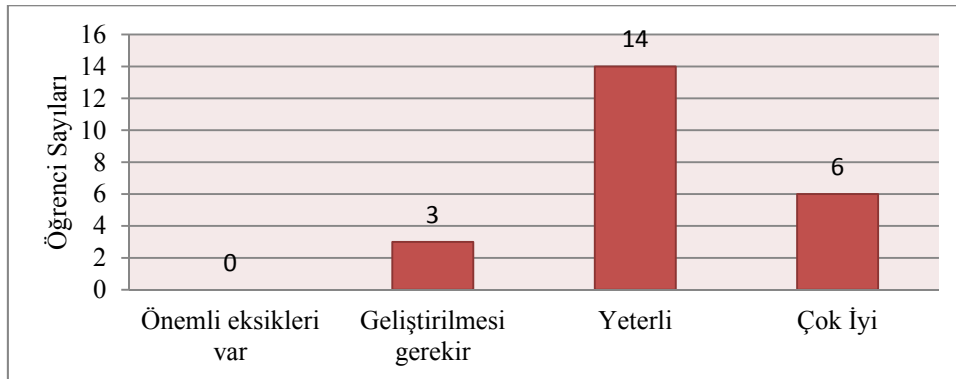
Form araştırması ve etüt ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 6'sı geliştirilmesi gerekir, 9'u yeterli ve 8' i de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-83: Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Malzeme Ve Araç Gereç Tanıma

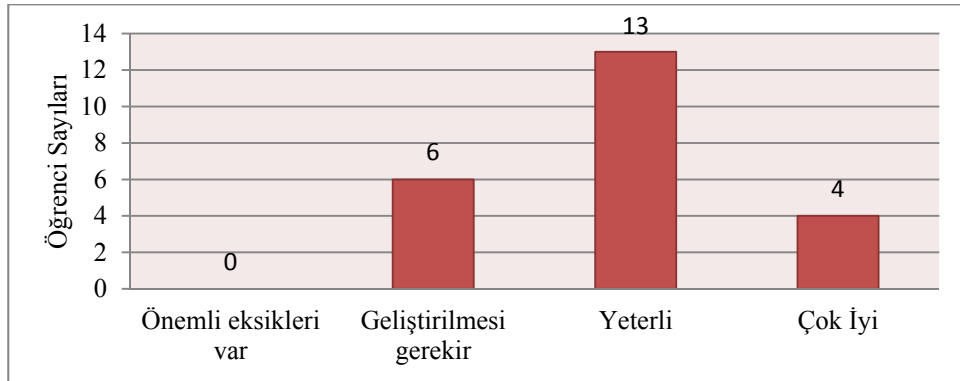
Malzeme ve araç gereç tanıma ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 1'i geliştirmesi gerekir, 11'i yeterli ve 11'i de çok iyi şeklinde sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-84: Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Ön Eskiz ve Taslak

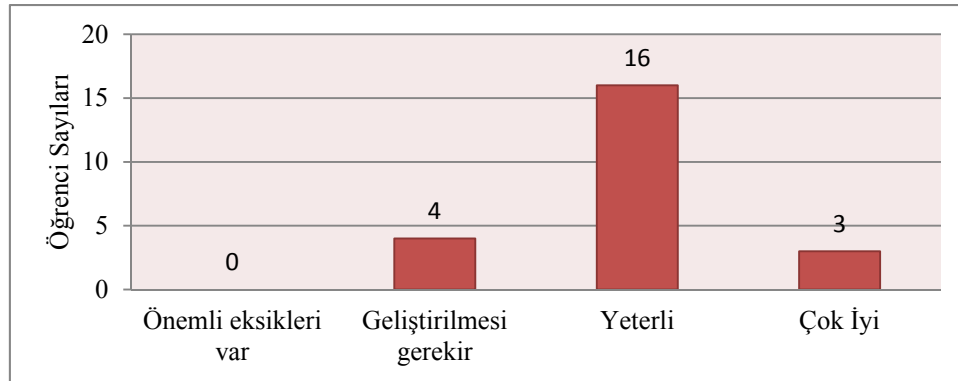
Ön eskiz ve taslak ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 3'ü geliştirmesi gerekir, 14'ü yeterli ve 6' sını da çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-85: Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Özgün Formlar Tasarlama

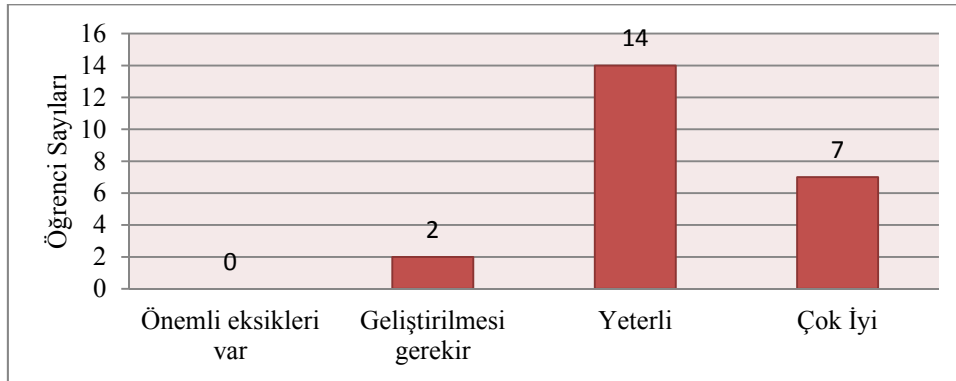
Özgün formlar tasarlama ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 6'sı geliştirilmesi gerekir, 13'ü yeterli ve 4' ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-86: Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Tasarımını İfade Etme ve Yorumlama

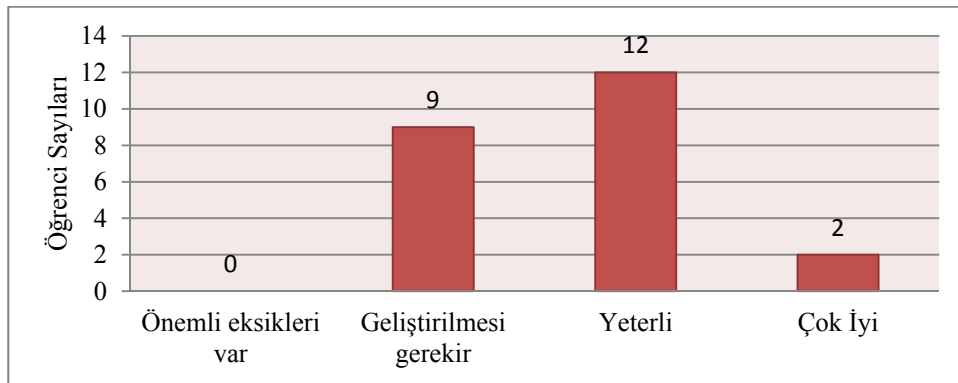
Tasarımını ifade etme ve yorumlama ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 4'ü geliştirilmesi gerekir, 16'sı yeterli ve 3' ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-87: Modelaj Dersi Çalışma Grubu Çalışılacağı Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma Ölçütü

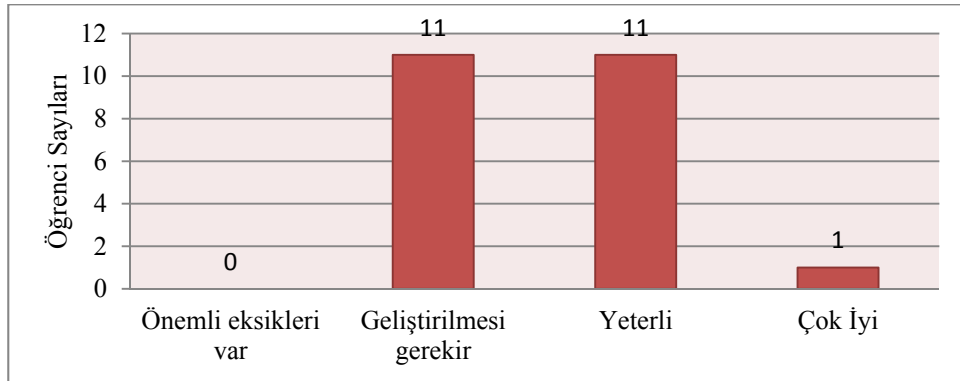
Teknoloji tasarım dersi Tez Çalışma Grubundaki toplam öğrenci sayısı dikkate alınarak yapılan Dereceli puanlama anahtarının yedinci basamağı olan çalışılacağı tekniğe uygun hazırlık yapma ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 2'si geliştirmesi gerekir, 14'ü yeterli ve 7' si de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

Tablo-88: Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Tasarımın Uygulanması Ölçütü

Tasarımın uygulanması ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 9'u geliştirmesi gerekir, 12'si yeterli ve 2' si de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

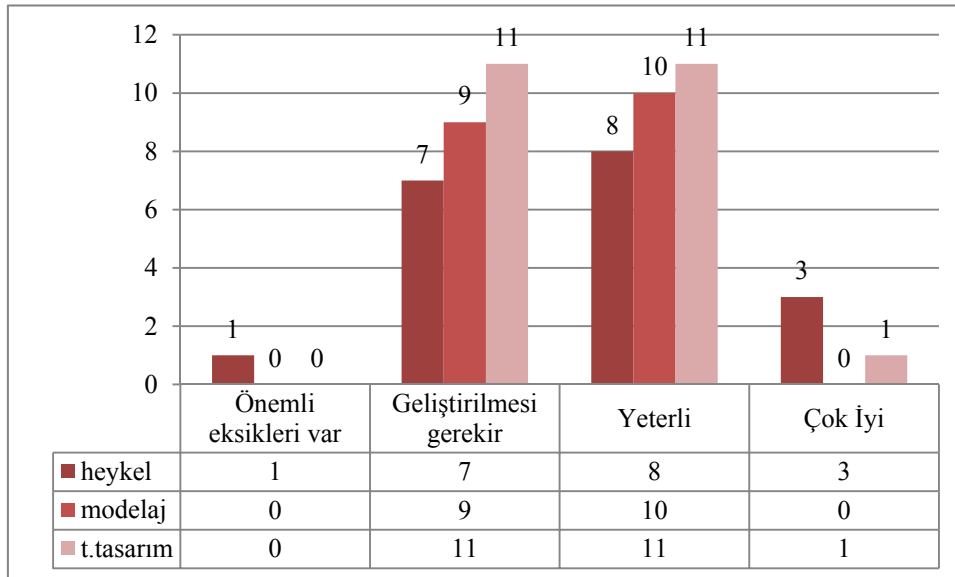
Tablo-89: Teknoloji Ve Tasarım Dersi Çalışma Grubu Sunum Dosyası ve Değerlendirme Ölçütü

Sunum dosyası ve değerlendirme ölçütünde öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 11'i geliştirmesi gerekir, 11'si yeterli ve 1' i de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır.

4.3.1. Tez Çalışma Grupları Toplam Öğrenci Rubrik(DPA) Ölçüt Tabloları ve Yorum

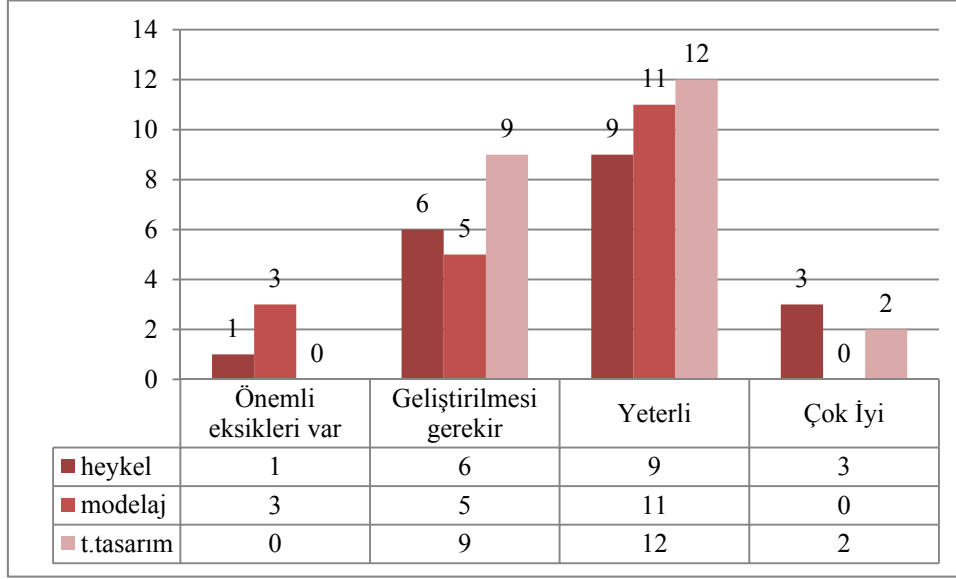
Tablo-90: Tez Çalışma Grubu Literatür Tarama ve Ön Hazırlık Ölçütü Verileri

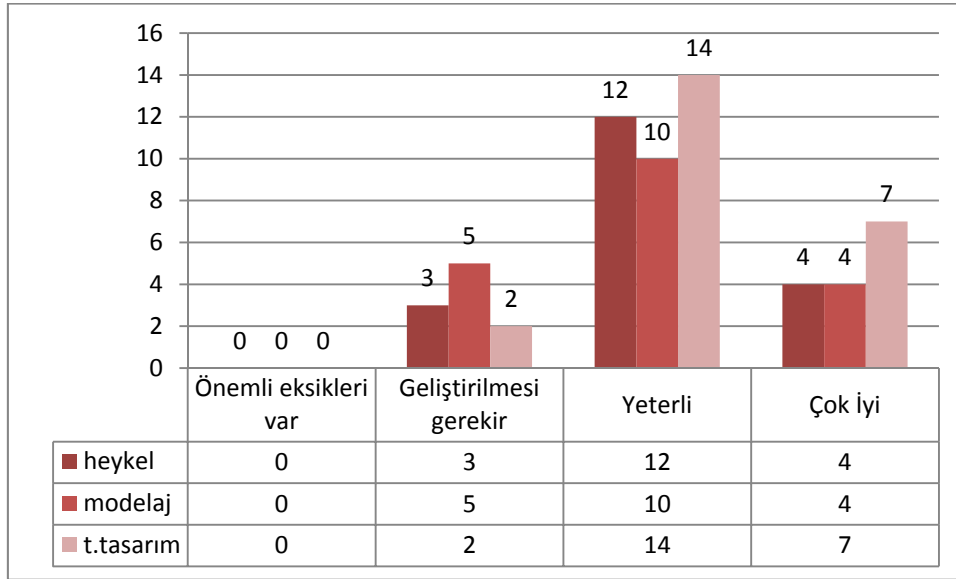
Tez Çalışma Grubundaki toplam öğrenci sayısı dikkate alınarak yapılan Dereceli puanlama anahtarının ilk basamağı olan Literatür tarama ve ön hazırlık ölçütü verilerine göre 1'i önemli eksikleri var, 27'si geliştirilmesi gerekir, 29'u yeterli, 4'ü de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır. Bu tablodan anlaşılacağı üzere tez çalışma grubunda ki 61 öğrenciden 33'ü literatür tarama ve

ön hazırlık aşamasında araştırmanın bilinciyle hareket ederek istenilene karşılık vermiş olup, geriye kalan 28 öğrenci ise eğitim-öğretim döneminin başı olmasının da etkisiyle okula ve derse adapte olamamış bu sebeple de araştırmaya yeterince ilgi gösterememiştir.

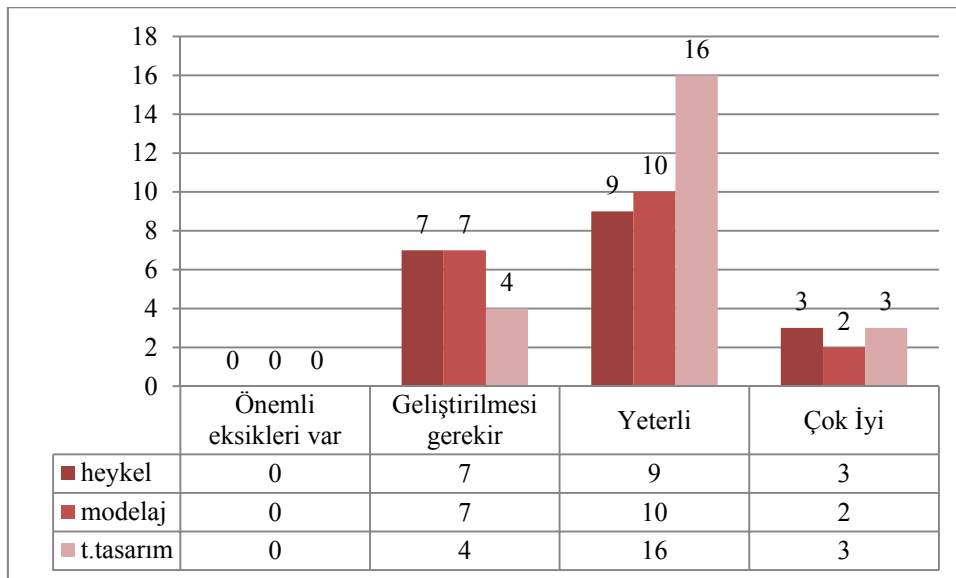
Tablo-91: Tez Çalışma Grubu Form Araştırması ve Etüt Ölçütü Verileri

Tez Çalışma Grubundaki toplam öğrenci sayısı dikkate alınarak yapılan Dereceli puanlama anahtarının ikinci basamağı olan form araştırması ve etüt ölçütü verilerine göre 4'ü önemli eksikleri var, 20'si geliştirilmesi gerekir, 32'si yeterli, 5'i de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır. Bu tabloda görüldüğü üzere yine bir önceki tabloya yakın bir tablo ortaya çıkmış olup; öğrencilerin bir kısmının araştırma ve hazırlık aşamalarında dönemin başı olması ve dersi yeterince tanımadıklarından dolayı gevşek bir tutum izledikleri görülmüştür.

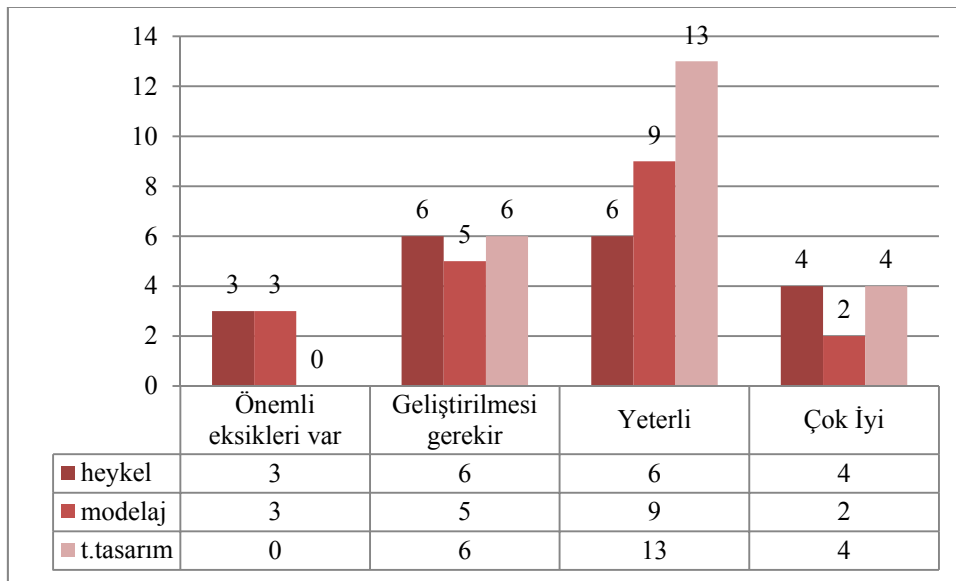
Tablo-92: Tez Çalışma Grubu Malzeme ve Araç Gereç Tanıma Ölçütü Verileri

Dereceli puanlama anahtarının üçüncü basamağı olan malzeme ve araç gereç tanıma ölçütü verilerine göre öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 10'u geliştirilmesi gerekir, 36'sı yeterli, 15'i de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır. Bu tabloda ise diğer iki ölçüte göre farklı bir dağılım görülmektedir. Bunun sebebinin diğer derslerde kullanılan alışılmış resim araç ve gereçlerinin dışında bu araştırma kapsamında kullanılan farklı malzemeler, araç-gereçler ve materyallerin öğrencilerin %83 ünün ilgisini çekmiş olabileceği düşünülmüştür.

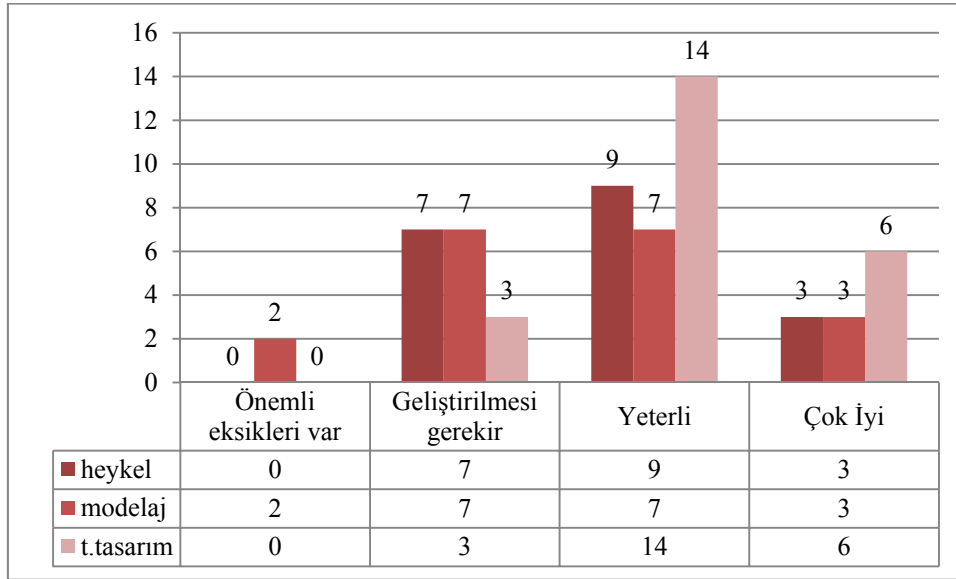
Tablo-93: Tez Çalışma Grubu Ön Eskiz Ve Taslak Ölçütü Verileri

Tez Çalışma Grubundaki toplam öğrenci sayısı dikkate alınarak yapılan Dereceli puanlama anahtarının dördüncü basamağı olan Ön eskiz ve taslak ölçütü verilerine göre öğrencilerin önemli eksikleri görülmemiş, 18'i geliştirilmesi gerekir, 35'i yeterli, 8'i de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır. Bu verilere göre, öğrencilerin %70 lik bir kısmının yeterli ve çok iyi olduğu görülmektedir. Bundan yola çıkarak çalışma gruplarının tutum ve davranışları değerlendirildiğinde genel anlamda olumlu olduğu görülmüştür.

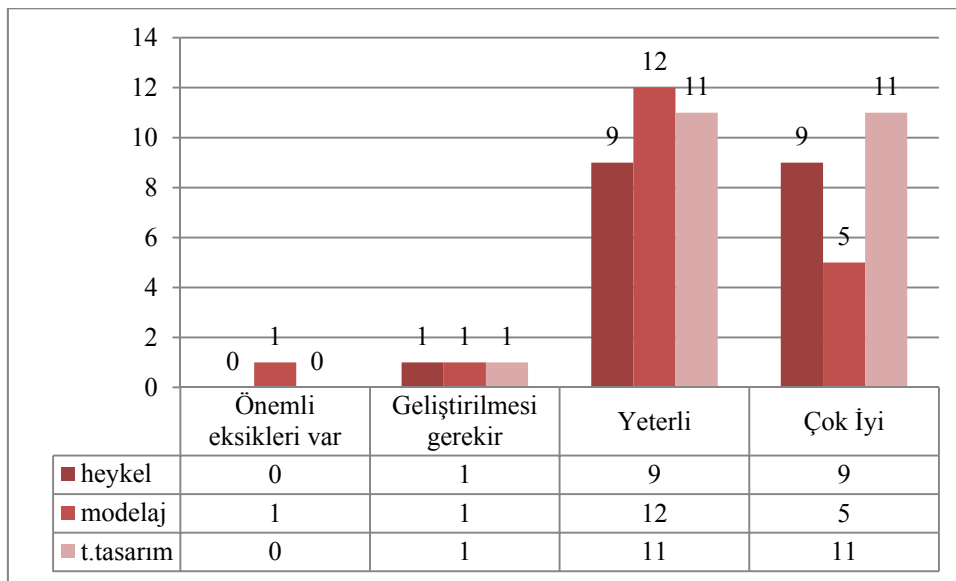
Tablo-94: Tez Çalışma Grubu Özgün Formlar Tasarlama Ölçütü Verileri

Dereceli puanlama anahtarının beşinci basamağı olan Özgün Formlar Tasarlama ölçütü verilerine göre 6'sı önemli eksikleri var, 17'si geliştirilmesi gerekir, 28'i yeterli, 10' u da çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır. Bu tabloda n anlaşıldığı üzere öğrencilerin %62' si özgün formlar tasarlama konusunda yeterli beceriye sahip durumdadır. %37 lik kısım ise mevcut olanı taklit edip, üzerinde hafif değişiklikler yaparak özgün olmayan tasarımlar yapmıştır.

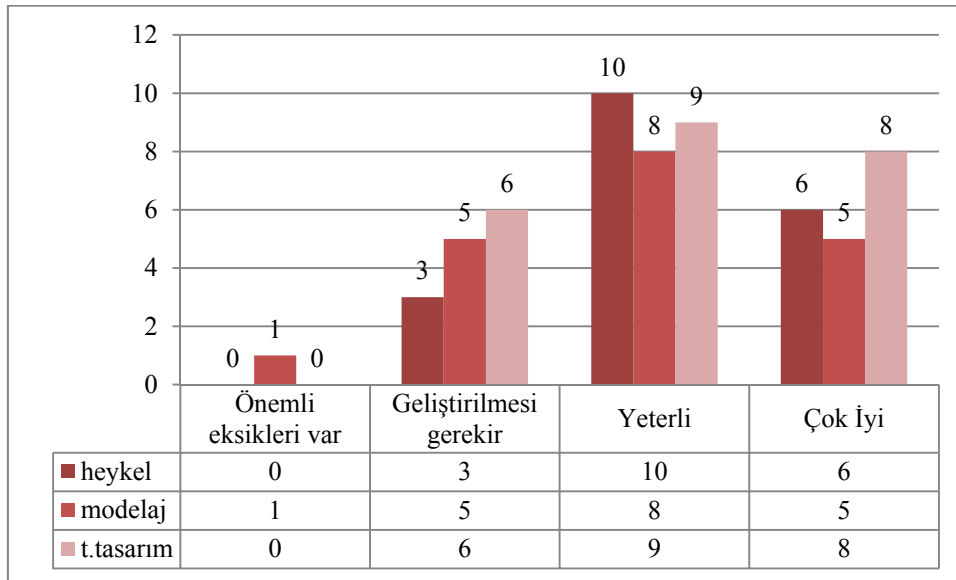
Tablo-95: Tez Çalışma Grubu Tasarımını İfade Etme Yorumlama Ölçütü Verileri

Anahtarının altıncı basamağı olan tasarımını ifade etme ve yorumlama ölçütü verilerine göre 2'si önemli eksikleri var, 17'si geliştirilmesi gerekir, 30'u yeterli, 12'si de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır. 2 öğrenci ise tasarımını ifade edememiştir. Bu sayılardan anlaşılacağı üzere öğrencilerin %27 si tasarımını ifade etme de kendini geliştirmesi gerekirken, % 68' i tasarımını yeterli düzeyde ifade etmiştir ve buna göre yapılan sayısal grafik kabul edilebilir sayıda anlamlı görülmüştür.

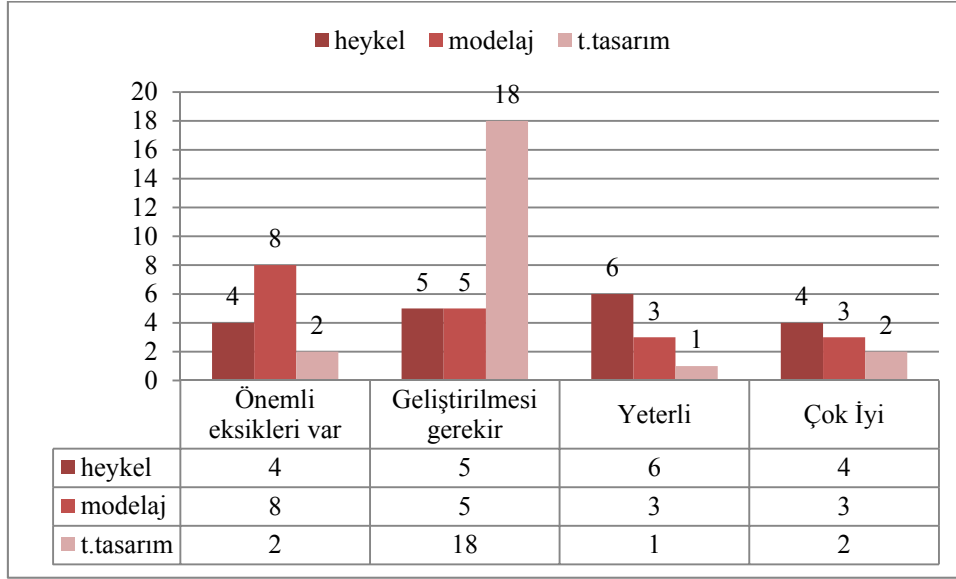
Tablo-96: Tez Çalışma Grubu Tekniğe Uygun Hazırlık Yapma Ölçütü Verileri

Dereceli puanlama anahtarının yedinci basamağı olan tekniğe uygun hazırlık yapma ölçütü verilerine göre 1'i önemli eksikleri var, 3'ü geliştirilmesi gerekir, 32'si yeterli, 25'i de çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır. Bu grafiğe göre öğrencilerin % 91 gibi büyük bir çoğunluk malzeme ve ekipmanlarıyla yapacakları çalışmaya hazırlıklı olduğu görülmüştür.

Tablo-97: Tez Çalışma Grubu Tasarımın Uygulanması Ölçütü Verileri

Tez Çalışma Grubundaki toplam öğrenci sayısı dikkate alınarak yapılan Dereceli puanlama anahtarının sekizinci basamağı olan tasarımın uygulanması ölçütü verilerine göre 1'i önemli eksikleri var, 14'ü geliştirilmesi gerekir, 27'si yeterli, 19'u da çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır. Bu grafiğe göre öğrencilerin öğrenirken eğlendikleri bir zaman dilimi olan tasarımın uygulanması aşamasında %75 gibi büyük bir çoğunluğun bilgilerini tasarıma dönüştürerek nitelikli işler ortaya çıkarttığı görülmüştür. Bundan da anlaşıldığı üzere çalışma süresi öğrenciler tarafından benimsenmiş ve uygulamalar severek yapılmıştır.

Tablo-98: Tez Çalışma Grubu Sunum Dosyası Ve Değerlendirme Ölçütü Verileri

Tez Çalışma Grubundaki toplam öğrenci sayısı dikkate alınarak yapılan Dereceli puanlama anahtarının son basamağı olan sunum dosyası ve değerlendirme ölçütü verilerine göre 14'ü önemli eksikleri var, 28'i geliştirilmesi gerekir, 10'u yeterli, 9'u da çok iyi şeklinde bir sayısal dağılım ortaya çıkmıştır. Bu tabloya göre öğrencilerin %68.8 gibi önemli bir kısmının sunum dosyası ve değerlendirme aşamasında ciddi eksikleri olduğu görülmüştür. Bunun sebebinin ise eğitim öğretim döneminin sonu olmasından dolayı öğrencilerin final sınav sürecinde kapsamlı bir dosya hazırlamakta zorlandıkları anlaşılmıştır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Tarihi oluşturan bulgular kültürel bir belleğe hizmet eder. Bu bellek tarihsel süreçte insanın yaşamı anlamlandırma egemen kılma çabasını kaydeder. İnsan yarattıkça düşünür. Düşündükçe yaratıcı eylemini sürdürerek gelişir.

Tarihsel süreçte Neolitik çağa dair arkeolojik buluntular estetik özellikler gösteren nesnelere dir. Her ne kadar günlük yaşamı sürdürmeye yarayan bu ürünlere sanat nesnesi denilmese de her araç çağların başlamasında rol oynamıştır. Sanat ürünleri bir anlamda ortaya çıktığı kültürel coğrafyanın ürünüdür. Hayatın tekrar izlenecek bir kaydı yoktur. Ancak üretilen nesnelere izinden giderek geçmişe dair izler çıkarılabilir. Neolitik çağ insanının güzelleştirme çabası ve yaşama uyarladığı üretme anlayışıyla, bugünkü sanat ve sanatçının üretme anlayışı arasında pek bir fark olmadığı görülebilir.

Tarihsel geçmişe ayna tutan bu nesnelere ister üretilen eşya olsun, ister sanat yapıtı olsun o dönem tarihinin yaşamını tüm gerçekliğiyle çarpıtmadan ortaya koyar. Sanat nesnesi bir yanda doğduğu kültürel coğrafyanın özelliklerini diğer yandan da yaratıcısının kimliğini taşır.

Bir arkeoloğun tikel bir buluntudan tüme varma çözümlemesi-yaşamsal veri ve sosyal bir gerçekliğe (realiteye) ulaşma çabasıyla; bir sanatçının eserindeki plastik çözümleme çabasıyla aynı şeydir. Sanatçı yaratıcı süreçte etkilendiği faktörleri birer veri kaynağı olarak kullanıp eserini oluşturur. Yaratıcı edimler tek bir olguya hizmet eder. Oda insanın var olma nedenine bağlı olarak karşı koyamadığı üretme dürtüsüdür. Bu dürtünün yol açtığı olgu, bilme, bilgilendirme ve belgeleme iç güdüsüdür. Belirsiz, tehlikeli ve riskli konular yaratıcı bireyler için sınırsız bir çekim kaynağı ve cazibe merkezidir. Hem sanatçı hem de arkeolog bu cazibe merkezini keşfetme dürtüsüyle artistik bir serüvene çıkar. Sanatçının bilinçaltı etkileri sosyo-kültürel yaklaşımı, sanatında ne ölçüde açığa çıkarsa, bir arkeoloğun keşfettiği tarihsel sırda benzer şekilde açığa çıkar. Arkeoloğun kazısına başlarken duyduğu keşfetme heyecanı ile sanatçının heyecanı birbirine benzer.

Bu bağlamda yapılan araştırmada öğrencilerin eğitim süresince; arkeolojik buluntudaki biçimi inceleme, bakma ve görme arasındaki farkı anlama Neolitik yaşam formlarının detayında saklı olan estetik izi görebilme ve de kendi çağdaş uygulamalarında bunları uygulaması amaçlanmıştır. Bu yaklaşım biçimi daha sonra arkeolojik alan ve müzeleri bu bilinçle gezerek öğrenmeleri hedeflenmiştir. Uygulama süresince öğrencilere neolitik çağa dair arkeolojik bulguları bir çıkış noktası olarak bir plastik sanat nesnesi yapmaya

yönlendirilmiştir. Birincil olarak neolitik döneme ait form ve sembolleri güncel kavram, teknik ve materyalle biçimlendirmeleri hedeflenmiştir.

Çalışmada, eğitimci (araştırmacı) ile grubun birebir iletişimini destekleyen ve eğitimcinin bir rehber/kaynak kişi olma rolüyle katılımcıların her birine gerektiği yardımı sağladığı ve bunu yaparken de öğrenmede sorumluluk gelişimini teşvik ettiği bir anlayış hedeflenmiştir.

Araştırmaya başlarken öncelikle, örneklem öğrencilerinin arkeolojik sitler, Çatalhöyük ve buluntuları üzerine bilgileri ölçülmüş; çalışma öncesi ön bilgilerinin ne olduğu anlaşılmasına çalışılmıştır.

Öğretim stratejisi olarak süreç boyunca katılımcı öğrencilerin tamamına yönelik ortak bir ders programından ziyade, grupla ve bireysel öğretim tekniklerine ağırlık verilerek ve bireye özel yöntemlerle eğitim sunulması düşünülmüş ve uygulama sürecinde buna özen gösterilmiştir. Bu çerçevede, uygulama süreci, katılımcıların özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre genel ve esnek(flexible); onların görüş, öneri ve katkılarıyla sürekli gelişerek değişebilen şekilde planlanmıştır.

Bir yanda öğrenme ve iletişim etkinliğini yönetip, yönlendirirken; diğer yanda yaratıcı (kreatif) süreç gözlenip, değerlendirilerek çalışma programı daha etkin kılınmıştır.

Uygulamada deneysel öğrenme projelerinin etkin (aktif) öğrenmeyi destekleyecek önemli unsur olduğu bilinmektedir. Bu perspektifte uygulama projeleri katılımcı öğrencilerin istekleri üzerinden seçilen, form ve konulardaki uygulamalardan oluşturulmuştur.

Tez için belirlenmiş olan Neolitik dönem Çatalhöyük buluntu ve verileriyle öğrencilerin geçmişe dair nesnelere buluşması sağlanmıştır. Ön hazırlık sürecinde uzman arkeolog desteği alınarak, öğrencilerin geçmişi merak etmeleri teşvik edilmiştir. Öğrencilerin merakla başladıkları ön hazırlıklar müzedeki eserleri kavramalarına yardımcı olmuştur. Müzedeki eserler üzerinden gerçekleştirilen anlatımlar; öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal becerilerini geliştirerek tarihsel bilgilerini yapılandırma tutumu içerisine girmelerini sağlamıştır.

Geliştirilen “Dereceli Puanlama Anahtarı”, sanat eğitimi veren kurumlarda çoğunlukla uygulanmakta olan geleneksel yönteme alternatif olarak kullanılabilir bir nitelik taşır. Bu anlamda çalışma açısından önemli görülmüş ve süreç performans değerlendirmesi için öğrencilere uygulanmıştır.

Performans ölçeklerinin yorumlamaları (rubrik değerlendirme anahtarı) toplam grup üzerinden alınan tablo verilerine göre yorumlanacak olursa;

- İlk ölçekte ön bilgilendirme, uzman sunumu, Anadolu Medeniyetleri Müzesinde çekilen fotoğraflar ve öğrencilerin bireysel olarak Çatalhöyük ve buluntuları hakkında yaptıkları araştırmalar sonucunda; Neolitik döneme ait primitif eserlerin güncel teknik ve materyallerle sentezlenmeleri istenmiştir. Bu aşamada öğrenci performans değerlendirme ve pratiklerinde görüleceği gibi bir grup öğrencinin ön hazırlık aşaması yetersiz olsa da bu durum yaratıcı süreci olumsuz etkileyecek düzeyde değildir.
- Üzerinde çalışılması istenen arkeolojik buluntunun formuna ve yapılış tekniğine dair ön etüt hazırlığı ölçek değerlendirmesinde bir önceki aşamadan çok farklı olmamıştır. Çalışma sürecine katılan gruplarda gözlemlenen öğrenci tutum ve davranışlarına göre çok iyi ön hazırlık yapan ilgili öğrencilerin yanı sıra bir grup öğrencinin derse ilgisiz olduğu tespit edilmiştir. Grubun süreç performansını genel anlamda değerlendirmek gerekirse bu aşamada gerekli ortalama küçük çaptaki sorunlara rağmen aşılmıştır. Bundan sonraki çalışma süreçlerine dair problem ortaya çıkmamıştır.
- Malzeme-araç ve gereci tanıma sürecinde yapılan eğitim ve hazırlıklar, çok yüksek puan ortalamalı başarı grafiklerinden birini ortaya çıkarmıştır. Öğrencilerin daha önce bir seramik ve seramik heykel deneyimi olmamasına rağmen malzeme-araç gereç hususundaki ön bilgilenme süreci çalışmaları olumlu yönde etkilemiştir. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyiyle tutkulu tutum ve davranışlarının yaratıcı süreçte önemli rol oynamıştır. Malzemeyi kullanma becerisinde başarısız öğrenci tutum ve davranışı tespit edilmemiştir.
- Arkeolojik buluntu örnekler üzerinden form ve desenlerin stilize edilerek çağdaş, işlevsel ve dekoratif amaçlı tasarımların, ön eskizleri ve çalışma planlarına dair bir sunum dosyası istenmiştir. İçerikleri nasıl ve ne şekilde kullanabileceklerini göstermeye yönelik ön eskiz ve taslaklar dosyada sunulmuştur. Bu süreç aslında son tasarım değildir. Tasarımdan önce, Neolitik çağa ait binlerce yıllık geçmiş olan geometrik desen ya da kapacak formunun kavrama sürecidir. Bu süreç çalışma gruplarının tutum ve davranışları değerlendirildiğinde genel anlamda olumludur.

- Özgün formlar tasarlama süreci demek; öğrencilerin aslında çalışma performansının %40'ına tekabül eder. Bu aşama bilginin özümsemekle biçimlendirilmesiyle bir senteze varma işlemidir. Grup değerlendirme formunda görüleceği gibi öğrencilerin tasarım aşaması yeterli düzeydedir. Bazı öğrenciler çok iyi form analiziyle tamamen özgün işler ortaya çıkarırken, bazı öğrencilerin teknik (işçilik) olarak iyi olmasa da özgün ürün yapabildikleri gözlemlenmiştir. Yüzde 10'luk bir dilim ise var olanı biraz değiştirerek örneklemek suretiyle özgün sayılmayacak uygulama tasarımları yapmıştır.
- Bitirilen tasarımlardan sonra çıkış noktaları yaratıcı süreç hedefleri neyi, nasıl, ne şekilde yaptıklarının soru ve yanıtları katılımcı öğrenciler tarafından sözlü olarak açıklanmıştır. Katılımcı öğrencilerin 42'si iyi ve yeterli düzeyde anlatım yapmış, 17'si ise eksikleri olan bir anlatımla yorumlayabilmiştir. 2 öğrenci ise tasarımını ifade edememiştir. Bu sayılardan anlaşılacağı üzere öğrencilerin sayısal grafiği kabul edilebilir sayıda anlamlıdır.
- Öğrencilerin hazırladığı tasarımlara göre, hangi malzeme ve ekipmanı kullanacaklarsa, bu süreç onlar için hazırlıkları tamamlama sürecidir. Geçmiş anlık alışkanlıklar ve günlük iş kovalama eğilimleri bu çalışmalara uygun değildir. Çünkü etkinlikler yapısal, ardı ardına bir mantıkla ilerlemek zorundadır. Bir önceki aşama tamamlanmadan diğeri ortaya çıkamayacaktır. Örneğin modelleme, kurutma, dekorlama, sırlama gibi sıralı aşamalar. Bu aşamada yüksek oranda öğrencilerin hazırlıklı olduğu grafik değerlendirmelerinden anlaşılmıştır.
- Disiplinler arası teknik-yöntem ve materyalle sezgi ve buluşa dayalı deneysel süreç öğrencilerin eğlenerek öğrendikleri bir zaman dilimidir. Öğrenci bir bilginin tasarıma dönüştüğü süreci kendi pratiğine dökmeye başlamıştır. Bundan başka ayrı bir plastik sanat uzmanlığı olan seramik veya nakış gibi alan pratiklerini başarıyla tamamlamışlardır. Öğrencinin sanat tarihi, seramik ve müzeye dair bilgiyi farklı materyal ve tekniklerle yorumlamaları nitelikli işlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu durumdan büyük haz duyan öğrenciler bu tür çalışmaların müfredat içeriğinde yer almasını talep etmişlerdir. Resim-iş öğretmenliği programındaki atölye derslerinin tek düze olması, geleneksel tema ve tekniklerin öğrencide bıkkınlık yaratmasından dolayı; tez pratiklerinde ilk kez gördükleri materyal ve farklı teknikler öğrencileri cezbetmiştir. Bu çekim merkezi dolaylı olarak öğrencileri

güncel sanat pratiklerini kavrayarak üretmeye motive etmiştir. Bundan dolayı yenilikçi, buluşa dayalı sanat pratiklerinin müfredat programında yer almasını talep edilmiştir. Tez uygulama sürecinde öğrendikleri teknikler, ürünlerin oluşum sürecindeki hataları görme, çözüm arama, onarma yetisini kazandırmıştır. Yeni ve farklı boyutlar kazanan tasarımların olumlu ve olumsuz özelliklerini anlamışlardır. Bu aşama sadece modelleme değildir, kontrollü kalıp alma, kurutma, yoğurma, sıvı döküm, kalıptan çıkarma, kalıba basma, pişirme, dekorlama, sırlama vb. birçok uygulamadan oluşmaktadır.

- Tüm uygulamalar sonrası öğrencilerin en başından sonuna süreç içerisinde yaptıkları iş ve işlemleri, edindikleri kazanımları yorumlayarak, bir dosya içerisinde sunmaları istenmiştir. Bu aşamada eğitim dönemlerinin sınav süreçlerine girdiği dönemlere denk gelmesinden dolayı biraz aksamanın yaşandığı bir bölüm olmuştur. Öğrenciler kapsamlı dosya hazırlamakta zorlanmışlardır.

Görülmüştür ki çalışma süreçleri eğitim fakültesi sanat eğitimi öğrencileri açısından çok sevilmiş ve benimsenmiştir. Öğrencinin her yönüyle, yeni teknik ve malzemeyi kullanarak kendisini tanıması; sanat tarihi, arkeoloji ve müze, seramik gibi kavramları birbiriyle etkileşimli kullanarak anlaması yorumlaması verimli sonuçlar doğurmuştur.

Müfredat içerikleri açısından bakıldığında öğrencilerin bu kadar yoğun bir ders içeriğine rağmen oldukça hevesli çalıştıkları görülmüştür. Buna sebep en büyük etken sürekli teorik ve tuval resim uygulamaları sonrası; kendilerini ifade edebildikleri farklı çalışma pratiklerinin olmasındandır.

Çalışmaların bir bölümü büyük ve kapsamlı iken bazılarının küçük boyutlu az parçalıdır. Oluşum süreçlerinde öğrencilerin bireysel tercih ve yönelimleri etkin rol oynamıştır. Süreçte gözlemlenen öğrenci tutum ve davranışlarına göre gruptaki bireysel çabanın daha tempolu ve özverili olduğu tespit edilmiştir. Arkeolojik buluntu formuna dayalı deneysel çalışma konseptini geleneksel atölye eğitiminin güncel sanatla ilişkilendirilmesinde önemli rol oynadığı görülmüştür. Bu süreçlere öğrencilerin bireysel tercihlerinin sebep olduğu söylenebilir. Toplam başarı açısından deneysel bir çalışma olan arkeolojik formların sanat eğitiminde etkileşimli kullanılması fikri başarılı örneklerin yapılabileceğini göstermiştir.

Sanatı yönlendiren önemli çıkış noktalarından biri olan arkeolojik buluntular yalın ve güçlü anlatımıyla sanat tarihinde ekspresyonizm ve kübizm gibi akımların ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bundan dolayı günümüzde arkeolojik buluntuların hala keşfedilememiş yönleri

yeni bir estetik için çıkış kaynağı olabilir. Bu perspektif te sanat eğitimi önemli bir misyon üstlenmektedir. Ülkemiz ve dünya örneği açısından bakıldığında; öğrencilerin ulaşabilecekleri birçok arkeolojik buluntu her coğrafya da mevcuttur. İfade ettiği anlam yüküyle, tarihe tanıklık eden arkeolojik buluntuları yeni nesillere tanıtmak kültürel mirası korumak adına da önemlidir. Sanat tarihinin kökeni olan Mezopotamya Uygarlığı ve Mısır Sanatına ait heykel ve rölyefler antik dönem Yunan sanatçıları tarafından taklit edilip yorumlanarak daha başarılı farklı örneklerin ortaya çıkmasına dayanak sağlamıştır. Bu birbirlerini taklit etme, etkileme ve değiştirme anlayışı zincirleme olarak sanat tarihinde başından beri süre gelmektedir.

Tarihsel süreçte bir uygarlığın doğuşu yükselişi diğer bir uygarlığın önüne geçmesi gibi zincirleme bir devamlılık göstermektedir. Mezopotamya, Anadolu Uygarlıkları, örneğinde görüleceği gibi uygarlıkların bir yaşam süreci vardır ve toplumlar uygarlık olabilme sürecinde etkilenir, gelişir ve yıkılır. Bu sıralama bütün uygarlıkların oluşlarında mevcuttur bu süreçlerden birinin olmaması veya yer değiştirmesi sonucunda büyük uygarlık olabilme şansları yok olur.

Kültür ve sanatın bir bütün olduğunu ve birlikte geliştiğini söyleyebiliriz. Yaşadığımız dönemi iyi çözümlenmek kendimizi iyi sentezlemek başarı için şarttır. Bir toplum olarak neredeyiz, nasıl bir coğrafyada yaşıyoruz, günümüzde geçmişten nasıl izler taşıyoruz, nereden ne kadar etkilendik ve ne ölçüde kültürleri etkiliyoruz.

İşte buna en güzel örneklerden biri, araştırmaya konu olan; Anadolu'nun kültür zenginliğini geçmişten günümüze etkileşim yoluyla taşıyan, sanat anlayışı ve sanatın çeşitliliği ile Neolitik çağın en önemli yerleşim yerlerinden biri olan Çatalhöyük yerleşkesidir.

Bundan sonrada Arkeoloji ve sanat kendi alanlarına hayat katarak bir sonraki oluşumun kayıtlarını yeni çalışmalarına ya da keşiflerine aktarabilecek, sayısız oluşumların yaratılardan ortak dilini oluşturabilecektir.

Toprak, su, taş gibi jeolojik tabakaların arasında geçmişe ait yaşamsal izler ve ipuçları arkeolojik buluntularda mevcuttur. Sembollerin ya da kullanılan eşyalara ait küçük parçalar dil, inanç ve yaşam biçimleri hakkında kriminal bilgi kayıtları olarak günümüze ve geleceğe aktarılır. Arkeologun tamamen bir "sır" olan tarihi gerçeği ortaya çıkarırken yaşadığı heyecanla bir sanatçının bu buluntudan etkilenecek yeni bir eser yaratma heyecanı aynı derecede önemlidir.

Yaşadığı topraklarda 8000 yıllık bir kültür değerinin ne anlama geldiği bu tarz örnek uygulamalarla daha kalıcı ve yapıcı olacaktır. Eğitim bağlamında gençliğimizin; kullandığı

kaşığı, yaşadığı evi, ektiği tohumu, her türlü yaşam içi faktörü insanlığın geçmiş değerleriyle tartabilen farkındalığı yüksek bireyler olarak yetişmesi için diğer alanlarda benzer değerlendirmeler yapılabilir. Yapılan bu tez küçük bir adım ise verilen uğraş anlamını bulmuş demektir.

Bu açıdan sadece sanat eğitimi alan öğrencilerimiz değil, bütün gençliğimize, kültürel mirasımızı, değerlerimizi ve bundan beslenerek geleceği biçimlendirmemiz bir görevdir. Geleceğin getireceği ve uygarlıkların alışkanlıklarını değiştiren verileri özümseyebilmeleri için; öncelikle kültürel mirası, sonra yaşadıkları kültürel coğrafyayı korumalarına kılavuz olacaktır.

KAYNAKÇA

- Ahunbay, Zeynep (2007). *Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon* (4.baskı). İstanbul: Yem Yayınları.
- Akurgal, Ekrem (1993). *Anadolu Uygarlıkları*. İstanbul: Net Turistik Yayınları.
- Akurgal, Ekrem (2002). *Anadolu Kültür Tarihi*. İstanbul: TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları .
- Akurgal, Ekrem (2005). *Türkiye'nin Kültür Sorunları*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Altuntek, Serpil (2009). *Etnografya: Kuram ve Yöntem*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Arabacıoğlu, Feride Pınar (2007). *Sur-Kent İlişkisinin Çevre Düzenleme Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Arı, Yılmaz (2005). Amerikan Kültürel Coğrafyasında Peyzaj Kavramı, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 13 (1), 311- 340.
- Arslanoğlu, İbrahim (1981). Kültür ve Medeniyet Kavramları. GAZİ ÜNİVERSİTESİ: *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Baird, Douglas (2005). "The History of Settlement and Social Landscapes in the Early Holocene in the Çatalhöyük Area", Çatalhöyük Perspectives; Reports from the 1995- 99 seasons, by members of the Çatalhöyük teams, Çatalhöyük Research Project Volume 6, *I.Hodder (Ed.)*, Cambridge, *McDonald Institute for Archaeological Research/ British Institute of Archaeology at Ankara Monograph* 40 55- 75.
- Barutçugil, İ. (2002). *Performans Yöntemi*, İstanbul: Kariyer Yayıncılık.
- Başgelen, Nezih (2006). "Seramiğin Bulunup Geliştiği Anadolu'nun Benzersiz Dönemi Neolitik Çağ". (sayı.13) *Seramik Türkiye Dergisi*. S.114
- Bildiş, Aslıhan. (2006). *Kentsel Koruma Bağlamında Eski Kentlerin Geliştirilmesine Yönelik Bir Araştırma; Tokat-Zile Örneğinde İrdelemeler*. Yüksek Lisans Tezi, YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Blalock,Hubert M. ve Ann B.Blalock. (1968).*Methodology İn Social Reserch*. New York: Mcgraw. Hall Book Co.

- Braidwood, Robert J. (1990). *Tarihöncesi İnsan*. (Çev: D. Günay). İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Boyer, Peter. Roberts, Neil. Baird, Douglas. (2006). "Holocene Environment and Settlement on the Çarşamba Alluvial Fan, South- Central Turkey: Integrating Geoarchaeology and Archaeological Field Survey", *Geoarchaeology: An International Journal* Vol. 21(7), 675- 698.
- Cessford, Craig (2001): "A New Dating Sequence for Çatalhöyük", *Antiquity* 75, 717- 725.
- Cessford, Craig. (2002). "*Bayesian statistics and the dating of Çatalhöyük East*", The Neolithic of Central Anatolia, internal developments and external relations during the 9th- 6th millennia cal BC, Proceedings of the International CANeW Table Ronde, İstanbul 23-24 November 2001, F. Gérard- L. Thissen (Eds.), İstanbul: Ege Yayınları, 27- 31.
- Coşkun, G. (2007). *Performansa Dayalı Durum Belirlemenin Öğrencilerin Matematik Dersindeki Özyeterlik Algısına, Tutumuna ve Başarısına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Conze, Alexander (1875) *Archäologische Untersuchungen auf Samothrake*. Vienna: Gerold.
- Çetik, Ali. Rıza (1985). *İç Anadolu'nun Vejetasyonu ve Ekolojisi*, (1.Cilt)Selçuk Üniversitesi yayınları: Fen-Edebiyat Fakültesi yayınları. Konya.
- Çığ, Muazzez İlmiye (1996) *Mustafa Kemal Atatürk ve Türkiye'de Arkeoloji*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları.
- Dilek, Dursun (2002). *Tarih Derslerinde Öğrenme ve Düşünce Gelişimi*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Dikkaya, Fahri (2003). Arkeoloji 'de Ortam ve Kuram Epistemolojik Bir Sorun Olarak Kazı Bilim. *O.Erdur ve G. Duru (Ed.)*, *Arkeoloji Niye? Nasıl? Ne için?* (s.183- 193). İstanbul:Ege Yayınları.
- Driessen, Paulus Maria De. Meester, T. (1969). *Soils of the Çumra Area*, Wageningen, Centre for Agricultural Publishing and Documentation, Pudoc.

- Ergun, Müge. (2008). *Çatalhöyük Sit Alanı Bitki Kalıntılarının Yerleşme Genelinde Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Esin, Ufuk (1971). *Tepecik Kazısı. Keban Projesi 1969 Yılı Çalışması*: (Seri: 1, No: 4, s. 109- 135.) Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi Keban Projesi Yayınları.
- Esin, Ufuk (1981). *İlk Üretimciliğe Geçiş Evresinde Anadolu ve Güneydoğu (G. Ö. 10500-7000 Yılları Arası). Avrupa II. Kültürler Sorunu*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- Eyice, Semavi (1990). *Müzeciliğimizin Başlangıcı ve Türk-İslam Eserleri Müzeleri. Müze*, (Sayı 2-3) Temmuz 1989- Haziran 1990 (s.5-10). Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Eyüpoğlu, İsmet Zeki. (1997). *Anadolu Uygarlığı*. (3.basım), İstanbul: Der yayınları.
- Farıd, Shahina. (1999) *Archive Summary for the South Area/ Güney Alanı Arşiv Raporu Özeti*. Çatalhöyük 1999 Archive Reports,
- Foucault, P. Michel. (1972). *Archaeology of Knowledge "Bilginin Arkeolojisi"*. (Çev: V. Urhan).İstanbul: Birey Yayıncılık.
- Frangipane, Marcelle. (2002). *Yakındoğu'da Devletin Doğusu*. (Çev: Z. Z. İlgelen) İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- French, David. H. (1971). *Asvan Kazısı. Keban Projesi 1969 Çalışmaları*.(Seri: 1, No:2 s. 31-39). Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi Keban Projesi Yayınları.
- Gögebakan, Yüksel. (2009). *Görsel Sanatlar ve Sosyal Bilgiler Derslerinin İlişkilendirilmesinin Kültür Varlıklarını Tanıma ve Sahip Çıkma İle İlgili Kazanımlarının Gerçekleşmesi ve Öğrencilerin Tutumları Üzerindeki Etkileri*. Doktora Tezi. GAZİ ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Görünür, Demet. (1994). *Koruma Uygulama Sisteminin Türkiye ve Avrupa İçin Karşılaştırmalı Bir İncelemesi*, Yüksek Lisans Tezi, MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul:, s.68-70.
- Günaltay, Şemsettin. (1987). *Yakın Sark II Anadolu*, Ankara:Türk Tarih Kurumu Yayınları.

- Hamilton, Naomi. (1996). Figurines, Clay Balls, Small Finds and Burials. I.Hodder (Ed.), *On the Surface: Çatalhöyük 1993-1995* (22, s. 233-236). McDonald Institute for Archaeological Research Monographs/ British Institute for Archaeology at Ankara Monograph Cambridge: University of Cambridge.
- Hodder, Ian. (2002) *Çatalhöyük. Arkeo- Atlas Dergisi. S.1, 97.*
- Hodder, Ian. (2005) "Peopling Çatalhöyük and its Landscape", *Inhabiting Çatalhöyük: Reports from the 1995-99 seasons, by the members of the Çatalhöyük teams, Çatalhöyük Research Project Volume 4, I. Hodder (Ed.), Cambridge, McDonald Institute for Archaeological Research/British Institute of Archaeology at Ankara Monograph 38, 1- 33.*
- Hodder, Ian. (2006) *Çatalhöyük, Leoparın Öyküsü, Türkiye'nin Antik "Kasaba"sının Gizemleri Günışığına Çıkıyor, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları- 2343.*
- İnan, Afet. (1939). Atatürk ve Tarih Tezi. s.243-246.Belleten III,10,
- İnan, Afet ve Karal, Enver Ziya. (1946). *Atatürk Hakkında Konferanslar. Ankara: Türk Tarih Kurumu.*
- Jonsson, A. ve Svingby, G. (2007). The use of scoring rucrics: Reliability, validity, and educational consequences. *Educational Research Review, (2),130-144.*
- Kahveci, Mücella. (1998). *Prof. Dursun Yıldırım Armağanı Pars Yılı, Ankara.*
- Kaptan, Saim.(1998).*Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri.*(11.Baskı). Ankara: Bilim Kitap Kırtasiye Ltd.Şti
- Karaduman, Hüseyin (1999). *Eski Eser Kaçakçılığı. 1998 Yılı Anadolu Medeniyetleri Müzesi Konferansları, (s.5-58). Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.*
- Karakaş, Turan (1997) *Kültür ve Tabiat Varlıkları Mevzuatı, Der. s. 22- 25.*Ankara: Tüze Yayıncılık
- Karakuş Pekgözlü, Derya. (2011). *Taşınmaz Kültür Varlıklarının Müze Olarak Yeniden İşlevlendirilmesi: Alanya Kızıl Kule Örneği. Yüksek Lisans Tezi. AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.*

- Kaya, Ramazan. (2009). Tarih Öğretim Yöntemleri, Prof. Dr. Demirel M. Yrd. Doç. Dr. Turani.(Editörler). *Tarih Öğretiminin Amaçları*. Birinci Baskı. Ankara. s. 69-135.
- Kınay, Cahid. (1993). *Sanat Tarihi*. T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara: Gaye Matbaacılık.
- Koç, Zeynel. (2007). *Türkiye’de Taşınmaz Kültür Varlıkları ve Mali Teşvikleri*. Doktora Tezi. MARMARA ÜNİVERSİTESİ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kosay, Hamit Zübeyir. (1973). *Alacahöyük Kazısı. 1963-1967 Çalışmaları ve Kesiflere Ait İlk Rapor*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Kökten, Kılıç. (1945). 1940 ve 1941 Yılında Türk Tarih Kurumu adına Yapılan Samsun Bölgesi Kazıları Hakkında İlk Kısa Rapor. *Belleten IX*, s.361-400.
- Kuban, Doğan. (2000). *Tarihi Çevreyi Korumanın Mimarlık Boyutu, Kuram ve Uygulama*. İstanbul:Yem Yayınları.
- Kutlu, Ömer, Doğan, Deha, ve Karakaya, İsmail. (2009). *Öğrenci Başarısının Belirlenmesi Performansa ve Portfolyoya Dayalı Durum Belirleme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Last, Jonathan. (1998). A Design for Life. Interpreting the art of Çatalhöyük, *Journal of Material Culture* 3 (3), 355- 378.
- Lloyd, Seton. (2006). *Türkiye’nin Tarihi*. (20. Baskı). Ankara: Tübitak Popüler Bilim Kitapları,
- Madran Emre. (2009). *Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması ve Onarımına İlişkin Temel İlkeler El Kitabı*. 12/4, Antalya: Mimarlar Odası Antalya Şubesi Yayınları
- Matthews, Wedney (2005). "Life-cycle and Life-course of Buildings", Çatalhöyük Perspectives: Reports from the 1995-99 seasons, by members of the Çatalhöyük teams, Çatalhöyük Research Project Volume 6, I. Hodder (Ed.), *Cambridge, McDonald Institute for Archaeological Research/ British Institute of Archaeology at Ankara Monograph* 40, 125- 151.
- Matthews, Wendy. French, Charles Andrew Ivey Lawrence, T., Cutler, D. (1996): "Multiple Surfaces: the Micromorphology", *On the surface:*

- Çatalhöyük 1993- 95, Çatalhöyük Research Project Volume 1, I. Hodder (Ed.), *Cambridge, McDonald Institute for Archaeological Research/ British Institute of Archaeology at Ankara Monograph* 22, 301-343.
- Martin, Louise. ve Russel, Nerissa (1996). Surface Material: Animal Bone and Worked Bone. On the surface: Çatalhöyük 1993-95 (22, s.199-214). *Cambridge, McDonald Institute for Archaeological Research and British Institute of Archaeology at Ankara Monograph*, Cambridge: University of Cambridge.
- Mellaart, James. (1962). "Excavations at Çatal Hüyük, first preliminary report, 1961", *Anatolian Studies* 12, 41-65.
- Mellaart, James. (1967). *Çatalhöyük: A Neolithic Town in Anatolia*. London: Thames and Hudson.
- Mellaart, James. (1966): "Excavations At Çatalhöyük, Fourth Preliminary Record, 1965", *Anatolian Studies* 16, 15-191.
- Mellaart, James. (2002). *Çatalhöyük Anadolu'da Neolitik Bir Kent*.(1.Baskı) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Moskal, B.M. ve Leydens, J. A. (2000). Scoring Rubric Development: Validity and Reliability. *Practical Assessment, Research & Evaluation*. 7(10). 71-81.
- Nerissa, Russell. (2006). *Topraktan Sonsuzluğa Çatalhöyük*. Yapı Kredi Yayınları.
- Oymak, Rıfat. (1997). Dünden Geleceğe Sonsuz Bir Bakış. *Eğitim ve Yaşam Dergisi*. Güz, 32-38,
- Ömeroğlu, Ceyda. (2006). *Antakya Kentinin Özgünlüğü Ve Günümüz Koruma Sorunlarının Antakya Kentsel Sit Alanında İrdelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, GAZİ ÜNİVERSİTESİ Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özdemir, Ayşe. (2003). Milli Arkeoloji Türkiye Deneyimi. O. Erdur ve G. Duru (Ed.), *Arkeoloji Niye? Nasıl? Ne için ?* (s.7-27). İstanbul: Ege Yayınları.
- Özdoğan, Mehmet. (2004). Arkeoloji Politikaları Avrupa'nın Sınırları. *Atlas Dergisi*, 141 Dergi İçeri Eki, 1-11. İstanbul: Doğan Burda Dergi Yayıncılık.

- Özdoğan, Mehmet. (1998). Türk Arkeolojisinin Yakın Geçmişine Bir Bakış ve Alpaslan Koyunlu. *Arkeoloji ve Sanat*, 82,3-10.
- Özdoğan, Mehmet. (2006). Türk Arkeolojisine Tarihsel Süreç İçinde Bir Bakış. Ü. Yalçın, C. Pulak ve R. Slotta (Ed.), *Uluburun Gemisi 3000 Yıl Önce Dünya Ticareti*. (s.29-47). Bochum: Deutsches Bergbau Museum Bochum Yayınları.
- Özparlak, Fahri. (Kasım 2007). “Çatalhöyük’ten Günümüze Ticaret Ve Konya Ticaret Odasının 125. Kuruluş Yılı”. *İpek Yolu Dergisi*. Sayı 237. Sayfa 58
- Özsoy, Füsün. (1988). *Kentsel Sit Bölgelerindeki Koruma Kararları Ve Koruma Bölgelerinde Kentsel Tasarım Disiplini*. Yüksek Lisans Tezi, MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özsoy, Vedat. (2003). *Görsel Sanatlar Eğitimi*. Ankara: Gündüz Eğitim Ve Yayıncılık
- Resmi Gazete, No:18113, 23.07.1983), Değişik:14.07.2004 – 5226 Sayılı Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu.
- Sungu, İhsan. ve Ata, Bahri. (2002). Tarih Öğretimi Hakkında. *Milli Eğitim Dergisi*, 153-154, MEB Yayınları: Ankara
- Şimşek, Ali. (2012). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Tadmori, Khaled. (2004). *Lübnan - Trablus Kentsel Sit Alanı'nın Koruma Sorunsalı ve Koruma - Planlanması için Yönlendirici Kavramsal Çerçeve*. Doktora Tezi. MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 23-36.
- TBMM (2004). Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu. Ankara.
- Trigger, Bruce. G. (1989) *A History of Archaeological Thought*, Cambridge: Cambridge University Press
- Türkcan, Ali Umut. (2006). *Topraktan Sonsuzluğa Çatalhöyük*. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Ankara: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık

- Türkdoğan,Orhan. (2003). *Bilimsel Araştırma Metodolojisi*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Uçankus, Hasan Tahsin. (2000). *Bir İnsan ve Uygarlık Bilimi Arkeoloji*. Tarih öncesinden Perslere Kadar Anadolu, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Umar, Bilge. Altan Çilingiroğlu. (1990). *Eski Eserler Hukuku*. Ankara: Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları,.
- Uygur, Mermi. (1996). *Kültür Kuramı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
- Ülkekul, Cevat. (1999). *8200 Yıllık Bir harita Çatalhöyük Şehir Planı*. İstanbul: Dönence Basım ve Yayım Hizmetleri.
- Widmann, Horst. (1998). *Atatürk ve Üniversite Reformu*. (Çev. A. Kazancıgil ve S.Bozkurt). İstanbul: Kabalcı Yayınları.
- Yetkin, Şerare. (1972). *Anadolu'da Türk Çini Sanatının Gelişmesi*. İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları
- Yılankaya, Gülay. (2010). *Batı Çatalhöyük İnsan Ve Hayvan Betimlemeli Çanak Çömleri*. Yüksek Lisans Tezi, TRAKYA ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Yıldırım, Ali. & Şimşek, Hasan. (2003). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yıldırım, Recep. (1998). *Tarih Ders Kitaplarında Anadolu Uygarlıkları*. S. Özbaran. (Editör). Tarih Öğretimi ve Ders Kitapları. İzmir. Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları,169-174.
- Yıldızturnan, Melek. (2007). *Atatürk ve Müze*. Anadolu Medeniyetleri Müzesi 2006 Yıllığı.309-324.
- Yılmaz P. (2004). *Türkiye'deki Koruma Yasaları, Uygulamaları, Sorunları ve Bunların Avrupa'daki Örneklerle Karşılaştırılması; Çözüme Yönelik Öneriler*. Doktora Tezi. AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Zoroğlu, Candemir. (2007). *Çatalhöyük TP Alanı Klasik, Helenistik, Roma Çağı Seramiği*. Yüksek Lisans tezi, SELÇUK ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Elektronik Kaynakça

- SANAL,1.(2016).http://www.masrop.com/edergi/dsy_edergi/09_09_19_55.pdf
(Erişim Tarihi 06.10.2016).
- SANAL,2.(2016).<http://www.aktuelarkeoloji.com.tr/49-sayi---catalhoyuk> (Erişim Tarihi 06.12.2016).
- SANAL,3.(2016). http://212.174.161.8/kudeb_dokuman/catalhoyuk.pdf (Erişim Tarihi 09.11.2016).
- SANAL,4.(2016). <http://www.atlasdergisi.com/kesfet/gezi/15-dunya-mirasi.html>
(Erişim Tarihi 02.11.2016).
- SANAL,5.(2017). <http://www.dekorator.com.tr/wp-content/uploads/2016/02/3.jpg>
(Erişim Tarihi 06.02.2017).
- SANAL,6.(2016). <http://cdn.biblicalarchaeology.org/wp-content/uploads/artist-reconstruction1.jpg>(Erişim Tarihi 06.10.2016).
- SANAL,7.(2016). http://212.174.161.8/kudeb_dokuman/catalhoyuk.pdf (Erişim Tarihi 09.11.2016).
- SANAL,8.(2017). <http://www.catalhoyuk.com/book/export/html/54>(Erişim Tarihi 20.02.2017).
- SANAL,9.(2017). <http://www.ian-hodder.com/>(Erişim Tarihi 20.02.2017).
- SANAL,10.(2017). <https://scotthaddow.wordpress.com/2012/08/24/catalhoyuk-2012-skull-retrieval-curation-redeposition/> (Erişim Tarihi 20.02.2017).
- SANAL,11.(2017).<http://einguide.com/catalhoyuk.php> (Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,12.(2017). <http://www.catalhoyuk.com/book/export/html/54> (Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,13.(2017). <http://www.aktuelarkeoloji.com.tr/neolitik-catalhoyukte-tarim-ve-toplum->(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,14.(2016). <http://arkeolojihaber.net/tag/catalhoyuk/page/2/> (Erişim Tarihi 17.10.2016).

- SANAL,15.(2017). <http://arkeolojihaber.net/2014/01/31/9-bin-yil-once-dokunmus-keten-kumas-parcasi-bulundu/> (Erişim Tarihi 06.04.2017).
- SANAL,16.(2017).https://commons.wikimedia.org/wiki/File:%C3%87atalh%C3%B6y%C3%BCk_view_7.jpg(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,17.(2017). <http://www.aktuelarkeoloji.com.tr/-catalhoyukte-3-boyutlu-kazi-> (Erişim Tarihi 04.03.2017).
- SANAL,18.(2017). <https://tr.pinterest.com/hakkocakacan/catalhoyuk/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,19.(2017). <https://tr.pinterest.com/pin/513480794998567037/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,20.(2016). <http://v3.arkitera.com/news.php?action=displayNewsItem&ID=18783&month=8&year=2008> (Erişim Tarihi 06.12.2016).
- SANAL,21.(2017). <https://tr.pinterest.com/pin/548102217132651405/> (Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,22.(2017). <http://arkeolojihaber.net/tag/catalhoyuk/page/2/> (Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,23.(2016). <http://www.atlasdergisi.com/arsiv/kitaplar/50-simgeyle-anadolu-tarihi/50/6/1> (Erişim Tarihi 05.12.2016).
- SANAL,24.(2017). <https://tr.pinterest.com/pin/513480794998567030/> (Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,25.(2017). <http://arkeofili.com/catalhoyukte-cinsiyet-esitligi-var-di/> (Erişim Tarihi 06.10.2016).
- SANAL,26.(2017). <http://www.aktuelarkeoloji.com.tr/catalhoyuk-69321> (Erişim Tarihi 04.03.2017).
- SANAL,27.(2016). <http://whc.unesco.org/en/list/1405/gallery/> (Erişim Tarihi 03.11.2016).
- SANAL,28.(2017). <https://tr.pinterest.com/pin/402579654164703544/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,29.(2017). <https://tr.pinterest.com/pin/513480794998567026/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).

- SANAL,30.(2017). <https://tr.pinterest.com/pin/344806915204471998/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,31.(2017). <https://tr.pinterest.com/pin/575334921133005918/> (Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,32.(2017). <https://tr.pinterest.com/pin/323344448229793425/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,33.(2017).<https://tr.pinterest.com/pin/565061084481674974/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,34.(2017). <https://tr.pinterest.com/pin/328199891578892625/> (Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,35.(2016).<http://www.dekorator.com.tr/wpcontent/uploads/2016/02/7.jpg> (Erişim Tarihi 07.02.2016).
- SANAL,36.(2017).<https://tr.pinterest.com/pin/513480794998357189/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,37.(2017).<https://tr.pinterest.com/hakkocakacan/catalhoyuk/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,38.(2017).<https://tr.pinterest.com/hakkocakacan/catalhoyuk/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,39.(2017).<https://tr.pinterest.com/hakkocakacan/catalhoyuk/>(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,40.(2017).[https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta\[\]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta\[\]=fig%C3%BCrin%7Ctyped](https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta[]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta[]=fig%C3%BCrin%7Ctyped)(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,41.(2017).[https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta\[\]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta\[\]=fig%C3%BCrin%7Ctyped](https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta[]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta[]=fig%C3%BCrin%7Ctyped)(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,42. (2017).<https://tr.pinterest.com/pin/536139530621231953/>(Erişim Tarihi 06.10.2016).

- SANAL,43.(2017).[https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta\[\]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta\[\]=fig%C3%BCrin%7Ctyped](https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta[]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta[]=fig%C3%BCrin%7Ctyped)(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,44.(2017).[https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta\[\]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta\[\]=fig%C3%BCrin%7Ctyped](https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta[]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta[]=fig%C3%BCrin%7Ctyped)(Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,45.(2017).<http://arkeolojihaber.net/2017/01/13/catalhoyukteki-iki-kadin-heykelcigi-yasli-kadinlari-sembolize-ediyor-olabilir/>(Erişim Tarihi 13.01.2017).
- SANAL,46.(2017).<http://arkeolojihaber.net/2017/01/13/catalhoyukteki-iki-kadin-heykelcigi-yasli-kadinlari-sembolize-ediyor-olabilir/>(Erişim Tarihi 13.01.2017).
- SANAL,47.(2017).[https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta\[\]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta\[\]=fig%C3%BCrin%7Ctyped](https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta[]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta[]=fig%C3%BCrin%7Ctyped) (Erişim Tarihi 02.03.2017).
- SANAL,48.(2017).[https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta\[\]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta\[\]=fig%C3%BCrin%7Ctyped](https://tr.pinterest.com/search/pins/?q=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%20fig%C3%BCrin&rs=typed&term_meta[]=%C3%A7atalh%C3%B6y%C3%BCk%7Ctyped&term_meta[]=fig%C3%BCrin%7Ctyped)(Erişim Tarihi 02.03.2017).

T. C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü
Özgeçmiş

Adı Soyadı:	Mine Öztürk	İmza:	
Doğum Yeri:	Konya		
Doğum Tarihi:	05.05.1976		
Medeni Durumu:	Evlü		

Öğrenim Durumu

Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	Gazi Mustafa Kemal İlkokulu		Konya/Merkez	1987
Ortaöğretim	Cumhuriyet Ortaokulu		Konya/Selçuklu	1990
Lise	Mehmet Akif Ersoy Lisesi		Konya/Selçuklu	1993
Lisans	Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi	Seramik	Konya/Selçuklu	2005
Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümü	Seramik Eğitimi	Ankara	2009
Becerileri:	Seramik, Resim, Çini, Ebru,			
İlgi Alanları:	Dekorasyon, Organizasyon , El Sanatları			

İş Deneyimi:	2006-2008 Karaman Meslek Yüksek Okulu Yarı Zamanlı Öğretim Elemanlığı 2006-2008 Komek Resim Öğretmeni, Komek Diksiyon Öğretmeni 2008 Komek Makedonya Çini Ve Ebru Öğretmeni 2009-2012 Seydişehir Meslek Yüksek Okulu Yarı Zamanlı Öğretim Elemanlığı 2010 Seydişehir Halk Eğitimi Ebru Öğretmeni 2013-2017 Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi
Aldığı Ödüller:	2006- 4.Kültürel Hediyelik Eşya Tasarım Yarışması Toprak Ürünleri Grubu Sergileme
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar:	Gazi Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Fakültesi Seramik Tasarımı Bölüm Başkanı Yrd. Doç Olcay Boratav Çanakkale Seramik Fabrikaları Sanat Danışmanı Seramik Sanatçısı Mustafa Tunçalp Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Prof. Türkan Erdem
Tel:	05324748247
Adres	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi